



གུང་ཁྲིའི་རྒྱལ་ཁབ་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་
共和县第十五届人民代表大会
གྲས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པའི་ཚོགས་དེབ།
第一次会议汇刊

གུང་ཁྲིའི་རྒྱལ་ཁབ་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་མཐུན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་གིས་བསྐྱིགས་དཔར་བྱས།

共和县人民代表大会常务委员会办公室编印

༢༠༡༦ལོའི་ཟླ༡༡

2016年11月

目 录

决议 报告

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

关于政府工作报告的决议 (1)

共和县人民政府工作报告 华 旦(3)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

共和县"十二五"财政工作完成情况暨

2016 年 1 至 9 份财政预算执行情况 (30)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

关于共和县人大常委会工作报告的决议 (40)

共和县人大常委会工作报告 宁立勋(41)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

关于共和县人民法院工作报告决议 (54)

共和县人民法院工作报告 张海龙(55)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

关于共和县人民检察院工作报告决议 (68)

共和县人民检察院工作报告 拉 松(69)

选 举

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

选举办法 (87)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

关于共和县第十五届人民代表大会专门

委员会组成人员人选办法 (92)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

总监票人、监票人名单 (93)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

主席团关于县人大常委会主任、副主任、

委员,县人民政府县长、副县长,县

人民法院院长,县人民检察院检察长

候选人名单(草案) (94)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

主席团关于共和县出席海南州第十四

届人民代表大会代表候选人名单(草案) (95)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

主席团关于代表十人联合提名候选人

截止时间的决定 (97)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

政党提名推荐县人大常委会副主任、

委员,县人民副县长候选人名单(草案) (98)

共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
政党提名推荐共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表候选人名单(草案)	(99)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
主席团关于县人大常委会主任 副主任	
委员、县人民政府县长 副县长、县人	
民法院院长、县人民检察院检察长正式	
候选人名单	(100)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
主席团关于共和县出席海南州第十四	
届人民代表大会代表正式候选人名单	(102)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第一号)	(104)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第二号)	(105)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第三号)	(106)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第四号)	(107)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第五号)	(108)

共和县第十五届人民代表大会公告	
(第六号)	(109)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第七号)	(110)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第八号)	(111)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
主席团关于共和县第十五届人民代表	
大会法制和民族、财政经济专门委员	
会主任委员、委员名单(草案)	(113)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第九号)	(114)
共和县第十五届人民代表大会公告	
(第十号)	(115)

议案 建议

关于共和县十四届人民代表大会第六次会议	
代表议案暨建议办理情况书面的报告	(119)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
议案审查委员会组成人员名单	(125)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	

主席团关于议案截止日期的决定	(126)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
代表议案审查处理意见的报告	(127)

名 单

共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
主席团及秘书长名单	(131)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
主席团常务主席名单	(132)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
主席团执行主席分组名单	(133)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
副秘书长名单	(134)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
各代表团团长、副团长名单	(135)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
代表、列席人员分组名单	(136)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
代表名单	(140)
共和县第十五届人民代表大会第一次会议	
列席人员名单	(142)

附 录

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

议程	(149)
----------	-------

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

日程	(150)
----------	-------

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

日程明细安排	(154)
--------------	-------

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

会议须知	(160)
------------	-------

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简报	(162)
----------	-------

藏文资料

共和县人民政府工作报告	华 旦(197)
-------------------	----------

共和县人大常委会工作报告	宁立勋(239)
--------------------	----------

共和县人民法院工作报告	张海龙(266)
-------------------	----------

共和县人民检察院工作报告	拉 松(284)
--------------------	----------

决议·报告

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

关于政府工作报告的决议

2016年10月23日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议听取和审议了华旦县长所作的政府工作报告。会议充分肯定了县人民政府“十二五”时期我县经济社会发展成就，同意报告提出的“十三五”时期全县经济社会发展的总体目标和主要任务，决定批准这个报告。

会议认为，“十二五”时期，县人民政府在州委、州政府和县委的正确领导下，在县人大、县政协的监督支持下，团结带领全县各族干部群众主动适应经济发展新常态，奋发有为、开拓进取，攻坚克难、主动作为，面对错综复杂的宏观环境和艰巨繁重的改革发展稳定任务，坚持以科学发展为统领，紧紧抓住国家支持青海等省藏区发展、第二轮西部大开发等历史机遇，大力实施“农牧稳县、工业强县、生态立县、科教兴县、开放活县、和谐安县”战略，顺利实现了“十二五”圆满收官，奋力开创了全县经济跨越发展、民生持续改善、社会和谐稳定的新局面。过去的五年，是共和民生保障力度最大、经济发展速度最快、城乡面貌变化最大、人民实惠最多的五年。报告确定的今后五年工作指导思想和奋斗目标切实可行，既体现了省州县委的相关要求，又符合共和的县情民情，反映了全县各族干部群众的心声。

会议指出，“十三五”时期，是推进“四个全面”战略布局

和打赢脱贫攻坚战的关键时期，县人民政府要高举中国特色社会主义伟大旗帜，以党的十八大、十八届历次全会和习近平总书记系列重要讲话精神为指导，全面贯彻“四个全面”、“四个扎扎实实”和省委“131”、州委“1234”要求，坚持“五大发展”理念，以生态文明建设为统领，以改革创新为动力，以开放融入为关键，以统筹城乡发展为核心，以打赢脱贫攻坚战为目标，以全面从严治党为保障，全面完成“十三五”确定的各项战略任务，率先建设成全州民族团结进步先进区和三江源区绿色产业集聚发展桥头堡，奋力建成绿色文明和谐小康新共和。

会议强调，实现“十三五”时期全县经济社会发展主要目标，要坚守生态第一，加强生态保护治理，构建绿色生态屏障；要加快转型升级，构建现代产业体系，提升综合经济实力；要改善基础条件，激发经济内生动力，增强社会发展支撑；要加快城乡统筹，完善城乡一体机制，释放社会发展潜力；要加大扶贫攻坚，凝聚多方政策合力，完成精准扶贫目标；要提高民生福祉，提升群众幸福指数，焕发社会生机活力；要强化综合治理，构建安全网络体系，确保社会和谐稳定；要加快创新发展，扩大对外开放交流，激活经济发展动力，努力完成“十三五”时期各项工作任务。

会议号召，全县各族人民紧密团结在以习近平总书记为核心的党中央周围，在县委的正确领导下，高举中国特色社会主义伟大旗帜，全面贯彻“四个全面”和“四个扎扎实实”要求，坚持“五大发展”理念，开拓创新，真抓实干，攻坚克难，砥砺前行，为全面完成“十三五”宏伟目标而努力奋斗！

政 府 工 作 报 告

——2016 年 10 月 21 日在共和县第十五届人民代表大会

第一次会议上

共和县人民政府县长 华 旦

各位代表：

现在，我代表县人民政府向大会作工作报告，请予审议，并请县政协各位委员和列席会议的同志们提出意见。

一、“十二五”时期政府工作回顾

各位代表，“十二五”时期，本届政府在州委、州政府和县委的正确领导下，在县人大、县政协的监督支持下，团结带领全县各族干部群众主动适应经济发展新常态，奋发有为、开拓进取，攻坚克难、主动作为，面对错综复杂的宏观环境和艰巨繁重的改革发展稳定任务，坚持以科学发展为统领，紧紧抓住国家支持青海等省藏区发展、第二轮西部大开发等历史机遇，大力实施“农牧稳县、工业强县、生态立县、科教兴县、开放活县、和谐安县”战略，顺利实现了“十二五”圆满收官，奋力开创了全县经济跨越发展、民生持续改善、社会和谐稳定的新局面。

过去五年，我们坚持科学发展不动摇，经济总量不断攀升。

综合实力实现新提升。“十二五”期间，全县主要发展指标实现大幅增长，八大经济指标增幅名列全州前列。截止“十二五”末，地区生产总值达到 60.8 亿元，是“十一五”末的 2.49 倍；第一、二、三产业增加值分别达到 7.55 亿元、33.43 亿元、19.82

亿元，分别是“十一五”末的 1.71、2.99、2.26 倍。**发展动力得到新增强。**全社会固定资产投资达 138.3 亿元，突破百亿元大关，是“十一五”末的 6.71 倍；县属固定资产投资达到 77.2 亿元，是“十一五”末的 7.2 倍。地方公共财政预算收入达到 2.38 亿元，是“十一五”末的 3.72 倍；2015 年财政总收入达到 22.22 亿元，财政总支出达到 22.1 亿元。社会消费品零售总额达到 12.57 亿元，是“十一五”末的 1.97 倍。**居民生活迈上新台阶。**城镇常住居民人均可支配收入达到 24192.8 元，是“十一五”末的 1.93 倍；农村常住居民人均可支配收入达到 9325 元，是“十一五”末的 1.95 倍。农村常住居民人均可支配收入年均增长较城镇高出 0.24 个百分点。

过去五年，我们坚持结构调整不松劲，产业培育更加优化。

农牧生产持续稳定。到“十二五”末，全县农作物总播面积达 44.03 万亩，粮油总产量达 4.98 万吨；出栏各类牲畜 82.2 万头只，出栏率 53%；商品畜 68.94 万头只，商品率 44.5%。全县农林牧渔总产值达到 11.2 亿元，是“十一五”末的 1.73 倍。五年来，全县累计建成日光节能温室 1083 座，完成草场围栏 190 万亩，修建畜棚 5620 座；培育组建农牧民专业合作社 311 个、家庭农牧场 15 个，发展农牧业产业化龙头企业 21 家；扶持和发展规模养殖场（小区）61 处。累计发放草原生态保护奖补资金 5.87 亿元。**工业经济蓬勃发展。**全面落实支持中小微企业优惠政策，通过改造提升传统产业和发展清洁能源产业，不断优化工业结构。海南州太阳能生态发电园区入驻企业 40 家，全县光伏和风力发电装机容量达 3368 兆瓦，占全省总装机容量的 56%，实现并网发电 2608 兆瓦。落实资金 2385 万元，实施企业挖潜改造和技术升级项目 23 项，规模以上企业达 26 家，工业总产值达

到 54.55 亿元，是“十一五”末的 2.8 倍。**旅游产业增势强劲。**围绕“一圈两湖三城”旅游发展布局，编制完成了《龙羊峡生态旅游景区规划》、《共和县青海湖景区 46 个乡村旅游接待点设计方案》等重要旅游规划。加快推进青海湖、龙羊湖旅游开发，累计投资 7.6 亿元，完成龙羊湖景区旅游基础设施和镇区市政设施建设，深入开展环湖地区旅游环境综合整治，旅游接待能力和服务水平明显提升，旅游产业基础日益完善。青海湖环线自行车道、沿线 10 个停车场全面完成，龙羊湖滨水主题公园、黄河大峡谷、土林地质公园等景点正式开园营业。五年来，全县累计接待游客 422.42 万人次，实现旅游总收入 8.65 亿元，是“十一五”末的 17.3 倍。香巴拉广场、新时代广场、景洲地王、隆豪大酒店等一批商贸服务企业不断兴起，广大群众的餐饮、住宿、购物等消费环境有效改善，服务能力持续提升。**招商援建成效显著。**坚持走出去、引进来，借助青洽会、清食展、江苏省常州市招商推介会等平台，引进了一批补齐共和发展短板的优势产业和招商项目。积极争取国家商务部、江苏省常州市项目资金支持，持续加大互访交流力度，先后实施了共和县中医院住院楼、恰卜恰河道防洪治理工程等一大批惠及民生的援建项目。“十二五”期间，累计签约招商引资项目 25 个，到位资金 57.64 亿元；实施对口支援项目 16 个，落实援建资金 2.28 亿元。

过去五年，我们坚持夯实基础不放松，发展基础更趋坚实。

生态建设效果明显。大力实施重点生态工程，完成人工造林 43.4 万亩、封山（沙）育林 46.05 万亩、沙化土地治理 10 万亩。与“十一五”相比，新增造林 27.62 万亩、封山育林 27.41 万亩，公益林和天然林补偿面积增加 66.8 万亩。累计投资 1.45 亿元，实施土地整理项目 5517.21 公顷，新增耕地 421.28 公顷，加大

非法开采砂石料等矿产资源整治力度，深入开展矿山环境整治和取弃料场植被恢复工作，草原生态有效改善。狠抓节能减排，实施各类节能技改项目 8 个，淘汰铁合金产能 12.9 万吨、水泥产能 20 万吨，实现年均节约标准煤近 14 万吨。规模以上工业企业万元增加值能耗从 1.35 吨标准煤下降到 0.38 吨标准煤。**交通条件显著改善。**累计完成投资 11.2 亿元，是“十一五”末的 2.43 倍，建成通车省道 484 公里、县道 192 公里、乡道 81 公里、村道 1983 公里，特别是共茶、共玉两条高速全面建成通车，结束了县境内没有高等级公路的历史，基本形成了县通公路、乡镇通油路、村通硬化路的交通网络结构，进一步改善了群众出行条件。**水利建设成效显著。**累计完成水利投资达 6.2 亿元，是“十一五”末的 2.17 倍，实施各类水利工程 129 项，有效解决了 6.95 万农牧民及 158 万余头只牲畜的饮水安全问题，改善了 20.67 万亩农田及林草地灌溉条件，保障了河道沿岸 4.81 万群众的生产发展和 1.63 万亩耕地、林草地安全。**能源项目强势推进。**累计完成投资 299.4 亿元，大力推进光伏、风电项目建设，海南州太阳能生态发电园区建设初具规模。完成无电地区通电和农网升级改造等电力项目投资 13.82 亿元，是“十一五”末的 5.8 倍，实施项目 169 项，解决了 1276 户无电户和用电困难户的用电问题，城乡用电保障水平显著提升。

过去五年，我们坚持统筹发展不停顿，城乡建设日新月异。

规划体系日趋完善。修编了《共和县城总体规划》，批准实施《共和县城北新区控制性详细规划》、《共和县中心城区控制性详细规划》、《共和县工业园区控制性详细规划》，编制了全县 11 个乡镇的总体规划及 99 个行政村的村庄规划，完成了消防、美丽城镇街景风貌整治、地下管网普查等专项规划编制工作，城乡

建设规划体系逐步完善。**城镇建设稳步推进。**突出恰卜恰的中心城镇地位，城北新区建设、地下配套管网、群众文化体育场馆、行政办公楼、河道景观治理等项目基本完成，镇区面积较“十一五”末新增 23.6 平方公里。加快老城区基础设施改造，累计投资 19.94 亿元，实施市政基础设施项目 61 个，东山路、滨河西路、黄河中路等一批市政道路全部建成，集中供热、污水管网等项目全面推进。完成了龙羊峡、倒淌河两个美丽城镇建设，集中打造环湖精品小城镇，形成以恰卜恰为中心，周边小集镇为补充的城镇网络，城乡综合功能不断完善，对外形象显著提升。**城镇管理高效运行。**推行城镇规范化管理，加大市容市貌整治力度，强化城市规划执法，探索实行恰卜恰镇老城区环境卫生保洁市场化运行模式，城镇管理水平得到进一步提高。深入开展小集镇环境卫生综合治理，重点对环湖地区和旅游景区环境进行集中整治，城镇面貌进一步改观。“十二五”期间，共开展各项集中整治活动 29 次，累计取缔占道经营点 3223 处，拆除违法违规建筑 96 处，日处理城镇生活垃圾 98 吨、污水 1 万吨。**住房条件显著改善。**深入实施安居工程，累计投资 16.4 亿元，完成公租房、廉租房、干部周转房、棚户区改造、农村危房改造和农村奖励性住房等各类保障性住房 37657 套，其中公租房、廉租房分配入住 11541 套，入住率为 90.22%，城乡居民的住房条件得到有效改善。**城乡面貌焕然一新。**始终坚持城乡统筹发展，“百企联百村”、“党政军企共建示范村”和“高原美丽乡村”等项目顺利实施，环湖四乡镇、龙羊峡等重点集镇和全县 38 个村庄面貌焕然一新，惠及农牧民群众 8485 户 3.8 万余人。深化户籍制度改革，全城镇常住人口达 7.44 万人，城镇化率达 53.94%，进一步促进了生产要素聚集、城乡居民增收和社会全面进步。

过去五年，我们坚持发展惠民不打折，民生福祉切实改善。

教育事业不断进步。累计投资 3.13 亿元，实施教育项目 8 大类 106 个，改善了中小学、幼儿园的办学条件。狠抓“双语”教学，“两基”和义务教育均衡发展顺利通过了国家级验收，全县适龄儿童入学率和初中阶段入学率分别达到 99.96%、99.69%，率先成为全省国家义务教育发展基本均衡县之一。持续推进教育布局调整，成功改制青海湖民族寄宿制学校，恢复初中部设置。加快教育信息化，全县 19 所中小学已经全部实现网络化教学，“三通两平台”建设覆盖率达 100%，一线教师全面应用多媒体和网络教学，学科覆盖率达到 100%。**文体事业快速发展。**加强文化体育基础设施建设，健全公共文化服务体系，着力提高文化软实力，累计投资 8158.2 万元，建成共和县射箭运动馆、文化图书馆等重点项目。扎实开展群众性文体活动，成功举办了共和县首届“圣湖杯”赛马节暨良种畜评选大会、历年传统射箭大赛和高原汽车摩托车越野拉力赛，完成了历届“环青海湖国际公路自行车赛”协调服务工作。五年来，累计开展送文化下乡活动 306 次，文艺下乡演出达 400 场次，农牧区电影放映 1250 场。出版发行《〈日月山〉20 年作品精选》，圆满完成《松巴·益西班觉文集》整理校勘工作，民族文化遗产保护不断加强。**医疗服务全面提升。**深化医药卫生体制改革，健全疾病预防保健、卫生监督和医疗救治三大体系。累计投资 3507 万元，实施了卫生项目 10 个，截止“十二五”末，全县各级各类医疗卫生机构达 221 家，实际开放床位 541 张，每千人拥有卫生专业技术人员 2.6 名、床位 4.3 张。人口计生工作荣获“全省标兵县”称号，达到“四星级”工作标准，人口自然增长率控制在 10% 以内。**就业创业成效显著。**全面落实就业政策，五年来，城镇新增就业 3148 人，

较“十一五”增长 103%，农牧区劳动力流动就业 16.97 万人次，城乡劳动力技能培训 7554 人，城镇登记失业率控制在 3.5% 以内。加大劳动保障监察执法力度，五年间，共回复群众咨询 1770 人次，追讨拖欠、克扣农民工工资 5216.13 万元，受理劳动争议案件 32 件，调解率和结案率均达 100%，切实维护了劳动者合法权益。

社保工作持续深化。不断健全完善以社会保险、社会救助、养老服务、城乡低保为主要内容的社会保障体系，城镇职工和城乡居民养老保险参保人数分别达 4427 人和 49157 人，较“十一五”末分别增长 53.45% 和 37.13%，连续 5 年对城镇职工退休人员养老金进行调整。基本医疗保险制度进一步完善，城镇职工和城乡居民医疗保险参保人数分别达 6241 人和 10.38 万人，较“十一五”末分别增长 19.19%、12.51%，政策范围内报销比例逐年提高。顺利推进“金保工程”，实行“养老、失业、医疗、工伤、生育”“五险一金”集中统一征缴模式，省、州、县、乡四级医疗保险网络系统全面上线运行，实现了医疗费用网上及时结算。认真落实低保政策，累计发放低保金 2.23 亿元，城镇低保、农村低保月人均补助标准分别增加 135 元和 420 元。

扶贫工作扎实推进。全面打响脱贫攻坚战，深入开展建档立卡精准识别，贫困村“第一书记”驻村帮扶实现全覆盖。累计投入资金 1.75 亿元，全力实施整村推进、易地搬迁、连片开发等扶贫工程。“十二五”期间，全县累计减少贫困人口 2.3 万人，贫困地区基础设施和群众生产生活条件明显改善，为全面建成小康社会奠定了坚实基础。

科技工作成果丰硕。全面实施科技创新驱动发展战略，成功申报国家科技富民强县后续项目，五年来，累计争取科技项目 54 个，总投资达 3.2 亿元。顺利通过全国 2011—2012 年度县（市）科技进步考核，获评“全国县（市）科技进步考核先进县”称号，

成为首批“2016—2020 年度全国科普示范县”。

过去五年，我们坚持依法治县不偏离，共舞和谐深入人心。

社会治理不断推进。持续抓好社会面综合管控和治理，不断深化法治宣传教育，切实加强矛盾纠纷排查调处力度，全力维护社会和谐稳定。五年来，累计破获刑事案件 621 起，破案率 34.3%；办结治安案件 1567 起，结案率 100%，调解矛盾纠纷 3390 件，调解成功率 98.4%。选派 110 名法律工作者到全县 99 个行政村担任乡镇法律顾问和村级法治副村长。“六五”普法圆满收官，行政复议、人民调解、司法救助全面加强。**民族宗教工作规范有序。**全面贯彻落实党的民族宗教政策，依法管理各类宗教事务，解决宗教领域热点难点问题，促进了寺院和谐稳定。累计投资 5748 万元，大力推进藏传佛教寺院“六大工程”，有效改善了僧侣的生活条件。着力完善僧侣社会保障体系，养老保险和医疗保险参保率分别达到 86%和 99%，困难僧侣低保和五保实现全覆盖。**安全生产形势持续好转。**“打非治违”和安全生产专项整治深入推进，重点行业安全监管全面加强，全县安全生产事故总数、死亡人数分别比“十一五”末下降了 7.84%和 76.92%。“十二五”期间，安全生产事故死亡率控制在州定目标以内。

过去五年，我们坚持勤政为民不懈怠，政府建设全面加强。

自身建设扎实有效。认真执行人大及其常委会各项决议决定，自觉接受人大法律监督、工作监督和政协民主监督，密切与工青妇等群团组织的联系，五年来，累计办理各级人大代表建议 452 件、政协委员提案 270 件。启动新一轮政府机构改革，清理行政审批事项 45 项，政务服务和公共资源交易更加规范高效。**工作作风更加务实。**深入开展党的群众路线教育实践活动和“三严三实”专题教育，认真落实中央“八项规定”和省州县具体措施，

严格执行国务院“约法三章”，坚决纠正“四风”问题，县政府文件会议数量和“三公”经费大幅减少。切实加强干部作风建设，不断提升服务群众的能力，解决了一大批群众生产生活实际困难，干部作风进一步转变，干群关系更加密切。**依法行政全面提升。**坚持用法治思维和法治方式履行职责，严格执行政府常务会学法制度，政府系统领导干部法治意识明显增强。建立健全政府工作规则和重大事项集体讨论等制度，行政决策进一步规范。推进政府信息公开，开通政府门户网站和政务微博、微信平台，政务工作更加公开透明。深入开展行政执法规范活动，设立政府行政复议委员会，法治政府建设不断加强。**廉政建设深入推进。**从严履行党风廉政建设“两个责任”和“一岗双责”，深入推进正风肃纪，预防腐败体系不断完善。全面履行审计监察监督职能，支持纪检监察部门加大办案力度，一批坐收坐支、吃空饷等问题得到及时查处。治理商业贿赂、查处违纪违法案件、纠正损害群众利益不正之风成效明显。

各位代表，过去的五年，是共和民生保障力度最大、经济发展速度最快、城乡面貌变化最大、人民实惠最多的五年。五年来，我们着力抓项目、强基础，促转型、优结构，增投入、惠民生，在高等级公路、城北新区、高科技农业示范园建设和清洁能源开发等方面实现了从无到有的突破；在打造环湖精品小城镇、建设美丽城镇和新农村新牧区、改造恰卜恰老城区市政基础设施等方面实现了从慢到快的加速；在现代生态农牧业、商贸旅游业和新型工业经济等方面实现了从小到大的发展；在县级财力、民生保障、生态建设、环境保护等方面实现了从弱到强的提升。全县各项经济指标总量均位居州内各县之首，主要指标增速名列全州前茅，取得的成绩实属不易，振奋人心。这些成绩的取得，是州委

州政府和县委坚强领导的结果，是县人大和县政协监督支持的结果，是 13 万共和儿女团结拼搏的结果。在此，我代表县人民政府，向全县各族人民，向各位代表和委员，向武警官兵、政法干警、各人民团体和各界朋友，表示衷心的感谢，并致以崇高的敬意！

各位代表，成绩来之不易，创业蕴含艰辛。回顾过去五年的工作，尽管我们付出了艰辛努力，取得了新的成绩，但也要清醒地看到，全县经济社会发展中还存在一些问题和困难，一是经济底子薄、发展基础弱，三次产业结构不合理。农牧业基础薄弱，设施农牧业占比小，集约化、规模化程度低；工业产业链条短、产品附加值低、缺乏市场竞争力；旅游业发展起步晚，管理体制机制不完善，未形成产业化、特色化发展路子，旅游业对群众增收致富的带动作用不强。二是城乡区域发展不协调，农牧区发展相对滞后，偏远地区水电路等基础设施建设标准低，配套设施不完善，辐射带动能力不强。三是生态环境脆弱，生态建设与保护资金投入、项目建设、后续管理等方面长效机制不健全，部分地区生态恶化态势还未从根本上改变，生态环境保护任务重、责任大。四是城乡群众就业渠道不宽，农村剩余劳动力就业困难，特色产业带动作用不强，受农畜产品价格不稳定因素的影响，农牧业增效、农牧民增收困难。五是个别干部适应新常态能力不强、业务素质不高、责任担当不够、工作作风不实，对推动工作落实造成了一定影响。对于这些问题，我们将高度重视，认真分析原因，探索破解之策，在今后的工作中切实加以解决。

正视困难的同时，我们在发展过程中也面临许多前所未有的机遇，“丝绸之路经济带”建设、三江源生态保护战略、国家支持藏区发展政策、深化改革及“双创”战略、全面推进扶贫攻坚、优化区域经济格局都是我们今后一段时间发展的大好机遇，要紧

紧抓住机遇、趁势而上，确保经济社会发展取得新实效。

二、“十三五”时期全县经济社会发展的总体要求和预期目标

“十三五”时期，是推进“四个全面”战略布局和打赢脱贫攻坚战的关键时期，我们将着力消除瓶颈、打牢基础、改善民生、保护环境，促进优势资源大开发、基础设施大建设、产业结构大调整、经济社会大发展。

“十三五”时期全县经济社会发展的总体要求：高举中国特色社会主义伟大旗帜，以党的十八大、十八届历次全会和习近平总书记系列重要讲话精神为指导，全面贯彻“四个全面”、“四个扎扎实实”和省委“131”、州委“1234”要求，坚持“五大发展”理念，以生态文明建设为统领，以改革创新为动力，以开放融入为关键，以统筹城乡发展为核心，以打赢脱贫攻坚战为目标，以全面从严治党为保障，全面完成“十三五”确定的各项战略任务，率先建设成全州民族团结进步先进区和三江源区绿色产业集聚发展桥头堡，奋力建成绿色文明和谐小康新共和。

“十三五”时期全县经济社会发展的主要预期目标：

——经济实力显著增强。全县经济保持“中高速”增长态势，地区生产总值保持年均8%左右的增长速度，到2020年达到89.3亿元；地方公共财政预算收入年均增长7%；全社会固定资产投资年均增长12%，达到243.73亿元；社会消费品零售总额年均增长10%，达到20.24亿元。旅游业水平不断提升，旅游收入年均增长20%以上。

——生态环境明显改善。到2020年，全县森林覆盖率达到9.31%，城镇绿化覆盖率达到9.37%。耕地保有量保持在2.08万公顷，基本农田保护面积稳定在1.55万公顷。城镇生活垃圾无害化处理率达到95%以上，城镇污水集中处理率达到90%以上。

万元 GDP 能耗、万元工业增加值能耗和各项污染物排放控制在省、州定指标以内。

——民生福祉大幅提升。到 2019 年，实现建档立卡贫困人口 14177 人全面脱贫。到 2020 年，城镇常住居民人均可支配收入达到 37224 元，年均增长 9%；农村常住居民人均可支配收入达到 14348 元，年均增长 9%。城乡居民社会养老保险参保率达到 99.6%以上，城乡居民医疗保险实现全覆盖。

——社会事业全面进步。到 2020 年，人口自然增长率控制在 10%以内，居民平均预期寿命达到 70 岁以上，城镇登记失业率控制在 3.5%以内。全面实施 15 年免费教育，人口平均受教育年限达到 9 年以上。综合医改试点全面推进，每千人常住人口拥有卫生技术人员 3 人，拥有医院床位 6 张。

三、“十三五”时期全县经济社会发展主要任务

“十三五”时期，我们将重点抓好以下八个方面的工作：

（一）坚守生态第一，加强生态保护整治，构建绿色生态屏障。大力实施生态建设工程。以共和列入国家三江源综合实验区、全国防沙治沙重点县、良好湖泊生态环境专项保护和省级塔拉滩封禁区为契机，实施三江源保护和建设二期、三北防护林、天然林保护、退耕还林等“八大生态工程”，完成人工造林 36.9 万亩、封山育林 193.55 万亩、荒漠化土地治理 10 万亩、湿地保护 538.18 万亩、森林经营工程 87 万亩、工程固沙 1.1 万亩、新建枸杞基地 4 万亩，完成森林病虫害防控 10 万亩，森林有害生物防治 50 万亩。持续推进城乡环境治理。实施家园美化行动，持续开展农村环境连片整治项目，加大污水处理厂、垃圾填埋场等城乡环境保护基础设施建设，建立村收集、县处理的统一农牧区生活垃圾处置机制。落实好环青海湖南岸污染综合治理项目，不

断完善环境保护设施设备，新建垃圾填埋场和污水处理厂各 4 座，垃圾收集点 40 个，公共厕所 66 座，沿线垃圾捡拾收集点设施 20 座及管理生活辅助用房等建设项目。从 2017 年起，实施好青海湖南岸地区生活垃圾市场化运作项目。落实最严格的水资源管理制度，实施水环境综合治理、水生态修复示范、水源地规范化整治等工程项目，强化水源涵养地和江河源头生态保护，提高饮用水源地水质达标率。力争到 2020 年，全县 99 个村农村环境连片整治项目全覆盖，城镇生活垃圾无害化处理率达 95%以上，城镇污水处理率达 90%以上，城镇集中式生活饮用水水源地水质达标率为 100%。不断加强环境综合监管。实施碧水蓝天行动，全面推行企业节能减排工作，切实加强节能减排监督执法，深入推进大气污染防治和机动车污染治理，逐步淘汰和改造燃煤锅炉，全面完成黄标车淘汰任务，主要污染物排放控制在省州目标以内。严格对草原滥采乱挖砂石料现象进行重拳整治，落实矿山地质环境恢复治理保证金征收制度，实施地质环境恢复工程，加强矿产资源开发管控与综合治理。

（二）加快转型升级，构建现代产业体系，提升综合经济实力。稳步发展现代生态农牧业。紧紧围绕“两区、四着力、十工程”目标，以沿黄现代生态循环农牧业经济带和环湖现代生态农牧业经济带为重点，调整优化农牧业产业布局，增强“两片区”特色功能。培育和扶持“一乡一业”、“一村一品”特色种植产业，全县粮油种植面积稳定在 45 万亩以上，青稞、油菜、马铃薯等特色种植面积保持在 40 万亩以上。全面推进新一轮“菜篮子”工程，在沿黄谷地台地扩大设施蔬菜和露天蔬菜种植面积，到 2020 年，全县蔬菜种植面积达到 0.5 万亩，蔬菜自给率达到 50%。着力调整优化特色养殖业结构，新建成农区和半农半牧区养殖繁

育奶牛、生猪、藏香猪、蛋（土）鸡等规模养殖场（基地）30处，农区设施农牧业占有率达到80%。适度发展冷水养殖业，逐步将龙羊峡培育成为全省著名休闲旅游渔业基地。按照“保护与建设并举，以草定畜，畜草平衡，提质增效”的思路，深入推进草地生态畜牧业试验区建设，发展舍饲半舍饲养殖和标准化养殖小区等设施畜牧业，建立一批良种繁育基地和养殖基地，提升环湖牦牛、藏系羊、加什科羊繁育和养殖水平。到2020年，全县建成标准化养殖小区100处，设施畜牧业养殖比例达到60%。大力发展饲草产业，建成5个优质规模化饲草产业基地，累计种植人工饲草料15万亩，不断夯实饲草供应和储备能力。着力培育农牧业经营主体，建成特色种植专业村5个，培育休闲农业示范点4个，现代农业示范园区2个，以合作经济组织为主要经营主体的农牧业组织化程度达到60%以上，基本建立现代农牧业生产经营体系。实施耕地质量提升工程和草原综合配套工程，到2020年，全县农业机械化程度达到100%，基本草场围栏占总面积的60%以上，80%的牧户全面建成定居房、畜棚、围栏、饲草基地、饲草棚、水、电、路“八配套”工程。**大力发展绿色新型工业。**围绕“稳定增长、优化结构、提升质量”目标，推动农畜产品精深加工、生物医药、纺织等传统工业企业挖潜改造和产业转型升级，扶持引导企业扩大生产规模，实现企业规模化、标准化发展。加快建设具有鲜明优势和特色的生物产业体系，打造高附加值的保健和生物医药产品。进一步扩大纺织和服装加工业生产规模，积极培育开发高端棉纺织产品，做大做强民族服装、藏毯、藏绣、帐篷等加工业。重点发展清洁能源产业和节能环保产业，提升新型工业化发展水平，实现光伏、风电总装机容量11049兆瓦。推广建筑物、公共设施配套安装太阳能光伏发电装置，分布式光

光伏电站总装机容量达到 50.05 兆瓦，力争将共和建成全国清洁能源产业示范基地。**加快发展旅游商贸业。**以开发青海湖自然生态游和龙羊峡生态休闲游为重点，精心打造青海湖南岸乡村旅游接待点、倒淌河第一藏城、黑马河旅游名镇、夏拉草原、龙羊峡生态休闲旅游等景区景点建设，积极培育以观赏自然风光、体验民族风情为主的特色文化旅游，形成以生态文化旅游为核心的“共舞和谐”文旅品牌。大力发展“旅游+产业”，推动旅游与文化、体育、光伏、养生、商贸、互联网等深度融合，加快特色旅游商业街区、游客集散中心等主要旅游服务场所建设，着力打造星级饭店、A 级景区。积极发展“智慧旅游”，借助旅游和互联网平台，加大对外宣传推介力度，不断提高共和旅游知名度。到 2020 年，旅游综合收入达到 11.07 亿元。围绕完善城乡商贸流通体系，大力发展重点商贸流通企业和农牧区商业网点，到 2020 年，基本形成 10 个规模大、档次高、经营管理规范的专业交易市场，改造 15 个设施陈旧的农贸市场，培育销售收入超亿元的流通企业 5 家，星级酒店 10 家，“农超对接”大型连锁超市鲜活农畜产品产地直接采购比例达到 20%以上，基层供销社全覆盖，村级综合服务社覆盖 50%的行政村，发展连锁店、加盟店、综合服务社等农资经营服务网点 20 个以上，力争打造一批具有示范效应和带动能力的农牧民专业合作社。加快推进农畜产品电子商务示范基地建设，支持培育网络零售示范试点，开展社区电子商务示范应用，构建“1+11+99”的县、乡、村三级电商服务网络，到 2018 年，全面实现“8919”目标，到 2020 年，电子商务普及率得到明显提高，30%以上的专业市场建立网上交易平台，线上交易比例显著提高，物流信息化水平明显提升，管理信息系统及互联网应用得到普及。

（三）改善基础条件，激发经济内生动力，增强社会发展支撑。加快推进路网升级工程。按照“融入西宁 1 小时经济圈、铁路公路航空三路并进”的思路，全力推进国道 109 改线、沿黄旅游公路建设，实现县域干线公路通道快速化。积极配合做好西昌铁路共和段项目建设工作，开工建成青海湖机场。实施好农村公路改建提升、自然村通达、“经济路”覆盖、安全保障及便民桥梁等工程，到 2020 年，基本建设“外通内连、联通城乡、安全可靠、集约环保”的交通运输网络，实现国省干线二级以上占总里程的 80%以上，县道基本达到三级以上，乡道基本达到四级以上。建立农村客运和物流服务体系，以共和一级客运站为支点，增设客运班线和城乡公交专线，具备条件的行政村实现通客车。在恰卜恰镇区和环湖南岸旅游区公路沿岸积极推广新能源汽车和环保客车，新建汽车充电站和充电桩，努力扩大清洁能源交通覆盖面；发展境内智慧交通，综合交通出行信息逐步覆盖到全县，境内三级以上客运站实现联网售票。扎实开展水利保障工程。加快实施哇洪、哈干水库等一批重大水源及农村牧区饮水巩固提升项目，建立“从源头到龙头”的农村饮水安全工程保障和运行管护体系，力争到 2020 年，农牧区饮水安全集中供水率达到 85%，自来水普及率达到 75%。加快推进国家小型农田水利项目县建设，实施哇玉、加拉、大水等中小型灌区的渠系配套改造工程，改善全县 30.97 万亩的农田、林地及 3.98 万亩饲草料地的灌溉用水问题，切实提高灌溉保证率和渠系水利用系数。重点实施布哈河、恰卜恰河等重点河道的防洪灾害治理工程，做好病险水库除险加固及山洪灾害防治工作，提高防洪抗旱减灾能力。加快全县水利行业信息化建设进程，完善县级信息系统，力争到 2020 年，基本建成城乡供水保障、农牧区水利、防洪抗旱减灾、水生态保护

与修复、水利改革与管理等“五大现代水利体系”。大力实施电网改造工程。加快推进茶卡—哇玉—共和 330 千伏电网、共和 330 千伏电网变电、110 千伏及以下输变电等项目，形成以 330 千伏为主网，110 千伏为骨干的区域性电网。到 2020 年，配电网供电可靠率达到 99.63%、户户通电率达到 100%。全面落实通讯覆盖工程。以完善网络、整合资源、实现共享为重点，推行“互联网+产业”、“互联网+民生”行动计划，加快建设“数字共和”、“数字园区”，实现电信网、电视网、互联网“三网融合”和公共无线网络全覆盖，提升信息化建设水平。

（四）加快城乡统筹，完善城乡一体机制，释放社会发展潜力。加快推进新型城镇化。编制完成《共和县新型城市建设总体规划》，确保产业发展规划、土地利用规划、城乡空间布局规划相互衔接，实现城镇规模和发展方向的协调统一。按照“人口集中、产业集聚、要素集约、功能集成”的要求，力争实现“撤县建市”目标。大力实施“精品城市”战略，加快推进“智慧城市”建设，扩大共和县城城市规模，提升城市建设品位，到“十三五”末，常住人口城镇化率达到 60%。进一步完善水、电、路、讯、停车场等市政基础设施，有序推进棚户区改造、地下综合管廊、天然气延伸、过街天桥等项目建设，着力打造设施齐全、功能完善、承接省会、辐射青南的产业聚集中心、商贸流通中心、游客集散中心。积极打造精品小集镇。统筹考虑倒淌河、黑马河等环湖乡镇和龙羊峡、铁盖乡等沿黄谷地乡镇生态保护要求和旅游承载能力，大力发展旅游商贸型城镇，实施一批市政基础设施建设项目和生态环境保护工程，激活小集镇发展的内生动力，提升全县小集镇建设整体水平。积极抓好“高原美丽乡村”建设。按照“生产发展、生活宽裕、乡风文明、村容整洁、管理民主”和“田

园美、村庄美、生活美”的要求，继续推进高原美丽乡村建设，细化村庄建设规划，完善公用基础设施，大力开展危旧房改造，提升整体服务功能，到2020年，全县新建40个高原美丽乡村。

（五）加大扶贫攻坚，凝聚多方政策合力，完成精准扶贫目标。**明确工作目标。**紧紧围绕省委省政府“四年集中攻坚，一年巩固提升”的安排部署，认真落实“八个一批”脱贫攻坚专项行动计划和十个行业扶贫方案，到2019年，实现40个贫困村退出，14177名建档立卡贫困人口实现脱贫的目标。**强化产业支撑。**按照“扶贫对象参与产业发展，产业发展带动脱贫致富”的思路和“一村一策、一户一法”的要求，依托资源优势和产业发展，因地制宜积极制定特色产业扶贫发展方案。通过发展牛羊繁育、中藏药材种植、当地特色品种加工等产业，支持农牧民合作和其他经营主体通过土地、草场入股等形式促进扶贫对象参与产业发展，更多分享农业产业链和价值链增值收益。到2019年，实现每个贫困村打造1项优势主导产业或特色农畜经营产品，提高贫困地区自我发展能力，达到贫困农牧民增收、扶贫龙头企业增效、产品核心竞争力增强的目标。**发展旅游扶贫。**依托青海湖、龙羊湖两大特色优势资源，不断挖掘旅游扶贫潜力，活跃经济发展，推动扶贫增收。在恰龙公路沿线扶持周边农户发展集特色餐饮、商业购物、采摘体验、景观游览等功能为一体的休闲观光旅游点，促进群众就近创业就业；环青海湖南岸在坚持“生态保护第一”的前提下，结合46个乡村旅游接待点打造工作，通过引进企业扶持、引导群众参与的模式，开发具有地方民族特色的文化产品，打造集“吃、住、游、购、娱”为一体的旅游产业链条，带动周边群众增收致富。**实施易地搬迁。**统筹整合各类涉农扶持资金，充分考虑自然条件及群众意愿，采取集中与分散相结

合的安置方式进行安置，围绕产业重建、社区重构、生态修复、基础设施，积极打造扶贫搬迁后续产业亮点工程，实现“搬得出、稳得住、可发展、能致富”。**推进生态扶贫。**在退耕还林、三北防护林、湿地保护和恢复等重大生态工程中，提高贫困人口参与度和受益水平。在林地和草场面积较大的农牧区，适当增加贫困户生态管护岗位，力争每个贫困户有 1 名生态管护员。结合生态环境保护和治理，进一步完善草原生态保护补助奖励政策，对生态脆弱的贫困地区加大重点生态功能区转移支付力度，新一轮退耕还林还草项目向贫困群众倾斜。

（六）提高民生福祉，提升群众幸福指数，焕发社会生机活力。**优先发展教育事业。**狠抓学前教育，实施好标准化学前教育改扩建项目，提升办园能力，到 2020 年，学前三年入园率分别达到 95%、90%、85%以上。切实巩固义务教育均衡发展成果，做好控辍保学和学生资助工作，适龄儿童入学率、初中阶段毛入学率达到 100%，义务教育人口覆盖率达到 100%，平均受教育年限达到 9 年。加大教育改革力度，全面实施 15 年免费教育，健全“双语”教学体系，不断提高教师教学业务水平，提升教学质量。实施好城北新区九年一贯制学校的建设和全县中小学“改薄”等重大教育项目，缓解中小学大班额问题，改善学校基本办学条件。**着力提高医疗水平。**继续深化医药卫生体制改革，全面实施基本医疗保障制度、分级诊疗制度，有序推进公立医院改革和医疗联合体改革，不断强化医药卫生领域全行业监管，完善医疗卫生服务体系，促进基本公共卫生服务均等化。严格落实国家基本药物制度，加快中藏医药事业发展，强化食品药品安全监管。加强医疗卫生基础能力建设，完成县疾控中心、卫生监督所、恰卜恰镇卫生院整体搬迁建设项目，重点完成恰卜恰镇社区卫生服务中心

和服务站建设，按计划推进村卫生室建设。完善流动人口服务管理体系，实施好“康福家千村万户工程”，不断提高计生工作水平。**持续推进文化繁荣。**抓好文化信息资源共享、乡镇基础文化设施建设、农牧区电影放映、农牧家书屋建设、文化遗产保护等重点文化惠民工程，深入推进文化体育场馆等基础设施建设。以藏文化产业创意园为核心，大力发展以唐蕃古道历史文化、射箭文化、民族情歌文化为重点的特色民族文化产业，落实文化产业扶持政策，以共和县群众文化体育活动中心等场馆为基础，引进文化企业入驻，建立全县文化产业基地。开展国家、省级重点文物保护单位的保护、开发及申报工作，建立健全县域物质文化遗产与非物质文化遗产数据库，做好非物质文化遗产保护、传承及传承人申报工作。**大力促进就业创业。**实行更加积极灵活的就业创业政策，推进大众创业、万众创新。力争到 2020 年，实现新增城镇就业 3300 人，农牧民劳动力转移就业规模年均保持在 3 万人次左右，劳务收入在农牧民人均收入中的比重保持在 35%以上。**不断完善社保体系。**启动实施“全民参保”计划，进一步扩大养老、医疗、失业、工伤、生育和住房“五险一金”范围，实现非公有制经济、灵活就业人员、农民工等群体社会保障全覆盖。建立以最低生活保障和特困人员供养为基础，医疗救助和临时救助等相配套，社会力量参与的新型社会救助体系。完善以居家为基础、社区为依托、机构为支撑、信息服务为辅助的社会养老服务体系，推行政府向社会购买养老服务。

（七）强化综合治理，构建安全网络体系，确保社会和谐稳定。创新社会治理方式。继续开展十大领域“一季一查”专项整治，推进法治副村长工作。建立政府行政事项进入社区准入制度和社区协助政府办理事项指导性目录，推行政府购买服务委托社

区办理工作机制。健全社会矛盾“大调解”机制，深化特殊人群管理服务工作。**推进平安共和建设。**依法严厉打击各类违法犯罪，加强人防、物防、技防建设，不断完善治安防控体系。加强县、乡（镇）、村（居）综治信访中心三级平台建设，全面推行“阳光信访”，实行重大矛盾纠纷交办、督办和挂牌销号制，及时排查化解影响稳定的各类因素。**强化民族宗教工作。**围绕民族团结进步先进区创建目标，全面落实《青海省宗教事务条例》，保障公民宗教信仰自由，依法管理宗教事务，加强僧侣日常教育，引导广大僧侣继续发扬爱国爱教优良传统，自觉贯彻国家宗教政策，做到守法持戒，合法开展宗教活动，抓好藏传佛教寺院“六大工程”，进一步加强寺院基础设施、宗教教职人员的社会公共服务和社会保障设施建设。**抓好安全生产监管。**按照党政同责、一岗双责的要求，严格落实安全生产委员会各成员单位监管责任，定期开展重点行业领域的安全生产大检查工作，及时排查各类安全隐患，减少安全事故发生，营造安全的社会环境。

（八）加快创新发展，扩大对外开放交流，激活经济发展动力。**全面落实改革任务。**继续深化预算管理改革，不断完善政府预算体系。推行中长期财政规划制度，提高财政政策的前瞻性和可持续性。强化预算执行，严格绩效管理，切实提高财政资金使用效益。积极推进预算信息公开，增强财政资金分配使用透明度。建立健全结余结转资金定期清理机制，积极盘活财政存量。稳步推进税制改革，完善税收征管机制，全面落实国家结构性减税和普遍性降费政策。推进农牧区经济体制改革，依法保障农牧民对承包土地草场的占有、使用、收益、流转及承包经营权，做好土地、林权、房屋等确权登记颁证工作。加大各领域急缺人才的引进和培养力度，鼓励专业技术人才干事创业，围绕现代农牧业、

新型工业和现代服务业等领域,加强科技创新服务和科普宣传培训等工作,鼓励有能力的企业开发应用新品种、新技术,培育具有地方特色的新产品,提升科技创新能力。**大力促进对外交流。**把独特的区位优势和便利的交通条件作为融入“丝绸之路经济带”的突破口,主动对接、积极争取国家和省州层面的重大项目。加大招商引资力度,积极做好产业对接,提高“青洽会”等经贸活动水平,引进一批有利于促进产业结构调整、产品优化升级的中高端项目。积极加强与周边地区在产业、技术、资金、人才等方面的交流合作,吸引大企业、大机构前来共和投资。认真贯彻落实国家各项扶持政策,主动加强与对口支援城市、中央部委的机制对接、人员对接、情感对接、项目资金对接,全力做好对口支援工作。

四、加强政府自身建设,确保“十三五”目标全面完成

(一) 坚持民主决策,扎实推进依法行政,努力打造法治型政府。按照依法行政工作需要,落实法律顾问参与政府重大决策和重要执法活动措施,实行公众参与、专家论证、风险评估、合法性审查、集体讨论决定等决策程序,提高决策的民主性、科学性和透明度。进一步强化执法监督,督促执法部门完善执法程序、落实执法责任,严格按照法定权限和程序行使权力,提高公正执法、文明执法水平。全面抓好规范性文件的监督管理,认真办理行政复议和行政应诉案件,提高办案质量和效率。自觉接受司法监督、人大法律监督和政协民主监督,按时办理答复人大代表建议和政协委员提案,不断提高政府法治化水平。

(二) 加快职能转变,搭建便民服务平台,努力打造效能型政府。以增强政府执行力为目标,继续推进政府职能转变,完善机构设置,理顺政府部门工作职责,严格执行“权力清单”和“责

任清单”，形成职责明确、分工合理、运转高效的行政服务体系。加快行政服务中心和便民服务中心标准化建设，优化政务服务流程，落实好取消、调整、承接的行政审批事项，实行项目联审联批，有效减少审批环节，提高行政机关办事效率。不断完善政府信息公开制度，切实推进乡镇、村、社区“三务”公开工作，保障公民知情权、参与权、监督权。

（三）转变工作作风，不断强化责任担当，努力打造服务型政府。把作风建设作为一项长期性任务，继续加大干部的“四风”整治力度，大力倡导苦干实干精神，扎实推进政府各项工作，提高政府服务水平。加强干部教育管理，引导干部切实增强责任意识和担当意识，重点解决个别干部素质不高、业务不熟、态度生硬等群众反映强烈的问题，倡导“马上就办”的作风，大力度推进、严要求落实，把精力放在谋发展、抓落实上，确保“十三五”各项工作任务落到实处。强化抓落实的制度保障，坚持用制度管人，按制度办事，对工作不落实的责任人，按规定约谈问责，形成督促工作落实的责任机制。

（四）强化纪律意识，认真落实主体责任，努力打造廉洁型政府。认真履行党风廉政建设主体责任，扎实履行“一岗双责”，把纪律和规矩挺在前面，严格贯彻《廉洁自律准则》、《中国共产党纪律处分条例》等纪律规定，织密和筑牢制度的笼子。抓好廉政教育、反腐教育和警示教育，增强廉洁自律意识，弘扬清正廉洁之风。加强廉政风险防控，加大监管力度，及时办理脱贫攻坚、财政支出、工程建设等领域损害群众利益的违纪违法案件，从源头上预防和遏制腐败现象的发生，努力营造风清气正的干事创业环境。

各位代表，“十三五”已经扬帆起航，呈现良好开局，共和

发展翻开了新的篇章,站在新的起点,我们深感肩负的责任重大、使命光荣。让我们在省委省政府、州委州政府和县委的坚强领导下,在县人大、县政协的监督支持下,团结依靠全县各族干部群众攻坚克难、真抓实干,为全面完成“十三五”宏伟目标而努力奋斗!

名 词 解 释

1、**一圈两湖三城**：“一圈”即全力打造“日月山—倒淌河—青海湖—夏拉草原—恰卜恰—龙羊湖”精品旅游圈；两湖，即青海湖、龙羊湖；三城，即恰卜恰镇、龙羊峡镇、倒淌河镇，着力把恰卜恰打造成青藏线上的文旅名镇、风情名镇，龙羊峡镇建成高原生态旅游休闲区，倒淌河打造成高原第一藏城。

2、**藏传佛教寺院“六大工程”**：指寺院基础设施建设工程、宗教教职人员社会保障工程、宗教教职人员危房改造工程、寺院文物本体建筑抢修性保护工程、寺院危殿堂维修加固工程、寺院公共服务建设工程。

3、**四个全面**：全面建成小康社会、全面深化改革、全面依法治国、全面从严治党。

4、**四个扎扎实实**：扎扎实实推进经济持续健康发展、扎扎实实推进生态环境保护、扎扎实实保障和改善民生，扎扎实实加强规范党内政治生活。

5、**省委“131战略”**：青海省“十三五”期间发展的总体目标，即实现“一个同步”、奋力建设“三区”、打造“一个高地”。确保到2020年与全国同步全面建成小康社会。构筑国家生态安全屏障，建设生态文明先行区；加快转变发展方式，建设循环经济发展先行区；突出改善民生凝聚人心，建设民族团结进步先进区。弘扬党的优良作风，铸就青海精神高地。

6、**州委“1234”战略**：即坚持一个目标，夯实两个基础，培育三大产业、推进四项任务。坚持打造全省民族团结进步先进区和三江源绿色产业集聚发展桥头堡战略目标。夯实反分裂斗争群众基础、绿色产业发展基础。培育现代生态农牧业、新型清洁

能源产业、高原文化旅游业三大产业。切实推进民生保障、生态保护、社会稳定、党的建设四项重点任务。

7、五大发展理念：创新、协调、绿色、开放、共享。

8、八大生态工程：三北防护林工程、天然林保护工程、公益林工程、退耕还林工程、三江源二期工程、塔拉滩封禁保护工程、龙羊峡水库生态环境保护工程、清洁工程。

9、两区四着力十工程：“两区”即环湖现代生态畜牧业发展区和沿黄现代生态循环农牧业发展区。“四着力”即围绕转型提质，着力转变农牧业经营机制；围绕固本强基，着力改善农牧业生产条件；围绕机制创新，着力培育新型市场经营主体；围绕科技支农，着力提升农牧业服务水平。“十工程”即生态文明建设“引领工程”、农牧业经营机制“转化工程”、农区畜牧业“设施工程”、特色种植业“基地工程”、沿黄循环农牧业“链条工程”、饲草产业“扩面工程”、农畜产品“品牌工程”、龙头企业“带动工程”、农牧业生产“强基工程”、社会化服务“支撑工程”。

10、两片区：沿黄现代生态循环农牧业片区、环湖现代生态农牧业片区。

11、8919 目标：到 2018 年，经常性应用电子商务中小企业达到 80%以上，9%的产品销售额通过电子商务实现，10%以上社会消费品零售总额通过电子商务实现，快递物流配送覆盖 90%以上的行政村电商服务点。

12、五大现代水利体系：城乡供水保障体系、农牧区水利体系、防洪抗旱减灾体系、水生态保护与修复体系、水利改革与管理体系。

13、智慧城市：指把城市里分散的信息化系统、物联网系统整合起来，提升为一个具有较好协同能力和调控能力的有机整

体，是传统意义上的城市信息化和数字城市的升华和飞跃，并被赋予了新的内涵。形象地说，智慧城市就是智慧+互联+协同。

14、八个一批：特色产业脱贫一批、易地搬迁脱贫一批、资产收益脱贫一批、生态保护脱贫一批、转移就业脱贫一批、医疗救助脱贫一批、发展教育脱贫一批、社会保障兜底一批。

15、康福家千村万户工程：包括婚育新风行动、健康服务行动、诚信守法行动、家庭发展行动、生育关爱行动、强基提能行动六项行动。

16、“双创”战略：大众创业、万众创新的简称。

17、五险一金：养老保险、医疗保险、失业保险、工伤保险、生育保险、住房公积金。

共和县“十二五”财政工作完成情况暨 2016年1至9份财政预算执行情况

共和县财政局

一、“十二五”财政工作完成情况

五年来，面对严峻的宏观经济形势，我们在县委的正确领导下，在县人大及其常委会的监督指导下，认真执行县十四届人大历次会议决议，抓收支、强基础，严管理、保民生，促改革、提质效，财政收入连年增长，民生投入持续加大，管理水平全面提升，圆满完成了“十二五”规划制定的各项目标任务，有力推动了县域经济和社会各项事业健康快速发展。

（一）狠抓收入征管，县级财力稳定增长。针对五年来不断增大的经济下行压力以及落实结构性减税政策给财政收入带来的不利影响，财税部门齐心协力，迎难而上，全面加强税收征管，特别是对重点行业、重点税种的监管，强化源头管控，充分挖潜增收，全面组织收入入库，做到了依法征收、应收尽收。同时，围绕财政自给率偏低的实际，把争取上级财力支持作为财政工作的重中之重，密切跟踪国家政策投向变化，积极争取上级补助，努力寻找新的突破口和增长点，取得了较好的成效。“十二五”期间，全县完成财政总收入90.21亿元，是“十一五”时期（21.91亿元）的4.1倍，其中地方公共财政预算收入7.37亿元，是“十一五”时期（2.05亿元）的3.6倍。2015年全县完成财政总收入22.22亿元，是“十一五”末的2.71倍，年均增长22.1%，其中地方公

共财政预算收入2.38亿元，是“十一五”时期末（0.64）亿元的3.72倍，年均增长30.03%。五年间共争取各类上级补助资金81.96亿元，是“十一五”时期（20.39亿元）的4倍，为县域经济和社会事业发展提供了必要的财力支撑。“十二五”地方公共预算收入分税种完成情况为：增值税3934万元；营业税32723万元；个人所得税1602万元；企业所得税3886万元；资源税157万元；城市维护建设税7919万元；印花税1049万元；城镇土地使用税1159万元；土地增值税1001万元；车船税2968万元；契税2424万元；耕地占用税1931万元；行政性收费1155万元；罚没收入296万元；专项收入7154万元；其他收入1893万元；国有资源有偿使用收入2485万元。五年来，我县的税收始终保持了稳定增长的态势，与“十一五”相比，收入结构更趋优化，税收总量和质量都有了较大幅度的提高。

（二）优化支出结构，保障能力显著增强。面对突出的财政收支矛盾，积极调整优化支出结构，通过采取盘活财政存量、压减一般性支出等有效措施，进一步加大民生投入力度，统筹推进各项民生工程建设。“十二五”期间，全县累计完成财政总支出89.69亿元，是“十一五”时期（22.62亿元）的3.97倍，2015年财政总支出达到22.1亿元，年均增长21.6%。“十二五”期间，全县在民生领域的财政投入达到68.22亿元，占财政总支出的76.06%，是“十一五”时期的3.53倍，其中：一般公共服务方面支出62784万元；公共安全方面支出29978万元；教育方面支出140783万元；科学技术方面支出2542万元；文化体育与传媒方面支出9279万元；社会保障和就业方面支出88394万元；医疗卫生方面支出42095万元；节能环保方面支出62395万元；城乡社区事务方面支出76295万元；农林水事务方面支出231916万元；交通运输方面支

出7231万元；国土资源气象等方面支出1971万元；住房保障方面支出119725万元；资源勘探电力信息等事务方面支出2519万元。五年来，紧紧围绕服务和改善民生这一主线，不断巩固完善义务教育经费保障机制，按要求提高公用经费补助标准，加大薄弱学校改造力度，加强学前教育及中小学辅助设施建设。认真贯彻落实各项社会保障政策，足额拨付城镇居民养老保险、新型农村养老保险、危房改造补助、城乡医疗救助、农村牧区奖励性住房补助、廉租房补贴、高龄老人补助、流浪乞讨人员救助、重度残疾人生活补助及再就业等各项社保资金。及时调整提高了种粮农民直接补贴和农资综合补贴等惠农补贴，实施了规范津补贴、住房补贴、带薪休假补助等增加机关事业单位职工收入的有关政策，促进了城乡居民收入与经济发展同步协调增长。大力实施文化惠民工程，积极推进县乡“两馆”建设，落实体育场馆免费低收费开放补助政策，支持射箭大赛、文艺汇演等民族传统文体活动开展，促进公共文化事业较快发展。加大扶贫经费投入，推动精准扶贫政策有效落实，有力保障了扶贫工作的顺利开展。继续实施棚户区改造、公租房建设、农村危房改造、奖励住房建设等安居工程，城乡居民居住条件进一步改善。认真落实粮食直补、退耕还林补助、草原生态补偿等惠农补贴政策，农牧民政策性补助收入持续增加。

（三）深化财政改革，管理水平全面提升。面对强化管理、增强效能的迫切需要，坚持用改革的思路推进工作，注重体制创新，提升管理水平。一是预算管理改革深入推进。认真贯彻落实新《预算法》，进一步细化预算编制，将部门和单位预算内外收支都纳入预算管理，政府预算草案涵盖一般公共预算、政府性基金预算、社会保险基金和政府债务切实增强了预算的统筹性、完

整性和公平性。强化预算执行约束，严格控制和规范预算追加，资金分配的随意性明显减少。全面推行中长期财政规划制度，提高财政政策的前瞻性和可持续性。建立健全结余结转资金定期清理机制，积极盘活财政存量。扎实推进预算信息公开，细化政府和部门预决算公开内容，扩大公开范围，及时全面公开“三公”经费、部门预决算、民生项目支出等，增强财政资金分配使用透明度。

二是国库集中支付范围不断扩大。严格执行“收支两条线”管理制度，着力规范支付程序，提高支付效率，实现了集中支付单位和资金的全覆盖。扎实开展财政专户清理整顿工作，严格财政专户审批开设，多措施堵塞财政专户资金安全管理漏洞，自2011年财政专户清理撤并工作开展以来，我县累计清理财政专户数40个，清理率达到85%。全面加强预算执行动态监控，通过设定的监控规则，对财政资金支付全过程进行实时监控，有效杜绝了公款私存、账外设账、多头开户等问题发生，保持了良好的财经运行秩序。严格执行公务卡强制结算目录制度，督促各预算单位按公务卡刷卡目录进行公务消费，加大公务支出结算报销力度，目前我县的公务卡办卡单位已达114个，共办卡665张。

三是乡镇财政管理更加科学规范。认真总结“乡财县管乡用”试点经验，积极推进乡镇财政管理改革，建立完善制度，强化业务培训，规范工作流程。各乡镇设立财政管理办公室，独立开展会计核算及财务管理工作，乡镇以下各种财政资金全部纳入乡镇财政监管范围。创新服务民生方式，转化乡镇财政职能，全面推进农牧区补贴资金“一卡通”发放方式改革，促进了各项涉农惠农政策的全面落实，乡镇财政管理水平得到较大提升。

四是集约规范化政府采购全面实行。理顺管理体制，规范采购程序，严格实行采管分离制度，政府采购管理机构与执行机构分设，采购办负责

对采购工作的指导、监督、管理和采购代理机构、供应商的资格审查，具体的采购活动交给采购中心按市场化运作，基本建立了“职能明确、权责清晰、相互制衡”的运作机制，解决了以往政府采购中“既当裁判员又当运动员”的问题，促进了专业化、市场化采购，确保了采购工作的公开、公平、公正。不断扩大采购范围，对部门采购资金无论是否来源于县级财政拨款，都必须接受监督，纳入集中采购，提高政府采购率，有效降低了行政费用支出。建立健全层次多样、内容丰富的供应商库和商品库，积极开辟网上市场，定期发布采购信息，最大限度地提高了采购透明度。“十二五”期间，全县下达各类采购预算资金2.57亿元，实际完成采购资金2.41亿元，节约采购资金0.16亿元，节约率达到6.2%。

五是国资管理市场化运作成效显著。批准设立国有资产运营管理工作机构，建立完善制度，规范工作流程。对所有出售处置的资产都经有资质的评估机构进行评估，并委托与项目有关的交易所进行公平、公开、公正的交易。对行政事业单位国有资产处置的变价收入和残值收入，都按政府非税收收入管理的规定，实行“收支两条线”管理，有效堵塞了国有资产管理漏洞，最大限度实现了国有资产保值增值。

六是预算绩效管理水平大幅提升。不断改进完善指标体系，创新考评方式方法，逐步将绩效管理范围覆盖到所有预算单位和财政资金，进一步扩大支出绩效评价范围。认真落实评价结果反馈、报告、通报、激励机制，促使预算单位强化自我约束，财政绩效管理水平和得到显著提升。近年来，我县将乡镇、县直部门、重点项目分开考评，每年分上半年、下半年两次进行，考评中一级预算单位及乡镇考评率达均到了100%。通过财政管理绩效考评工作的全面开展，预算单位领导及财务人员绩效管理意识得到明显增强，日常财务管

理工作更加严谨规范。七是政府购买服务工作扎实推进。根据省州部署和要求,我县于2015年初正式启动了政府购买公共服务工作。当年初,经充分的调研和论证后,将恰卜恰镇老城区购买第三方环卫服务项目列为政府购买公共服务试点项目,并于当年以公开招标方式完成了恰卜恰镇老城区环卫服务项目购买工作,项目预算控制价4320.23万元,中标价4039.67万元,项目承包期自2016年1月1日开始,2020年12月31日结束,服务周期为5年。按照全县政府购买公共服务工作计划,今年还将完成恰卜恰镇第五幼儿园(公建民办)和青海湖南岸地区生活垃圾治理项目的政府购买服务工作。

“十二五”以来,我县财政收入实现平稳增长,税收总量和质量进一步提升,公共保障能力不断增强,财税事业取得了长足进步。但是,面对改革发展的新形势、新要求,当前我县的财政税收工作还存在着一些实际的困难和问题,需在今后的工作中不断加以改进。一是增收难度不断加大。全县地方公共财政收入主要靠投资拉动,支撑性税源缺乏,加之受经济增长放缓、税制改革以及结构性减税等多重因素影响,收入质量不高、稳定性差的问题将长期存在,财政收入继续保持增长的难度会进一步加大。二是收支矛盾越加突出。虽然经过多年努力,我县整体财力发生了很大变化,但是自由财力少,争取上级补助的难度不断增大,加之各方面对加大投入的要求越来越高,调整优化支出结构难度大,提供公共服务和集中资金解决突出问题的任务变得更加艰巨。同时,今后在落实保增长、促发展、保运转、惠民生方面的财政刚性投入也将进一步加大,财政减收增支因素会明显增多,势必会导致总体财力规模小与刚性支出大的矛盾越加突出。三是管理水平亟待提高。财政整体管理水平与大的发展形势仍然不太适应、

不相协调，一些制度机制尚需健全完善，资金监管仍有不到位的地方。有些预算单位财务管理比较薄弱，在一些重点改革上呼应不够，绩效管理意识淡薄，对财政管理工作重视不够，重分配轻管理的现象还没有彻底改变，预算管理和监督力度仍需加大，资金使用效益有待进一步提高。

对于存在的问题，我们将高度重视，积极采取措施，认真加以解决，重点做好以下几方面的工作：**一是**进一步强化目标管理，继续把组织收入作为财政工作的重中之重，加大对重点领域、重点税源的征管力度，强化源头管控，多方挖掘增收潜力，全面组织收入入库，做到应收尽收。积极争取上级部门支持，做好专项转移支付和一般转移支付的争取工作，夯实财力，着力提高公共财政保障能力。**二是**坚持统筹分配，科学合理安排财政资金，全力保障教育、农林水事务、医疗卫生、科技文化、交通运输、文化体育、社会保障等民生领域的支出需求。厉行节约，从严控制“三公”经费和一般性支出，降低行政运行成本，遏制花钱大手大脚和铺张浪费等行为。**三是**深入推进各项财政改革，不断完善公共财政框架体系，继续做好预算管理、财政绩效考评、PPP模式推广应用、政府购买服务、公务卡改革、存量资金盘活等工作。**四是**严肃财经纪律，规范资金管理，继续强化对专项资金管理及重大政策执行情况的常态化监督检查，管好用好有限的财政资金。

二、2016年1-9月财政预算执行情况

（一）地方公共预算收支执行情况

1. 地方公共预算收入情况。1至9月份，全县完成财政收入120222万元，其中：地方公共预算收入21944万元，为年初预算的86%，同比增长32.6%；上级补助收入98278万元。**分税种完成情况为：**增值税完成1257万元，完成年初预算的117.4%，

占税收收入的12.3%；营业税完成4230万元,完成年初预算的42.4%，占税收收入的41.5%；个人所得税完成353万元，完成年初预算的75.4%，占税收收入的3.5%；企业所得税完成1070万元,完成年初预算的71.4%,占税收收入的10.5%；资源税完成7万元，完成年初预算的14.9%,占税收收入的0.06%；城市维护建设税完成1467万元，完成年初预算的70.9%,占税收收入的11.3%；印花税完成 181 万元，完成年初预算的74.8%,占税收收入的1.4%；城镇土地使用税完成193万元，完成年初预算的69.9%,占税收收入的1.9%；土地增值税完成169万元，完成年初预算的91.8%,占税收收入的1.7%；车船税完成744万元，完成年初预算的87%,占税收收入的 7.3%；契税完成240万元，完成年初预算的27.6%,占税收收入的2.4%；耕地占用税完成273万元，占税收收入的2.7%。行政性收费收入完成 1397 万元，完成年初预算的1440.2%,占非税收入的11.9%；罚没收入完成2278万元，完成年初预算的5062.2%，占非税收入的19.4%；专项收入完成 1829 万元，完成年初预算的50%，占非税收入的15.6%；其他收入完成1868万元，完成年初预算的131.5%，占非税收入的15.9%；国有资源有偿使用收入完成4388万元，完成年初预算的470.3%，占非税收入的37.3%。

2.地方公共预算支出情况。1至9月份，全县公共财政支出121998万元，为年初预算和省州专项的82%。其中：人员经费支出33515万元；公用经费支出1681万元；县级专项支出22807万元；省州专项支出53213万元。**按功能分类支出情况：**一般公共服务支出完成10397万元，为年初预算和省州专项的62%；国防支出完成36万元，为年初预算和省州专项的86%；公共安全支出完成2911万元，为年初预算和省州专项的60%；教育支出

完成19140万元，为年初预算和省州专项的72%；科学技术支出完成166万元，为年初预算和省州专项的50%；文化体育与传媒支出完成1414万元，为年初预算和省州专项的80%；社会保障和就业支出完成19718万元，为年初预算和省州专项的100%；医疗卫生支出完成7526万元，为年初预算和省州专项的82%；环境保护支出完成2667万元，为年初预算和省州专项的42%；城乡社区事务支出完成8105万元，为年初预算和省州专项的99%；农林水事务支出完成40959万元，为年初预算和省州专项的95%；交通运输支出完成418万元，为年初预算和省州专项的45%；资源勘探电力信息等事务支出完成42万元，为年初预算和省州专项的46%；商业服务业等事务支出完成1451万元，为年初预算和省州专项的57%；国土资源气象等事务支出完成214万元；为年初预算和省州专项的45%；住房保障支出完成6834万元，为年初预算和省州专项的91%。

（二）政府性基金预算收支执行情况

基金预算收入完成3279万元，为预算的63%。基金预算支出完成7057万元，为年初预算和省州专项的85%，其中：社会保障和就业支出430万元；城乡社区支出2333万元；农林水支出4011万元；其他支出283万元。

（三）社保基金预算收支执行情况

1.社保基金预算收入情况。1至9月份，全县完成社会保险基金收入7062万元，为年初预算的103.28%，其中：完成城乡居民基本养老保险基金收入1212万元；城镇职工基本医疗保险基金收入4871.71万元；居民基本医疗保险基金收入718.92万元；工伤保险基金收入207.5万元；生育保险基金收入142.94万元。

2.社保基金支出情况。1至9月份，全县社会保险基金支出

5411万元，为年初预算的95.2%，其中：城镇居民基本养老保险支出1201万元；城镇职工基本医疗保险基金支出1716.55万元；居民基本医疗保险基金支出737.24万元；工伤保险基金支出29.68万元；生育保险基金支出13.98万元。本年收支结余1651万元，年末滚存结余6527万元。

（四）政府性债务情况。截止9月底，全县政府性债务余额为22263.4万元，其中：政府负有偿还责任的债务余额14205万元；政府负有担保责任债务2673.4万元。新增政府性债务5385万元，为置换债券。1-9月偿还贷款本金6305万元，其中：土地储备项目贷款还本金4000万元；教育项目贷款还本1250万元；环城东路、团结南路改造工程贷款还本730万；中医院基本建设贷款325万元。

1至9月份，我县财政收入继续保持了稳定增长的良好态势，各类支出按序时进度全部拨付到位，政府性债务风险处于可控范围，县级预算执行情况总体良好。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 关于共和县人民代表大会常务委员会工作报告 的决议

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议听取和审议了宁立勋副主任受县十四届人大常委会委托所作的共和县人民代表大会常务委员会工作报告。会议充分肯定了县十四届人大常委会过去五年的工作，同意报告提出的今后五年的主要工作任务，决定批准这个报告。

会议要求，县人大常委会要在县委的坚强领导下，坚持以邓小平理论、“三个代表”重要思想和科学发展观为指导，深入贯彻党的十八大和十八届历次全会、习近平总书记系列重要讲话精神和县第十五次党代会精神，认真落实“四个全面”、“四个扎扎实实”要求，坚持党的领导、人民当家做主、依法治国有机统一，依法行使宪法和法律赋予的职权，同心同德、开拓进取、扎实工作，为建成绿色文明和谐小康新共和而努力奋斗！

共和县人民代表大会 常务委员会工作报告

——2016年10月22日在共和县第十五届人民代表大会
第一次会议上

共和县人大常委会副主任 宁立勋

各位代表：

我受共和县第十四届人民代表大会常务委员会委托，向大会报告五年来的工作，请予审议。

过去五年的工作回顾

共和县第十四届人大常委会任期的五年，是我县经济快速发展、城乡面貌发生深刻变化、群众享受实惠最多的五年，也是我县民主法制建设持续推进、人民代表大会制度建设和人大工作不断取得新进展的五年。五年来，县人大常委会在县委的坚强领导和上级人大的指导下，认真学习贯彻党的十八大、十八届历次全会和习近平总书记系列重要讲话及省州县委全委会精神，坚持党的领导、人民当家作主、依法治国有机统一，自觉践行群众路线、“三严三实”，依法行使职权，圆满完成了任期内的各项任务，为保障和促进全县经济社会发展发挥了地方国家权力机关的作用。

一、坚持原则，把握方向，确保县委决策落实

五年来，常委会始终坚持党的领导这一政治原则，主动跟进

县委决策部署，通过依法行使各项监督职权，保证党的路线方针政策、县委重大决策部署和国家相关法律法规得到贯彻落实，实现了党的领导与人大法定工作程序的有机统一。一是**始终把握正确方向**。坚持重要会议、重要工作、重大事项及时向县委请示报告制度，听取县委意见，依法按程序做好相关工作，确保在政治上与县委保持高度一致。在工作安排上，突出大局意识，自觉贯彻县委意图，统筹安排人大监督、重大事项决定、人事任免、代表工作等各项重要活动，做到思想上合心、工作上合力、部署上合拍。二是**始终贯彻县委决策**。围绕中心，履职尽责，圆满完成各项目标任务，从法律和制度上保证党的路线方针政策贯彻落实，保证党委总揽全局、协调各方的领导核心作用充分发挥。三是**始终依法人事任免**。坚持党管干部原则与人大依法行使任免权的统一，严格程序，依法实现了县委的人事安排意图。五年来，县人代会依法补选县人大常委会副主任 1 名、委员 7 名，县人民法院院长 1 名，县人民检察院检察长 1 名；常委会依法任免国家机关工作人员 199 人次；率先在全州实行了新任命国家机关工作人员向宪法宣誓制度，增强了国家机关工作人员宪法意识和公仆意识。四是**始终支持中心工作**。常委会紧紧围绕全县经济、社会、文化、生态及维稳等重点工作，积极参与宣传党的政策、维护社会稳定、高原美丽乡村建设、城乡环境卫生整治、旅游环境治理、征地拆迁、新农村建设、精准扶贫、县级领导“十联”、州庆筹备活动、党政军企共建、环青海湖自行车赛、赛马会、射箭会等重点工作，有力地推动了全县中心工作的顺利开展。

二、围绕中心，服务大局，切实履行法定职能

常委会紧紧围绕全县工作大局，依法行使监督职权，努力推动我县经济和各项社会事业协调发展。五年来，听取和审议专项

工作报告 92 项，作出决议决定 59 项，开展专题视察调研 22 次，工作评议 7 个部门，共提出意见建议 303 条。一是**突出重点，听取审议专项报告**。坚持把计划、财政预决算执行作为经济工作监督的重点，听取和审议了县政府关于政府融资以及全县重大项目资金投入和管理使用情况的报告、均衡性转移支付补助资金安排计划的报告、共和县土地储备项目资金有关事宜的报告、《关于进一步优化水资源供给，提高供水科学化水平的调研报告》，并作出相关决议决定 27 项，为全县经济社会发展提供了有力支持。二是**围绕大局，依法决定重大事项**。常委会结合实际，制定了《共和县人大常委会讨论决定重大事项的规定》，适时听取和审议了《关于加强法制教育第六个五年规划决议执行情况的报告》、《共和县义务教育阶段学校布局调整规划的报告》、《共和县人民政府机构调整的报告》、《海南州共和县县域村镇规划体系的报告》、《关于卫生和人口计生部门职能机构调整整合的议案》、“十三五”规划以及暂停个别人大代表资格的报告，作出决议决定 32 项。三是**关注民生，加强社会事业监督**。听取和审议了龙羊峡库区移民安置、集体林权制度改革、草原生态保护补助奖励政策落实情况、生态畜牧业建设、深化医药卫生体制改革情况、龙羊峡水库移民后期扶持政策落实情况、新农村新牧区建设情况、重点项目建设情况、水利工作、恰卜恰城镇建设、龙羊峡小城镇建设进展情况、人口和计划生育工作、卫生和食品药品监督管理等专项报告 92 项，提出意见建议 175 条。对县政府水利、国土资源、农牧、人力资源和社会保障、扶贫开发、移民安置、房产管理等 7 项工作进行全面评议，提出意见建议 39 条。对全县扶贫开发、学前教育、城乡环境卫生和环湖地区旅游环境整治、恰卜恰镇市政设施、龙羊峡小城镇建设工作进行了视察调研，提出审议意见

89 条，促进了我县经济社会的健康持续发展。积极配合省州人大常委会完成了在我县开展的乡镇人大工作和代表工作、县乡人大工作与建设情况、寺院管理、扶贫工作、工业经济发展、金融支持小微企业发展、教育工作、进城务工农牧民就医及医疗保障与子女就学情况、《关于对省人民政府〈关于全省“两基”巩固情况专项报告〉审议意见和加强中小学教师队伍建设情况专题询问应答事项办理情况进行跟踪督办》落实工作情况等视察调研。配合州人大常委会开展了在我县进行的全州农牧工作评议和“十二五”规划中期评估的调研活动。

三、强化监督，维护正义，推进民主法治建设

常委会把公正司法和依法行政作为监督重点，促进社会公平正义。五年来，开展执法检查 9 次，专题询问 2 次，提出意见建议 35 条。一是强化执法检查，着力推进法治建设。坚持少而精、重实效的原则，在认真学习宣传相关法律法规的基础上，重点对《审计法》、《义务教育法》、《海南藏族自治州藏语言文字工作条例》、《中华人民共和国森林法》、《青海省宗教事务条例》、《中华人民共和国城乡规划法》、《文物保护法》等 9 部法律法规开展了执法检查，提出意见建议 35 条，促进了以上法律法规在我县的贯彻实施。积极配合省人大常委会完成了制定《中华人民共和国民族区域自治法》实施办法、《青海省实施〈中华人民共和国国家通用语言文字法〉办法》、《青海省湿地保护条例》、《青海湖景区管理条例(草案修改稿)》、《青海省农村牧区扶贫开发条例(草案)》的立法调研工作。配合州人大常委会对我县贯彻执行《中华人民共和国人口与计划生育法》、《食品卫生法》、《气象法》、《青海省人口与计划生育条例》、《药品管理法》、《劳动合同法》、《农业法》、《防震减灾法》、《海南藏族自治州藏传佛教事务条例》等法律法规进行了执法检查。二是

强化司法监督，着力促进公正司法。围绕司法机关依法履职、公正司法，听取和审议了县法院关于审判机关开展落实四项承诺、刑事审判、民事审判、司法公正、巡回法庭、执行人民陪审员制度、司法体制改革和执行工作等情况的专项报告；听取和审议了县检察院关于检察机关开展诉讼活动、法律监督、查办和预防职务犯罪、执法规范化以及司法体制改革等情况的专项工作报告，提出改进工作的意见建议，督促“一府两院”依法行政、公正司法，进一步规范司法行为，最大程度地提高依法行政能力和司法公信力。三是强化专题询问，着力提高监督实效。紧紧围绕关系群众切身利益的国家生态补助奖励政策落实、贯彻落实《中华人民共和国土地法》等工作情况开展专题询问，将存在的突出问题转交县人民政府进行整改，并强化跟踪监督，定期听取整改落实情况，使询问成果不断转化为工作成效。四是强化信访工作，着力维护社会稳定。常委会把受理和接待群众来信来访作为解民忧、维民利的有效途径，切实加大信访案件督办力度，积极协调和督促“一府两院”及相关部门，对群众反映的合理问题及时予以解决。五年来，共受理群众来信 122 件，接待来访 269 人次。通过信访工作，化解了矛盾，维护了社会和谐稳定。

四、搭建平台，优化服务，发挥代表主体作用

五年来，常委会始终把做好代表工作作为一项基础性工作，创新工作方式，狠抓工作落实，进一步促进了人大代表主体作用的发挥。一是优化服务保障，搭建代表履职平台。进一步拓宽闭会期间与代表和选民经常性联系渠道，将我县的省州县乡镇四级人大代表编为 86 个代表小组，开展代表小组活动；在 11 个乡镇 99 个行政村设置意见征求箱 110 个，广泛征集群众对各方面工作的合理化建议；全面推进“两室”建设，县乡两级人大代表

接待室和联络室建成率达 100%，使联系代表和群众工作常态化。为补齐闭会期间代表作用发挥不够、履职能力不强这个短板，在乡镇人大全面推行“一栏三图”、“一卡一台、五簿两册”工作新模式，建成率达 95%以上，为代表搭建了便利的学习场地、活动阵地、服务窗口和履职平台，得到省州县相关领导的充分肯定。

二是提高建议办理质量，激发代表履职活力。把提高代表建议办理质量作为激发代表履职热情、推进民主政治建设的重要抓手，全面推行代表建议办复“四级审核”和督办制度，进一步提高建议办理质量。突出办理重点建议，从代表建议中确定了 26 件事关民生、综合性强、涉及面广的建议，进行了督办，通过以点带面，切实提高了建议办理质量，解决了一些突出问题。五年来，代表提出的 319 件建议全部办复完毕，其中，解决和基本解决的 124 件，占总数的 38.9%；正在解决的 97 件，占总数的 30.4%；因条件限制有待今后逐步解决的 65 件，占总数的 20.4%；因政策原因和条件所限留作参考的 33 件，占总数的 10.3%。

三是加强业务培训，提升代表履职能力。坚持把强化培训作为提高代表履职水平和工作能力的重要途径。五年来，采取走出去的方式，举办以宪法、代表法、习近平总书记系列重要讲话精神等为内容的培训班 7 期，参加代表达 180 人次；对县十四届人大代表，采取以会代训的形式进行了集中培训；邀请州委党校教授和相关专业人员，对部分县级人大代表开展专题讲座 7 次；参加省州人大举办的《听取和审议专项工作报告》及全口径预决算审查监督工作专题辅导 9 次。通过各类培训，代表素质得到提高，履职能力不断增强。

四是完善参与机制，拓宽代表知政渠道。不断拓宽代表知情知政渠道，依法保障代表的参与权和知情权。组织省州县人大代表分批参加常委会开展的执法检查、专项调研、工作评议、

专题询问和全县的民主评议及测评等活动 390 人次。安排各乡镇人大主席、副主席和代表分批列席县人大常委会会议共 247 人次，有效释放了代表议政督政的活力。坚持在举行常委会议 7 日前将审议报告印发给常委会组成人员，提供充足的审议时间，为提高审议质量奠定了基础。

五、改进作风，提升效能，不断加强自身建设

五年来，常委会认真贯彻落实中央和省州县委的新部署新要求，以深入开展党的群众路线教育实践活动、“三严三实”专题教育、“两学一做”学习教育活动为抓手，着力加强机关政治、思想、组织、作风、制度和硬件建设，履职能力和工作水平进一步提升。

（一）贯彻意见精神，加强人大建设。县委高度重视中共中央和省委《关于加强县乡人大工作和建设的意见》，及时召开专题会议进行研究部署，下发了《关于加强县乡人大工作和建设的实施方案》，结合“三基”建设，在县人大设立了法制和民族、财政经济 2 个专门委员会，教科文卫、农牧城建环保、代表联络与信访 3 个工作委员会，配齐了县人大常委会各委室主任、常委会专职组成人员和乡镇人大专职主席，进一步加强了县乡人大建设。

（二）加强理论武装，提高自身素质。常委会坚持把深化学习和思想武装放在首位，结合党的群众路线教育实践活动、“三严三实”等专题教育活动，进一步加强党的最新理论成果、人大制度理论和法律法规的学习研究，深入学习党的十八届历次全会和习近平总书记系列重要讲话精神，进一步增强了全体机关干部的政治定力，提升了履职能力。五年来，开展集中学习 350 次，人均撰写心得体会 40 篇以上。邀请上级人大领导、州县委党校老师，围绕依法治县、监督法、构建和谐社会等内容举办法制专题讲座 8 次。

（三）改进工作作风，提升工作效能。常委会认真贯彻落实

中央“八项规定”、省委 21 条措施、州委 24 条措施和县委 30 条措施，巩固和拓展党的群众路线教育实践活动成果，扎实开展“三基”建设、“三严三实”专题教育、“两学一做”教育等活动，深入查找问题，坚持边查边改、即知即改、立行立改，在加强调查研究、精简会议文件、厉行勤俭节约等方面建章立制。进一步细化工作分工，科学设置工作岗位，明确岗位职责，制定岗位考核细则，切实做到了定岗、定人、定责。

（四）强化教育管理，推进廉政建设。常委会认真履行“一岗双责”和党风廉政建设主体责任，加强人大机关党风廉政建设和反腐败工作，组织机关干部认真学习《党章》、《中国共产党廉洁自律准则》、《中国共产党纪律处分条例》和党风廉政建设各项规定，积极推进廉政风险防控体系和领导班子、领导干部勤廉度评价体系建设，不断健全完善机关各项规章制度，狠抓干部日常管理、机关财务管理和公务用车管理，从严控制“三公”经费，深化党务政务公开，机关党风廉政建设进一步加强。

（五）注重宣传工作，树立良好形象。常委会把宣传工作摆在重要位置，高度重视，加强与媒体的沟通联系，大力宣传人民代表大会制度，宣传宪法和法律，宣传人大常委会履行职责所开展的各方面工作情况，充分报道人大代表、人大常委会组成人员依法行使职权的工作和活动。五年来，《中国人大》发表 1 篇，《青海人大》发表 11 篇，共和新闻网对人大动态随时进行跟踪报道。积极配合省人大记者采访团和《中国人大》总编辑，完成了对我县人大工作、代表意见建议办理、人大代表履职情况、《江河源·世纪环保行》的采访和宣传报道活动。

各位代表，回顾过去五年，县十四届人大常委会本着对党和人民高度负责的精神，依法履行职责，各项工作都取得了较为显

著的成績，這些成績的取得，是縣委堅強領導的結果，是全體人大代表和常委會組成人員共同努力的結果，也是“一府兩院”、各鄉鎮、各界人士以及全縣人民大力支持的结果。在此，我代表縣十四屆人大常委會向關心、支持和幫助人大工作的領導、人大代表、各界人士以及在人大工作過的老領導、老同志表示衷心的感謝並致以崇高的敬意！

各位代表，縣十四屆人大常委會通過五年的工作實踐，深深地體會到：

黨的領導是做好人大工作的根本保證。中國共產黨是中國特色社會主義偉大事業的領導核心，人民代表大會制度是實現黨對國家和社會事務領導的政權組織形式。多年來，人大常委會始終認真貫徹黨的路线方針政策，重大事項和活動及時向縣委請示報告，確保縣委重大決策主張經過法定程序成為地方國家意志。實踐證明，只有堅持和依靠黨的領導，才能始終保證人大工作正確的政治方向。

牢記使命是做好人大工作的關鍵所在。隨著民主法治建設進程的不斷加快，尤其是“四個全面”戰略的深入推進，人大工作不斷注入了新的內容。去年，中共中央和省委首次專門就加強縣鄉人大工作作出了全面部署，必將有力地推動人大工作向前發展。我們只有充分認識到自己所肩負的神聖使命，才能做出不辜負黨和人民、不辜負歷史與未來的作業績。

服務人民是做好人大工作的本質要求。人大產生於人民，服務於人民。人大及其常委會既是國家權力機關，也是民意代表機關，通過依法履行職能，從各個層次、各個領域擴大公民有序政治參與，最廣泛地動員和組織人民群眾依法行使管理國家事務的權力，根本目的就是要實現好、維護好、發展好最廣大人民的根

本利益。对于全体人大工作者来说，不忘宗旨、服务人民是我们必须永远内化于心、外化于行的本质要求。

突出重点是做好人大工作的重要经验。人大工作既要按照法律规定，全面关注和监督“一府两院”依法行政、公正司法，同时也必须突出重点、有所侧重，准确把握经济社会发展中的突出矛盾，准确反映人民群众的迫切需求。近年来，县人大常委会就是在广泛调研的基础上，抓住生态和民生两大重点，积极发挥人大独特优势，推动问题逐步得到有效解决。

在肯定成绩的同时，我们也清醒认识到，工作中还存在一些不足之处。在常委会履职方面，监督的针对性实效性有待进一步增强；跟踪问效问责的力度有待加大。在代表工作方面，代表联系群众的载体作用发挥不够充分，建议办理质量还需要进一步提高。对这些问题，我们必须增强担当意识，不断改进工作作风，采取有效措施，认真加以解决。

今后五年工作的建议

各位代表，县第十五届一次党代会描绘了全县经济社会发展的美好蓝图。即将选举产生的县十五届人大常委会将肩负着光荣而艰巨的使命。在今后的工作中，新一届县人大及其常委会要坚持以邓小平理论、“三个代表”重要思想和科学发展观为指导，深入贯彻党的十八大和十八届历次全会、习近平总书记系列重要讲话精神和县第十五届一次党代会精神，认真落实“四个全面”、

“四个扎扎实实”重大要求，坚持党的领导、人民当家作主、依法治国有机统一，依法行使宪法和法律赋予的职权，为进一步促进全县经济社会发展和全面建成小康社会作出新的贡献。

一、坚持党的领导，在落实县委重大决策上取得新实践

坚持制度自信，保持政治定力，坚决维护党委总揽全局、协调各方的领导核心地位，牢牢把握人大工作的正确政治方向，增强坚持党的领导、人民当家作主、依法治国有机统一的自觉性，增强坚持和完善人民代表大会制度的坚定性，增强人大常委会工作服务和保障全县工作大局的主动性，特别是要结合“十三五”规划的实施、精准扶贫、生态环境保护等工作的实践，全面部署和统筹安排监督、重大事项决定等各项工作，更好地发挥地方国家权力机关的作用。要充分发挥人大常委会党组的核心作用，自觉服从服务于全县工作大局，积极承担县委确定的重点任务，深入一线调查研究，督促指导，协调解决有关问题，坚持在参与中监督，监督中支持，扎实推进各项工作。

二、坚持依法办事，在行使重大事项决定权上取得新进展

强化人大常委会决定重大事项职能，紧贴国计民生、“十三五”规划实施、产业布局规划、自然资源开发利用以及事关全县改革发展的重大问题，认真落实重大事项决定权，建立完善政府重大决策出台前向人大报告制度，包括加强民主法治建设的重大措施和区域发展总体规划及变更、城乡建设、生态保护、重大民生工程、重大建设项目等，切实保障和推动科学、民主、依法决策。坚持依法行使干部任免权，积极推行干部任前表态发言、向宪法宣誓和颁发任命书制度，在人事任免中，对无故不参会的候选人交由组织部门问责，使人事任免工作更趋规范化。强化干部任后监督，扎实开展工作评议和干部述职评议，督促和支持被任命人员干事创业，自觉服务人民群众、服务经济社会发展。

三、改进监督方式，在增强监督工作实效上实现新作为

加强和改进预决算审查监督，依法健全预算决算审查监督工作机制，督促政府建立健全一般公共财政、政府性基金、国有资本经

营、社会保险基金等政府全部收支纳入预算管理的全口径预算体系，严格预算执行，强化预算约束。进一步健全听取审议工作报告机制，督促“一府两院”按照法定时间、法定主体、法定程序向人大常委会报告专项工作。健全规范性文件备案审查制度，完善规范性文件备案审查工作程序。深化专题询问工作，进一步完善组织方式和工作机制，增强针对性和实效性。依法加强对精准扶贫工作的监督，为推动我县精准扶贫深入开展发挥重要作用。加强法律监督，认真开展对有关法律法规在我县贯彻执行情况的执法检查，督促解决执法中存在的突出问题，营造加快发展的良好法治环境。改进司法监督，定期不定期听取审议“一府两院”执法情况报告，着力促进依法行政、公正司法，维护社会公平正义。

四、强化服务保障，在改进代表工作上取得新突破

完善人大常委会组成人员联系代表、代表联系选民制度，充分发挥“人大代表之家”、“两室一平台”作用，拓展常委会联系代表、代表联系群众的有效渠道。建立统一规范的人大代表网络履职平台，逐步实现与省州级人大代表网络履职平台系统对接，与“一府两院”门户网站建立链接。建立健全县乡人大代表联络机制，开展“主任接待日”活动，通过座谈、走访等形式联系代表和群众，形成到基层调研必访人大代表的联系机制。建立人大代表向选民报告履职情况制度，接受选民监督。改进和加强代表意见建议办理工作，坚持建议办复“四级审核”制度和督办重点建议机制，切实提高建议办结率。加强代表培训工作，制定五年培训规划和年度培训计划，开展初任培训、履职培训、专题培训，保证每位代表在届内至少轮训 1 次，进一步提高代表履职能力。

五、落实从严要求，在加强自身建设上取得新成效

坚持不懈地抓好常委会自身建设，强化思想政治建设和理论

武装，牢固树立党的观念、政治观念、大局观念、群众观念和法治观念，严守政治纪律和政治规矩，着力提高践行法治、推动发展的能力。全面贯彻落实中央、省州县委各项规定，结合“两学一做”学习教育和“三基”建设，进一步加强常委会领导班子及机关干部队伍建设，健全完善常委会工作制度和机关管理制度，着力推进常委会及机关工作科学化、规范化和制度化，不断提升工作效能。认真履行“一岗双责”和党风廉政建设主体责任，促进人大机关党风廉政建设深入开展。加强人大日常办公自动化建设，重视现代信息技术手段在人大会议中的运用，县级人大力争在“十三五”期间建成和使用电子表决系统。

各位代表，奋战“十三五”，决胜“小康梦”，是我们的神圣责任，也是我们的光荣使命。在今后的五年里，让我们在县委的坚强领导下，凝聚全县上下的智慧和力量，以更加高昂的斗志、更加务实的作风、更加坚定的步伐，同心同德、开拓进取、扎实工作，为建成绿色文明和谐小康新共和而努力奋斗！

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 关于共和县人民法院工作报告的决议

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议听取和审议了张海龙副院长所作的共和县人民法院工作报告。会议充分肯定县人民法院过去五年的工作，同意报告提出的今后五年工作安排，决定批准这个报告。

共和县人民法院工作报告

——2016年10月22日在共和县第十五届人民代表大会
第一次会议上

共和县人民法院副院长 张海龙

各位代表：

现在，我代表共和县人民法院向大会报告工作，请予审议，并请政协委员和列席会议的同志提出意见。

过去五年的工作回顾

自县十四届人大一次会议以来，我院在县委领导、县人大及其常委会的监督和上级法院的指导、县政府、县政协及社会各界的关心支持下，紧紧围绕全县工作大局，以“努力让人民群众在每一个司法案件中感受公平正义”为目标，认真贯彻执行县十四届人大历次会议关于法院工作报告的决议，忠实履行宪法和法律赋予的职责。五年来，共受理各类案件 5076 件，办结 4577 件，结案率为 90.2%，与前五年相比收结案率分别上升 34.9%、30.7%，一线办案法官人均年结案 60 件，为促进我县经济社会又好又快发展作出了积极贡献。

一、坚持以司法办案为根本，维护社会公平正义

宽严相济惩治犯罪。受理刑事案件 485 件，审结 483 件，与前五年相比收结案率分别上升 34%和 33.8%，依法对 789 名被告人作出有罪判决。严惩严重危害社会治安的暴力性犯罪、多发性侵

财犯罪和毒品犯罪，审结“两抢一盗”、贩卖毒品等犯罪案件 235 件，增强人民群众的安全感。保持反腐高压态势，审结贪污、贿赂、渎职等职务犯罪 15 件，判处罪犯 31 人。运用量刑规范化审结案件 140 件，服判息诉率达 96%。坚持罪刑法定、疑罪从无原则，依法裁定准予检察机关撤回起诉案件 6 件。落实有效辩护制度，会同县法律援助中心安排律师为 73 名被告人出庭辩护。贯彻宽严相济刑事政策，对 264 名罪行较轻被告人适用缓刑；审结未成年人犯罪案件 28 件 45 人，免予刑事处罚 1 人。审结刑事附带民事案件 169 件，调解率达 95%。受害人得到赔偿 2069.8 万元。

妥善调判民商纠纷。受理民商事案件 3498 件，审结 3081 件，与前五年相比收结案率分别上升 37.4%和 30%。高度重视涉民生案件的审理，审结道路交通事故、医疗、婚姻、工伤、劳动报酬等涉民生案件 1362 件。妥善应对房地产纠纷可能引发的群体性诉讼，审结房屋买卖合同纠纷案件 73 件。依法规范民间借贷行为，审结民间借贷纠纷案件 407 件。注重协调化解矛盾，对有调解可能的案件，大力开展诉前调解和诉讼调解，五年共调解各类案件 1490 件，调撤率达 68%。对不宜调解、调解不成的案件，及时依法作出裁判。

监督支持依法行政。受理行政案件 58 件，审结 55 件，与前五年相比收结案率分别上升 69%和 67.3%。其中支持行政机关依法行政，驳回原告起诉和诉讼请求 6 件；依法保护行政相对人合法权益，支持原告诉讼请求 15 件；积极促进行政争议实质性化解，协调解决案件 8 件。

着力破解执行难题。受理执行案件 1035 件，执结 958 件，与前五年相比收结案率分别上升 24.8 %和 48.4%，执行到位金额 4327.25 万元。创建无执行积案法院活动，加大执行震慑力度，

开展集中打击拒不执行判决裁定犯罪行为专项行动，司法拘留 25 人，曝光失信黑名单 17 人；建成执行指挥中心，充分发挥网上查询被执行人存款、房产、车辆、户籍等执行机制的作用，累计查控存款近 300 万元、房产 4 处、车辆 6 辆；深化执行联动，会同公安、国土、工商、房管等部门执结案件 14 件。

二、坚持以司法改革为动力，完善审判工作机制

完成人员分类管理。按照《全省法院司法体制改革试点工作方案》确定的法官、法官助理、司法行政人员员额比例分别为 39%、46%、15%的要求，现入额法官 18 名，法官助理 37 名，司法行政人员 9 名。

启动司法责任制改革。把握“让审理者裁判，由裁判者负责”的总体要求，全面落实合议庭和主审法官办案责任制。依法合理确定审判委员会讨论案件的范围。推行院庭长办案制度，实现院、庭长办案常态化，院、庭长审(执)结案件 210 件。

完成立案登记制改革。全面落实立案登记制改革各项要求，规范立案流程和标准，提高立案效率，切实做到有案必立、有诉必理。自立案登记制实施以来，共立案登记 1640 件，当场立案率 90.5%。完善诉讼引导、立案审查、诉前调解等诉讼服务功能，落实各项便民措施，方便群众诉讼，充分保障当事人诉权。

推进改革试点工作。全面实施刑事案件速裁程序改革。作为全省法院推行刑事案件速裁程序改革试点，健全速裁案件专门审判组织，配套开展裁判文书精简与说理改革，探索建立“即诉即审”工作模式，共审结刑事速裁案件 2 件 6 人，平均审限缩减至 4.5 天。初步引入家事调查员、妇联干部及儿童心理专家等多种方式，推动建立司法力量、行政力量和社会力量相结合的新型家事审判方式改革试点工作，积极探索建立家事案件特点

的审判工作机制。按照最高人民法院的统一部署,开展执行机制改革的试点工作,进一步优化执行权配置,积极探索实行审判权与执行权合理分离,形成审判权与执行权的相互制约和监督。

推动涉诉信访改革。实行诉访分离、依法终结,努力解决入口不顺、程序空转、出口不畅问题。加大再审案件复查力度,受理申请再审3件,依法决定再审3件。探索建立律师等第三方参与化解和代理涉诉信访案件制度,把信访当事人引入依法理性信访轨道,努力实现息诉息访。落实院长接访、信访积案包案责任制,接待处理来信来访1033人次,依法处置缠访闹访2起。

拓展司法公开领域。全面完成审判流程公开、裁判文书公开、执行信息公开三大平台建设;贯彻公开审判原则,实行“每庭必录”,裁判文书上网公开率达86%,案件质效明显提升,二审案件改判和发回率由五年前的8.9%下降至5.4%;健全“法院开放日”长效机制,向公众敞开法院大门;召开新闻发布会1场,与省、州新闻媒体联合制作法治栏目2期,及时发布典型案例,开展法制宣传。完成人民陪审员“倍增计划”,人民陪审员增至32名,共参审案件972件,案件陪审率达92%。

三、坚持以服务大局为己任,突出司法责任担当

主动服务全县中心工作。妥善处理重点工程、城市化进程中的拆迁、拆违等涉案纠纷,对6起行政处罚决定准予执行,既支持政府依法行政,又保护相对人合法权益。开展“五联五进”等专项活动,选派5名优秀干警到帮扶村、贫困村任副村长和第一书记,帮助解决农村发展问题。

积极推进法治共和建设。严格执行“谁执法谁普法”的普法责任制,以巡回审判、法律八进、法治大讲堂为载体,开展巡回办案1364件,法制宣传95次,举办法制讲座60场,刊发法制

宣传报道 6 篇，向政府部门发送司法建议 3 份。

加大双语诉讼应用力度。在重点岗位、重点部门安排双语法官，对有双语需求的当事人提供“一站式”双语诉讼服务，保障诉讼当事人使用本民族语言文字进行诉讼的权利；招录司法辅助人员时对招录条件进行限制，专门招录双语诉讼人才，2016 年招录的 3 名司法辅助人员全部是法律双语人才。专门培训“双语”法官 30 人次，有效提升了“双语”法官对案件的分析认证、法律适用、裁判文书制作等能力。楼宇文化凸显民族团结创建和双语运用力度，深化民族工作主题。

推进司法为民彰显力度。在县委、县政府的高度关注和支持下，将司法救助金纳入财政预算，五年来，为刑事被害人、贫困申请人等累计发放救助金 85.25 万元；为贫困群体帮扶捐助 21.14 万元；为经济确有困难的 51 名当事人缓、减、免交诉讼费 34.2 万元。

四、坚持以自身建设为保障，全面促进审判事业发展

加强思想政治建设。坚持重大事项向县委和上级法院党组报告制度，认真落实县委决策部署，确保法院工作的正确政治方向；强化理想信念教育，牢固树立正确的世界观、人生观和价值观；加强领导班子和党总支建设，严肃党内政治生活，保持党员队伍的先进性和纯洁性；开展各项主题教育实践活动，坚定干警的法治信仰。

加强党风廉政建设。落实党风廉政建设主体责任和监督责任，建立责任告知制度，制定责任追究办法，层层传导压力，层层压实责任。巩固群众路线教育实践活动成果，开展解决执法办案中不作为乱作为等专项整治活动，纠正“四风”和人民群众反映强烈的突出问题，着力建设长效机制，确保审判执行权力规范运行。

全面开通举报网站，畅通投诉举报渠道。加强审务督察，开展专项检查，筑牢防腐的工作机制。

加强业务能力建设。建立动态培训机制，实行分级分类培训，举办各类培训 110 期，培训法官和人民陪审员 400 余人次。开展岗位大练兵，提升干警专业素养。储备法官后备力量，5 名干警通过国家司法考试，招录、选调优秀法律人才 8 名。

加强基础设施建设。在县委、县政府和上级业务部门的大力帮助和支持下，投资 1480 万元的新审判综合楼建设全面完成，切实改善了办公办案条件，为法院物质装备建设再上新台阶打下坚实基础；认真贯彻落实县十四届人大代表的意见建议，积极争取最高法院的支持，投资 10 万元维修龙羊峡法庭，投资 50 万元在环湖地区新建江西沟法庭，法庭建设有效解决群众诉讼难，减轻群众诉累，受到群众好评。

加强法院文化建设。巩固“全省精神文明先进单位”建设成果，挖掘法院文化内涵，发挥楼宇文化导向、辐射作用，每年举办读书月，形成学以明志、学以强能、学以致用的良好氛围。

加强接受监督力度。始终坚持监督就是支持的理念，自觉接受人大及其常委会监督、政协民主监督和社会各界监督。加强与人大代表、政协委员沟通联络，办结代表委员提案建议 6 件。主动邀请人大代表视察法院、旁听庭审、亲历执行 7 人次。依法接受检察机关法律监督，邀请检察长列席审委会 5 次。

各位代表，过去的五年，法院各项工作取得了新成绩，涌现出“全省法院无执行积案先进集体”、“全州法院先进集体”、“优秀领导班子”、“全国法院优秀党员”、“全省法院优秀法官”、“全省法院办案能手”等先进典型，有 4 名个人受到省级以上表彰，35 名个人受到县级以上表彰。这些成绩的取得，是县委坚强领导、

县人大及其常委会有力监督、县政府大力支持、县政协民主监督和社会各界关心帮助、是各位代表委员提出许多诚恳意见建议推动的结果。在此，我代表法院表示衷心的感谢并致以崇高的敬意！

回顾五年来的工作，我们也清醒地认识到，当前法院工作还存在不少困难和不足：对照法治建设新要求和司法体制改革新任务，面对经济发展新常态和人民群众新期待，我们在思想理念、工作方式、司法能力上还存在明显的差距；网上办案能力与“互联网+审判”深度融合不够；案多人少矛盾愈加突出，案件持续大幅增长等。对于这些问题，我们将积极采取措施，努力加以解决。

今后五年的工作思路

各位代表，今后五年是全面实施“十三五”规划的五年，法院工作的总体思路是：以党的十八大和十八届四中、五中、六中全会精神为指导，深入贯彻落实习近平总书记系列重要讲话精神，牢牢把握司法为民、公正司法主线，严格依法履行职能，主动适应发展新常态，自觉践行发展新理念，着力提高审判质效，着力推进司法改革，着力打造过硬队伍，为共和全面建成小康社会提供更加有力的司法保障。为此，我们将重点做好以下工作：

一、坚持服务大局，更加充分发挥司法职能

坚持党对法院工作的领导，认真落实县委全委会议精神，通过公正司法、提高办案质效、在个案处理中实现法律效果与社会效果的统一，为县委的决策部署提供司法服务。审慎审理涉及民间借贷、房地产买卖、农村土地制度改革等方面的案件，依法制裁违约失信行为，营造公正高效的司法环境。依法严惩危害公共安全和危害人民群众生命财产安全的各类犯罪，推进平安共和建

设。依法严惩腐败犯罪，共同推进惩治和预防腐败体系建设，促进反腐败斗争深入开展。认真执行行政诉讼法，依法化解行政纠纷，支持法治政府建设。加大法官以案释法工作力度，全面实施“七五”普法，推动法治共和建设。

二、坚持司法为民，更加主动回应司法需求

加强诉讼服务中心建设，开通 12368 诉讼服务热线，规范诉讼服务标准，丰富立案、审判、执行、信访等各个环节的便民利民措施。坚决打击危害食品药品安全、非法集资、拒不支付劳动报酬及侵害妇女儿童权益的犯罪。妥善审理涉及教育、医疗、就业、住房、社会保障等民生案件以及涉老人、妇女儿童、残疾人等弱势群体案件，依法保障人民群众的合法权益。妥善化解涉扶贫开发的各类纠纷，促进精准脱贫，实现共享发展。加大执行力度，发挥执行指挥中心网络查控作用，完善失信被执行人信用监督、威慑和惩戒机制，提高实际执结率和执行到位率，最大限度兑现当事人胜诉权益。创新司法救助举措，充分发挥诉讼费缓减免制度作用，让困难群众打得起官司。依靠人民法庭贴近群众的优势，及时就地化解矛盾。

三、坚持问题导向，更加扎实推进司法改革

认真完成中央、省委各项司法改革任务，深化司法责任制改革，真正实现“让审理者裁判，由裁判者负责”；继续抓好刑事案件速裁程序、小额诉讼程序适用，加快推进案件繁简分流与裁判文书说理改革；加快推进家事审判方式改革进度，促进家庭和谐；积极推进执行机制改革，基本解决执行难；总结家事审判和执行机制改革中的有益经验和成功做法，为在全省法院推广奠定基础；巩固立案登记制改革成果，做好立、审、执对接工作，防止立案难转化为诉讼难、审理难、执行难。大力推进“三大平

台”应用，全面实现生效裁判文书网上公开，构建开放、动态、透明、便民的阳光司法机制。

四、坚持从严治院，更加有效提升司法公信

深入推进队伍正规化、专业化、职业化建设，严格法官准入，加强法官在职培训，努力提升职业素养和专业水平。持续开展主题教育活动，认真贯彻《准则》和《条例》，坚持把纪律和规矩挺在前面，切实加强领导班子建设，精心打造政治坚定、作风过硬、纪律严明、司法公正的法官队伍。深入整治“六难三案”，严格规范司法行为，持之以恒改进司法作风。认真落实党风廉政建设两个责任，加强廉洁司法教育，探索建立“全天候”“全时段”监督机制，全面防控廉政风险，大力实施非法干预记录与曝光惩戒制度和错案责任追究制度，坚决惩治司法腐败。建立第三方评价机制，完善法官业绩科学评价体系。积极落实法官职业保障，维护法官尊严和司法权威。更加自觉接受人大、政协和社会各界监督，做好司法改革的专题报告，以监督促公正。

各位代表，“十三五”规划的宏伟蓝图已经会就，面对发展的新起点、改革的新任务、社会的新期待，人民法院责任重大，使命光荣。我们决心在县委的坚强领导、在县人大及其常委会的有力监督下，认真贯彻执行本次大会决议，牢记使命，砥砺前行，以更加积极的创新精神、更加扎实的工作成效，为共和经济发展、社会和谐稳定、人民幸福安宁作出新的贡献！

附件一

名词和法律术语解释

1、**宽严相济刑事政策**：是我国的基本刑事政策，贯穿于刑事立法、刑事司法和刑罚执行的全过程，是惩办与宽大相结合政策在新时期的继承、发展和完善，是司法机关惩罚犯罪，预防犯罪，保护人民，保障人权，正确实施国家法律的指南。

2、**非诉行政案件**：专指对于具有执行内容的行政行为，具有起诉主体资格的公民、法人或其他组织在法定期限内既不向人民法院提起行政诉讼，又不履行行政机关作出的具体行政行为，行政机关向人民法院提出执行申请，由人民法院采取强制执行措施，对该具体行政行为进行执行的制度。

3、**三大公开平台建设**：2013年以来，为贯彻中央关于进一步深化司法改革的总体部署，推进阳光司法，最高人民法院提出建立完善审判流程公开、裁判文书公开、执行信息公开三大平台，这是人民法院深化司法公开的一项重大举措。

4、**网上办案**：充分运用信息技术，依托法院专网，将案件的办案流程进行数字化处理，以自动化流程方式取代传统的手工书写、手工记录和人工传递方式，实现案件网上收立、移送、结案、归档及文书的撰稿、送签和审批等，实现对案件审理的全程监控管理。

5、**立案登记制改革**：2015年4月1日，中央全面深化改革领导小组第十一次会议审议通过了《关于人民法院推行立案登记制改革意见》，于5月1日起施行。《意见》规定，改革人民法院案件审理制度，变立案审查制为立案登记制。法院接到当事人提交的民事起诉状时，对符合法定条件的起诉，应当登记立案；对当场不能判定是否符合起诉条件的，应当接受起诉材料，并出

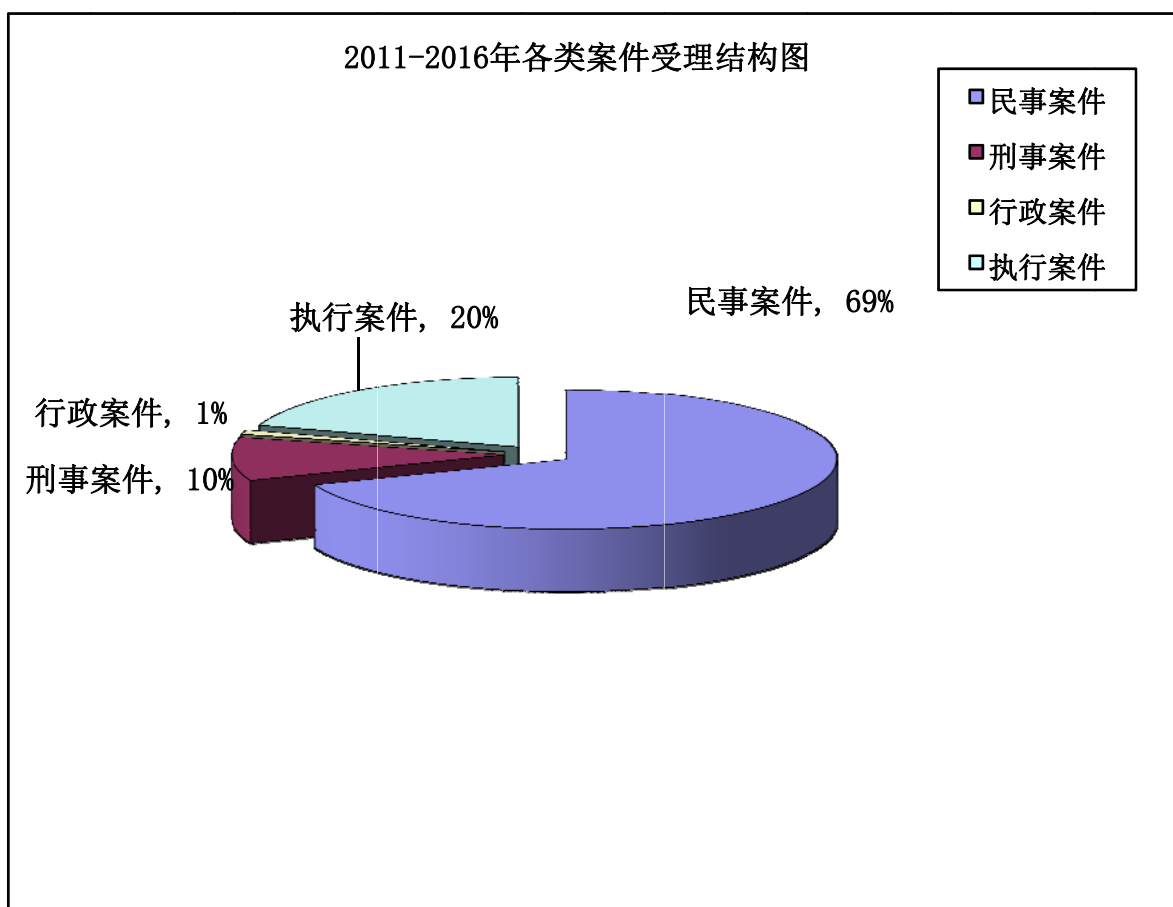
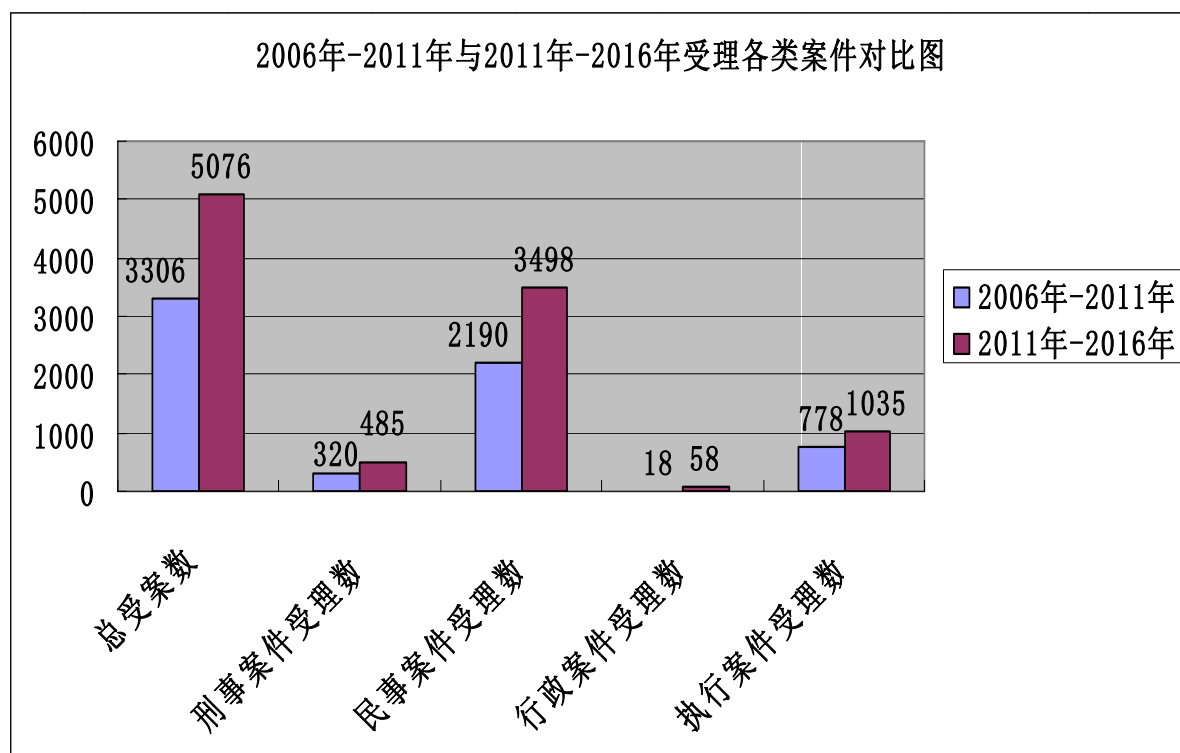
具注明收到日期的书面凭证。需要补充必要相关材料的，人民法院应当及时告知当事人。在补齐相关材料后，应当在七日内决定是否立案。

6、法官员额制：是指将法院人员分为法官、审判辅助人员和司法行政人员，根据法院辖区经济社会发展状况、人口数、案件数等确定法官数量，对法官在编制限额内实行员额管理。中央要求，改革后的法官员额比例应控制在中央政法专项编制 39%以下。

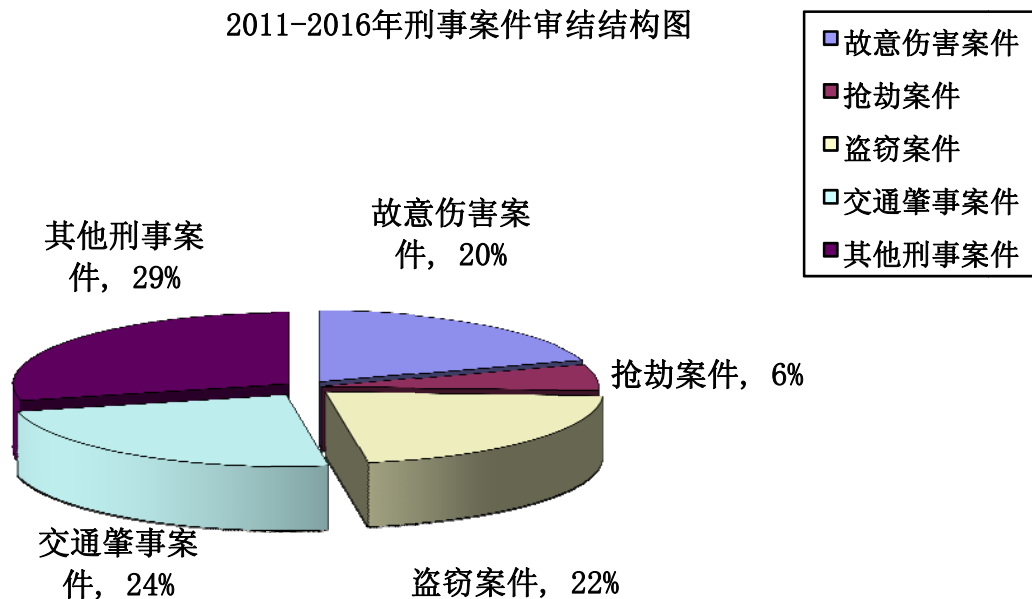
7、家事审判：是指一种独立的法庭，家事法庭审理的案件仅限于离婚、子女监护与抚养、领养、以及其它与家庭关系相关的事项，如家庭暴力案件中的禁止令的下达。

8、轻刑快审：是要求公检法院对一些构成犯罪，但情节轻微的案件，压缩程序，减少羁押时间，通过三机关合力实现快审快结。

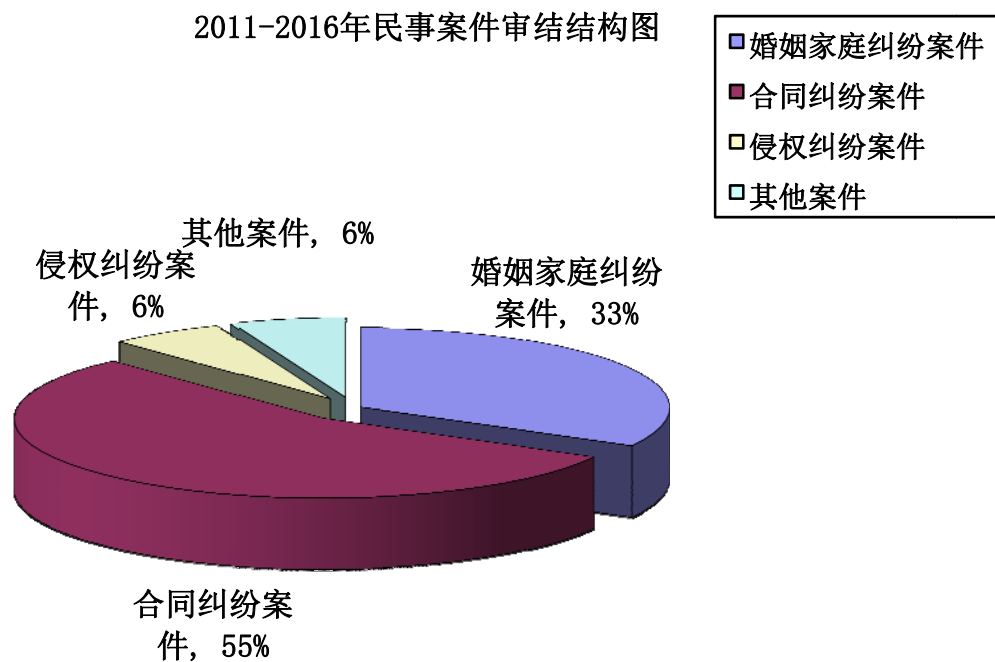
附件二



2011-2016年刑事案件审结结构图



2011-2016年民事案件审结结构图



共和县第十五届人民代表大会第一次会议 关于共和县人民检察院工作报告的决议

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议听取和审议了拉松检察长所作的共和县人民检察院工作报告。会议充分肯定县人民检察院过去五年的工作，同意报告提出的今后五年主要工作任务，决定批准这个报告。

共和县人民检察院工作报告

——2016年10月22日在共和县第十五届人民代表大会
第一次会议上

共和县人民检察院检察长 拉 松

各位代表：

现在，我代表共和县人民检察院向大会报告工作，请予审议，并请县政协委员和列席会议的同志提出意见。

过去五年的工作回顾

2011年以来，在县委、上级院的正确领导、人大及其常委会的有力监督、县政府的大力支持、县政协的民主监督和社会各界的共同关心下，我院党组带领全体干警全面贯彻党的十八大和十八届历次全会精神，深入学习习近平总书记系列重要讲话精神，忠实履行宪法法律赋予的职责，强化法律监督，规范司法行为，推进司法改革，加强队伍建设，努力让人民群众在每一个司法案件中感受到公平正义。

一、依法履行职能，切实维护社会大局稳定，保障人民安居乐业

依法惩治各类刑事犯罪。2011年9月至今，共受理公安机关提请逮捕案件481件808人。其中，经审查批准和决定逮捕416件694人，不批准逮捕63件106人，正在审查2件8人，案件批捕准确率为100%。受理移送审查起诉案件573件927人，经审查提起公诉

诉507件794人，不起诉34件56人，移送海南州检察院16件42人，退回公安机关做其他处理2件2人，撤回起诉2件2人，正在审查7件12人，退回侦查机关补充侦查5件19人，法定审限内结案率为100%，有罪判决率为100%。

认真做好控告申诉检察工作。积极开展释法说理、检调对接、刑事和解等工作，把化解矛盾贯穿于执法办案全过程，建立集控告、申诉、举报等功能于一体的接待平台，坚持和完善检察长接待日制度、首办责任制，开创来访群众点名接待制度，促进接待方式由单向、被动、封闭式向双向、主动、开放式转变，赋予来访群众自主挑选接待人员的权利，最大限度地为来访群众提供便利，检察长接待来访群众300余人次。受理信访案件172件，其中举报线索48件，控告案件92件，刑事申诉2件，刑事赔偿1件，民事申诉15件，民事行政监督案件14件。妥善处理集体访5件，老上访户6件。案件受理、办理、信访接待、答复率均达100%。对17名刑事案件被害人或其亲属发放救助金 74000元，对9名举报有功人员发放奖励金30000元。

积极参与社会治安综合治理工作。按照平安建设和依法治县工作的总要求，继续把维护社会和谐稳定和维护民族团结放在检察工作的重要位置。一是扎实推进检察人员“五进”、“法律七进”、举报宣传周、“12.4”法制宣传日等活动，五年来开展法制宣传教育450余次，发放宣传资料42000余份，接受法律咨询680余人次，受教育干部群众、师生达86000余人次。二是对涉法涉诉矛盾纠纷执行周排查和月分析报告制度，对可能引发涉检信访案件的矛盾纠纷做好预案。三是切实强化重点地区、重点部位、重点寺院、重点人员的防范管控措施，落实领导带班、专人值班、24小时备勤、通讯工具24小时保持畅通和每日值班情况“零报告”

等制度，备足应急处置力量，确保人员到岗、反映迅速。四是切实抓好节假日、敏感时期的维稳执勤工作，参加维稳执勤共计2190余人次，出勤车辆560余辆次。

着力服务和保障民生。充分利用县级干部“十联”、“高原美丽乡村建设”和“结对共建”联点帮扶等活动，为联点帮扶村、寺院、贫困户、贫困大学生等发放帮扶慰问资金、各类物资设备价值共计30余万元；同时，抽调干警积极参与精准扶贫、中央、省委1号文件宣讲和各项拆迁整治工作。

切实保障未成年人权益。利用预防未成年人犯罪教育基地的平台，充分发挥未成年人办案领导小组和法制副校长的积极作用，稳步推进未成年人刑事检察工作，最大限度保障未成年涉案人员合法权益。同时，积极开展送法进学校活动，结合办理的未成年典型案例，通过以案说法、模拟法庭等方式教育引导未成年人少犯罪，不犯罪。

依法开展专项监督活动。根据省、州检察院的统一部署和要求，认真开展破坏环境资源和危害食品药品安全犯罪专项立案监督活动，近年来，依法办理破坏生态资源犯罪案件9件11人、食品药品安全犯罪案件1件1人。

二、坚定不移反对腐败，加大查办和预防职务犯罪力度

切实加大查办职务犯罪力度。坚决贯彻党中央关于反腐败斗争的决策部署，严肃查办涉农涉牧等重点领域、重点岗位的职务犯罪案件。共受理举报线索48件87人，立案15件38人，涉案金额为297.8万元，为国家挽回经济损失162.6万元。不立案10件20人，缓查存查8件10人，作其它处理15件19人。

依法加强职务犯罪预防工作。坚持办案与预防同步推进，积极构建社会化预防体系。一是县预防职务犯罪指导委员会每年初

在全县党风廉政建设和反腐败工作会议上安排部署年度预防职务犯罪工作。**二是**制作《职务犯罪警示教育典型案例汇编》、《以案为鉴，远离犯罪》、《检力下沉，预防贪腐》和《惩防并举、遏制贪腐》主题宣讲材料，开展预防职务犯罪宣讲活动120场次；建设预防职务犯罪警示教育展览厅和廉政文化长廊，接待来自西藏自治区、拉萨市两级检察院领导班子，果洛州、黄南州、海北州检察院，我县省州县人大代表、政协委员、县“四大班子”及各单位干部职工、村“两委”班子成员共计500余人来我院观摩指导；组织干警自编自导自演《母爱》和《假如时光能倒流》两部预防职务犯罪微电影，均荣获全国检察机关预防职务犯罪微电影三等奖，并被青海省检察院刻录成光盘发放到全省各级检察机关。**三是**与县国税局、扶贫开发局等13个单位建立共同开展预防职务犯罪工作联合机制；与县纪委共同举办全县副科级以上领导干部党风廉政建设和反腐倡廉答题竞赛活动。**四是在**倒淌河镇美丽城镇建设、城北新区新源东路道路建设等项目中开展专项预防工作；大力推进扶贫领域惩治和预防职务犯罪专项活动、服务和保障换届选举专项检察工作，由我院牵头，与县人大、县纪委、县委组织部深入11个乡镇联合开展巡回宣讲23场。**五是**积极开展个案预防，向发案单位及相关部门发出《检察建议书》15份，撰写《预防调查报告》23份，《典型案例分析》16份；每年向县委、县人大主要领导呈报《预防职务犯罪年度分析报告》，得到领导们的充分肯定和重要批示。

三、努力增强法律监督的针对性和有效性，做公平正义的守护者

加强刑事诉讼监督。一是强化对立案和侦查活动的监督力度，办理立案监督案件10件，依法开展提前介入26次，直诉备

案66件73人，追捕犯罪嫌疑人7人。二是加强刑事审判监督，进一步推进检察长列席法院审委会和庭前会议、量刑规范化工作，提出量刑建议590次，抗诉1件2人。

加强民事诉讼监督。共受理民事行政监督案件28件，其中发出检察建议9件，发出督促起诉书4件，不提请抗诉决定1件，检察和解2件，终止审查4件，不立案8件；参加共和县人民法院民事行政案件旁听庭审58件，审阅裁判文书1400余份；召开民行检察论证会2次；邀请州院民行处、县司法局、各乡镇司法所召开“民事行政检察联络员联席会议”6次，联系民行联络员22次；积极开展“督促起诉，督促履职”专项活动、“基层民事行政检察工作推进年”专项活动和执行案款集中清理工作，不断加强民事诉讼监督力度。

加强刑罚执行监督。加大对监管场所的监督力度，开展重大节假日安全检查20次，发现安全隐患6次，口头纠正违法8次，发出《检察建议书》11份，均已纠正；办理羁押必要性审查案件22件；开展械具和禁闭使用监督检查6次，纠正违法使用械具1次；与在押人员谈话556人次，在押人员约见检察官39人次；认真开展集中清理判处实刑犯罪未执行刑罚专项活动和财产刑执行专项检察活动；推进发挥拘役刑教育矫治作用改革工作，走访社区矫正对象102人次，开展《社区矫正实施办法》宣传9次。

四、坚持从严治检，打造素质过硬检察队伍

着力加强思想政治和业务能力建设。认真开展“党的群众路线”、“三严三实”、基层党建、“三基”建设、“两学一做”、精神文明建设和民族团结进步创建等活动，深入学习政治理论，采用专题辅导、集中研讨、民主生活会等形式，进一步增强理想信念、宗旨意识、服务理念和职业道德水平。始终坚持开展“大

学习、大培训、大练兵”活动，实施人才兴检、素质强检战略，共选派330余人次参加高检院、省州县举办的各类培训，着力提升干警综合素质和业务能力。

扎实开展司法规范化建设。始终把司法规范化建设作为“一把手”工程抓牢、抓实、抓紧，以“抓铁有痕、踏石留印”的精神确保司法规范化建设的方向不偏、势头不减、力度不松，通过开展规范司法行为专项整治工作暨“规范司法强化年”、“执法司法规范化建设年”、“忠诚效法、忠于职守”、“文明规范执法从我做起”等活动，促进全体干警的司法理念进一步端正、司法行为进一步规范、司法作风进一步改进、司法公信力进一步提升。

全面运行统一业务应用系统。自2013年10月检察机关统一业务应用系统运行以来，网上受理公安机关批准逮捕案件289件469人、提起公诉案件309件488人；全面打造“阳光检务”，自觉接受社会各界监督，积极运行案件信息公开系统，公开法律文书67份、程序性信息600条，发布重要案件信息2条，全力提升检察业务工作的透明度和检察机关公信力。

切实加强党风廉政建设。将党风廉政建设作为检察工作的重中之重，一是贯彻落实院党组的主体责任和纪检组的监督责任，强化“一岗双责”。二是召开党风廉政建设和纪检监察工作会议，层层签订目标责任书。三是认真贯彻执行中央八项规定、全省政法系统“八条禁令”、省院23条措施和县委的相关措施。四是严格执行财务管理制度，重点解决公款吃喝、公车私用等问题，切实改进机关整体作风。五是严守防止冤假错案、办案安全、干警遵纪守法三条底线。五年来实现了单位零事故、执法零过错、安全零隐患、干警零违纪的“四个零”目标，并连续六年获得全县政法系统党风廉政建设工作先进集体。

不断丰富检察文化内涵。一是积极开展和参与各类文体活动。组建男女篮球队参加县总工会组织的篮球赛；连续两年独自承办“百姓大舞台”演出活动圆满成功，受到了广大群众的好评；成功筹办共和县政法系统第三届运动会暨“政法杯”篮球赛。二是从关心干警工作生活入手，为干警开办单位廉政食堂，购置健身器材及文化体育用品，购买各类最新业务书籍，开设电子阅览室，设置文化展板，悬挂名人名言，营造优美舒心的工作环境和良好的文化氛围。三是创新宣传方式，改变以往教条式宣传，编排富有检察文化内涵的小品、相声、舞蹈等文艺节目，深入乡镇以文艺汇演为主要形式开展检察文化送法下乡活动。四是注重人文关怀和人性化管理。坚持“从优待检”，建立干警健康档案，组织干警进行体检，开展“我们都是一家人”、为干警过生日等活动，让干警切身感受到组织的关怀和温暖。近年来，省内外兄弟院和省州县党政机关来我院视察观摩检察文化建设达50余次，召开省州检察机关检察文化建设推进会2次；最高人民检察院检察长曹建明、中国检察官文联主席张耕等领导来我院视察时对此给予了充分的肯定和高度评价，被最高人民检察院授予“全国先进基层检察院”荣誉称号。

五、深化司法体制改革，促进司法公平公正

自2015年8月司法体制改革试点工作在全省全面铺开以来，我院严格遵照省委的部署要求和省州检察院关于司法体制改革的工作方案，学习借鉴先行试点院宝贵经验，以坚忍不拔的勇气、积极进取的精神、扎实细致的作风，知难而进、攻坚克难，稳步推进司法体制改革试点工作。一是**落实人员分类管理制度**。开展首批检察官遴选工作，整合内设机构，设置具体岗位，明确工作职责。二是**推进检察官办案责任制**。以员额检察官为核心，成立

了8个办案组。三是推进以审判为中心的诉讼制度改革工作。严格按照“指控犯罪有力，诉讼监督有效，社会治理有为”的总要求，探索建立捕诉一体化机制，努力适应以审判为中心的诉讼制度改革对公诉工作的新要求。

六、自觉接受监督，确保检察权在法治轨道上运行

始终坚持党的领导，接受人大、政协监督，认真执行人大决议，认真做好代表、委员意见建议的办理工作，不断提升检察工作水平。积极主动地向党委汇报请示各项检察工作的重要部署，确保检察工作的正确政治方向。及时向县人大常委会专题汇报预防职务犯罪工作、控告申诉检察工作、司法体制改革试点工作、依法打击破坏生态环境资源犯罪专项检察工作以及双语诉讼工作。自觉接受社会监督，开展检察开放日活动，邀请人大代表、政协委员和社会各界人士走进检察机关，监督检察工作。

各位代表，在过去的五年中，我院检察工作取得了一些成绩，这些成绩的取得，是县委和上级检察机关正确领导的结果，也是人大、政府、政协和社会各界大力支持的结果，是人大代表、政协委员关心帮助的结果。在此，表示衷心的感谢！

同时我们也清醒地认识到，当前检察工作仍然存在一些问题和不足：一是职能作用发挥还不够充分，特别是诉讼监督工作与群众期待还存在一定差距；二是入额检察官受比例限制，办案力量严重不足；三是双语诉讼人才奇缺，不能满足现实工作需要；四是信息化建设和运用信息化能力需要进一步加强。对于这些问题，我们将高度重视，认真研究，切实加以解决。

今后五年的工作思路

检察工作是党和国家工作大局的重要组成部分，我院全体干警将牢固树立和贯彻落实发展新理念，主动适应经济发展新常态，切实履行好维护社会大局稳定、促进社会公平正义、保障人民安居乐业的职责使命，切实为富裕和谐文明新共和建设提供有力司法保障。

一要下大气力破解难题、补齐短板，切实维护国家和社会稳定。认真贯彻县委关于法治共和建设的部署要求，积极适应和服务经济发展新常态，坚决打击危害国家安全、危害公共安全、危害民生民利的犯罪活动，积极参与社会治理体系建设，不断提高社会治理法治化水平。

二要坚持有腐必反、有贪必肃，推动形成不敢腐、不能腐、不想腐的良好风气。始终坚定不移地按照中央、省州县委的要求推进反腐败斗争，坚持“零容忍”的态度不变，坚持打“虎”拍“蝇”力度不减、节奏不乱，始终保持查办职务犯罪的高压态势，重点查处问题线索反映集中、群众反映强烈的腐败案件。

三要不断强化法律监督，全力维护宪法法律权威。紧紧围绕人民群众反映强烈的执法司法领域突出问题，全力加强对刑事、民事和行政诉讼活动的法律监督。依法监督纠正行政机关违法行使职权或不行使职权的行为，积极探索开展公益诉讼，加快推进行政执法与刑事司法衔接，促进依法行政。深入开展审判活动和刑罚执行专项监督，维护司法公正。

四要在巩固成果的基础上，全面深入推进司法体制改革。认真落实检察改革工作任务，深入推进检察官司法责任制、以审判为中心的诉讼制度、涉法涉诉等制度改革。科学设置检察机关内

部司法办案权限，完善配套制度，健全办案质量终身负责制和错案责任倒查问责制，形成符合检察工作规律、检察职业特点的组织结构、责任体系和运行机制。

五要打造过硬检察队伍，提升严格规范公正文明司法水平。深入践行“三严三实”要求，切实增强政治意识、大局意识、核心意识、看齐意识，扎实开展“两学一做”学习教育，精心打造“大学习、大练兵、大培训”活动“升级版”，不断提升队伍业务素质能。深化和巩固司法规范化建设成果，真正形成公正司法、严格执纪的思想自觉和行为习惯。强化党风廉政建设“两个责任”的落实工作，让铁规发力，禁令生威。

各位代表，在今后的工作中，我们将在县委和上级院的正确领导下，认真落实本次会议精神，更加自觉接受县人大及其常委会、政协和社会各界的监督，以更加奋发有为的精神状态和更加求真务实的工作作风，信仰法治、坚守法治，忠实履职，扎实工作，为维护共和经济建设和社会发展作出新的更大的贡献！

附件一

有关用语说明

1、**检察人员“五进”活动**：是省检察院为加强新形势下群众工作，从2011年起部署的一项专项活动，即：进企业、进机关、进农村（牧区）、进学校、进社区。

2、**检察开放日**：是根据最高人民检察院的部署而开展的一项检察机关主动跟人民群众、社会各界人士进行接触，介绍检察机关的性质、任务和职权，内设机构设置及职能，执法办案的标准、依据和流程，检察业务工作和队伍建设、信息化建设的最新成果等情况的一项活动。其目的是使参观者对检察机关的性质、职能、办案流程等情况形成直观认识，让广大人民群众，更多地了解检察工作，对检察工作多提意见建议，进行必要的社会监督，实现检察工作在阳光下运行。

3、**检调对接**：检察机关在依法履行法律监督职能的同时，建立依托“大调解”工作体系化解社会矛盾纠纷的工作机制。2012年，省检察院与省司法厅会签了《青海省“检调对接”工作实施办法》。

4、**刑事和解**：指人民检察院在办理轻微刑事案件和民事行政申诉案件中，发现双方当事人有和解的意愿，可以促成犯罪嫌疑人与被害人及其亲属进行和解，或者建议有关部门通过人民调解或司法调解，促使犯罪嫌疑人真诚认罪悔过，积极对被害人或其亲属赔礼道歉、精神抚慰和给予经济赔偿并切实履行，被害人及其亲属对犯罪嫌疑人给予宽恕和谅解，从而使被犯罪嫌疑人破坏的社会关系得以及时修复，社会矛盾得以及时化解。

5、**刑事被害人救助**：是指由于案件事实不清、证据不足或者犯罪嫌疑人死亡，检察机关作出不批准逮捕或不起诉决定的刑

事案件被害人，得不到刑事附带民事赔偿，且具有下列情形之一的：因遭受暴力犯罪侵害造成丧失劳动能力，无其他收入来源；无力承担巨额直接医疗费用；被害人死亡，依靠其抚养或赡养的近亲属生活特别困难的，由政府给予适当的经济救助。

6、检察长接待日制度：检察长接待日工作制度，是指检察长、副检察长在规定的日期亲自接待人民群众来访，接受人民群众控告、申诉、举报，亲自为人民群众释疑解忧的工作制度。

7、羁押必要性审查：2012年修正后的刑事诉讼法，从完善强制措施体系和功能入手，主要是从增强取保候审的前置功能、发挥监视居住的替代功能、实现逮捕措施的兜底功能、赋予被追诉人申请变更强制措施的诉讼权利入手，对未决羁押作了全面的法律规制。其中，第93条规定：“犯罪嫌疑人、被告人被逮捕后，人民检察院仍应当对羁押的必要性进行审查。对于不需要继续羁押的，应当建议予以释放或者变更强制措施，有关机关应当在十日内将处理情况通知人民检察院。”首次设置了逮捕后羁押必要性审查制度，赋予检察机关对刑事诉讼全过程羁押必要性的审查监督权，力图严格控制未决羁押的适用，进而降低羁押率和缩短羁押期限。

8、案件信息公开系统：为提升检察工作透明度和检察机关公信力，2014年10月1日，我院案件信息公开系统正式运行，系统具有公开法律文书、案件程序性信息及发布重要案件信息三项功能。

9、检察官办案责任制改革：指最高人民检察院根据中央关于深化司法体制改革的部署而试点推行的一项改革措施。通过建立主任检察官制度、整合内设机构、科学划分办案权限，进一步发挥检察官在执法办案中的主体作用，强化检察官执法责任，形

成更加符合检察职业特点和司法工作规律的组织结构、责任体系和运行机制。

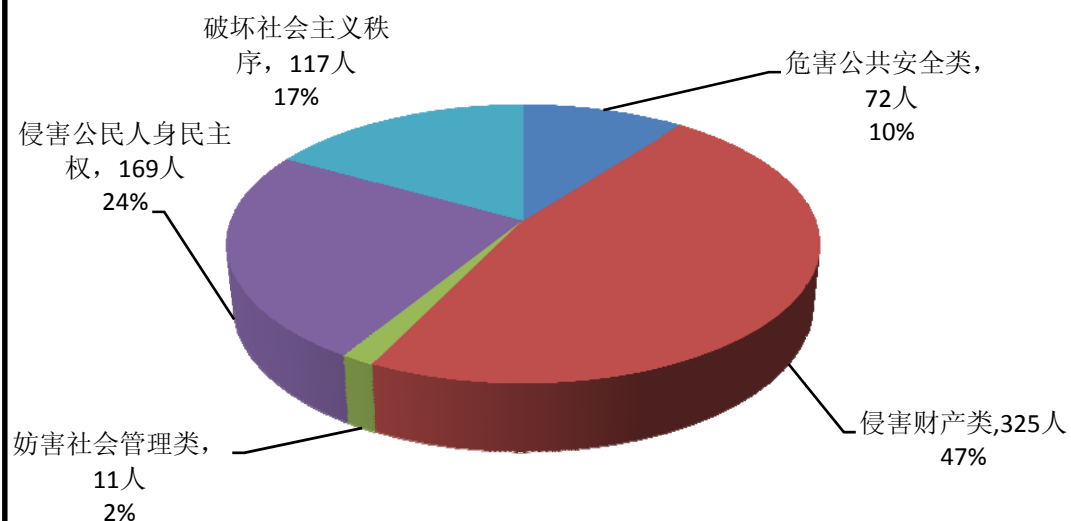
10、司法体制改革：根据中央、省州委及省州检察院的安排部署，从2015年6月起，全面推行司法体制改革试点工作，改革共包括检察人员分类管理、省以下人财物统一管理、检察人员责任制及职业保障四项任务。

11、公益诉讼：是指法律规定的机关和有关组织，对造成国家和社会公共利益损害或者有损害危险的违法行为，依法向人民法院提起诉讼。

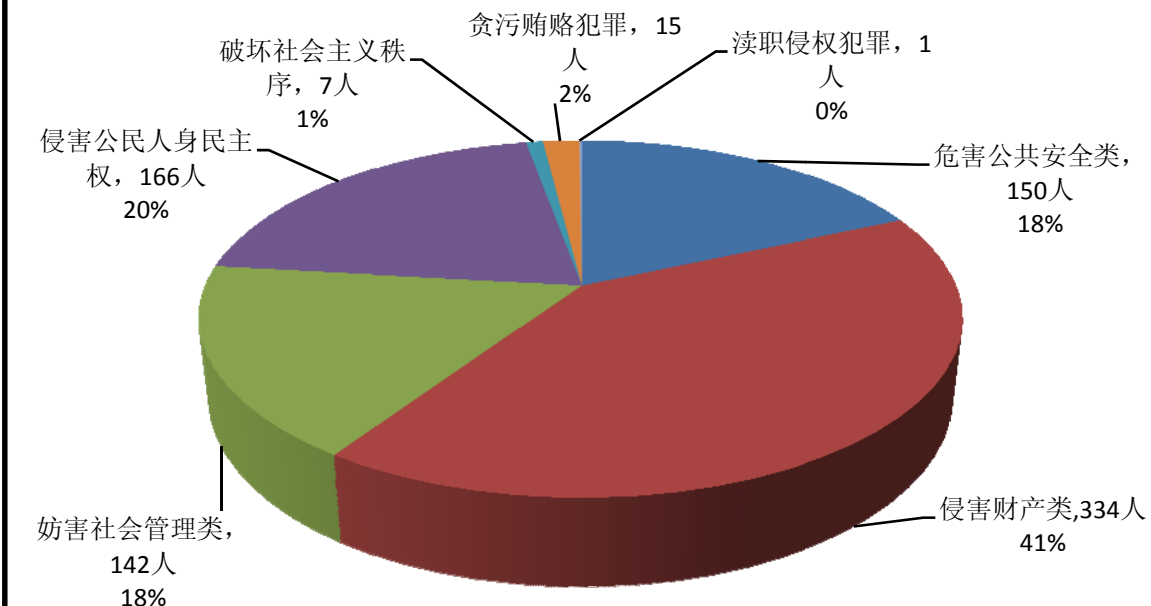
12、行政执法与刑事司法衔接：是指行政执法机关和司法机关在工作中加强协作配合，完善案件移送标准和程序，建立信息共享、案情通报、案件移送制度，防止有案不移、有案难移、以罚代刑，实现行政处罚和刑事处罚无缝对接，确保严格履行法定职责。

五年来检察工作有关数据图表

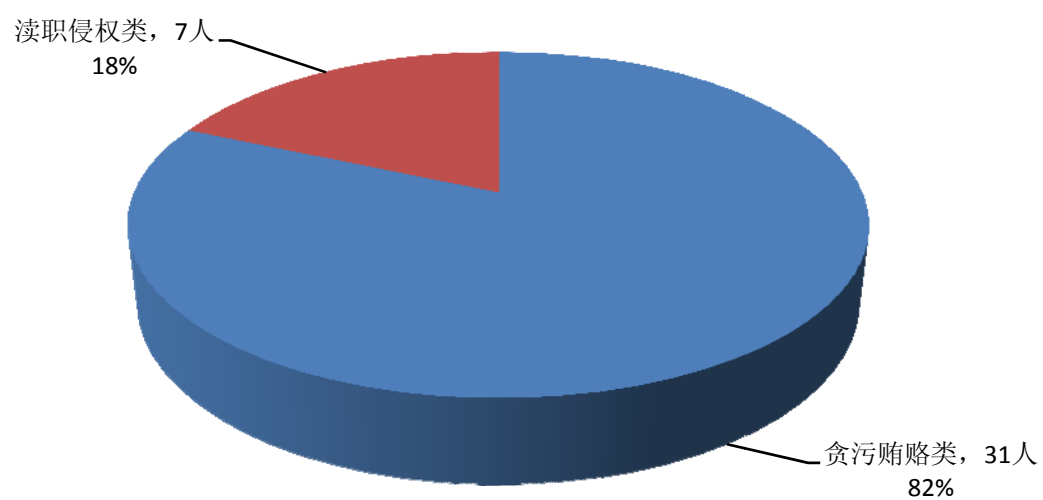
图一：批准逮捕刑事犯罪嫌疑人分类情况



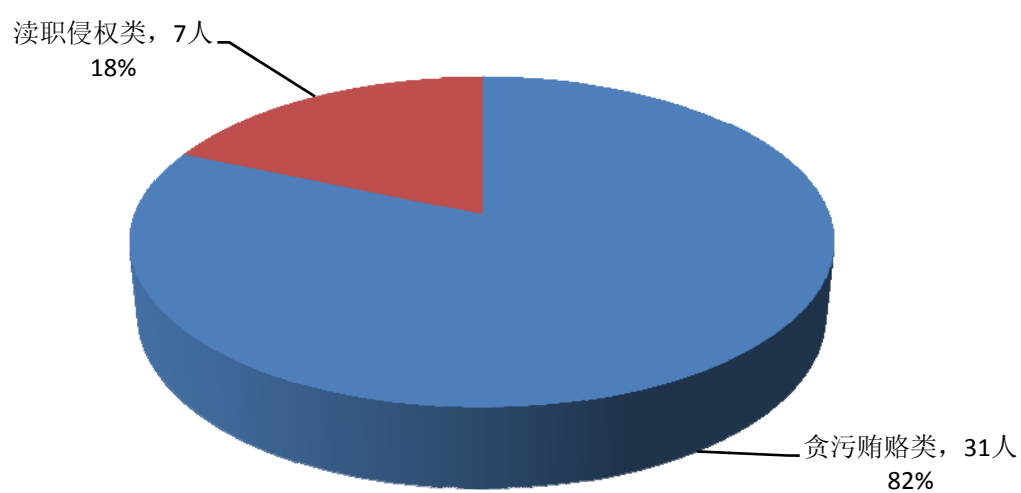
图二：提起公诉刑事犯罪嫌疑人分类情况



图三：立案侦查职务犯罪情况



图四：移送起诉职务犯罪情况



选举

共和县第十五届人民代表大会 第一次会议选举办法

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

一、根据选举法和地方组织法的有关规定，结合我县实际，制定本办法。

二、本次会议第三次大会选举共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任 1 人，副主任 3 人，委员 25 人；选举共和县人民政府县长 1 人，副县长 6 人；选举共和县人民法院院长 1 人；选举共和县人民检察院检察长 1 人；选举共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表 67 人。

三、县人民代表大会常务委员会主任，县人民政府县长，县人民法院院长，县人民检察院检察长的候选人数一般应多一人，进行差额选举；如果提名的候选人只有一人，进行等额选举。县人民代表大会常务委员会副主任、县人民政府副县长的候选人数比应选人数各多 1 人，均进行差额选举。县人民代表大会常务委员会委员的候选人数比应选人数多 3 人（按应选名额的十分之一确定），进行差额选举。共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表候选人的名额比应选人数多 14 人（按应选名额的五分之一确定），进行差额选举。

四、县人民代表大会常务委员会组成人员，县人民政府县长，副县长，县人民法院院长，县人民检察院检察长，共和县出席海

南州第十四届人民代表大会代表的候选人,由大会主席团、政党、团体和十人以上代表联名提出,但均不得超过各职的应选名额。

代表联名提名候选人应填写大会统一制发的代表联名推荐候选人登记表。

提名者要如实负责地介绍所提候选人的情况。

提名者在确定各职正式候选人前有书面要求撤回提名的,大会主席团应予同意。

县人民代表大会常务委员会组成人员(主任、副主任和委员)的候选人,必须从本届人大代表中提名;其余各职(共和县人民政府县长、副县长,共和县人民法院院长,共和县人民检察院检察长,共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表)的候选人,不限于县本届人大代表。

大会主席团将依法提出的全部各职候选人名单,提交全体代表酝酿、讨论。

五、提名各职候选人、州十四届人民代表大会代表候选人的截止时间由大会主席团决定。提名的候选人于提名截止时间前送达大会秘书组的方为有效。

被代表联名提名的某职候选人,如果不愿接受提名的,应当尊重被提名人的意愿,大会主席团可以不列入候选人名单,并向联合提名的代表予以说明。

六、本次会议的选票用藏汉两种文字印制,分大红色、淡红色、玫红色、深黄色、淡黄色、深兰色、淡兰色、淡绿色8种颜色,共八张。分别为县人大常委会主任、副主任、委员,县人民政府县长、副县长,县人民法院院长,县人民检察院检察长和共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表选票。

选票所列候选人一律按姓氏笔划顺序排列,加盖共和县人民

代表大会常务委员会印章，未加盖印章的选票无效。

七、选举采用无记名投票方式。代表应亲自到会场参加投票。如果代表不能写票，可以委托其他代表代写，但代写者必须按委托人的意愿填写。

八、代表对各候选人可以投赞成票，可以投反对票，可以投弃权票。代表对候选人赞成的，在候选人姓名上方空格内划“O”；反对的，在候选人姓名上方空格内划“×”；弃权的，在候选人姓名上方空格内不划任何符号。可以按本办法第四条的规定另选他人，但必须反对1人才能另选1人。

九、在第三次大会上通过正式候选人名单，并选举产生县人民代表大会常务委员会组成人员，县人民政府县长、副县长，县人民法院院长，县人民检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表，分两次进行投票选举：第一次，选举县人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员，县人民政府县长、副县长；第二次，选举县人民法院院长，县人民检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表。采取两次投票一次性计票方式进行。

十、大会选举设4个投票箱。投票前，当众检查票箱后用封条密封。投票顺序是：先由总监票人、监票人投票，然后主席台代表投票，接着其他代表按座次依次投票。

十一、投票结束后，当众开启票箱，由监票人和计票人员清点选票，作出记录，经总监票人审核签字后，报告大会执行主席。收回的票数等于或少于投票人数，选举有效；多于投票人数，选举无效，应重新选举。

十二、大会选举设总监票人1名、监票人4名，总监票人由大会主席团在主席团成员中的非候选人中提名，监票人由第一、

二、三、四代表团在本团非候选人中各推荐 1 名。总监票人、监票人名单由大会主席团提请大会通过。

总监票人、监票人在大会主席团领导下，对发票、投票、检票、计票工作全过程进行监督。

计票工作人员由大会秘书组指定。

十三、每张选票所选的人数，等于或少于该职应选人数的有效，多于该职应选人数的为废票。

选票全部填写模糊的视为废票；部分填写模糊的，其模糊的部分视为无效。

十四、各候选人获得全体代表过半数的赞成票时，始得当选。获得过半数选票的候选人人数超过应选名额时，以得票多的当选。如遇票数相等不能确定当选人时，应当就票数相等的人再次投票，以得票多的当选。

获得过半数选票的当选人数少于应选名额时，不足名额是否另行选举，由大会主席团提出意见，大会决定。需要另行选举时，由大会主席团根据第一次投票时得票多少的顺序和本办法第三条的规定，确定候选人，进行差额选举。

十五、选举结果由大会主席团依法确定是否有效，并予以公布和宣布。

当选的县人民检察院检察长，需报经海南州人民检察院检察长提请海南州人民代表大会常务委员会批准。

十六、选举结果公布后，选票当众密封，由总监票人在封条上签署年、月、日和姓名，交大会秘书处按规定归档。

十七、选举过程中遇有本办法未作出规定的其他事项，由大会主席团依法决定；需由大会决定的，提请大会决定。

十八、本办法由共和县第十五届人民代表大会第一次会议通

过后实施。

十九、本办法由共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团负责解释。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 关于共和县第十五届人民代表大会专门委员会 组成人员人选办法

2016年10月20日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

一、根据《中华人民共和国地方各级人民代表大会和地方各级人民政府组织法》的规定，特制定本办法。

二、共和县第十五届人民代表大会法制和民族、财政经济两个专门委员会的主任委员、委员的人选，由主席团在代表中提名，大会通过。

三、本次会议通过共和县第十五届人民代表大会法制和民族、财政经济两个专门委员会组成人员的人选，采用举手表决的方式，分别对每个专门委员会主任委员、委员名单一并表决，由全体代表的过半数通过。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 总监票人、监票人名单

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会
第一次会议通过

总监票人：

周 加

监票人：

王彩萍（第一代表团）

万玛尖措（第二代表团）

张文斌（第三代表团）

多杰本（第四代表团）

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团 关于县人大常委会主任、副主任、委员， 县人民政府县长、副县长，县人民法院院长， 县人民检察院检察长候选人名单（草案）

（2016年10月21日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第二次全体会议通过）

共和县人大常委会主任候选人： 华旦扎西

共和县人大常委会副主任候选人：（以姓氏笔画为序排列）

王 锦 章 宁 立 勋 许 创 业

共和县人大常委会委员候选人：（以姓氏笔画为序排列）

丁 顺 来	才 项 多 杰	马 家 芬	王 文 成	仁 青 加
东 主 加	旦 正 多 杰	白 力 加	仲 志 飞	多 杰 仁 青
刘 海 军	那 扎	杨 忠 旦 巴	余 才 让	宋 宝 成
张 玉 花	张 润 心	范 玉 华	赵 梅	格 宝
索 南	索 南 才 让	索 南 拉 旦	索 南 项 欠	董 锦 花

共和县人民政府县长候选人： 华 旦

共和县人民政府副县长候选人：（以姓氏笔画为序排列）

扎 西 公 保 才 旦 司 成 奎 李 文 兰 韩 忠 明
谢 康 勇

县人民法院院长候选人： 李 捍 民

县人民检察院检察长候选人： 拉 松

提请各代表团酝酿讨论。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团 关于共和县出席海南州第十四届人民代表大会 代表候选人名单（草案）

（2016年10月21日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第二次全体会议通过）

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团第二次会议提名下列67位同志为共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表候选人：（以姓氏笔画为序排列）

马海	元旦才让	王燕	王作霖
王希珍	王学军	王锦章	扎西 _{（县政府）}
扎西 _{（石乃亥）}	切群	公保才旦	东主加
东智才旦	叶太加	白力加	白玉花
加羊	尕玛才让	尕藏当周	吉先加
达洛	朱良合	华毛	华旦
华科	华克加	华旦扎西	多杰扎西
江周加	安进奎	祁永芳	贡太加
杜苏海	杜金鑫	杨生宝	李辉
李发来	李廷祥	李捍民	李景艳
更措加	何青芳	辛元风	冷本加
沈建云	张文魁	陈军	陈鸿林
拉松	拉尤措	项秀	项秀卓玛
南加才让	赵梅	赵晓萍	洛桑年智尖措

总	巴	娄仲旭	索南东主	索南拉加
郭增鸿		党拉加	宽太先	韩香
董锦花		普华才让	谭海荣	

提请各代表团酝酿讨论。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 主席团关于代表十人联合提名候选人 截止时间的决定

2016 年 10 月 21 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第二次会议通过

代表十人联合提名共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员；共和县人民政府县长、副县长；共和县人民法院院长；共和县人民检察院检察长；共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表候选人的截止时间为 2016 年 10 月 22 日下午 16 时。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议政党提名 推荐县人大常委会副主任、委员，县人民副县长 候选人名单（草案）

2016 年 10 月 22 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第三次会议通过

共和县人大常委会副主任候选人：

赵 启 元

共和县人大常委会委员候选人：（以姓氏笔画为序）

王 光 瑞 娘 格 加 滕 晓 炜

共和县人民政府副县长候选人：

王 燕

共和县第十五届人民代表大会第一次会议政党提名 推荐共和县出席海南州第十四届人民代表大会 代表候选人名单（草案）

2016 年 10 月 22 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第三次会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议政党提名推荐下列 14 位同志为共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表候选人：（以姓氏笔画为序）

力 加 太	才 项	久买多杰	王 东 飏
扎西东主	切 太 加	李 友 萍	李 淑 珍
张 海 云	张 雪 峰	陈 坤 贤	拉 毛
卓 玛 姐	钟 玲		

提请各代表团酝酿讨论。

**共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团
关于县人大常委会主任 副主任 委员、县人民政府
县长 副县长、县人民法院院长、县人民检察院
检察长正式候选人名单**

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议

主席团第四次全体会议通过

共和县人大常委会主任正式候选人： 华旦扎西

共和县人大常委会副主任正式候选人：（以姓氏笔画为序排列）

王 锦 章 宁 立 勋 许 创 业 赵 启 元

共和县人大常委会委员正式候选人：（以姓氏笔画为序排列）

丁 顺 来	才 项 多 杰	马 家 芬	王 文 成	王 光 瑞
仁 青 加	东 主 加	旦 正 多 杰	白 力 加	仲 志 飞
多 杰 仁 青	刘 海 军	那 扎	杨 忠 旦 巴	余 才 让
宋 宝 成	张 玉 花	张 润 心	范 玉 华	赵 梅
格 宝	索 南	索 南 才 让	索 南 拉 旦	索 南 项 欠
董 锦 花	娘 格 加	滕 晓 炜		

共和县人民政府县长正式候选人： 华 旦

共和县人民政府副县长正式候选人：（以姓氏笔画为序排列）

王 燕 扎 西 公保才旦 司 成 奎 李 文 兰

韩 忠 明 谢 康 勇

共和县人民法院院长正式候选人：李捍民

共和县人民检察院检察长正式候选人：拉 松

提请各代表团酝酿讨论。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团 关于共和县出席海南州第十四届人民代表大会 代表正式候选人名单

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第四次全体会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团第四次全体会议确定下列 81 位同志为共和县出席海南州第十四届人民代表大会正式代表候选人：（以姓氏笔画为序）

力 加 太	才 项	久买多杰	马 海
元旦才让	王 燕	王 东 飏	王 作 霖
王 希 珍	王 学 军	王 锦 章	扎 西 （县政府）
扎 西 （石乃亥）	扎西东主	切 群	切 太 加
公保才旦	东 主 加	东智才旦	叶 太 加
白 力 加	白 玉 花	加 羊	尕玛才让
尕藏当周	吉 先 加	达 洛	朱 良 合
华 毛	华 旦	华 科	华 克 加
华旦扎西	多杰扎西	江 周 加	安 进 奎
祁 永 芳	贡 太 加	杜 苏 海	杜 金 鑫
杨 生 宝	李 辉	李 友 萍	李 发 来
李 廷 祥	李 捍 民	李 淑 珍	李 景 艳
更 措 加	何 青 芳	辛 元 风	冷 本 加

沈建云	张文魁	张海云	张雪峰
陈军	陈坤贤	陈鸿林	拉毛
拉松	拉尤措	卓玛姐	项秀
项秀卓玛	南加才让	赵梅	赵晓萍
钟玲	洛桑年智尖措	总巴	娄仲旭
索南东主	索南拉加	郭增鸿	党拉加
宽太先	韩香	董锦花	普华才让
谭海荣			

提请各代表团酝酿讨论。

共和县人民代表大会公告

第 一 号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举华旦扎西同志为共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第 二 号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举华旦同志为共和县人民政府县长。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第 三 号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举李捍民同志为共和县人民法院院长。
现予公告

共和县第十五届人民代表大会
第一次会议主席团
2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第四号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举拉松同志为共和县人民检察院检察长。

根据《中华人民共和国地方各级人民代表大会和地方各级人民政府组织法》第八条第六款的规定，选出的人民检察院检察长，须报经海南州人民检察院检察长提请海南州人民代表大会常务委员会批准。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第五号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举宁立勋、王锦章、许创业三位同志为共和县第十五届人民代表大会常务委员会副主任。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第 六 号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举公保才旦、司成奎、谢康勇、扎西、韩忠明、李文兰六名同志为共和县人民政府副县长。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第七号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举下列 25 位同志为共和县第十五届人民代表大会常务委员会委员：（以姓氏笔画为序）

丁 顺 来	才项多杰	马 家 芬	王 文 成
仁 青 加	东 主 加	旦正多杰	白 力 加
仲 志 飞	多杰仁青	刘 海 军	那 扎
杨忠旦巴	余 才 让	宋 宝 成	张 玉 花
张 润 心	范 玉 华	赵 梅	格 宝
索 南	索南才让	索南拉旦	索南项欠
董 锦 花			

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016 年 10 月 23 日

共和县人民代表大会公告

第八号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议，于 2016 年 10 月 23 日选举下列 67 位同志为共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表：（以姓氏笔划为序）

马 海	元旦才让	王 燕	王作霖
王希珍	王学军	王锦章	扎西 _(县政府)
扎西 _(石乃亥)	切群	公保才旦	东主加
东智才旦	叶太加	白力加	白玉花
加羊	尕玛才让	尕藏当周	吉先加
达洛	朱良合	华毛	华旦
华科	华克加	华旦扎西	多杰扎西
江周加	安进奎	祁永芳	贡太加
杜苏海	杜金鑫	杨生宝	李辉
李发来	李廷祥	李捍民	李景艳
更措加	何青芳	辛元风	冷本加
沈建云	张文魁	陈军	陈鸿林
拉松	拉尤措	项秀	项秀卓玛

南加才让	赵 梅	赵 晓 萍	洛桑年智尖措
总 巴	娄 仲 旭	索南东主	索南拉加
郭 增 鸿	党 拉 加	宽 太 先	韩 香
董 锦 花	普华才让	谭 海 荣	
现予公告			

共和县第十五届人民代表大会
第一次会议主席团
2016 年 10 月 23 日

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团 关于共和县第十五届人民代表大会法制和民族 财政经济专门委员会主任委员、委员名单

2016 年 10 月 22 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第二次会议通过

一、法制和民族专门委员会

主任委员：范玉华

委员（4 名，按姓氏笔划为序）：

旦正多杰 仲 志 飞 那 扎 索南项欠

二、财政经济专门委员会

主任委员：王文成

委员（4 名，按姓氏笔划为序）：

多杰仁青 刘 海 军 宋 宝 成 张 润 心

提请各代表团讨论。

共和县人民代表大会公告

第九号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议决定：范玉华为共和县十五届人民代表大会法制和民族专门委员会主任委员，旦正多杰、仲志飞、那扎、索南项欠为共和县十五届人民代表大会法制和民族专门委员会委员。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016年10月23日

共和县人民代表大会公告

第十号

共和县第十五届人民代表大会第一次会议决定：王文成为共和县十五届人民代表大会财政经济专门委员会主任委员，多杰仁青、刘海军、宋宝成、张润心为共和县十五届人民代表大会财政经济专门委员会委员。

现予公告

共和县第十五届人民代表大会

第一次会议主席团

2016年10月23日

议 案

关于共和县第十四届人民代表大会 第六次会议代表建议办理情况的报告 (书面)

共和县人大常委会
(2016年10月)

各位代表：

县十四届人大六次会议期间，大会共收到代表提出的建议80件，这些建议涉及我县经济社会的方方面面。县人代会闭会后，县人大常委会办公室对代表建议进行分类，并及时转交县人民政府研究办理。期间，县人大常委会组成督办工作组，深入我县部分乡镇和承办单位，以听取汇报、座谈了解、走访代表、实地查看等方式，对县十四届人大六次会议期间代表建议的办理情况和主任会议确定的6件重点建议进行了督办，常委会会议专题听取和审议了督办工作组关于代表建议督办情况的报告 and 县人民政府关于县十四届人大六次会议代表建议办理情况的报告。截止目前，交办的代表建议已基本办复，总的来看，人大代表建议办复率达到100%，代表满意率95%以上。其中，已经解决或基本解决的20件，占总数25%；列入规划逐步解决的42件，占总数52.5%；因条件所限有待今后逐步解决的16件，占总数20%；因政策和体制等客观条件限制留作参考的2件，占总数2.5%。

一、代表建议办理情况

(一) 代表意见建议已经解决或基本解决的有20件，占总

数的 25%。从代表意见建议的内容来看，水电路等基础设施建设、农牧业生产、环境保护、城镇管理等与人民群众生产生活密切相关的意见建议占有较大比例。这充分说明了代表的建议反映了全县广大干部群众的愿望和要求，同时也说明我县的基础设施特别是农牧区生产生活基础条件仍很薄弱，加快全县经济社会发展的任务依然十分艰巨。县政府各承办单位从切实维护全县广大农牧民群众的根本利益出发，把代表建议的办理情况同本部门的工作重点相结合，千方百计创造条件，积极办理，使群众迫切要求的一些热难点问题得到了解决。如：南什杰代表提出的“关于在塘格木镇实施三江源保护项目的建议”。近年来，县政府积极组织相关部门，在塘格木镇实施了三北防护林、青海湖流域生态环境保护与综合治理、青海湖周边生态保护、三江源二期等一批生态建设项目，实施人工造林 11.4 万亩、封山育林 2 万亩、工程固沙 0.12 万亩，特别是今年在塘格木镇安排造林补贴试点人工灌木林 5.33 万亩、三江源二期生态保护项目封山 1 万亩。按照《共和县“十三五”发展规划》要求，进一步加大防沙治沙工作力度，逐步实现治理一片、绿化一片、保护一片，确保全县农牧民生产生活环境得到进一步改善。如：史国莲代表提出的“关于政府补贴平价菜谱价格不明确的问题的建议”。根据省发改委《关于推进我省农副产品平价商店建设保障群众基本生活的实施意见》的有关要求，县政府结合工作实际，及时制定了《共和县平价商店建设实施方案》、《共和县农副产品平价商店考核管理办法》，截至目前，在恰卜恰镇人员密集地方共建立了 13 家政府农副产品平价商店和 1 户农副产品平价销售区，并明确规定销售粮油、肉、禽、蛋类等 24 种农副产品价格，应保持低于区域内农贸市场同类农副产品平价价格的 5%以上，实行了明码标价。为进一

步加大对政府平价商店的监管力度，定期不定期对各店内的商品价格进行采集、对比，确保平价商店发挥稳价惠民作用。

（二）代表意见建议正在解决或列入计划准备解决的有 42 件，占总数的 52.5%。此类建议因县级财力困难以及政策限制等方面的原因，一时难以得到解决，但经县政府及相关部门的积极争取，部分问题正在加快解决。如：杜金鑫代表提出的“关于建设幼儿园基础设施和师资队伍建设的建议”。一是为进一步加快全县学前基础设施步伐，提高办园水平，根据《青海省农村学前教育推进工程建设计划》、《第二期学前教育三年行动计划》目标任务，进一步加大投入力度，加强实施新建、改建、扩建幼儿园项目，逐步改善各级各类幼儿园办园条件，目前已完成 60%，其余计划 2 年内完成。二是为进一步充实幼儿教师队伍，推动学前教育发展，根据《青海省幼儿园基本办园标准（试行）》相关要求，结合工作实际，按照政府购买学前教育服务 1:15 的比例，为全县配备幼儿园专任教师 355 名，基本达到了需求。如：马登永代表提出的“关于修缮塘格木镇三、四大队自来水管道的建议”。县政府编制完成“塘格木一、二、三、四大队贫困村工程”实施方案，计划投资 99.87 万元，新建 20m 引水口 1 座，延伸 DN225 输水管 3820m，供水管道长 745m，各类阀门井 7 座，水源地保护网围栏 279m。截至目前，已通过州水利局审查，待下达批复后即可实施。

（三）代表意见建议因条件所限有待今后逐步解决的 16 件，占总数的 20%。此类建议由于受客观条件制约，只能通过积极争取省州有关部门的支持，按照轻重缓急，列入工作计划，努力创造条件，逐步予以解决。如：华旦项欠代表提出的“关于提高老村干部报酬的建议”。根据省委办公厅、省政府办公厅《转发省委组织部、省民政厅〈关于对全省农村牧区老村干部实行生活补

助的意见〉的通知》要求，认真落实了离任村干部的生活补助，截至目前，全县 304 名卸任村干部已纳入农村牧区老村干部生活补助范围，并由原来的 480 元调整为 800 元。今后，县政府积极向上级部门反映，争取政策和资金方面的更大支持。如：余生明、马进宝、万玛本代表提出的“关于适当提高村警工作待遇的建议”。近年来，县政府认真贯彻执行省级有关文件要求，足额落实了村警工资，但目前提高村警待遇无相关政策依据。下一步，我们将积极向上级部门反映，争取政策和资金方面的支持。

（四）代表意见建议因政策原因和条件所限留作参考的 2 件，占总数的 2.5%。此类建议因受管理权限、政策、财力、自然条件等因素限制，需进一步向上级政府或有关部门反映，留作工作参考。如：宋文林代表提出的“关于取消恰卜恰镇主街道停车收费现象的建议”。随着社会经济的不断发展，恰卜恰镇区机动车辆不断增加，车辆乱停乱放现象严重，交通经常堵塞，给交通带来了一定的压力。为规范停车秩序，缓解交通压力，共和县根据《中华人民共和国价格法》（计价格〔2000〕933 号），结合工作实际，制定下发了《关于印发共和县机动车停放服务收费管理办法（试行）的通知》、《关于加强恰卜恰镇区停车收费管理和公厕管理的通知》，委托海南州顺通城市停车管理服务中心，负责恰卜恰镇区部分路段泊车收费管理工作，故建议所提出的要求暂时不能予以实现。如：拉尤措代表提出的“关于解决妇女贷款难的问题”。青海省财政厅、青海省人力资源和社会保障厅、中国人民银行西宁中心支行关于印发《青海省创业小额贷款担保基金管理办法》（青财社字〔2010〕595 号）中明确规定，贷款人根据《担保法》的规定到担保机构办理抵押、质押、保证等相关手续，故建议所提出的要求暂时不能予以实现。

二、存在的问题及下一步工作建议

各承办部门在办理代表意见建议工作中加大办理力度,提高建议的办理质量,实实在在解决了一些热点难点问题,得到人大代表的充分肯定,但还存在一些比较突出的问题,主要是:一是部分承办单位没有对代表建议办理工作进行深入分析研究和安排部署,造成代表建议办理质量不高,建议内容与办理结果不完全相符的现象。二是有些承办单位对代表建议办理的重视程度不够,重答复、轻落实,文来文往的现象依然存在。三是有些承办单位办理代表建议,未按照制度化、程序化和规范化的要求,存在分级把关审核不严、程序简化、答复内容不全等问题。

今后,代表建议工作以党的十八大、十八届历次全会精神为指导,按照“四个全面”的战略部署和“四个扎扎实实”的要求,认真贯彻落实县委党代会和全委会精神,牢固树立创新、协调、绿色、开放、共享发展理念,紧紧围绕“十三五”规划总体思路,着力做好以下几个方面工作。

(一)狠抓工作落实,在解决实际问题上下功夫。创新工作方法,加大工作力度,抓好工作落实,着力提高当年建议办理的落实率,尽量减少“计划落实”的比例,做到“四个讲清楚”,即:对已经解决的问题,把办理过程和结果讲清楚;对列入计划解决的问题,把解决问题的计划和时间安排讲清楚;对列入规划逐步解决的问题,把目前存在的困难和解决问题的工作思路讲清楚;对因各种原因无法解决的问题,把限制条件和原因讲清楚,确保办理工作的落实,尽最大努力保证建议所反映的问题当年得到妥善解决。强化工作措施,巩固办理成果。对当年办理结果为正在解决或承诺列入规划逐步解决的建议进行全面梳理,对已经解决、基本解决或取得重要进展的,及时向代表复告解决和落实

情况。对代表不满意的，立即重新办理并开展“二次答复”。建立“跟踪办理、动态答复”长效机制，推动阶段办理向长效办理、一次答复向终身答复、简单回复向综合服务转变，使办理工作逐步进入常态化轨道。

（二）转变工作作风，在提高办理质量上下功夫。县政府及其职能部门要把代表建议的办理从贯彻落实中央和省州县委关于加强县乡人大工作的意见精神的高度，从全面建成小康社会、密切党和政府与广大人民群众联系、接受人大监督、改进工作作风的需要出发，进一步深化对建议办理工作重要性和必要性的认识，切实加强领导，建立办理制度，规范办理程序，实行“一把手”负总责、分管领导负全责、承办人员具体负责的办理工作机制，确保任务、人员、责任到位，增强代表建议办理的自觉性和主动性，做到办理之前有交待，办理期间有检查，办理之后有总结，努力提高办理质量。

（三）完善工作机制，在注重制度建设上下功夫。坚持建议办理前、办理中、办理后“三见面”制度，实行召开代表建议转办会、交办会、承办单位与代表座谈会“三会”制度，进一步规范建议办理程序。在建议督办工作中，实行办理情况由县督查室全面督办、人大代表联络工委重点督办“两督办”制度；严格实行代表建议办复情况县督查室初审、县政府办公室分管副主任复审、办公室主任把关，最后由县政府分管领导审核后正式答复代表，将办理结果统一送县人大常委会的“四级审核”制度，规范建议办理工作，对答复内容不全、格式不规范、文字质量不高的退回重办，确保办理答复内容实在、表达准确、程序规范。同时，积极与县考核办协调，完善代表建议考核制度，增强人大代表意见建议办理工作的针对性和时效性，确保代表建议件件有答复，事事有着落。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 议案审查委员会组成人员名单

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
预备会议通过

主任委员：

王 锦 章

副主任委员：

公保才旦

委 员：

仁 青 加 仲 志 飞 索南拉旦

张 玉 花 索南才让

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 主席团关于代表提出议案截止日期的决定

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第一次会议通过

共和县第十五届人民代表大会第一次会议主席团第一次会议决定:本次会议期间,代表 10 人以上联名提出属于县本级人民代表大会职权范围内的议案的截止日期为 2016 年 10 月 22 日下午 18 时。代表对各方面工作提出的建议、批评和意见,不受这个时间限制。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 议案审查委员会关于代表议案审查情况的 报告

2016 年 10 月 23 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议

主席团第四次会议通过

议案审查委员会主任委员 王锦章

本次会议期间，出席会议的代表，以高度负责的态度，认真履行宪法和法律赋予的职责，结合各地实际，积极建言献策，提出了许多有利于促进我县经济建设和社会事业发展进步的意见建议。

截止 10 月 22 日下午 18 时，议案审查委员会收到以议案形式提出的建议 29 条（其中，交通 9 条，城镇建设 2 条，扶贫 1 条，环境保护 2 条，民政 3 条，旅游 1 条，农牧 2 条，发改 1 条，教育 1 条，水利 5 条，财政 1 条，人社 1 条），虽然议案的形式提出，但不具备议案的条件，经议案审查委员会研究决定，作为意见建议处理，故不在第三次大会上作议案审查的报告；建议将以上 29 条意见建议和代表提出的其他意见建议共 83 条，会后，由县人大常委会转交县政府及其他相关部门办理。

名 单

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

主席团和秘书长名单

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
预备会议通过

主席团成员（以姓氏笔画为序排列，37 名）

丁 顺 来（汉族）	才项多杰	久 买
马 家 芬（女）	王 文 成（汉族）	王 锦 章（汉族）
扎 西	仁 青 加	公保才旦
东 主 加	旦正多杰	白 力 加
宁 立 勋	加 曲	仲 志 飞（汉族）
华 旦	华旦扎西	多 杰 本
多杰仁青	刘 海 军	许 创 业（汉族）
那 扎	杨忠旦巴	余 才 让
宋 宝 成（汉族）	张 玉 花（女）	张 润 心（女，汉族）
陈 鸿 林（汉族）	范 玉 华（女，土族）	周 加
赵 梅（女，汉族）	格 宝	索 南
索南才让	索南拉旦	索南项欠
董 锦 花（女，汉族）		

秘书长

宁立勋（兼）

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 主席团常务主席名单

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第一次会议通过

陈 鸿 林	华旦扎西	宁 立 勋
王 锦 章	许 创 业	

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 执行主席分组名单

2016年10月20日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第一次会议通过

10月21日 开幕大会暨第一次全体会议

陈 鸿 林	华旦扎西	华 旦	加 曲
公保才旦	宁 立 勋	王 锦 章	许 创 业
丁 顺 来	马 家 芬	仁 青 加	白 力 加
多 杰 本	杨忠旦巴	张 玉 花	周 加
索 南	索南项欠		

10月22日 第二次全体会议

陈 鸿 林	华旦扎西	华 旦	加 曲
公保才旦	宁 立 勋	王 锦 章	许 创 业
仲 志 飞	才项多杰	王 文 成	东 主 加
刘 海 军	余 才 让	张 润 心	赵 梅
索南才让	董 锦 花		

10月23日 第三次全体会议暨闭幕大会

陈 鸿 林	华旦扎西	华 旦	加 曲
公保才旦	宁 立 勋	王 锦 章	许 创 业
久 买	扎 西	旦正多杰	多杰仁青
那 扎	宋 宝 成	范 玉 华	格 宝
索南拉旦			

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 副秘书长名单

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第一次会议通过

王 国 勋 宋 宝 成 仲 志 飞
索南尼玛 王 海

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

各代表团团长、副团长名单

(2016年10月20日)

第一代表团

团 长：周 加

副团长：王 凯 陈 军

第二代表团

团 长：扎 西

副团长：豆拉才让 赵 启 元

第三代表团

团 长：久 买

副团长：华旦俄日 元旦才让

第四代表团

团 长：多 杰 本

副团长：仁 增 仁增多杰 严 海 明

代 表 团 分 团 名 单

(注：1、陈鸿林、华旦扎西、华旦代表未编团；2、排名不分先后。)

第一代表团

(恰卜恰、军队代表共 52 名，列席 8 名)

召集人：	周 加	陈 军	王 凯	
代 表：	力 石 加	才科卓玛	马 龙	马 进 学
	马 忠 才	马 家 芬	王 文 成	王 光 瑞
	王 凯	王 桂 兰	王 彩 萍	公保才旦
	旦正才让	旦正多杰	白 力 加	先巴尖措
	仲 志 飞	华旦多杰	华 措 吉	多杰才旦
	刘 海 军	尖 产	尖 措	尕玛登登
	杨 兴 林	杨忠旦巴	杨 桑	芦 双 成
	李 成 秀	李 捍 民	余 才 让	陈 占 元
	陈 军	张 润 心	苟日尖措	范 玉 华
	拉 太	拉 加	拉 松	季 芳
	周 加	周 悍 英	赵 海 霞	索 南
	索 南 加	索南才让	候 有 红	郭 庆 明
	董 锦 花	雷 涛	赛 日 多	滕 晓 炜
列 席：	张 云 忠	李 勇	朱 宏 林	王 烯 臣
	才 旦 加	王 国 勋	才让拉毛	樊 德 春

讨论地点：县会议中心叁楼多功能厅

会议记录：张 志 坚 万 玛 吉 曹 梅

服务人员：东 主 加

第二代表团

(龙羊峡、沙珠玉、铁盖代表共 28 名，列席 25 名)

召集人：扎 西 赵 启 元 豆拉才让

代 表：土旦龙多 才项多杰^(人大) 扎 西 旦巴达杰

宁 立 勋 吉 春 花 刘 桂 跃 杜 金 鑫

杨 世 放 宋 宝 成 娘 格 加 梁 小 英

谭 海 荣 万 玛 尖 措 韦 强 旦 正

田 养 秀 加 曲 吉 先 加 祁 务 元

赵 启 元 马 生 兴 王 燕 仁 青 宽

加羊尖措 豆拉才让 星 长 存 索 南

列 席：达哇智美 谢 永 敏 谢 康 勇 索南尼玛

张 海 燕 张 继 华 杨 应 奎 安 进 奎

才项多杰^(司法) 王 德 荣 赵 久 文 段 海 光

郑 伟 章 多 杰 杨 红 梅 沈 建 云

格 多 韩 香 刘 文 军 马 佐 邦

史 生 清 董 得 财 梁 海 青 魏 玉 玲

赵 顺 海

讨论地点：县会议中心叁楼（2）厅

会议记录：旦 正 太 罗 桂 英 邓 洁

服务人员：普巴才让

第三代表团

(塘格木、切吉、廿地代表共 31 名，列席 23 名)

召集人：久 买 元旦才让 华旦俄日

代 表：丁 顺 来 才项多杰 久 洛 马 进 福

王 锦 章 元旦才让 尹 领 兄 索南拉旦

索南项欠	许 创 业	完科才让	张 文 良
张 宏 林	总 巴	陶 慧 娟	桑吉尖措
才 项	扎 西 加	东 主 加	华旦俄日
华 科	多杰仁青	张 玉 花	南 新 友
桑 格 加	措 尼	久 买	角 巴 加
张 文 斌	南加才让	洛桑旦德	
列 席：曹 东 海	司 成 奎	谢 文 军	韩 忠 明
登 巴	普华才让	杜 苏 海	多杰南加
薛 文 财	诺 日 吉	才 旦	祁 玉 林
赵 金 娥	鲍 义 峰	白 玉 花	龚 建 平
韩 振 刚	李 庆 忠	曹 永 平	马 卫 东
张 正 文	杨 永 福	许 国 芬	

讨论地点：县会议中心叁楼（1）厅

会议记录：万玛东智 宁 立 慧

服务人员：龙保才让

第四代表团

（倒淌河、江西沟、黑马河、石乃亥代表共 33 名，列席 20 名）

召集人：多 杰 本	仁增多杰	严 海 明	仁 增
代 表：才项彭措	见 果	仁 青 加	仁增多杰
加 羊	吉先才让	华 毛 本	那 扎
完 德 太	闹 日 仓	赵 梅	索南仁青
桑 毛 加	公 保 杰	叶 太 加	旦 正 吉
多 杰 本	南 尖 措	俄赛多杰	索南朋措
公保索南	豆 毛 太	严 海 明	拉 尤 措
索南东主	仁 增	扎 西	本 措 吉

	加羊夏忠	多杰才让	那 科	格 宝
	索 南 太			
列 席：	关 却 杰	万玛端智	马 昂 前	吉 太 本
	才让华旦	李 秉 福	党 拉 加	豆 拉
	本 巴	豆 拉 加	豆 泰	周 太 加
	仁钦端智	陈 海	朱 湘 斐	加 罗
	李 玉 洁	何 文 学	张 俊 英	景 建 武

讨论地点：县会议中心叁楼（5）厅

会议记录：陶 俊 杰 彭毛卓么

服务人员：洛桑航迪

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

代 表 名 单

(147 名, 按姓氏笔画排序)

恰卜恰镇 (52 名)

力 石 加	才科卓玛	马 龙	马 进 学	马 忠 才
马 家 芬	王 文 成	王 光 瑞	王 桂 兰	王 彩 萍
公保才旦	旦正才让	旦正多杰	白 力 加	先巴尖措
仲 志 飞	华旦扎西	华旦多杰	华 措 吉	多杰才旦
刘 海 军	尖 产	尖 措	尕玛登登	杨 兴 林
杨忠旦巴	杨 桑	芦 双 成	李 成 秀	李 捍 民
余 才 让	陈 占 元	陈 军	陈 鸿 林	张 润 心
苟日尖措	范 玉 华	拉 太	拉 加	拉 松
季 芳	周 加	周 悍 英	赵 海 霞	索 南
索 南 加	索南才让	候 有 红	郭 庆 明	董 锦 花
赛 日 多	滕 晓 炜			

倒淌河镇 (14 名)

才项彭措	见 果	仁 青 加	仁增多杰	加 羊
吉先才让	华 毛 本	华 旦	那 扎	完 德 太
闹 日 仓	赵 梅	索南仁青	桑 毛 加	

龙羊峡镇 (13 名)

土旦龙多	才项多杰	扎 西	旦巴达杰	宁 立 勋
吉 春 花	刘 桂 跃	杜 金 鑫	杨 世 放	宋 宝 成
娘 格 加	梁 小 英	谭 海 荣		

塘格木镇（16名）

丁顺来	才项多杰	久洛	马进福	王锦章
元旦才让	尹领兄	索南拉旦	索南项欠	许创业
完科才让	张文良	张宏林	总巴	陶慧娟
桑吉尖措				

切吉乡（10名）

才项扎西加	东主加	华旦俄日	华科
多杰仁青	张玉花	南新友	桑格加措尼

黑马河乡（5名）

公保索南	豆毛太	严海明	拉尤措	索南东主
------	-----	-----	-----	------

甘地乡（5名）

久买角巴加	张文斌	南加才让	洛桑旦德
-------	-----	------	------

沙珠玉乡（8名）

万玛尖措	韦强	旦正	田养秀	加曲
吉先加	祁务元	赵启元		

石乃亥乡（8名）

仁增扎西	本措吉	加羊夏忠	多杰才让
那科格宝	索南太		

铁盖乡（7名）

马生兴	王燕	仁青宽	加羊尖措	豆拉才让
星长存	索南			

江西沟乡（7名）

公保杰	叶太加	旦正吉	多杰本	南尖措
俄赛多杰	索南朋措			

军队（2名）

王凯	雷涛
----	----

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 列席人员名单

(共 206 人)

(2016 年 10 月 11 日县十四届人大常委会第三十四次会议通过)

一、法定列席人员 (28 名)

县人民政府组成人员 (28 名)

张 云 忠	县人民政府副县长人选
李 勇	县人民政府副县长人选
司 成 奎	县人民政府副县长、县公安局局长
谢 康 勇	县人民政府副县长
谢 文 军	县人民政府副县长
马 昂 前	县人民政府副县长
韩 忠 明	县人民政府副县长人选
索南尼玛	县人民政府办公室主任人选
杜 苏 海	县发展和改革局局长
张 海 燕	县人力资源和社会保障局局长
安 进 奎	县水利局局长
党 拉 加	县民政局局长
普华才让	县教育局局长
薛 文 财	县国土资源局局长
赵 久 文	县环境保护和林业局局长
张 继 华	县经济商务和信息化局局长
祁 玉 林	县统计局局长

多 杰	县文化体育广播电视局局长
才项多杰	县司法局局长
樊 德 春	县市场监督管理局局长
段 海 光	县监察局局长人选
郑 伟 章	县交通运输局局长人选
马 卫 东	县审计局副局长
史 生 清	县财政局副局长
沈 建 云	县农牧和科技局副局长
白 玉 花	县卫生和计生局副局长
韩 香	县住房和城乡建设局副局长
董 得 财	县扶贫开发局副局长

二、县政协相关领导及十届政协委员（130 名）

（一）县政协相关领导（5 名）

陈 伦 奇	县政协主席
侃 卓 本	县政协副主席
尕藏叶西智华	县政协副主席
段 珠 生	县政协副主席
李 全 林	县政协办公室主任

（二）县十届政协委员（125 名，名单略）

三、共和县人大常委会决定列席人员（48 名）

（一）县委有关领导和部门负责人（17 名）

曹 东 海	县委专职维稳副书记、政法委书记
谢 永 敏	县委常委、宣传部部长
万玛端智	县委常委、统战部部长
关 却 杰	县委常委、组织部部长
达哇智美	县委常委、纪委书记

登 巴	千卜录寺管委会主任
吉 太 本	元者寺管委会主任
才 旦 加	新寺管委会主任
王 国 勋	县委办公室主任
李 秉 福	县委政法委副书记、县综治办主任
杨 红 梅	县考核办主任
豆 泰	县直机关工委书记
豆 拉	县委党校第一副校长
诺 日 吉	县委组织部副部长、县老干部局局长
豆 拉 加	县残联理事长
才让拉毛	县档案局局长
杨 应 奎	县机要局局长

(二) 县人武部相关领导 (2 名)

朱 宏 林	县委常委、人武部政委
王 烯 臣	县人武部部长

(三) 县政府相关部门负责人 (13 名)

才让华旦	县宗教局副局长、县佛协秘书长
刘 文 军	县旅游局局长
王 德 荣	县移民安置局局长
赵 顺 海	县城镇管理局局长
本 巴	县民语办主任
周 太 加	县文体广电局副局长兼县电视台台长
才 旦	县信访局局长
许 国 芬	县房产管理局局长
多杰南加	县交警大队大队长
格 多	县编办主任

赵 金 娥	县政府政务服务中心主任
鲍 义 峰	县医保局局长
龚 建 平	县气象局局长

(四) 省驻恰单位及部分企事业负责人(16名)

张 正 文	县国税局局长
杨 永 福	县地税局局长
梁 海 青	龙羊峡国税局局长
魏 玉 玲	龙羊峡地税局局长
马 佐 邦	县调查大队队长
韩 振 刚	县供电公司经理
朱 湘 斐	共和建设银行行长
曹 永 平	共和农业银行行长
李 庆 忠	共和农商银行行长
何 文 学	青海银行海南州分行行长助理
李 玉 洁	邮储银行共和营业点主任
张 俊 英	人寿保险共和支公司经理
陈 海	财产保险共和支公司经理
景 建 武	湖东种羊场场长
加 罗	巴卡台农场场长
仁钦端智	铁卜加草改站站长

附录

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 议 程

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
预备会议通过

- 一、听取和审议共和县人民政府工作报告
- 二、听取和审议共和县人大常委会工作报告
- 三、听取和审议共和县人民法院工作报告
- 四、听取和审议共和县人民检察院工作报告
- 五、选举
 - (一) 选举共和县十五届人大常委会组成人员
 - (二) 选举共和县人民政府县长、副县长
 - (三) 选举共和县人民法院院长
 - (四) 选举共和县人民检察院检察长
 - (五) 选举共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表
- 六、通过共和县第十五届人民代表大会专门委员会组成人员名单
- 七、其他

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

日 程

2016 年 10 月 20 日共和县第十五届人民代表大会第一次会议
主席团第一次会议通过

10 月 20 日（星期四）

下午
16:00

举行大会预备会议

地 点：县会议中心报告厅

会议主持：宁立勋

会议议程：

- 1.通报大会筹备情况；
- 2.选举大会主席团和秘书长；
- 3.通过县十五届人大一次会议议程；
- 4.通过县十五届人大一次会议议案审查委员会组成人员名单；
- 5.宣布各代表团团长、副团长名单。

10 月 21 日（星期五）

上午
9:00

举行开幕大会暨第一次全体会议

地 点：县会议中心报告厅

会议主持：华旦扎西

会议议程：

县人民政府县长**华旦**作政府工作报告

上午
10:30

代表团第一次会议（分代表团审议）

地 点：分团会议室

会议主持：代表团团长或副团长

会议议程：

审议政府工作报告。

下午
15:00

代表团第二次会议（分代表团审议）

地 点：分团会议室

会议主持：代表团团长或副团长

会议议程：

- 1.审议政府工作报告；
- 2.审议大会选举办法草案；
- 3.审议专门委员会组成人员人选办法草案。

10月22日（星期六）

上午
9:00

举行第二次全体会议

地 点：县会议中心报告厅

会议主持：王锦章

会议议程：

- 1.县十四届人大常委会副主任**宁立勋**作共和县人民代表大会常务委员会工作报告；

- 2.县人民法院副院长**张海龙**作共和县人民法院工作报告；
- 3.县人民检察院检察长**拉松**作共和县人民检察院工作报告；
- 4.通过本次大会选举办法；
- 5.通过本次大会专门委员会组成人员人选办法。

下午
15:00

代表团第三次会议（分代表团审议）

地 点：分团会议室

会议主持：代表团团长或副团长

会议议程：

- 1.审议县人大常委会、“两院”工作报告；
- 2.审议主席团提名推荐的各职候选人和州十四届人大代表候选人名单。

10月23日（星期日）

上午
9:00

代表团第四次会议（分代表团审议）

地 点：分团会议室

会议主持：代表团团长或副团长

会议议程：

- 1.酝酿、讨论共和县十五届人大常务委员会主任、副主任、委员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表正式候选人名单草案；
- 2.审议人大常委会、政府、“两院”四个工作报告决议草案；

3.各代表团推荐本次会议选举工作监票人各 1 名。

下午
15:00

举行第三次全体会议暨闭幕大会

地 点：县会议中心报告厅

会议主持：陈鸿林

会议内容：

1.选举

(1)共和县十五届人大常委会组成人员（主任、副主任、委员）；

(2)共和县人民政府县长、副县长；

(3)共和县人民法院院长；

(4)共和县人民检察院检察长；

(5)共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表；

2.通过共和县第十五届人民代表大会专门委员会组成人员名单；

3.新当选的共和县第十五届人民代表大会常务委员会组成人员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民检察院检察长宣誓；

4.听取并审议通过议案审查委员会关于代表议案审查处理意见报告；

5.通过县人民政府工作报告决议；

6.通过县人大常委会工作报告决议；

7.通过县人民法院工作报告决议；

8.通过县人民检察院工作报告决议；

9.领导讲话。

闭幕。（日程如需调整,由大会主席团常务主席会议决定）

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

日 程 明 细 安 排

(2016 年 10 月 20 日—23 日)

(仅供内部工作使用)

时间		会议名称	地点	内容	参加人员	主持	工作人员
上午	8: 30-12: 00	代表和列席人员报到	玉龙大酒店	1.负责代表和列席人员报到、发放会议有关文件及证卡、代表食宿安排、安全保卫工作; 2.其他工作。			后勤与安保组全体人员
	14: 30	各团召集人会议	县会议中心叁楼(6)厅	通报大会有关事宜	各代表团召集人和工作人员	宁立勋	任启霞、吕青春、东主加
下午	15: 00	各代表团召开组团会议	团分会议室	1.签订严肃换届纪律承诺书; 2.选举代表团团长1名,副团长2至3名; 3.酝酿讨论大会主席团和秘书长名单草案; 4.酝酿讨论本团大会议程草案; 5.酝酿讨论本团大会议案审查委员会成员名单草案。	各团体代表	各团召集人	分团记录员与服务人员
	15: 30	代表团党员代表会议		1.选举代表团临时党支部成员:书记1名、委员2至3名。	各团全体党员代表	代表团团长或副团长	
	16: 00	大会预备会议	县会议中心报告厅	1.通报大会筹备情况; 2.选举大会主席团和秘书长; 3.通过大会议程; 4.通过大会议案审查委员会组成人员名单; 5.宣布各代表团团长、副团长名单。	全体代表	宁立勋	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴
		大会党员代表会议		1.宣读本团大会临时党组批复; 2.宣布各代表团临时党支部组成人员名单; 3.县委领导讲话。	全体党员代表	关却杰	
	17: 00	主席团第一次会议	县会议中心叁楼(6)厅	1.推定主席团常务主席,印发全体代表; 2.通过大会执行主席分组名单,印发全体代表; 3.通过大会副秘书长人选,印发全体代表; 4.通过大会日程,印发全体代表; 5.通过代表提出议案截止日期,印发全体代表; 6.讨论提出共和县第十五届人民代表大会第一次会议选举办法草案,提交各代表团审议; 7.讨论提出共和县第十五届人民代表大会专门委员会组成人员人选办法草案,提交各代表团审议。	主席团成员	华旦扎西	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴

10月20日(星期四)

时间		会议名称	地点	内容	参加人员	主持	工作人员
上午	9: 00	开幕暨第一次大会	县会议中心 报告厅	1. 县人民政府县长 华旦 作政府工作报告	全体代表 和列席人员	华旦扎西	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴
	10: 30	代表团第一次会议(分团 审议)	分团 会议室	1. 审议政府工作报告	各团全体代表 和列席人员	代表团团长或 副团长	分团记录员和 服务人员
	15: 00	代表团第二次会议(分团 审议)		1. 审议政府工作报告; 2. 审议大会选举办法草案; 3. 审议专门委员会组成人员人选办法草案。	各团全体代表 和列席人员		
下午		主席团第二次会议	县会议中心 叁楼(6)厅	1. 听取各代表团审议政府工作报告、选举办法以及专门委员会组成人员人选办法草案情况的汇报; 2. 决定代表联合提名各候选人的截止时间, 印发全体代表 ; 3. 通过本次大会选举办法草案和专门委员会组成人员人选办法草案, 提交第二次大会表决 ; 4. 主席团提名推荐共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员, 共和县人民政府县长、副县长, 共和县人民法院院长, 共和县人民法院检察长, 共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表候选人名单草案, 提交各代表团酝酿 ; 5. 审议通过共和县第十五届人民代表大会专门委员会组成人员名单草案, 印发全体代表 。 (注: 代表十人联名提出各候选人截止时间为 22 日下午 16 时; 代表提出议案截止时间为 22 日下午 18 时)	主席团全体 成员、各代表团 团长	宁 立 勋	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴

10 月 21 日 (星期五)

时间		会议名称	地点	内容	参加人员	主持	工作人员
10月22日（星期六）	上午	举行第二次大会	县会议中心 报告厅	1. 县十四届人大常委会副主任 宁立勋 作共和县人民法院人民代表大会常务委员 会工作报告； 2. 县人民法院副院长 张海龙 作共和县人民法院工作报告； 3. 县人民检察院检察长 拉松 作共和县人民检察院工作报告； 4. 通过本次大会选举办法； 5. 通过本次大会专门委员会组成人员人选办法。	全体代表和列席人员	王锦章	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴
	下午	代表团第三次会议(分团审议)	分团会议室	1. 审议县人大常委会、“两院”工作报告； 2. 审议主席团提名推荐的各候选人和州十四届人大代表候选人名单。	各团全体代表和列席人员	代表团团长或副团长	分团记录员和 服务人员
		主席团第三次会议	县会议中心 叁楼(6)厅	1. 听取各代表团审议人大常委会、“两院”三个工作报告以及主席团提名推荐的各候选人名单的情况汇报； 2. 讨论提出政府、人大常委会、“两院”四个工作报告决议草案， 提交各代表团审议 ； 3. 讨论确定代表十人以上联名提名推荐各职候选人名单、州十四届人大代表正式候选人名单； 4. 确定本次会议选举共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表正式候选人名单草案， 提交各代表团审议 。	主席团全体成员、各代表团团长	王锦章	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴

时间		会议名称	地点	内容	参加人员	主持	工作人员
10月23日（星期日）	上午	议案审查委员会会议	县人大常委会代表接待室	1. 审查代表提出的议案，并提出议案处理意见报告草案。	大会议案审查委员会全体成员	王锦章	
		代表团第四次会议（分团审议）	分团会议室	1. 酝酿各职正式候选人名单草案； 2. 审议政府、人大常委会、“两院”四个报告决议草案； 3. 各代表团推荐本次会议选举工作监票人各1名。	各团全体代表和列席人员	代表团团长或副团长	分团记录员和服务人员
		主席团第四次会议	县会议中心叁楼（6）厅	1. 听取各代表团审议政府、人大常委会、“两院”四个报告决议草案、各职正式候选人名单的酝酿讨论情况和推荐监票人情况的汇报； 2. 听取并审议通过议案审查委员会关于代表议案审查处理意见报告草案； 3. 通过共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会正式候选人名单草案， 提交大会选举； 4. 提出并通过总监票人名单草案，通过监票人名单草案， 提交第三次大会表决； 5. 通过政府、人大常委会、“两院”四个工作报告决议草案， 提交第三次大会表决。	主席团全体成员、各代表团团长	宁立勋	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴
	中午	选举工作会议	县会议中心报告厅	大会秘书组安排选举工作事宜。	总监票人、各代表团监票人、工作人员，大会秘书组全体人员	宁立勋 关杰	

时间		会议名称	地点	内容	参加人员	主持	工作人员
10月23日（星期日）	下午	选举大会	县会议中心报告厅	1. 表决总监票人、监票人名单； 2. 选举共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民法院检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表。	全体代表和列席人员	陈鸿林	选举工作人员
		主席团第五次会议		确认共和县第十五届人民代表大会常务委员会主任、副主任、委员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民法院检察院检察长，共和县出席海南州第十四届人民代表大会代表选举结果。	主席团全体成员、各代表团团长	陈鸿林	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴
		闭幕大会	县会议中心报告厅	1. 宣布选举结果； 2. 通过共和县第十五届人民代表大会专门委员会组成人员名单； 3. 新当选的共和县第十五届人民代表大会常务委员会组成人员，共和县人民政府县长、副县长，共和县人民法院院长，共和县人民法院检察院检察长宣誓； 4. 听取并审议通过议案审查委员会关于代表议案审查处理意见报告； 5. 通过关于县人民政府工作报告决议； 6. 通过关于县人大常委会工作报告决议； 7. 通过关于县人民法院工作报告决议； 8. 通过关于县人民检察院工作报告决议； 9. 领导讲话。 (闭幕)	全体代表和列席人员	陈鸿林	任启霞 吕青春 东主加 丁红琴

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

会 议 须 知

一、出席会议的代表、列席人员和大会工作人员，报到后由大会秘书组分别发给相关证件。进入会场时，请将证件佩戴在胸前明显位置。参会人员参会时一律着正装或民族服装。

严格按照规定使用会议证件，妥善保管，不得转借；参加会议时，请自觉接受执勤人员的检查；证件如有遗失，请及时与大会秘书组联系补制。

二、代表出席全体会议时，请预先填写好“签到卡”，入场时交大会签到处，并按指定的座位就座，预备会议不按席位就座。

三、根据《中央办公厅、国务院办公厅〈关于规范国歌奏唱礼仪的实施意见〉的通知》要求，本次会议开幕、闭幕大会奏唱国歌，奏唱国歌时，应精神饱满，自始至终跟唱。

四、进入会场时，请关闭手机；举行大会期间，除摄影记者外，其他人员请勿拍照、摄影。

五、增强保密意识，凡未公开的会议文件以及大会内部情况，不得向外泄露。会议文件不得擅自外传、复制、拍照，不得携带文件到非会议场所。会议要求收回的文件，请在闭会前退各代表团工作人员，统一交大会秘书组，不得带走。

六、加强对计算机的管理，防止网络泄密。会议文件公布之前，不得在连接互联网的计算机上存储和处理，严禁在互联网上传播或传递公文。存储会议文件所使用的存储设备应视同纸介质文件进行严格管理。

七、代表和列席人员按时参加会议，确因特殊情况不能参加会议的，务必经代表团团长向大会秘书与组织组办理请假手续。请各代表团将每天出列席会议情况于 18 时前报送大会秘书组，秘书组每日将进行汇总通报。

八、对居住在恰卜恰地区的代表和列席人员，大会不安排食宿。不脱产代表的往返车费，由各代表团工作人员与大会后勤组联系，按规定凭据报销。

九、会议就餐统一安排在玉龙大酒店二楼(城北新区)，参加会议人员凭票按指定地点就餐。清真人员就餐由后勤与安保组另行安排。

十、会议期间请妥善保管房卡，会议结束后及时清退。

十一、房间内的物品损坏或丢失，由本人负责赔偿，长途电话费等收费服务项目个人自理。

十二、遵守大会作息时间，开会时间一律不要会客；严禁酗酒、赌博，禁止在公共区域吸烟，外出活动注意安全。

十三、大会设秘书组、组织组、会务组、翻译组、宣传组、后勤与安保组，分工办理大会各项具体工作，有关事宜请各代表团与相关各组联系。

十四、大会设安保室和医务室，分别在玉龙大酒店 703、705 房间。食宿代表和列席人员大会统一安排大巴车辆接送，请大家按时乘车。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议 简 报

第 1 期

大会秘书组（综合 1）

2016 年 10 月 21 日

共和县第十五届人民代表大会第一次会议隆重开幕

10 月 21 日上午，共和县第十五届人民代表大会第一次会议在县会议中心隆重开幕。会议应到代表 147 名，出席大会的代表 131 名。

会议由大会主席团常务主席、大会执行主席华旦扎西主持。大会执行主席陈鸿林、华旦扎西、华旦、加曲、公保才旦、宁立勋、王锦章、许创业、丁顺来、张玉花、马家芬、多杰本、杨忠旦巴在主席台前排就座。出席和列席大会并在主席台就座的有县委、县政府、县政协、县法院、县检察院、县武装部的负责同志。列席大会的还有：出席县政协十届一次会议的全体委员、县委有关部门负责人、县政府组成部门负责人、省驻恰单位及部分企事业单位负责人。

会议听取了县长华旦所作的政府工作报告。报告共分四个部

分：一、“十二五”时期政府工作回顾；二、“十三五”时期全县经济社会发展的总体要求和预期目标；三、“十三五”时期全县经济社会发展主要任务；四、加强政府自身建设，确保“十三五”目标全面完成。

报告指出，“十二五”时期，本届政府在州委、州政府和县委的正确领导下，在县人大、县政协的监督支持下，团结带领全县各族干部群众主动适应经济发展新常态，奋发有为、开拓进取，攻坚克难、主动作为，面对错综复杂的宏观环境和艰巨繁重的改革发展稳定任务，坚持以科学发展为统领，紧紧抓住国家支持青海等省藏区发展、第二轮西部大开发等历史机遇，大力实施“农牧稳县、工业强县、生态立县、科教兴县、开放活县、和谐安县”战略，顺利实现了“十二五”圆满收官，奋力开创了全县经济跨越发展、民生持续改善、社会和谐稳定的新局面。报告强调，过去的五年，是共和民生保障力度最大、经济发展速度最快、城乡面貌变化最大、人民实惠最多的五年。五年来，我们着力抓项目、强基础，促转型、优结构，增投入、惠民生，在高等级公路、城北新区、高科技农业示范园建设和清洁能源开发等方面实现了从无到有的突破；在打造环湖精品小城镇、建设美丽城镇和新农村新牧区、改造恰卜恰老城区市政基础设施等方面实现了从慢到快的加速；在现代生态农牧业、商贸旅游业和新型工业经济等方面实现了从小到大的发展；在县级财力、民生保障、生态建设、环境保护等方面实现了从弱到强的提升。全县各项经济指标总量均位居州内各县之首，主要指标增速名列全州前茅。

报告指出，“十三五”时期，是推进“四个全面”战略布局和打赢脱贫攻坚战的关键时期，我们将着力消除瓶颈、打牢基础、改善民生、保护环境，促进优势资源大开发、基础设施大建设、

产业结构大调整、经济社会大发展。

报告提出，“十三五”时期全县经济社会发展的总体要求：高举中国特色社会主义伟大旗帜，以党的十八大、十八届历次全会和习近平总书记系列重要讲话精神为指导，全面贯彻“四个全面”、“四个扎扎实实”和省委“131”、州委“1234”要求，坚持“五大发展”理念，以生态文明建设为统领，以改革创新为动力，以开放融入为关键，以统筹城乡发展为核心，以打赢脱贫攻坚战为目标，以全面从严治党为保障，全面完成“十三五”确定的各项战略任务，率先建设成全州民族团结进步先进区和三江源区绿色产业集聚发展桥头堡，奋力建成绿色文明和谐小康新共和。

“十三五”时期全县经济社会发展的主要预期目标是：到 2020 年，地区生产总值保持年均 8%左右的增长速度；地方公共财政预算收入年均增长 7%；全社会固定资产投资年均增长 12%；社会消费品零售总额年均增长 10%；旅游收入年均增长 20%以上；全县森林覆盖率达到 9.31%，城镇绿化覆盖率达到 9.37%；城镇生活垃圾无害化处理率达到 95%以上，城镇污水集中处理率达到 90%以上；城镇常住居民人均可支配收入年均增长 9%；农村常住居民人均可支配收入年均增长 9%；城乡居民社会养老保险参保率达到 99.6%以上；人口自然增长率控制在 10%以内，城镇登记失业率控制在 3.5%以内；全面实施 15 年免费教育。

报告指出，围绕上述目标，将重点抓好八个方面的工作：一是坚守生态第一，加强生态保护整治，构建绿色生态屏障。二是加快转型升级，构建现代产业体系，提升综合经济实力。三是改善基础条件，激发经济内生动力，增强社会发展支撑。四是加快城乡统筹，完善城乡一体机制，释放社会发展潜力。五是加大扶贫攻坚，凝聚多方政策合力，完成精准扶贫目标。六是提高民

生福祉，提升群众幸福指数，焕发社会生机活力。七是强化综合治理，构建安全网络体系，确保社会和谐稳定。八是加快创新发展，扩大对外开放交流，激活经济发展动力。

报告号召，“十三五”已经扬帆起航，呈现良好开局，共和发展翻开了新的篇章，站在新的起点，我们深感肩负的责任重大、使命光荣。让我们在省委省政府、州委州政府和县委的坚强领导下，在县人大、县政协的监督支持下，团结依靠全县各族干部群众攻坚克难、真抓实干，为全面完成“十三五”宏伟目标而努力奋斗！

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 2 期

大会秘书组（第二代表团 1）

2016 年 10 月 21 日

10 月 21 日，第二代表团认真审议了政府工作报告，代表们踊跃发言、热烈讨论，一致认为华旦县长所作的工作报告是一个振奋人心、求真务实、适应新常态的好报告。

扎西代表说，《政府工作报告》简明扼要，思路清晰，重点突出，实事求是，催人奋进，高度概括总结了“十二五”期间我县取得的巨大成就，面对严峻复杂的宏观经济形势，县委县政府团结带领各族干部群众开拓创新、主动作为，各方面工作取得了显著成绩，特别是在经济下行压力持续加大的不利因素下，县域主要经济指标仍翻番增长，继续保持了经济较快发展，进一步鼓舞了士气、振奋了人心。“十三五”规划着眼全局、着眼长远，必将对全县未来五年发展产生深远影响。下一步工作中，结合县情实际，紧紧围绕“一圈两湖三城”旅游发展理念，进一步转变发展方式，提升产业结构，通过企业扶持、群众参与的模式，开发和打造一批集“吃、住、游、购、娱”为一体的旅游产业链条，切实提高农牧民群众收入。

杜金鑫、谭海荣、杨世放代表说，政府工作报告总结过去实事

求是，分析困难切中要害，展望未来底气十足。从翔实的数据中不难看出，过去五年，全县多个经济指标呈现两位数增长，甚至许多指标处于全州前列，取得这样的斐然成绩实属不易。报告还对“十三五”期间全县经济社会发展作了详细规划，为未来五年各项工作绘就了蓝图、指明了方向。建议：一是加强对电动车辆的管理，确保道路畅通，防止安全事故发生；二是县政府协调解决部分社区供暖费，并列入财政预算；三是鉴于村（社区）干部及离退休老干部工资待遇较低的实际，建议在政策允许的情况下适当提高村（社区）干部及离退休老干部工资待遇；四是村（社区）办公经费紧张，希望增加村（社区）办公经费；五是县域内黄河水污染严重，建议环保部门切实加大工作力度，查明污染源，切实解决县域内黄河水污染问题；六是加大对党政军企共建示范村、百企连百村等项目的“回头看”，进一步巩固和提高示范村建设成果；七是后菊花村“一村一品”枸杞种植项目实施以来，已初步形成该村一项特色产业项目，但近年来产品滞销，导致群众意见较大，建议县政府协调解决产品滞销难题，拓宽群众增收渠道；八是农村低保户评定难度大，建议进一步完善农村低保评定标准；九是建议将龙羊新村部分巷道纳入村级硬化路道路建设项目。

旦正、韦强代表说，一是恰卜恰镇至沙珠玉乡公路狭窄，相向车辆无法行驶，建议对该路段进行改造，确保群众行车安全；二是整合师资力量，加大对村级学前教育硬件设施的投入力度，不断提高村级学前教育质量和水平；三是沙珠玉乡树木大面积枯死较为严重，建议县政府有关部门查明原因，并及时解决存在的问题，防止生态持续恶化；四是建议政府采取措施，加强对沙珠玉乡及周边沙漠化治理，确保黄河流域生态持续改善；五是在沙珠玉乡修建防洪设施，加深加宽沙珠玉乡排洪渠道，确保群众生

命财产安全；六是进一步提高禁牧补助、草畜平衡奖补标准，着力解决禁牧、草畜平衡带来的畜牧锐减和收入减少问题，在草原生态保护中实现牧民持续增收。

娘格加、旦巴达杰代表说，一是龙羊峡镇瓦里关村土地整理项目，灌溉用水十分困难，建议县政府有关部门尽快给予解决；二是强化责任，落实措施，切实加强藏语言文字的使用规范，实现藏文用字管理工作制度化、规范化。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 3 期

大会秘书组（第三代表团 1）

2016 年 10 月 21 日

踊跃发言显活力 畅谈体会谋发展

10 月 21 日，第三代表团认真审议了政府工作报告。代表们踊跃发言，各抒己见，气氛活跃。一致认为，政府工作报告总结过去五年工作客观真实、实事求是，部署今后五年工作贯彻了中央有关会议精神，体现了省州县委的相关要求，符合共和的县情民情，是一个鼓舞人心、催人奋进的报告。

王锦章代表说，政府的工作报告实事求是，客观公正，主题鲜明，思路清晰，总结“十二五”工作重点突出，从翔实的数据中不难看出，全县多项经济指标实现翻番增长，处于全州前列，成绩斐然，振奋人心。紧紧围绕五大发展理念、四个扎扎实实的要求，规划了“十三五”任务目标，为未来五年全县经济社会发展绘就了蓝图、指明了方向，具有指导性和操作性。**建议：**作为人大代表，要围绕县委、县政府的中心工作，深入基层一线，加大对精准扶贫、文化旅游、法治建设、民生改善、生态环境等方

面的视察调研力度，为县委、县政府决策部署提供科学依据。

南加才让代表建议，一是医疗保险金和住院门槛费逐年提高，但报销比例却有所降低，影响了老百姓缴纳医疗保险的积极性，建议县政府相关部门向上级部门反映，降低门槛费，提高报销比例，切实解决老百姓看病难、就医难的问题。二是政府加大对回乡人员、大学生创业、致富能手的扶持力度，以合作社的模式新建屠宰场，解决目前屠宰场较少的问题。三是加大对共和县的物价监管与调控力度，切实解决老百姓和下岗职工生计困难问题。四是在甘地乡修建青海湖机场，开发江甘沟旅游景点，修建大型宾馆、商场时，政府应尽早拿出切实可行的建设规划和搬迁户安置方案。

元旦才让代表建议，一是县政府及相关部门清理切吉水库和五一水库的淤泥，并在水库底部修建大型蓄水池，解决塘格木镇人畜饮水、农田灌溉等严重缺水的问题。二是建议县政府与兴海县政府衔接协调，进一步明确部分区域划分。

华科、南新友、东主加代表说，政府工作报告主体鲜明、立意高远、内容丰富、思路清晰、内容精炼，实事求是地总结了过去五年全县经济社会发展取得的成绩，从列举的数据中可以看出，“十二五”时期经济指标实现了大幅度增长，八大经济指标名列全州前茅，工作成绩来之不易。从五个方面客观公正地反映了当前发展的实际困难和问题。明确指出了“十三五”发展的指导思想和奋斗目标，符合共和发展实际。**建议：**一是切吉乡部分村和三个集镇的水、电、路基础设施建设相对滞后，建议政府加大基础设施建设投入力度，进一步提高群众的生产生活水平。二是切吉乡面积广，风沙大等缘故，环境整治工作上得不到改观，建议政府修建垃圾填埋场，并配齐、配强环卫设施，确保环境整

治工作取得实效。三是政府积极向上级部门反映，进一步提高草原生态奖励补助资金。四是建议县政府在哇玉地区修建一所学校，切实解决学生上学难的问题。五是由于今年畜产品价格下滑，群众收入少，还贷压力大，建议政府进一步提高活畜价格，拓宽群众增收渠道。六是大力实施精准扶贫，确保到 2020 年实现全面小康目标。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 4 期

大会秘书组（第四代表团 1）

2016 年 10 月 21 日

10 月 21 日，第四代表团认真审议了政府工作报告，代表们踊跃发言，积极建言献策，一致认为报告总结成绩客观实在，分析问题精准到位，安排部署今后五年工作鼓舞人心，是一个与时俱进、开拓创新、凝聚力量、振奋精神的好报告。

华旦扎西代表说，县政府工作报告用“七个坚持”，对过去五年的工作进行了总结和概括，特别是“十二五”期间，全县主要发展指标实现大幅增长，八大经济指标增幅名列全州前列，如：地区总产值达到 60.8 亿元，是“十一五”末的 2.49 倍；全社会固定资产投资达 138.3 亿元，突破百亿大关；城镇常住居民人均可支配收入达到 24192.8 元，是“十一五”末的 1.93 倍等，用数据和实例说话证实了工作成绩。报告从 5 个方面客观分析了全县经济发展中存在的困难和问题，彰显了本届政府正视差距不气馁的勇气和敢于直面问题的作风。报告提出的今后五年发展目标、发展战略，通篇贯穿“四个全面”、“四个扎扎实实”和省委“131”、州委“1234”的要求，是一个催人奋进的报告。从人大工作来

看，去年中央的 18 号文件和省委的 14 号文件，从人员、机构、经费等方面提出了新要求、新举措，为加强县乡人大工作和建设创造了条件，充分体现了中央和省委对人大工作的重视，下一步我们：**一要**围绕县委和乡镇党委的中心工作认真开展好县、乡镇人大的各项工作；**二要**不断创新监督方式方法，依法加强对“一府两院”工作的监督，提升监督实效；**三要**从政治上和生活上关心好人大代表，还要吸取基层的一些好的做法和经验，不断提高代表服务质量。同时，要加强县乡两级人大代表培训，不断提升代表履职能力；**四要**建设学习型机关，进一步提高县乡人大工作人员的整体素质。**建议：**一是加强法制建设，全面提升法制观念，特别是征地、拆迁等工作中要将法制宣传教育放在首位，做到依法行使职权；二是全县各部门要从“抓领导，领导抓”入手，积极做好民族团结进步创建工作；三是强化政策扶持，进一步加大扶贫攻坚力度。尤其是在发展旅游扶贫方面，一定要全盘规划，分步骤实施，出实招出成效；四是政府相关部门要加强农牧区学前教育和乡镇卫生院基础设施建设。

仁增多杰、索南东主、加羊、叶太加代表说，政府工作报告主题突出、内容丰富、实事求是、思路清晰、分析问题客观实在，今后五年的发展目标、发展战略符合县情。我们一定要学习好、宣传好、贯彻好报告精神，紧盯目标任务，狠抓工作落实，更好地为群众服务。

仁增代表建议：**一是**石乃亥乡部分村由海北州刚察县供电，由于变压器损害严重，造成电压不稳，建议相关部门积极衔接海北州供电部门，解决好供电问题；**二是**2008 年编制完成的石乃亥乡部分村社建设规划，现已不适应新形势下乡村发展要求，希望有关部门进一步修改完善，使规划更具科学性、合理性；**三是**

受牲畜减畜、物价上涨等因素影响，当前的草补机制已无法满足群众需求，建议加大畜牧业结构调整、提高草补标准，确保广大牧民群众稳定增收。

仁增多杰代表建议：一是倒淌河镇藏系羊氟中毒致牙齿脱落问题至今未查明污染源，也未向群众说明情况，建议相关部门切实加大工作力度，查明原因，消除群众后顾之忧；二是环湖四乡（镇）狼毒花破坏草原生态较为严重，建议相关部门采取有效措施，加大治理力度，不断改善草原生态环境；三是建立高原美丽乡村建设项目（帮扶）单位协调衔接机制，确保建设项目有序推进；四是采取谁办证谁执法的方式，进一步明确环湖旅游接待点管理主体责任，切实保证环湖旅游健康发展。

加羊、叶太加代表建议：一是建立健全青海湖环境卫生整治长效机制，并在人力、物力、财力上给予支持，确保青海湖旅游环境整洁优美；二是加快项目用地审批，做好项目前期工作准备，确保项目按期施工；三是旅游、国土等相关部门要提前着手，尽快编制完成乡村旅游点建设规划，加快推进环湖地区旅游业发展；四是增设乡镇国土、环卫、城管等执法站所，增加执法人员编制，缓解基层工作压力，确保各项工作有序开展。

索南东主代表建议：加大活畜市场监管力度，确保活畜价格稳定，切实增加农牧民收入。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 5 期

大会秘书组（第一代表团 1）

2016 年 10 月 21 日

10 月 21 日下午，县委副书记、县政府县长华旦参加了第一代表团分团讨论，在听取了部分参会代表的讨论发言后，结合《政府工作报告》，深入解读了全县经济社会发展情况，充分肯定了“十二五”期间共和发展取得的成就。同时，就推动今后全县经济社会持续健康发展提出了具体要求。

华旦代表说，今天上午，各位代表听取了政府工作报告，从报告的各种数据对比中，大家能切实感受到“十二五”期间，是共和发展速度较快、发展质量较好，各项目标任务完成较理想的五年。特别是在地区生产总值上，从“十一五”末的 24.4 亿元，达到了去年年底的 60.8 亿元，是“十一五”末的 2.49 倍，年均增速达 18.3%，远高于其他地区；在固定资产投资上，全社会固定资产投资达到了 138.3 亿元，是“十一五”末的 6.71 倍，年均增速达到了 46%，县属固定资产投资达到 77.2 亿元，是“十一五”末的 7.2 倍，年均增速达到了 48.2%；在地方公共财政预算收入上，从“十一五”末的 6400 万元，达到了“十二五”末的 2.38 亿元，是“十一五”末的 3.72 倍，这些数据是最能体现、

也最能肯定我们工作成绩的。这些年来，广大干部群众亲眼见证了“十一五”期间民生领域特别是教育事业发展上所取得的成绩，亲眼目睹了“十二五”期间恰卜恰城镇建设的巨大变化，这些成绩的取得离不开我们广大干部群众的凝心聚力，共同拼搏，得益于全体干部强有力的执行力和推动力。同时，广大党员干部和人民代表、政协委员、也积极投身建设大潮当中，使我们城镇建设有了一个质的飞跃，城镇面貌有了一个大的改观。对于今后五年的工作目标，在报告中一一进行了详细的讲解和阐述，这些目标是我们今后努力的方向，更是我们工作的着入点和落脚点。总体来说，“十二五”期间全县呈现出经济快速发展、民生持续改善、社会和谐稳定“三大亮点”。特别是“十二五”时期全县投入民生领域财政资金达 68.22 亿元，占财政总支出的 76.06%，是“十一五”的 3.53 倍。下一步，我们要重点抓好六个方面的工作。

一、要抓好项目工作。近几年来，共和的发展以及群众得到的实惠离不开国家对民族地区政策的倾斜和项目的支持。因此，积极争取项目、实施项目对于共和今后的发展至关重要。我们一定要认真做好项目的各项前期基础工作，进一步压实责任，切实把每一个项目启动好、实施好、落实好。

二、要抓好城乡建设。恰卜恰作为全州政治经济文化中心，城镇建设面貌关乎海南州的形象。当前，我们在征地拆迁等工作中还存在一些问题，导致西香卡农村新型社区等一些惠及群众的好项目没有发挥应有的作用，城乡建设还有不少困难。为此，今后一定要继续下大力气做好城镇规划、搞好基础设施建设、美化城镇环境，在建设中要及时与相关部门积极衔接，加大协作力度，采取政府购买服务、第三方建设单位垫资等新型模式，启动实施城乡基础设施建设项目，使我们的城乡面貌、人居环境在“十三五”期间得到更大、更好的改善。

三、

要抓好扶贫工作。脱贫攻坚是现阶段从上到下各级政府的首要政治任务，党中央国务院明确要求在 2020 年精准脱贫的对象一个也不能漏，要全面实现脱贫。因此，每一名村、社区干部要按照这个总体要求，投身于脱贫攻坚工作中，要用强烈的责任心和积极参与的主动性，进一步端正态度，认真扎实的去实施、去完成这项工作任务，确保到 2019 年，让全县 4858 户贫困家庭，14177 名建档立卡贫困人口实现脱贫目标。

四要抓好民生改善。近年来，随着一系列民生工程的实施和政府加大民生领域的投入，民生福祉得到显著改善，取得了一些成绩。今后我们将继续按照想群众之所想，急群众之所急的要求，多为改善群众生活想办法，特别是今后五年中，要争取比“十二五”期间投入更多的资金去改善民生，切实解决群众的实际困难。

五要抓好生态保护。习近平总书记在青海视察时提出“四个扎扎实实”，其中有一个就是扎扎实实保护生态环境。共和地处三江源生态保护区和青海湖流域湿地保护区，在全州生态地位十分突出，生态保护任务繁重艰巨。因此，我们“要像保护眼睛一样，保护生态环境”，实施一系列生态环境保护项目，继续出重拳打击非法开采砂石料等破坏生态环境的违法行为，做到治理环境、保护环境、恢复生态。同时，要通过保护生态环境和利用青海湖机场、西昌铁路、沿黄高速建设等契机，进一步把家乡发展好、建设好、美化好、保护好，吸引全国各地游客到共和观光旅游，展现共和良好形象。

六要抓好基层队伍建设。一个地方经济社会的良好发展离不开各级组织，特别是基层组织的保障。实现“十三五”目标任务，更需要村、社区等基层组织发挥战斗堡垒作用。因此，各级基层组织必须要有一个肯为百姓着想、肯为百姓办事，坚强有力、扎实肯干的班子。目前，各乡镇党政领导班子已配齐到位，接下来一定要把基

层组织建设好、组织好、打造好，进一步提升各级基层组织战斗力和凝聚力，为共和的发展提供有力的组织保障。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 6 期

大会秘书组（第一代表团 2）

2016 年 10 月 22 日

10 月 21 日，第一代表团认真审议了政府工作报告。与会代表一致认为，政府工作报告实事求是、客观公正、重点突出、数据翔实，安排今后五年工作，目标明确、措施具体、思路清晰，是全县今后五年经济社会发展的指导性文件。

许创业代表建议：一是乡镇财务人员多为临聘，缺乏专业的财务知识，业务不熟，经验不足，影响了财务信息的准确性，应尽快配备专职财务工作人员，并成立乡镇财政管理办公室，进一步规范财务管理工作。二是为加强政府投资审计工作，促进政府投资工作进一步规范，建议成立县级审计服务中心，在有条件的乡镇成立财政服务中心，加强对县乡镇政府投资项目进行预决算方面的审计和监管力度，保障项目资金健康运行。

杨兴林、旦正多杰、季芳、王彩萍、侯有红、华措吉代表建议：一是加大恰卜恰镇区水、电、供暖等基础设施建设力度，提高综合服务能力；二是恰卜恰镇区物业管理区域划分标准不明晰，建议明确划分标准，进一步规范物业管理网格化区域；三是为规范物业管理服务收费行为，保障业主和物业管理企业的合法权益，

建议统一物业费收费标准；四是在城北新区建立社区居民委员会，便于服务居民；五是进一步提高社区工作人员生活补贴，并落实取暖费，让社区工作者无后顾之忧；六是大力发展清洁能源，不断加强城乡绿化和生态保护建设。

郭庆明、滕晓炜、周悍英、赛日多代表说：一是进一步做好社区五保户管理与服务工作，确保党和政府的各项惠民政策落到实处；二是部分破产企业家属院排给水管道年久失修，建议相关部门进行管网改造；三是恰卜恰镇区沿街车辆维修店铺较多，造成街面环境卫生脏乱差现象较为严重，建议政府有关部门统一设立车辆维修站点；四是水井巷乱设摊点，违规占道经营，加之车辆乱停乱放现象严重，影响行人出行安全，建议相关部门进一步加大整治力度；五是环城东路背街巷道硬化道路损坏严重，建议政府相关部门积极争取项目，进行修缮，方便群众出行。

尕玛登登、马忠才代表说：一是东、西香卡部分拆迁户仍未得到安置，东香卡村部分村民还未享受到高原美丽乡村建设项目；二是西香卡部分群众子女到县城入学难，建议政府协调解决。

马龙、陈占元、芦双成、李成秀代表建议：一是因受洪水灾害影响，东巴村水库淤泥较多，影响冬春灌溉和人畜饮水，建议相关部门予以解决；二是进一步加大农村基础设施项目建设力度，改善农牧民生产生活条件。

马家芬代表建议：一是不断深化医疗卫生体制改革，大力推进县乡村医疗联合体；二是县级医院控费严重，应进一步完善分病种手术收费制度；三是希望政府出台相关政策规定，解决因先住院后结算，导致个别村民拖欠医疗费用的问题。

董锦花、余才让代表说：一是切实解决流动人口子女入学难、入园难问题。二是整合师资力量，加大农牧区村级学前教育软件投入力度，不断提高学前教育质量和水平。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 7 期

大会秘书组（综合 2）

2016 年 10 月 22 日

县十五届人大一次会议举行第二次全体会议

10 月 22 日上午，共和县第十五届人民代表大会第一次会议举行第二次全体会议。会议应到代表 147 名，出席今天大会的代表 137 名，符合法定人数。

会议由大会主席团常务主席、大会执行主席**王锦章**主持。大会执行主席**陈鸿林、华旦扎西、华旦、加曲、公保才旦、宁立勋、王锦章、许创业、仲志飞、才项多杰、王文成、东主加、刘海军、余才让、张润心、赵梅、索南才让、董锦花**在主席台前排就座。出席和列席大会并在主席台就座的有县委、县政府、县政协、县法院、县检察院、县武装部的负责同志。列席大会的还有：出席县政协十届一次会议的全体委员、县委有关部门负责人、县政府组成部门负责人、省驻恰单位及部分企事业负责人。

会议听取了县十四届人大常委会副主任**宁立勋**作的共和县人民代表大会常务委员会工作报告；县人民法院副院长**张海龙**作

的共和县人民法院工作报告；县人民检察院检察长拉松作的共和县人民检察院工作报告。

县人大常委会工作报告从坚持原则，把握方向，确保县委决策落实；围绕中心，服务大局，切实履行法定职能；强化监督，维护正义，推进民主法治建设；搭建平台，优化服务，发挥代表主体作用；改进作风，提升效能，不断加强自身建设等五个方面回顾总结了县人大常委会五年的主要工作。

报告提出，县第十五次党代会描绘了全县经济社会发展的美好蓝图。即将选举产生的县十五届人大常委会将肩负着光荣而艰巨的使命。在今后的工作中，新一届县人大及其常委会要坚持以邓小平理论、“三个代表”重要思想和科学发展观为指导，深入贯彻党的十八大和十八届历次全会、习近平总书记系列重要讲话精神和县第十五次党代会精神，认真落实“四个全面”、“四个扎扎实实”重大要求，坚持党的领导、人民当家作主、依法治国有机统一，依法行使宪法和法律赋予的职权，为进一步促进全县经济社会发展和全面建成小康社会作出新的贡献。做好以下工作：一是坚持党的领导，在落实县委重大决策上取得新实践；二是坚持依法办事，在行使重大事项决定权上取得新进展；三是改进监督方式，在增强监督工作实效上实现新作为；四是强化服务保障，在改进代表工作上取得新突破；五是落实从严要求，在加强自身建设上取得新成效。

报告号召，奋战“十三五”，决胜“小康梦”，是我们的神圣责任，也是我们的光荣使命。在今后的五年里，让我们在县委的坚强领导下，凝聚全县上下的智慧和力量，以更加高昂的斗志、更加务实的作风、更加坚定的步伐，同心同德、开拓进取、扎实工作，为建成绿色文明和谐小康新共和而努力奋斗！

县人民法院工作报告从坚持以司法办案为根本，维护社会公平正义；坚持以司法改革为动力，完善审判工作机制；坚持以服务大局为己任，突出司法责任担当；坚持以自身建设为保障，全面促进审判事业发展等四个方面回顾总结了五年的主要工作。

报告提出，今后五年是全面实施“十三五”规划的五年，法院工作的总体思路是：以党的十八大和十八届四中、五中、六中全会精神为指导，深入贯彻落实习近平总书记系列重要讲话精神，牢牢把握司法为民、公正司法主线，严格依法履行职能，主动适应发展新常态，自觉践行发展新理念，着力提高审判质效，着力推进司法改革，着力打造过硬队伍，为共和全面建成小康社会提供更加有力的司法保障。重点做好以下工作：一是坚持服务大局，更加充分发挥司法职能；二是坚持司法为民，更加主动回应司法需求；三是坚持问题导向，更加扎实推进司法改革；四是坚持从严治院，更加有效提升司法公信。

县人民检察院工作报告从依法履行职能，切实维护社会大局稳定，保障人民安居乐业；坚定不移反对腐败，加大查办和预防职务犯罪力度；努力增强法律监督的针对性和有效性，做公平正义的守护者；坚持从严治检，打造素质过硬检察队伍；深化司法体制改革，促进司法公平公正；自觉接受监督，确保检察权在法治轨道上运行等六个方面回顾总结了五年的主要工作。

报告提出，县检察院全体干警要牢固树立和贯彻落实发展新理念，主动适应经济发展新常态，切实履行好维护社会大局稳定、促进社会公平正义、保障人民安居乐业的职责使命，切实为富裕和谐文明新共和建设提供有力司法保障。重点做好以下五项工作：一、要下大气力破解难题、补齐短板，切实维护国家安全和社会稳定。二、要坚持有腐必反、有贪必肃，推动形成不敢腐、不能腐、

不想腐的良好风气。**三要**不断强化法律监督，全力维护宪法法律权威。**四要**在巩固成果的基础上，全面深入推进司法体制改革。**五要**打造过硬检察队伍，提升严格规范公正文明司法水平。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 8 期

大会秘书组（第三代表团 2）

2016 年 10 月 22 日

10月22日,第三代表团认真审议了县人大常委会和“两院”工作报告,代表们踊跃发言,各抒己见,审议会场气氛热烈,一致认为三个报告总结成绩实事求是,分析问题准确透彻,部署工作措施有力,纷纷表示赞同。

总巴代表建议:一是进一步加大水利设施建设力度,有效改善水利基础条件。二是建议县政府降低住院门槛费、提高医药费报销比例,确保群众参保率达100%。

才项多杰代表建议:一是进一步提高草原生态奖励补助资金,进一步改善草原生态环境,促进畜牧业可持续发展。二是近年来,由于畜产品价格下滑,群众还贷压力大,建议县政府加大扶持力度,鼓励引导群众建立农牧民合作社,进行畜产品精深加工,拓宽群众增收渠道。三是加大塘格木镇中果村农田水利基础设施建设投入力度,解决农田灌溉用水难的问题。四是充分发挥法制副村长作用,加大法律法规宣传教育力度,提高群众法制观念。

洛桑旦德代表建议,一是县政府增加寺管会活动经费,提高

寺管会工作人员工资,与村委会、村两委班子成员享受同等待遇。
二是争取资金,拓宽廿地乡政府、各村与千卜录寺院之间长 3 公里的路面,确保信教群众出行方便。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 9 期

大会秘书组（第二代表团 2）

2016 年 10 月 22 日

10月22日,第二代表团认真审议了县人大常委会和“两院”工作报告,代表们各抒己见,畅所欲言,气氛热烈。

杨世放代表说,龙羊峡库区水域、周边土地非法承包现象日趋普遍,建议县政府采取有力措施,切实加大对库区水域、土地等资源监管力度。

马生兴代表说,一是尽快落实铁盖乡部分村庄危房改造补助资金;二是适当提高高龄补助资金,改善老年人生活条件;三是哈汗土亥村清真寺年久失修,严重影响信教群众正常开展宗教活动,建议县政府加大投资力度,在原址重建清真寺,满足信教群众需求;四是适当提高离任、现任村(社)干部的工资待遇。

星长存、梁小英、万玛尖措代表说,一是龙羊峡镇部分群众房屋未能办理房产证,使部分外来人员户口无法迁入,影响子女入学,建议县政府予以解决;二是查那村部分农户未享受危房改造项目,建议县政府进一步加大危房改造投入力度,有效改善群众居住环境;三是随着龙羊峡镇旅游业的不断发展,游客逐年增

多，现有的农贸市场已不能满足消费需求，建议县政府，加大投入力度，对原农贸市场进行改扩建，切实满足群众消费需求。四是建议县政府组织相关部门，协调解决铁盖乡部分村庄人畜饮水难问题。

加羊尖措、娘格加、索南代表说，一是加大对农牧区群众实用技术培训力度；二是增加寺管会活动经费，提高寺管会工作人员工资；三是龙羊峡库区白色污染比较严重，建议县政府相关部门采取有效措施，加大治理力度，予以解决；四是县政府有关部门对中国青海湖高原越野精英赛基地进行统一规范管理。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 10 期

大会秘书组（第四代表团 2）

2016 年 10 月 22 日

10月22日下午,第四代表团审议了县人大常委会和法检“两院”工作报告。与会人员畅所欲言、各抒己见,审议现场气氛热烈。大家一致认为,过去五年,县人大常委会和法检“两院”紧紧围绕全县改革发展稳定大局,依法履职,积极作为,在促进经济健康发展、保障民生持续改善、维护社会和谐稳定、推进民主法治建设等方面作出了积极贡献。

严海明代表建议:一是采取政府引导、统筹规划、投资入股等方式,整合各类项目资金,全面实施环湖46个青海湖旅游点建设,拓宽贫困群众脱贫门路。二是环湖地区旅游业发展较快,但相关配套生态保护机制建设相对滞后,一定程度上污染了青海湖周边水资源。希望县政府及有关部门加强宣传教育,引进先进治污设备,抓好水污染治理。

见果代表建议:一是因自然或人为原因导致倒淌河镇黄科、东卫等水源逐年减少,建议水利等有关部门深入调研,提前着手,做好水源保护工作。二是建立健全法制副村长入村宣讲机制,延长法制副村长入村时间。三是采取藏汉双语、以案释法等方式,

加大法制宣传力度，切实增强农牧民群众的法制意识和权利意识。

多杰本代表建议：一是充分发挥人大监督作用，不断改进人大监督方式，注重轻重缓急，对一些聚焦典型问题，开展专项督查，确保意见建议落到实处。二是检察部门进一步加强预防职务犯罪工作，尤其在重大项目实施中，靠前分析，提前参与，加强宣传，真正筑牢防腐、防贪、防变的思想防线；三是县法院着重查处在土地交易、沙场整治中出现的严重违反国土资源、草原等法律法规的行为，做到提前介入，多拿措施，狠抓落实。

嘉杨夏忠代表建议：一是环保等有关部门制止香（游）客随意向青海湖及周边敬献供品、散发风马和悬挂经幡行为，确保青海湖旅游环境卫生整洁优美。二是全面落实藏传佛教寺院社会化管理工作，逐步完善社会保障体系，切实改善和提高僧侣住房条件和生活水平。

豆毛太代表建议：一是进一步加大项目资金投入，不断扩大黑马河乡水电路等基础设施建设覆盖面。二是相关部门主动作为、靠前指挥，进一步加强土地等法律法规和相关政策的宣传，增强农牧民群众法制意识和政策意识。三是医药卫生部门进一步深化医疗卫生体制改革，切实解决群众看病难、看病贵、转院手续繁杂等难点问题。四是建立完善青海湖旅游市场协调监管体系，进一步加大青海湖旅游市场监管力度，坚决遏制旅游市场出现的各种违法违规现象，确保青海湖旅游市场健康发展。

吉先才让代表建议：一是旅游等有关部门挖掘共和县域内日月山旅游资源，加大项目投资力度，着力打造县域内日月山景区，确保农牧民群众受益。二是交通等有关部门改扩建湖东种羊场至倒淌河道路，打通沙岛—湖东种羊场—倒淌河旅游路线，拓宽沿线农牧民增收渠道。

叶太加代表建议：一是城镇建设规划不符当前经济社会发展需求，城镇基础设施建设改扩建停滞不前，严重影响了倒淌河镇青藏高原第一藏城等环湖各乡镇集镇建设。国土等有关部门及时调整城镇规划，落实建设用地，确保项目落地生根。二是青海湖景区管理条例不但同地方相关规定条例冲突，而且对原 109 国道以北世居牧户住房改造、农牧业设施建设等方面产生影响。县政府有关部门积极组织协调，广泛征求地方政府及群众意见建议，进一步修改完善条例，使条例更具操作性。

华毛本代表建议：环湖四乡镇的村、社区医疗人员待遇低，且工资结算每半年一次，严重影响了医护人员的工作积极性，希望政府相关部门采取有效措施予以解决。

共和县第十五届人民代表大会第一次会议

简 报

第 11 期

大会秘书组（第一代表团 3）

2016 年 10 月 22 日

10 月 22 日，第一代表团认真审议了县人大常委会工作报告和“两院”工作报告，认为三个报告客观严谨、切合县情，分析问题实事求是、精准到位。讨论期间，与会代表积极建言献策，会场气氛热烈。

白力加代表说：一是修建恰龙公路时部分路段路基高于路边庄廓大门，且道路两侧排水设施不完善，致使下雨时经常造成庭院内涝，建议政府有关部门给予解决；二是乡村户籍管理不规范，特别是在家庭分户、人员迁出、死亡注销等方面监管薄弱，希望相关部门进一步加强监管，规范管理。

才科卓玛、滕晓炜、赵海霞代表说：一是州毛、五金厂、运管、州地毯厂家属院内房屋年久失修，破损严重，供排水等基础设施配套不完善，建议政府将其规划到棚户区改造范围内，优化群众居住环境；二是塘建移民小区目前流动人口居住较多，管理难度大，治安隐患多，希望设立公益性岗位安排专人加强小区管理。

王桂兰、董锦花代表建议：一是持续加大恰卜恰镇区公共环境卫生设施建设的投入力度；二是修复恰卜恰镇拉西瓦路路灯，消除学生早晚上下学期间的道路安全隐患；三是继续加强代表培训工作，不断提高代表履职能力；四是以法律“七进”活动为契机，持续加大法律法规的宣传力度。

马进学代表说：一是西台村被划入恰卜恰工业园规划区后，土地用地性质发生了改变，一定程度上制约了本村经济发展，建议有关部门能充分考虑西台村实际情况和发展需求，调整规划转变用地性质；二是黄河南大街与切吉西路交汇处人流量、车流量较大，且占道经营、车辆随意停放的乱象较为严重，建议政府有关部门加强管理、科学规划，改变混乱现象；三是当前村社干部的工作任务越发繁重，但工资较低，建议政府提高村社干部工资待遇。

索南加、赛日多代表说：一是恰卜恰镇乙浪堂村个别耕地因水利灌溉设施不完善无法浇水，导致耕地长期闲置，望政府给予协调解决；二是个别农村五保户因流入城镇社区长期居住，但户籍未随之迁入居住地，导致五保户异地漏管享受不到更多的惠民政策，建议民政部门进一步加大梳管力度。

陈军代表建议：一是在恰卜恰镇区“两违”整治中相关部门需整合力量，密切协作，加大巡查，综合施策，做到早发现、早治理、早查处；二是黄河大街个别商铺仍未通天燃气或供暖管道，望有关部门积极协调延伸管道，及早解决群众取暖难的问题；三是希望法院不断提高工作效率，切实加大对各类积案的审查和办处力度。

藏 文 材 料

མིང་གཞུང་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ལྷན་ལྷན་

2016ལོའི་ཟླ10བའི་ཆེས་21ཉིན་གྱི་གྲུང་ཉི་ཤེས་མི་དམངས་འཕུས་མིའི་ཆོག་མཆན་

སྐབས་བཙུན་པའི་གྲོས་ཆོག་ཐེངས་དང་པོའི་སྒྲུབ་དུ།

ཤེས་དཔྱད། དཔལ་ལྷན།

འཕུས་མི་རྣམ་པ།

ད་ལྟ། ངས་ཤེས་མི་དམངས་མིང་གཞུང་གི་ཆབ་བྱས་ནས་ཆོག་མཆན་ལ་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ལྷན་ལྷན་
འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་པས། གྲོས་ཞིབ་བྱེད་བར་མ་ཟད། ཤེས་མིང་གྲོས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་གྲོས་
ཆོག་ལ་བྱུང་བྱུགས་བྱེད་པའི་སྒྲོ་མཐུན་ཆོས་བསམ་འཆར་འདོན་པར་འཆལ།

དང་པོ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཞུང་གི་བྱ་བར་བྱ་མཁན་ལྷན་
པ།

འཕུས་མི་རྣམ་པ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིའི་མིང་
གཞུང་གིས་ལྷན་ལྷན་དང་། ལྷན་མིང་གཞུང་། ཤེས་ལྷན་བཅས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མགོ་བཤེད་འོག་
དང་། ཤེས་དམངས་ཆེན་དང་ཤེས་མིང་གྲོས་ཀྱི་ཉ་སྐུལ་དང་རྒྱུ་རྒྱུར་འོག་ཤེས་ལྷན་ཀྱི་རིགས་
སོ་སོའི་ལས་བྱེད་མང་ཆོག་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་སྒྲེ་བྱེད་བྱས་ཏེ། རང་འབུལ་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་གསར་བར་བསྐྱར་པ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གསར་གཏོད་
ཡར་བཙུན། འགག་སྒྲོལ་དཀའ་སེལ་བཅས་བྱས་པའི་ཁར། རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་ཁོར་ལྷན་དང་།
དཀའ་ཆོག་སྤྱིང་ཐོབ་ཆེ་བའི་བསྐྱར་བཙུན་འཕེལ་རྒྱས་བརྟན་སྤྱིང་གི་ལས་འགན་ལ་ཁ་གཏད་
དེ། རེས་སྒྲོར་གཉིས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུད་གསར་སྒྲེལ་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མཆོ་སྤྱོད་ལ་རོགས་
སྒྲོར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་སྐབས་དམ་པོར་བབྱུང་ནས། རྒྱལ་ཆེན་པོས་ཞིང་ཕྱགས་

གྲིས་རྫོང་བརྟན་པ་དང་། བཟོ་ལས་གྲིས་རྫོང་ཕྱག་བསྐྱར། སྤྱི་ལམས་གྲིས་རྫོང་སྤྱོད་བ། ཚན་རིག་
 སློབ་གསོས་རྫོང་དར་བ། འཆམ་མཐུན་གྲིས་རྫོང་བདེ་བར་འགོད་པའི་འཐབ་རྩས་ལག་བསྟར་
 བྱས་པས། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཉིས་པའི་བྲིད་གཞུང་བྱ་བ་བདེ་སྟག་དང་ལས་མཁུག་
 བསྐྱས་བ་དང་། ལྷན་ཤྱགས་ཡོད་རྒྱས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐོད་བཞལ་འཕེལ་རྒྱས་དང་།
 དམངས་འཚོ་ལུ་མཐུད་དུ་ལེགས་བཅོས། སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་བརྟན་སྤོང་ཡོང་བའི་ནུས་པ་
 གསར་པ་བཏོད་པ་རེད།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་། ང་ཚོས་གཡོ་འགྲལ་མེད་པའི་སློན་ལྷན་ཚན་རིག་འཕེལ་རྒྱས་རྒྱུན་
 འབྱོར་བྱས་པས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བསྐྱེམས་འབོར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཐོར་སོང་ཡོད།

ཕྱགས་བསྐྱས་དངོས་ཤྱགས་ལ་མཐོར་འདེགས་གསར་པ་བྱུང་། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་གཙོ་བོ་ཆེས་ཆེར་འཕར་བ་
 དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་ཚད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕར་ཚད་དེས་ཁྲལ་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་གྲལ་
 དུ་སླེབས་ཡོད། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་མཁུག་དུ་སླེབས་སྐབས། ས་ཁྲལ་གྱི་ཐོན་
 སྤྱིད་རིན་ཐང་བསྐྱེམས་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་60.8ལ་སླེབས་ཡོད་དེ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་
 གཅིག་པའི་དུས་མཁུག་གི་ལྗེས་2.49ཡིན་ལ། ཐོན་ལས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། གསུམ་པའི་
 འཕར་ཐང་ཁག་སོ་སོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་7.55དང་། སྒོར་དུང་ཕྱུར་33.43། སྒོར་དུང་
 ཕྱུར་19.82ལ་སླེབས་པ་སྟེ། སོ་སོ་ནི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཁུག་དུ་སླེབས་
 སྐབས་ཀྱི་ལྗེས་1.71དང་། 2.99། 2.26རེད། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཤྱགས་ལ་མཐོར་འདེགས་
 གསར་པ་བྱུང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་གཏན་འཇགས་རྒྱ་ཁོར་ཐད་མ་དངུལ་གཏོང་སྒོར་དེ་དུང་
 ཕྱུར་138.3ལ་སླེབས་ཡོད་དེ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་ལོ་མཁུག་གི་ལྗེས་6.71དང་།
 རྫོང་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་གཏན་འཇགས་རྒྱ་ཁོར་གྱི་མ་དངུལ་གཏོང་སྒོར་དུང་ཕྱུར་77.2སླེབས་
 བེད། དེ་ནི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཁུག་དུ་སླེབས་སྐབས་ཀྱི་ལྗེས་7.2རེད། ས་
 གནས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་ཁོར་བྲིད་ཐོན་ཆེས་ཡོང་འབབ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་2.38ཟིན་ཡོད་དེ། ལོ་ལྔའི་འཆར་

གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་དུ་སློབས་སྐབས་ཀྱི་ལྗང་3.72རེད། 2015ལོར་ནོར་སྤང་གི་
 ཡོང་འབབ་བསྐྱམས་འཁོར་སྒོར་དུང་ཕུར་22.22ལ་སློབས་པ་དང་། ནོར་སྤང་གི་སྤྱི་ལོ་གཏོང་
 སྒོར་དུང་ཕུར་22.1ལ་སློབས་ཡོད། སྤྱི་ཚལ་གི་འཛད་སྤྱད་དངོས་ཚོགས་སེལ་འཛོམས་བསྐྱམས་
 འཁོར་སྒོར་དུང་ཕུར་12.57ལ་སློབས་ཞིང་། དེ་ནི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་
 མཇུག་དུ་སློབས་སྐབས་ཀྱི་ལྗང་1.97རེད། སྤྱོད་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱེས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་དུ་
 སློབས་ཡོད། མཁར་གྲོང་གི་རྒྱུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དམངས་ཀྱི་མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་སུ་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་
 ཡོང་འབབ་སྒོར་24192.8ལ་སློབས་པ་དང་། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་དུ་
 སློབས་སྐབས་ཀྱི་ལྗང་1.93རེད། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དམངས་ཀྱི་མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་སུ་
 བཀོལ་ཆོག་པའི་ཡོང་འབབ་སྒོར་9325ལ་སློབས་ཤིང་། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་
 མཇུག་དུ་སློབས་སྐབས་ཀྱི་ལྗང་1.95རེད། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དམངས་ཀྱིས་མི་རེའི་ཆ་
 སྟོམས་སུ་བཀོལ་ཆོག་པའི་ཡོང་འབབ་ལོ་རེའི་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་འཕར་ཚད་དེ་གྲོང་རྒྱལ་དང་བསྐྱར་ན་
 བརྒྱ་ཆའི་གྲངས་ཐིག་0.24ཡི་མཐོ་རུ་བྱེད་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་། ང་ཚོས་གྲུབ་ཚུལ་ལེགས་སྒྲིག་རྒྱུན་འཁྱོངས་སྤྱོད་མེད་བྱས་པས།
 ཐོན་ལས་སྐྱེད་སྤང་ལྔར་བས་ལེགས་སུ་བྱེད་ཡོད།

ཞིང་ཕྱགས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུན་མཐུད་ངང་བརྟན་པོ་རེད། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་
 དུས་མཇུག་དུ་སློབས་སྐབས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ལས་ལོ་རྟག་འདེབས་འཇུགས་བྱས་པའི་སྤྱི་ལྷན་
 ཁྲོན་མུའུ་ཁྲི44.03ལ་སློབས་པ་དང་། འབྲུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ཐོན་ཚད་དུན་ཁྲི4.98ཟེན་ཡོད། ཕྱགས་
 རིགས་སྣ་ཚོགས་ཁྲི82.2བཤས་རར་བཏང་བ་དང་། བཤས་རར་གཏོང་ཚད་ནི53%རེད། ཚོང་
 སྤྱོད་ཕྱགས་ཚོགས་ཁྲི68.94དང་། ཚོང་ཚོགས་དུ་སྤྱོད་ཚད་ནི44.5%རེད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་
 རྟགས་ཕྱགས་ཉ་བཅས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་རིན་ཐང་བསྐྱམས་འཁོར་སྒོར་དུང་ཕུར་11.2ལ་སློབས་པ་
 དང་། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་དུ་སློབས་སྐབས་ཀྱི་ལྗང་1.73རེད། ལོ་ལྔའི་
 རིང་ལ། རྫོང་ཡོངས་སུ་རིམ་ཅིས་བྱས་ན་ཉེ་འོད་རུས་སྤྱོད་ཁང་1083བརྒྱུན་པ་དང་། ལྷ་ར་

མུའུ་ཁྲི190ལ་ལྷགས་ར་བསྐྱོར། ལྷགས་ཁང5620བསྐྱུན། རོང་འབྲོག་པའི་ཆེད་གཉེར་མཉམ་ལས་
 ཁང311དང་ཁྲིམ་ཆང་གི་ཁེང་ལྷགས་ར་བ15བཅུགས། ཁེང་ལྷགས་ཐོན་ལས་ཅན་གྱི་སྡེ་འདྲན་
 ཁེ་ལས21སྐྱེད་སྤྱིང་བྱས་ལ། གཞི་ཁྲོན་ཅན་གྱི་གསོ་སྦྱིལ་ར་བ61ལ་རོགས་སྐྱོར་དང་སྐྱེད་སྤྱིང་
 བྱས། རིམ་ཅིས་བྱས་ན་རྩ་ཐང་སྡོད་བཅུད་སྤྱང་སྐྱོར་གི་ཁ་གསལ་བྱ་དགའི་མ་དདུལ་སྐྱོར་དུང་
 ཟུར5.87བཞག་ཡོད། བཟོ་ལས་དཔལ་འབྱོར་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་བ། ཁེ་ལས་
 འབྲིང་ཆུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་གཞིགས་སྐྱོར་སྤྱིང་རྒྱས་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་དོན་འབྱུང་བྱས་ཤིང་།
 སྒོལ་རྒྱན་གྱི་ཐོན་ལས་ལེགས་བསྐྱར་དང་རྒྱས་རྒྱ་གཙང་མ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་བརྟེན་ནས་
 བཟོ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཚུལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ལེགས་སྐྱར་བྱས་ཡོད། མཚོ་སྡོ་ཁུལ་ཉི་རུས་སྡོད་བཅུད་
 སྒོག་འདོན་སྤྱིང་ཁུལ་དུ་ཁེ་ལས40ལྷགས་པ་དང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་འོད་རུས་དང་རྒྱང་ཤུགས་ཀྱིས་
 སྒོག་འདོན་ཆད་ཀྱའོ་མ3368སྟེབས་ནས། ཁེང་ཆན་ཡོངས་ཀྱི་སྒོག་འདོན་འཕུལ་འཁོར་གྱིས་
 སྤྱིའི་སྒོག་འདོན་ཆད56%ཟེན་པ་དང་། ཀྱའོ་མ2608དུ་སྟེལ་སྒོག་གཏོང་བྱས། མ་དདུལ་སྐྱོར་
 ཁྲི2385 དངོས་འབེབས་བྱས་ནས། ཁེ་ལས་ཀྱི་བག་ཤུགས་སྒོག་འདོན་བསྐྱར་བཀོད་དང་ལག་
 ཚུལ་རིམ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་གྲངས་23ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། གཞི་ཁྲོན་ཅན་གྱི་ཁེ་ལས26 གི་རེ་མང་སོང་
 བ་དང་། བཟོ་ལས་ཐོན་རྫས་རིན་ཐང་བསྐྱམས་འབོར་སྐྱོར་དུང་ཟུར54.55ལ་སྟེབས་ཡོད་དེ། ལ་
 ལའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཚུག་དུ་སྟེབས་སྐབས་ཀྱི་ལྷབ2.8རེད། དུལ་སྐྱོར་ཐོན་
 ལས་འཕར་བའི་རྣམ་པ་ཆེ་བ་སོང་ཡོད། སྐྱོར་གཅིག་མཚོ་གཉིས་མཁར་གསུམ་གྱི་དུལ་སྐྱོར་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀོད་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས། གུང་ཉོ་རྫོང་མཚོ་སྡོན་པོའི་མཛོས་སྡོངས་ཁུལ་གྱི་གོང་
 གསེབ་དུལ་སྐྱོར་བ་སྡེ་ལེན་བྱེད་སའི་རྒྱས་འགོད་འཆར་གཞི་སྟགས་ཀྱི་འཆར་འགོད་སྟོན་བཟོ་
 བྱས་ཆར་ལ། མཚོ་སྡོན་པོ་དང་ཆལ་རྩ་འགག་གི་དུལ་སྐྱོར་གསར་སྦྱིལ་རེ་མགྲོགས་སུ་བཏང་ཡོད་
 དེ། རིམ་ཅིས་ལྟར་ན་མ་དདུལ་སྐྱོར་དུང་ཟུར7.6བཏང་ནས་ཆལ་རྩ་འགག་མཛོས་སྡོངས་ཁུལ་གྱི་
 དུལ་སྐྱོར་མང་གཞིའི་སྟོན་བཀོད་དང་མཁར་གོང་གི་སྟོན་བཀོད་འཕྲགས་སྐྱོན་ལེགས་བྱ་བྱུང་
 ཡོད། མཚོ་སྡོན་པོའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ལྷགས་ཉིའི་བཀོད་ལམ་དང་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱངས་འཁོར་

འཛིག་ས10ཁྱོན་ཡོངས་ནས་འབྲུག་པ་དང་། ཆལ་རྩ་མཆོུ་བཟོད་བྱའི་སྤྱི་སྤྱིང་དང་མ་ཆུའི་གོག་
 རོང་ཆེན་མོ། ས་གཤེས་སྤྱི་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་མཛེས་སྡེ་དང་སྤྱི་སྤྱིང་སྤྱི་སྤྱིང་གཉེར་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱིས་ལྷ་རྩེ་དུ་ཡུལ་སྐོར་བ་མི་ཐེངས་ཁྱི་422.42སྟེ་ལེན་
 བྱས་པ་དང་། ཡུལ་སྐོར་ཀྱི་སྤྱི་ཡོང་འབབ་སྐོར་དུང་ཕྱུར་8.65མངོན་གྱིར་བྱུང་ཡོད་དེ། ལོ་ལྔའི་
 འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཚུག་དུ་སྟེབས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ17.3རེད། **ཆོང་འབྲུག་ས་རོགས་**
སྤྱི་བྱ་བར་བྱུག་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་སྤངས་ཡོད། བྱིར་སྐྱོད་པ་དང་ནང་དུ་འདྲེན་པ་
 རྒྱུན་འབྱོར་བྱས་ནས། མཆོ་སྟོན་གྱི་ངོ་འཕྲད་གོས་མོལ་འདུ་ཆོགས་དང་། དབྱེ་སི་ལན་བཟའ་
 བཅའི་འབྲེམས་སྟོན། ཅང་སྤྱི་ཁོང་ཆེན་ཁང་གོ་ལྷ་གོང་བྱིར་གྱི་ཆོང་འབྲུག་ས་རོགས་སྐོར་ངོ་སྟོན་
 ཆོགས་འདུ་སོགས་ཀྱི་སྟེགས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། གྲུང་རྩེ་ཐོན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་གསལ་བའི་ཁེ་ལས་
 བཟང་བོ་དང་ཆོང་འབྲུག་རྣམ་གྲངས་ཁག་གཅིག་ནང་འདྲེན་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོང་དོན་
 སྤྱི་དང་། ཅང་སྤྱི་ཁོང་ཆེན་ཁང་གོ་ལྷ་གོང་བྱིར་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་དངུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
 བཅོན་ལེན་བྱས་ཏེ། ལྷ་རྩེ་སྤྱི་གྲུང་རྩེ་རྫོང་གྲུང་ལུགས་གསོ་རིག་སྤྱི་ཁང་གི་ནད་པའི་སྟོན་
 བཅོས་ཁང་དང་། ཆབ་ཆའི་ཆུ་ལོག་འགོག་བཅོས་ལས་གྲྭ་སོགས་དམངས་འཆོར་པན་པའི་རོགས་
 རྒྱུན་རྣམ་གྲངས་འབོར་ཆེན་ཁག་ཅིག་ལག་བསྟར་བྱས། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་
 སྐབས་སུ། རིམ་ཅིས་བྱས་ན་ཆོང་འབྲུག་ས་དངུལ་འདྲེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་25ལ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་
 དང་། མ་དངུལ་སྐོར་དུང་ཕྱུར་57.64དམིགས་སར་འབྱོར། ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་
 གྲངས་16ལག་བསྟར་དང་རོགས་སྐྱོར་མ་དངུལ་སྐོར་དུང་ཕྱུར་2.28དངོས་འབབས་བྱས།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ང་ཆོས་མང་གཞི་སྤྱི་བརྟན་དུ་གཏོང་བྱ་མཐའ་འབྱོར་སྟོན་
 མེད་བྱས་པས། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱི་བས་བརྟན་པོར་གྱུར་ཡོད།

རྫོང་བཅུད་འཛུགས་སྤྱི་ལ་པན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོབ་པ། རྒྱགས་ཆེན་པོས་གལ་
 ཆའི་རྫོང་བཅུད་བཟོ་སྤྱི་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དང་། མིས་བཟོས་ནགས་ཆལ་མུའུ་ཁྱི43.4 དང་།
 རི་རྒྱ་ (བྱེ་འགོག) ནགས་གསོ་མུའུ་ཁྱི46.05། བྱེ་འབྲུར་ས་ཆ་བཅོས་སྐྱོང་མུའུ་ཁྱི10བཅས་

ལེགས་འབྱུང་བྱུང་། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བསྟར་ན། རྒྱ་གར་སྐྱམ་ཕྱུ་
 གྲུ་27.62དང་རི་རྩ་རྒྱ་གར་གསོ་ཕྱུ་གྲུ་27.41གསར་དུ་བསྟར་ཁེང་། སྤྱི་པན་རྒྱ་གར་ཚལ་དང་
 དང་བྱུང་རྒྱ་གར་ཚལ་ཕྱུ་གྲུ་66.8གསར་བསྟར་བྱས། རིམ་ཅིས་ལྷར་ན་མ་དུལ་སྟོར་དུང་
 བྱུར་1.45བྱུང་ནས། ས་ཁིང་ལེགས་སྤྱི་གི་རྩ་གངས་སྤྱི་ཆིང་5517.21ལག་བསྟར་བྱས་པ་
 དང་། མོ་ཁིང་སྤྱི་ཆིང་421.28གསར་དུ་བསྟར་ན། རུས་བཟི་སྟེགས་འཕྲི་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་
 རུས་བཟི་ལག་རྩལ་བསྟར་བཀོད་ཀྱི་རྩ་གངས་8ལག་བསྟར་བྱས། ལྷགས་རིགས་བསེས་མའི་ཐོན་
 རུས་ཏུན་གྲུ་12.9དང་ཨར་འདམ་གྱི་ཐོན་རུས་ཏུན་གྲུ་20དོར་ལ། ལོ་རེར་ལྷ་སྟོན་གྱིས་ཆོད་
 ལུན་རྩོམ་ལ་ཏུན་གྲུ་14ཙམ་གྲོན་ཆུང་བྱས་ཡོད། གཞི་བློན་ཡན་གྱི་བཟོ་ལས་ཁེ་ལས་ཀྱི་སྟོར་བྲི་ཡི་
 འཕར་ཐང་གི་ཟད་གོན་དེ་ཆོད་ལུན་རྩོམ་ལ་ཏུན་1.35ནས་ཏུན་0.38ལ་ལྷུང་ཡོད། འབྲིམ་འབྲུལ་
 ཆ་རྒྱན་མངོན་གསལ་དོད་པོས་རེ་ལེགས་སུ་བྱེན་ཡོད། རིམ་ཅིས་ལྷར་ན། མ་དུལ་སྟོར་དུང་
 བྱུར་11.2བྱུང་ཡོད་དེ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་སྟེབས་སྐབས་ཀྱི་
 ལྷབ་2.43རེད། ལྷངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་བྱས་པའི་ཁིང་ཆོན་རིམ་པའི་གཞུང་ལམ་སྤྱི་ལེ484དང་།
 རྫོང་རིམ་པའི་གཞུང་ལམ་སྤྱི་ལེ192། རང་རིམ་པའི་གཞུང་ལམ་སྤྱི་ལེ81། རྫོང་ལམ་སྤྱི་ལེ1983།
 ལྷག་པར་དུ་གུང་ཆོད་དང་གུང་ལྷལ་བར་གྱི་ལྷར་བཟོད་གཞུང་ལམ་གཉིས་ཤར་གཏོང་བྱས་པས།
 རྫོང་ཁོངས་སུ་རིམ་པ་མཐོ་བའི་གཞུང་ལམ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཇུག་བསྒྲིལ་བ་དང་། རྫོང་ལ་
 གཞུང་ལམ་ཤར་གཏོང་དང་། རང་རྫོང་ལ་སྤྲོམ་ལམ་ཤར་གཏོང་། རྫོང་ཆོར་མཁའ་གསལ་འབྲུང་
 གཞུང་ལམ་ཤར་གཏོང་བྱས་པའི་འབྲིམ་འབྲུལ་དུ་རྒྱ་བྱུང་ནས། མང་ཆོགས་འགོ་སྟོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་
 ལྷར་ལས་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཡོད། ལྷ་བེད་འཇུགས་སྐྱམ་གྱི་པན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པ་རེད།
 རིམ་ཅིས་བྱས་ན་ལྷ་བེད་ཐད་མ་དུལ་སྟོར་དུང་བྱུར་6.2བྱུང་བ་དང་། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་
 བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་གི་ལྷབ་2.17ཟིན་ཡོད་དེ། ལྷ་བེད་ལས་གྲ་སྦྲ་ཆོགས་129ལག་བསྟར་
 བྱས་པས། རོང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་6.95དང་སྤྱགས་ཐོག་གི་158ཀྱི་འབྲུང་ཆུའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
 གནད་དོན་ཐག་བཅད་པ་དང་། ཁིང་ས་དང་རྒྱ་གར་ཚལ། ལྷ་ས་ཕྱུ་གྲུ་20.67ཀྱི་ཁིང་ལྷ་འཛིན་

པའི་ཆ་རྒྱུན་རྗེ་ལེགས་སུ་བཏང་བས། རྒྱ་བོའི་འགམ་རྒྱུད་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཁྲི4.81འི་ཐོན་སྐྱེད་
དང་། ཚོ་ཞིང་དང་ནགས་ཚལ། རྩ་ས་མུའུ་ཁྲི1.63ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་སྲུང་བྱས་ཡོད།
རྩས་རྒྱུའི་རྩམ་གྲངས་ཤུགས་ཆེར་སྒྲེལ་བ། དེམ་ཅིས་བྱས་ན་བཟོམས་པས་མ་དདུལ་སྒྲོར་དུང་ཕྱུར་
299.4བཏང་ནས། འོད་རྩས་དང་རྒྱུད་སློག་གི་རྩམ་གྲངས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་ཏེ། མཚོ་སྒོ་ཁྲུལ་
ཀྱི་ཉི་རྩས་སྒོད་བཅུད་སློག་འདོན་སྤྲོད་ཁྲུལ་གྱི་གཞི་ཁྱོན་དེས་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སློག་མེད་
པའི་ས་ཁྲུལ་དུ་སློག་འཐེན་པ་དང་ཞིང་དུ་དེམ་སྒྲོར་སྐྱུར་བཀོད་སོགས་སློག་ཤུགས་རྩམ་གྲངས་
ཐད་མ་དདུལ་སྒྲོར་དུང་ཕྱུར་13.82བཏང་ཡོད་དེ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་
མཇུག་གི་ལྗེས་5.8ཡིན་ལ། རྩམ་གྲངས་ཁག་169ལག་བཟུར་བྱས་ནས་དུད་ཚང་1276འི་སློག་མེད་
པ་དང་སློག་གཏོང་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ང་ཚོས་གཅིག་གྱུར་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོངས་སྒྲོད་
མེད་བྱས་པས། མཁར་ཞང་འཇུགས་སྐྱུན་ཡར་ངོའི་རྒྱ་ལྗོངས་གོང་འཕེལ་བྱུང་།

འཆར་འགོད་མ་ལག་ཉིན་རེ་བཞིན་འཐུས་ཚང་དུ་སོང་བ། བྱང་ཏྲོ་རྫོང་མཁར་གྱི་སྤྱིའི་
འཆར་འགོད་སྒྲིག་བཅས་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཏྲོ་རྫོང་མཁར་བྱང་ཁྲུལ་གསར་གྱི་ཚད་འཛིན་རང་
བཞིན་གྱི་ཞིབ་པའི་འཆར་འགོད་སོགས་ལ་ཆོག་མཆན་ཐོབ་ནས་ལག་བཟུར་བྱས་ཤིང་། རྫོང་
ཡོངས་ཀྱི་ཞང་གོང་11འི་སྤྱིའི་འཆར་འགོད་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་བ99ཡི་གོང་ཚོ་འཆར་འགོད་
སྒྲིག་བཅོ་བྱས། མེ་གསོད་དང་མཛེས་སྒྱུ་ལྗོངས་པའི་མཁར་གོང་གི་མཛེས་སྒྲོངས་ཀྱི་རྩམ་པ་བཅས་
སྒྲིག་ས་འོག་མདོང་ལམ་ཡོངས་ཁྲུབ་ཞིབ་བཤེར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་འཆར་འགོད་སྒྲིག་བཅོ་བྱ་བ་
ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པས། མཁར་ཞང་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་འཆར་འགོད་མ་ལག་དེམ་བཞིན་འཐུས་ཚང་
དུ་བྱིན་ཡོད། མཁར་གོང་འཇུགས་སྐྱུན་རྗེ་བརྟན་དུ་འགོ་བར་སྐྱལ་སྒྲེལ་བྱས་པ། ཆབ་ཆ་ཉེ་
གནས་མཁར་གོང་གི་གོ་གནས་འཁུར་དུ་ཐོན་ཏེ། མཁར་བྱང་ཁྲུལ་གསར་འཇུགས་སྐྱུན་དང་སྤྱི་
འཛིན་གཞུང་ལས་ཐོག་ཁང་། རྒྱ་ལམ་མཛེས་སྒྲོངས་འགོག་བཅས་སོགས་ཀྱི་རྩམ་གྲངས་ཕལ་ཆེར་
ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བས། གོང་དལ་གྱི་གཞི་ཁྱོན་དེ་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མཇུག་

ལས་སྒྲིལ་གྱི་བཞེས་པ་23.6གསལ་དུ་བསྟན་ཡོད། གྲོང་ཁུལ་རྒྱུ་ལོ་མཇུག་གི་མཐོང་སྒྲིག་བཀོད་སྒྲུར་
བཀོད་བྱེད་ཤུགས་ཇི་མགྲོགས་སུ་བཏང་ཡོད་དེ། རིམ་རྩིས་ལྟར་ན། མ་དངུལ་སྒོར་དུང་
ཕུར་19.94བཏང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་61ལག་བཟར་བྱས་པ་
དང་། ཤར་རིམ་ལས་དང་། མ་ཚུའི་དགྱིལ་ལས་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགྲོ་ལས་སྒོར་ཞིག་བསྐྱུན་ཞིང་།
གཅིག་གྱུར་དོད་གཏོང་དང་བཅོལ་ཚུའི་མདོང་ལས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤེལ་
བཞིན་ཡོད། ཚལ་རྩ་འགག་དང་རིག་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་མཛེས་སྒྲུབ་ལྟར་པའི་གྲོང་རྩལ་འཛུགས་སྒྲོན་
ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་སྟེ། ཆབ་ཆ་རྩེ་བར་བབྱང་ཞིང་མཐའ་འཁོར་འདུས་གྲོང་ཁ་གསལ་དུ་བྱས་པའི་
མཁར་གྲོང་གི་དྲ་རྒྱ་ཆགས་ནས། མཁར་ཞང་གི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་རྣམས་པ་ལུ་མཐུད་དུ་འབྲས་ཚང་དུ་
གྱུར་བ་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བརྟན་ཡང་མདོན་གསལ་གྱི་མཐོར་འདེགས་བྱུང་ཡོད། མཁར་
གྲོང་དོད་དམ་པན་འབྲས་ཆེ་བ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་པར་བཅོས་སྦྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ཞིང་།
ཆབ་ཆ་གྲོང་རྩལ་གྱི་གྲོང་ཁུལ་རྒྱུ་ལོ་མཇུག་གི་ཁོར་ཡུག་གཙང་སྤྱོད་ཁོར་ར་ཅན་དུ་འཁོར་སྒྱུག་བྱེད་
སྤངས་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་པས། མཁར་གྲོང་དོད་དམ་གྱི་ཚུ་ཚད་ལྡར་བས་མཐོ་ཅུ་ཕྱིན་ཡོད། ལོ་ལྔའི་
འཆར་གཞི་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། བསྐྱེད་པས་བཅོས་སྦྱོང་བྱེད་སྒོ་ཐངས་29ལ་སྤེལ་ཞིང་།
ས་གནས་བབྱང་ནས་ཚོང་གཉེར་བྱེད་ས་3223བཀག་བསྐྱེད་པས་བྱས་པ་དང་། བྱིས་ལ་འགལ་སྒྲིག་
འགལ་གྱི་བཅོ་སྐྱུན་96བཞེག་ལ། ཉེན་རིང་མཁར་གྲོང་གི་འཛོ་བའི་གད་སྤྱོད་གས་དུན་98 དང་།
བཅོལ་ཚུ་དུན་ཁྲི་1གཙང་སེལ་བྱས། སྤྱོད་ཁང་གི་ཆ་རྒྱུན་མདོན་གསལ་དོད་པོས་ལེགས་བཅོས་
བྱུང་། བདེ་འཁོད་ལས་གཞི་ལག་བཟར་གཏོང་ཟབ་བྱས་ཡོད་དེ། རིམ་རྩིས་ལྟར་ན། མ་དངུལ་
སྒོར་དུང་ཕུར་16.4བཏང་ནས། བོགས་གཏོང་གཞུང་ཁང་། སྤྱི་ཁོར་ཁང་པ། ལས་བྱེད་པའི་
ལས་ཤག་སྤྱོད་ཁང་སྤེལ་ཁུལ་སྒྲུར་བཀོད། གྲོང་གསལ་གྱི་ཉེན་ཆའི་སྤྱོད་ཁང་སྒྲུར་བཀོད། གྲོང་
གསལ་གྱི་བྱ་དགའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཁང་སོགས་འགན་སྲུང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཁང་སྤྱི་
ཚོགས་37657ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་ལ། དེ་ནང་དུ་བོགས་གཏོང་གཞུང་ཁང་དང་སྤྱི་ཁོར་ཁང་
བ11541བཀོས་ཤིང་། བཀོས་ཚད་90.22%ཡིན། མཁར་ཞང་གི་རྣམ་པ་གསལ་དུ་བཞེས་པ།

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ མཁར་གྲོང་གཅིག་གྱུར་གོང་དུ་སྒྲེལ་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཁེ་
 ལས་བརྒྱ་ཐེ་བ་བརྒྱ་དང་སྒྲེལ་བ། ཏང་སྲིད་དམག་ཁེ་བཅས་ཀྱིས་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཐེ། ས་མཐོའི་
 མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་གྲོང་གསེབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བདེ་སྐྱེད་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པས། མཆོ་
 སྟོན་པོ་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ཁང་གྲོང་བཞི་དང་ཆལ་རྩ་འགག་སོགས་ཀྱི་འདུས་གྲོང་གཙུག་པོ་དང་རྫོང་
 ཡོངས་ཀྱི་ཐེ་བ38ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་སྒྲིག་ཆེན་པོ་བྱང་ཁིང་རོང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ 8485 དང་
 དུད་ཆང་ཁི 3.8 ལྷག་ཙམ་ལ་ཕན་ཐོགས། ཐེ་ཐོའི་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅོས་ཟབ་སྒྲེལ་བྱས་ཏེ།
 རྫོང་ཡོངས་སུ་མཁར་གྲོང་གི་རྒྱ་ཕྱོད་མི་འཕོར་ཁི7.44ལ་སྒྲེབས་པ་དང་། གྲོང་རྒྱལ་ཅན་དུ་
 གྱུར་ཆད53.94%ལ་སྒྲེབས་ནས། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙུག་པོ་གཅིག་སྤྱད་བྱེད་པ་དང་། མཁར་
 ཁང་སྲིད་དམངས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་འཕར་སྟོན་བྱང་ལ་སྤྱི་ཆོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བ་རེད།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་། ང་ཆོས་དམངས་ཕན་སྲིད་རྒྱས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བས། དམངས་
 འཛོར་དངོས་ནས་རྩེ་ལེགས་སུ་སོང་ཡོད།

སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཙེན་ཡོད། དེམ་ཅིས་ལྟར་ན། མ་དུལ་སྒྲོར་ ཏུང་
 ཕུར་3.13བཏང་ནས་སློབ་གསོའི་རྣམ་གྲངས་རིགས་8དང་རྣམ་གྲངས་106ལག་བསྟར་བྱས་ནས།
 སློབ་ཕྲ་འབྲིང་ཆུང་དང་བྱ་བཅོལ་ཁང་གི་སློབ་གཉེར་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་བཅོས་བྱང་། རྒྱ་གཉིས་
 སློབ་གསོ་དང་། གཞི་གཉིས་དང་འོས་འགན་སློབ་གསོ་དོ་མཉམ་ངང་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་རྒྱལ་
 ཁབ་དེམ་པའི་ཞིབ་བཤེར་ཅིས་ལེན་ཐོབ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་ལོ་རན་པའི་བྱིས་པ་སློབ་ཕྲར་
 བྱགས་ཆད་དང་དམའ་དེམ་སློབ་འབྲིང་དུ་བྱགས་ཆད་སོ་སོར་99.96 %དང་99.69 %ལ་
 སྒྲེབས་ནས། སྤུ་མོ་ནས་ཁིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོས་འགན་སློབ་གསོའི་འཕེལ་རྒྱས་དོ་
 མཉམ་རྫོང་གི་གསུམ་སུ་ཆུད། མཆོ་སྟོན་པོའི་མི་རིགས་བཅའ་སྲིད་སློབ་ཕྲ་བདེ་སྐྱེད་དང་བསྐྱར་
 བཅོས་བྱས་ནས་དམའ་འབྲིང་ཆེན་ཁག་སྐར་གསོ་བྱས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་ཕྲ་འབྲིང་
 ཆུང་19ཡིས་དྲ་རྒྱ་ཅན་གྱི་སློབ་ཁིང་ཡོངས་སུ་མངོན་གྱུར་བྱང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་གསུམ་ལས་སྟེགས་

གཉིས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ཁེབས་རྒྱ100%ལ་སླེབས། སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་གི་དགེ་ཆན་ཚང་མས་
 སྐྱུན་མང་གཟུགས་དང་དྲ་རྒྱའི་སློབ་གསོ་སྟེན་ནས། རིག་གཞུང་ཚན་ཁག་གི་ཁེབས་ཚད་100%
 ལ་སླེབས་ཡོད། རིག་རྩལ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་བྱུང་བ། བསྐྱམས་པས་མ་དཔུལ་སྟོར་
 བྲི8158.2བཟང་ནས། གྲུང་ཏོ་རྫོང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་མདའ་འཕེན་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་དང་རིག་གནས་
 དཔེ་མཛོད་ཁབ་སོགས་བསྐྱུན་ཡོད། མང་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་རིག་རྩལ་བྱེད་སྟོན་ཏེ་གཤམ་
 སྟེན་ལ་སླེབས། གྲུང་ཏོ་རྫོང་གི་བུ་མ་པ་རྟགས་མའི་རྟ་རྒྱལ་འགན་བསྐྱུར་དང་། ས་མཐོའི་རྒྱུ་
 འཁོར་དང་འཕུལ་རྟ་བྱས་བཟོད་མཐུད་རྒྱལ་འགན་བསྐྱུར་རིམ་བྱུང་སྟེན་ཁོང་། མཚོ་སྟོན་པོ་སྟོར་
 བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་ལམ་རྩ་སྟེན་ཏེ་འགན་བསྐྱུར་ཁོང་གི་མཐུན་སྦྲུལ་ཞབས་ཞུའི་བྱ་བ་ལེགས་
 པར་བསྐྱབ། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་རིམ་རྩིས་བྱས་ན། རིག་གནས་གཤམ་སྟེན་གྱི་བྱེད་སྟོན་ཐེངས་306ལ་
 སྟེན་པ་དང་། རིག་རྩལ་གཤམ་སྟོན་འབྲུབ་སྟོན་ཐེངས་བྲི400། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་ལ་སྟོན་བརྟན་
 ཐེངས་1250བརྟན་པ་རེད། རི་བོ་ཉི་ལྔའི་ལོ་འཁོར་20ལེགས་ཚུལ་བདམས་སྒྲིག་པར་སྐྱུན་
 འགྲེམས་སྟེན་བྱས་ལ། སྐུ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསུང་འབུམ་པོ་དང་20འུ་དག་
 བྱ་བ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བར་མ་ཟད་པར་སྐྱུན་འགྲེམས་སྟེན་བྱས། **སྐུ་པ་ཚེས་ཞབས་ཞུ་ཁྱེད་**
ཡོངས་ནས་མཐོ་ཕྱིན་པ། སྐུ་པ་ཚེས་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་སྒྲིག་གཞི་བསྐྱུར་བཅས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་
 སྟེན་ཁོང་། བད་རིགས་སྟོན་འགོག་འཕྲོད་སྟོར། འཕྲོད་བཞེན་ལྟ་སྐྱུལ། སྐུ་པ་ཚེས་སྟོན་སྟོན་
 བཅས་གྱི་མ་ལག་ཆེན་པོ་གསུམ་འབྲས་ཚང་དུ་བཟང་ཡོད་དེ། རིམ་རྩིས་ལྟར་ན་མ་དཔུལ་སྟོར་
 བྲི3507བཟང་ནས་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་10ལག་བསྐྱུར་བྱས། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་
 གཉིས་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་སྟེན་སྐབས། རྫོང་ཡོངས་སྤྱི་ལས་ཁུངས་རིམ་པ་ཁག་དང་རིགས་སོ་
 སའི་སྐུ་པ་ཚེས་འཕྲོད་བཞེན་ལས་ཁུངས་ 221 ལ་སྟེན་ཤིང་། དངོས་བསྒྲིགས་ཉལ་
 བྲི541དང་། མི་སྟོང་རེ་ལ་འཕྲོད་བཞེན་ཆེད་ལས་ལག་རྩལ་མི་སྡེ་2.6 དང་ཉལ་བྲི4.3ཡོད་པ་
 རེད། མི་གྲངས་འཆར་ལྟར་བཅའི་བྱ་བ་དེ་ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་མིག་དཔེ་རྫོང་གི་མཚན་སྟན་
 ཐོབ་ལ། ལྷན་རིམ་བཞི་ཅན་གྱི་ལས་ཀའི་ཚད་གཞིར་སྟེན་པ་དང་། མི་གྲངས་རང་ཤུགས་སྤྱི་

༡༣ གྲོས་དངོས་འབེབས་བྱས་ཡོད་དེ། རིམ་ཚིག་སྟར་ན་མ་མཐའི་འགན་སྲུང་དངུལ་སྒོར་དུང་
 ཟུར་2.23བཏང་སྟེ། བཀའ་བློན་གི་མ་མཐའི་འཛོལ་འགན་སྲུང་དང་བློན་གསེབ་ཀྱི་མ་མཐའི་
 འགན་སྲུང་མི་སྡེའི་ལྷ་ལོ་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་ཁ་གསལ་ཚད་གཞི་སོ་སོར་སྒོར་135དང་སྒོར་

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་། ང་ཚོས་བྱིས་མ་མཐུན་སྟོན་རྫོང་རྒྱུན་འབྱོར་སྟོན་མེད་བྱས་
པས། འཆས་མཐུན་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་སེམས་སུ་བྱལ་ཡོད།

དེའི་རྒྱུ་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་ཚད་གཏན་འབེབས་ཁག་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་དང་།
 དམངས་ཆེན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟ་སྤྱོད་དང་བྱ་བ་ལྟ་སྤྱོད། མིང་གྲོས་གྱི་དམངས་གཙའི་ལྟ་སྤྱོད་ལ་
 རང་རྟོགས་གྱིས་དང་ལེན་བྱས་ཤིང་། བྱད་མེད་སོགས་མང་ཆོགས་ཆོགས་པའི་རྩ་འཛུགས་བར་གྱི་
 འབྲེལ་འདྲིས་དམ་ཟབ་བྱས་པས། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ཁྱོད་བསྐྱེམས་པས་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་
 འཐུས་ཆོགས་གྱི་འཐུས་མིའི་གྲོས་འཆར་452དང་མིང་གྲོས་ཟུ་ཡོན་གྱི་གཞི270བསྒྱབས་ལ།
 མིང་གཞུང་གི་སྐབས་གསར་པའི་སྤྱི་གཞི་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་མགོ་བཙུགས་ནས། མིང་འཛིན་
 ཞིབ་མཆན་འགོད་པའི་བྱ་བ་ཁག45 གཙང་བཤེར་བྱས། ལས་ཀའི་རྩོད་ཚུལ་སྤར་བས་རེ་ལགས་
 ཟུ་བཏང་བ། ཏང་གི་མང་ཆོགས་ལམ་སྟོགས་གྱི་སྟོབ་གསོ་ལག་ལེན་བྱེད་སྟོན་དང་ནན་གསུམ་ནལ་
 གསུམ་གྱི་ཆེད་དོན་སྟོབ་གསོ་བྱེད་སྟོན་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སྒྲེལ་ཞིང་། གྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་
 བརྒྱད་དང་ཞིང་ཆེན་དང་། ལུལ། རྫོང་གི་ཞིབ་པའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བྱ་ནམ་གསུམ་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱས་ནས། རྩོད་ངན་བཞིའི་གནད་དོན་ཡོ་བསྐང་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། རྫོང་མིང་གཞུང་གིས་ཡིག་ཆ་དང་ཆོགས་འདུའི་གྲངས་འཕོར་དང་གཞུང་
 གོན་གསུམ་གྱི་འགོ་གོན་རེ་ཏུ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། ལས་བྱེད་པའི་རྩོད་ཚུལ་འཛུགས་སྦྱོང་ལ་
 བྱགས་སྟོན་ཏན་ཏིག་བྱས་པ་དང་། མང་ཆོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཁྱེད་པའི་རུས་པ་ཟམ་མི་ཆད་
 བར་མཐོ་རུ་བཏང་ནས། མང་ཆོགས་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་ཁག་གཅིག་ཐག་
 གཙོད་བྱས་པ་དང་ལས་བྱེད་པའི་རྩོད་ཚུལ་གོམ་གང་མདུན་སྟོན་གྱིས་བསྒྱུར་ནས་ལས་བྱེད་པ་
 དང་མང་ཆོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤར་ལས་དམ་ཟབ་ཏུ་གྱུར། བྱིས་ལྷན་མིང་འཛིན་བྱ་བ་ཁྱོད་
 ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། བྱིས་སྦྱོང་གི་བསམ་སྟོན་དང་བྱིས་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་རྒྱུན་འབྱོར་ས་
 བྱས་ནས་འགན་འཁུར་བྱ་བ་དང་། མིང་གཞུང་གི་རྒྱུ་ལས་ཆོགས་འདུའི་བྱིས་སྦྱོང་སྟོབ་
 སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོགས་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱས་ནས། མིང་གཞུང་ཁོངས་གཏོགས་ལས་ཁུངས་
 གྱི་མགོ་བྱེད་ལས་བྱེད་པའི་བྱིས་སྦྱོང་འདུ་ཤེས་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། མིང་
 གཞུང་གི་ལས་ཀའི་ལམ་སྟོབ་སོགས་གྱི་ལམ་སྟོགས་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས་

སྲིད་འཛིན་གྱི་ཐབས་རྒྱས་ལྟར་བས་ཚད་ལྡན་དུ་གྱུར་ཡོད། སྲིད་གཞུང་གི་ཆ་འཕྲིན་ཡོངས་
 བསྐྱགས་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དྲ་ཚོགས་དང་། སྲིད་དོན་པོད་རྒྱུད་།
 འཕྲིན་ཕྱན་ལས་སྟེགས་བཅས་བྱེ་བས། སྲིད་དོན་བྱ་བ་ལྟར་ལས་མངོན་གསལ་དུ་གྱུར་ཡོད། སྲིད་
 འཛིན་གྱི་མཐོ་སྒྲིལ་བསྟར་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་སྒོ་གཏིང་ཟབ་དུ་སྒྲེལ་ཞིང་། སྲིད་གཞུང་གིས་
 སྲིད་འཛིན་བསྐྱར་གྲོས་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ནས། བྲིམས་སྒྲིང་སྲིད་གཞུང་ལེགས་སྒྲིང་བྱེད་
 བྱགས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཆེ་ཅ་བྱིན་ཡོད། སྲིད་གཙང་འཇུགས་སྒྲིང་བྱ་བ་གཏིང་ཟབ་དུ་སྒྲེལ་བ།
 ཏང་སློལ་སྲིད་གཙང་འཇུགས་སྒྲིང་གི་འགན་འཁུལ་གཉིས་དང་། ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁུལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་ལྷགས་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱས་ཐོག་སྒྲིང་རྒྱུ་དག་ཐེར་བྱས་ནས་རྩལ་འགོག་མ་
 ལག་སྤྲོད་མཐུད་དུ་འཐུས་ཚད་དུ་གྱུར་ཡོད། སྒྲིག་བཤེར་ལྷ་ཞིབ་སྡེ་ཁག་གིས་གྲོད་གཞི་ཞིབ་གཙང་
 བྱེད་བྱགས་ཆེ་ཅ་བཏང་བ་དང་། སྒྲིང་ཕོགས་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་དུས་ཐོག་དུ་ཅད་གཙང་
 བྱས། ཚོང་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་བཅས་སྒྲིང་དང་། བྲིམས་འགལ་ལྷགས་འགལ་གྱི་གྲོད་དོན་
 ཅད་གཙང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུ་མེན་གྱི་སྒྲིང་རྒྱུ་ཡོ་བསྐང་བྱས་ནས་
 ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོབ་ཡོད།

འཐུས་མི་རྣམས་ལ། འདས་པའི་ལོ་ལྔ་ལྷེ། གུང་རྟེན་དམངས་འཚོ་ལ་འགན་སྲུང་བྱེད་བྱགས་
 ཆེས་ཆེ་བ་དང་། དངོས་ཕན་ཐོབ་པ་ཆེས་མང་པ། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེས་མགྱོགས་པ།
 མཁར་ཞང་གི་རྣམ་པ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེས་ཆེ་བ། མི་དམངས་ལ་དངོས་ཕན་ཐོབ་པ་ཆེས་མང་བའི་ལོ་
 ལྔ་ཡིན། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཡོད་རྒྱས་རྣམས་གངས་དམ་འཛིན་བྱས་ཤིང་མང་
 གཞི་རིམ་བརྟན་དུ་བཏང་ལ། རྣམ་པ་བསྐྱར་བར་སྒྲུལ་འདེད། གྲུབ་རྒྱུ་ལེགས་སྒྲིག་ མ་ཅུ་འཛིན་
 ཕྱགས་ཆེ་ཅ་གཏོང་བ། དམངས་འཚོར་ཕན་བཏགས་ནས། རིམ་པ་མཐོ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་
 མཁར་བྱང་ཁྱལ་གསར་ སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། མཚོ་སྒོན་
 པོའི་མཐའ་སྒོར་དུ་མཁར་གྲོང་བསྐྱར་བ་དང་། མངོན་སྲུག་ལྡན་པའི་མཁར་གྲོང་དང་གྲོང་
 གསེབ་གསར་པ་དང་འབྲོག་ཁྱལ་གསར་པ་འཇུགས་སྒྲིག། ཆབ་ཆའི་མཁར་རྙིང་གི་གྲོང་བྱེད་ཀྱི་

མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ལེགས་བཅས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་བྱུང་། དེང་
 རབས་སྔོན་བཅུད་ཞིང་ཕྱགས་ལས་དང་། ཆོང་དོན་ཡུལ་སྐོར་ལས་རིགས། རྣམ་པ་གསར་བའི་
 བཟོ་ལས་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྫོང་རིམ་པའི་འོར་ཁུགས་
 དང་། དམངས་འཆོལ་གནས་སྤང་དང་། སྔོན་བཅུད་འཛུགས་སྐྱུན། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ་སོགས་
 ཀྱི་ཐད་དུ་མཐོར་འདེགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དམིགས་ཚད་ཁག་གི་སྤྱི་
 འབོར་ནི་ཁྲལ་ཡོངས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་གི་ཡང་དང་པོར་སླེབས་ཡོད། གྲུབ་འབྲས་འདི་དག་ཐོབ་པ་ནི།
 ཁྲལ་ཧུ་དང་ཁྲལ་སྤྱི་དགའ་བྱུང་། རྫོང་ཧུ་བཅས་ཀྱི་ཞུས་པ་མེད་པའི་མགོ་བློད་གནང་བའི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་ལ། རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་དང་རྫོང་སྤྱི་གོས་ཀྱི་ཉ་སྐུལ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པའི་
 འབྲས་བྱ་དང་། གྲུང་ཉོའི་མི་སྤྱི་13ཀྱིས་མཐུན་སྦྲིལ་འབད་བཅོམ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡིན།
 འདི་ནས། ངས་རྫོང་མི་དམངས་སྤྱི་དགའ་བྱུང་གི་ཚབ་བྱས་ནས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོའི་མི་
 དམངས་དང་། འཐུས་མི་དང་ཧུ་ཡོན་ལྷན་རྒྱས། དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་དཔོན། སྤྱི་བྲིམས་
 ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པ། མི་དམངས་ཚོགས་པ་ཁག་ལས་རིགས་ཁག་གི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་ལ་སློང་
 ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གུས་འདུད་ཁུས་པ་ཡིན།

འཐུས་མི་རྣམ་པ། འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་བྱ་བར་བྱི་མིག་བལྟས་ན། ང་ཚོས་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་
 པོས་འབད་བཅོམ་བྱས་པས་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་སྒྲངས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་
 ལ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་དུ་གནད་དོན་དང་དཀའ་
 ངལ་ཁ་ཤས་ཀྱང་གནས་ཡོད་དེ། **གཅིག་ནི་**དཔལ་འབྱོར་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མང་གཞི་ཞན་པ་
 དང་། ཐོན་ལས་གསུམ་གྱི་གྲུབ་ཆ་ལྷགས་མཐུན་མིན་པ། ཞིང་ཕྱགས་ལས་ཀྱི་མང་གཞི་ཞན་པ།
 བཟོ་ལས་ཐོན་ལས་ཀྱི་སྒྲེལ་ཐག་ཐུང་བ། ཐོན་རྫས་ཀྱི་རྩར་སྔོན་རིན་ཐང་དམའ་བ། ཁྲོམ་རའི་
 འགན་སྲོང་བྱེད་རྒྱས་མེད་པ། ཡུལ་སྐོར་ལས་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དལ་བ། ཐོན་ལས་མ་ལག་
 འཐུས་ཚང་མིན་པ། ཡུལ་སྐོར་ལས་རིགས་ཀྱིས་མང་ཆོགས་ཕྱགས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐུལ་བློད་རྒྱས་
 པ་དུང་ཞན་པ་རེད། **གཉིས་ནི་**མཁར་ཞང་འཕེལ་རྒྱས་འདྲ་མཚུངས་མིན་ཏེ། རྫོང་འབྲོག་

ལུལ་ལྟོས་བཅས་ཀྱིས་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་དང་། ཐག་རིང་ལུང་ལྷག་གི་ཚུ་སྟོག་ལམ་གསུམ་སོགས་
 གྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཇུགས་སྒྱུན་གྱི་ཚད་གཞི་དམའ་ཞིང་སྤྱ་ལག་སྒྲིག་བཀོད་འཇུགས་ཚད་
 མིན་པས། རྒྱལ་སྤྱི་དུས་པ་ཞན་པ་རེད། གསུམ་ནི་འབྱུང་ཁམས་ཁོར་ཡུག་ཞན་ཞིང་། རྫོང་
 བཅུད་འཇུགས་སྒྱུན་དང་སྤྱང་སྟོང་མ་དདུལ་འཛོག་པ། རྣམ་གྲངས་འཇུགས་སྒྱུན། རྗེས་མཐུད་
 རོ་དམ་སོགས་ཐད་ཀྱི་ཡུན་པན་ལམ་སྟོལ་འཇུགས་ཚད་མིན་ལ། ས་ལུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྤྱི་ཁམས་རེ་
 ཞན་དུ་འགོ་བའི་རྣམ་པ་ད་དུང་ཅ་བ་ནས་མ་བསྐྱར་པས་རྫོང་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྟོབ་བྱེད་
 རྒྱུའི་ལས་འགན་ལྡིད་བ་རེད། བཞི་ནི་མཁར་ཞང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུགས་ཐབས་ལམ་གྱི་དོག་
 པས། རྫོང་གསེབ་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་རྣམ་ཤུགས་སྤྲུག་མ་ལས་ཁུགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དང་། ལུང་ཚོས་
 ལུན་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་དུས་པ་མི་འདང་ལ། ཞིང་ཕྱུགས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་རིན་གོང་བཟན་
 བོ་མིན་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ནས། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡོང་སྟོ་འཕར་རྫོན་ཡོང་དཀའ་བ་རེད། ལྷ་
 ནི་ལས་བྱེད་པ་ཁ་ཤས་རྒྱུན་རྣམ་གསར་པར་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་དང་། ལས་སྟོའི་བྱང་ཚད་མི་མཐོ་
 བ། འགན་འབྲི་འཁུར་བཟོད་མི་འདང་བ། ལས་ཀའི་རྫོང་ཚུལ་ཏན་ཏིག་མིན་པ་བཅས་ཀྱི་
 དབང་གིས་ལས་ཀ་དངོས་འབེབས་བྱེད་པར་ཤུགས་རྒྱུན་ངེས་ཅན་ཐེབས་ཡོད། གནད་དོན་འདི་
 དག་ལ་ང་ཚོས་མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས་ཤིང་འབྱུང་རྒྱུན་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཐོག་ཐག་
 གཅོད་བྱེད་ཐབས་བཅུལ་ནས་སྤྱད་ཕྱིན་གྱི་ལས་ཀའི་ཁྲོད་ཐག་གཅོད་ནན་ཏན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དཀའ་ངལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་སུ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་དུ།
 རྫོང་འཕྲད་མ་སྟོང་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དར་གོས་ཚོང་ལམ་འཇུགས་སྒྱུན་དང་། གཙང་
 གསུམ་ཚུ་འགོའི་འབྱུང་ཁམས་སྤྱང་སྟོབ་འཐབ་ུས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་ལུལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ུས། བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཟེ། གསར་གཏོད་གཉིས་ཀྱི་འཐབ་ུས། དབུལ་སྐྱོར་
 འགག་སྟོལ། ས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆགས་སྤངས་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་པ་བཅས་ནི་ང་ཚོས་སྤྱད་
 ཕྱིན་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། གོ་སྐབས་
 དམ་པོར་བཟུང་ནས་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལ་པན་འབྲས་དངོས་ཐོབ་པར་ཁག་ཐེག་

བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་
ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་སྒྲུབ་བྱ་དང་སྡོན་དཔག་གི་དམིགས་འབེན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་སྒྲུབ་བྱ་ནི། གྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དར་ཆ་
མཐོན་པོར་སྒྲིང་བ་དང་། ཉང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཆང་
འཛུམས་གྲོས་ཚོགས་རིམ་བྱུང་གི་དགོངས་དོན། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ལེན་གྱི་གསུངས་བཤད་
རབ་དང་རིམ་པའི་དགོངས་དོན་བཅས་སྟོན་པའི་བཟུང་པའི་ཁར། ཁྱོན་ཡོངས་བཞི་དང་ཉན་
ཉན་ཉིག་ཉིག་བཞི། ཞིང་ལྗེ་¹³¹། ལུལ་ལྗེ་¹²³⁴བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལག་
བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ལྔའི་འདུ་ཤེས་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་པ། སྤྱི་
ཁམས་དཔལ་ཡོན་འཛུགས་སྒྲེལ་སྒྲེ་འདྲན་བྱེད་པ། བཅོས་བསྐྱར་གསར་གཏོད་སྒྲུལ་ཤུགས་སུ་
འཛིན་པ། སྒོ་འབྱེད་མཉམ་འདྲིས་བྱ་བ་གནད་འགག་ཏུ་བྱེད་པ། མཁར་ཁང་གཅིག་གྱུར་འཕེལ་
རྒྱས་སྟོན་ཤིང་ཏུ་འཛིན་པ། དཔལ་སྐྱོར་དཀའ་སེལ་བྱ་བའི་དམིགས་འབེན་སུ་བྱེད་པ། ཁྱོན་
ཡོངས་ནས་ཉང་ནན་མོ་སྐྱོང་རྒྱ་འགན་སྲུང་ཏུ་བྱས་ནས། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་
གཉན་འབབས་བྱས་པའི་འཐབ་རྩས་དང་ལས་འགན་སོ་སོ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་
སྟེ། ལྷ་མོ་ནས་ལུལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་སྡོན་ཐོན་ལུལ་དང་གཙང་གསུམ་
ཅུ་འགོའི་ལྷང་མདོག་ཐོན་ལས་གཅིག་བསྐྱས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་བསྐྱར་ཞིང་། ལྷང་མདོག་
དང་། དཔལ་ཡོན། འཆར་མཐུན། འབྱོར་འབྲིང་གི་གྲུང་ཉོ་གསར་བ་བསྐྱར་དགོས།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྡོན་དཔག་དམིགས་ཆད་གཙོ་བོ་ནི།

——དཔལ་འབྱོར་གྱི་དངོས་ཤུགས་མདོན་གསལ་དོད་པོས་རྩེ་མཐོར་གཏོང་བ། རྫོང་
ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་མགྲོགས་སྲུང་ངང་འཕར་རྒྱ་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་། ས་ལུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་

རིན་ཐང་བསྐྱམས་འབྲེལ་ལོ་རེར་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་འཕར་ཚད་ཀྱི་ 8%ཡས་མས་སུ་རྒྱུན་འབྱེངས་བྱས་
 བས། 2020 ལོར་སླེབས་དུས་སྟོར་དུང་ཕུར་89.3ལ་སླེབས་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་འོ་མོར་སྤྱི་
 སྟོན་ཚུལ་ཡོང་འབབ་ལོ་རེར་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་7%འཕར་ཁེང་། སྤྱི་ཚུགས་ཡོངས་ཀྱི་གཏན་འཇགས་
 རྒྱ་ཚོར་ལོ་རེར་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་12%འཕར་ནས་སྟོར་དུང་ཕུར་243.73ཟེན་དགོས། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་
 འཛད་སྤྱད་ཐོན་ཀླུ་སེལ་ཚོང་སྤྱི་འབྲེལ་ལོ་རེར་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་10 %འཕར་ནས་སྟོར་དུང་ཕུར་
 20.24 ཟེན་དགོས། དུལ་སྟོར་ལས་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཐོ་བུ་ཕྱིན་པ་དང་
 དུལ་སྟོར་ཡོང་འབབ་ལོ་རེར་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་འཕར་ཚད་20%ཡན་ཟེན་དགོས།

—— སྤྱི་བཅུད་ཁོར་ཡུག་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ལེགས་བཅས་འབྱུང་བ། 2020 ལོར་
 སླེབས་དུས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཁྱབ་ཚད་9.31%ལ་སླེབས་པ་དང་། མཁར་གྲོང་དུ་སྤྱི་
 མ་ཁེབས་ཚད་9.37%ཟེན་དགོས་ཤིང་། ས་ཁིང་བདག་བབྱུང་བྱེད་ཚད་སྤྱི་ཆིང་ཁྲི་2.08དང་།
 གཞི་རྒྱུ་ཁིང་ས་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གཞི་ཁྲོན་སྤྱི་ཆིང་ཁྲི་1.55རྒྱུན་འབྱེངས་བྱེད་དགོས། མཁར་
 གྲོང་གི་འཚོ་བའི་གད་སྟེགས་གཞོན་མེད་གཙང་སེལ་བྱེད་ཚད་ 95%ཡན་ཟེན་པ་དང་། མཁར་
 གྲོང་གི་བཅོལ་རྒྱ་གཅིག་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཚད་90%ཡན་ལ་ཟེན་དགོས། སྟོར་ཁྲིའི་
 GDP ལུས་རྒྱ་ཟད་གོན་དང་། བཅོ་ལས་འཕར་ཐང་སྟོར་ཁྲིའི་ལུས་ཁྱད་ཟད་གོན། ཐུགས་
 བཅོལ་དངོས་རིགས་སྤྱི་ཚུགས་གཏོང་འབྱུང་བྱེད་པ་བཅས་ཁིང་ཆེན་དང་ཁྱལ་ཀྱི་དམིགས་ཚད་
 རྒྱ་དུ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་དགོས།

—— དམངས་འཚོ་རིམ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། 2019 ལོར་སླེབས་དུས། ཡིག་ཚགས་བྱང་བུ་
 བཅོས་པའི་དབུལ་པོ་14177 ཁྲོན་ཡོངས་ནས་དབུལ་ཐར་བྱེད་དགོས། 2020 ལོར་སླེབས་དུས།
 མཁར་གྲོང་གི་རྒྱུན་ཁྲོད་ཁྲོད་དམངས་ཀྱི་མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་བཀོལ་ཚག་པའི་ཡོང་འབབ་སྟོར་
 37224 ཟེན་པ་དང་། ལོ་རེའི་ཆ་སྟོམས་ཀྱིས་9%འཕར་དགོས། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྒྱུན་ཁྲོད་ཁྲོད་
 དམངས་ཀྱི་མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་བཀོལ་ཚག་པའི་ཡོང་འབབ་སྟོར་14348 ཟེན་པ་དང་ལོ་རེར་ཆ་
 སྟོམས་ཀྱི་9%འཕར་དགོས། མཁར་ཁང་གི་སྤྱི་དམངས་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གསལ་འགན་བཅོལ་ནང་

དུ་ཞུགས་ཚད99.6 % ཡན་ཟེན་ནས། མཁར་ཁང་གི་ཐོན་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱན་བཅོས་
འགན་བཅོལ་ནང་ཞུགས་དགོས།

—— སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་གཞག་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ། 2020 ལོར་སླེབས་དུས།
མི་གྲངས་རང་ཤུགས་སུ་འཕར་ཚད་10%ཚུན་དུ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཆ་སྒྲིམས་སུ་སྡོན་
དཔག་བྱས་པའི་ཐོན་དམངས་ཀྱི་ཆེ་ཚད་ལོ་70ཡན་ལ་སླེབས་ཤིང་། མཁར་གྲོང་དུ་ཐོ་འགོད་
བྱས་པའི་ལས་ཀ་ཤོར་ཚད་3.5%ཚུན་དུ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་དགོས། ལོ་15 ལ་སློབ་ཡོན་མི་དགོས་
པའི་སློབ་གསོ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། མི་འབོར་ཆ་སྒྲིམས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྤྱི་ཚད་ལོ་
9ཡན་ལ་སླེབས་དགོས། ཕྱོགས་བསྐྱུས་སྤྱན་བཅོས་སྒྱུར་བཅོས་ཚོད་ལྟའི་ལས་དོན་ཁྱོན་ཡོངས་
ནས་སྤེལ་ཏེ། རྒྱ་ཐོན་མི་འབོར་སྟོང་རེར་འཕྲོད་བསྟེན་ལག་རྩལ་བ3 དང་སྤྲོན་ཁང་གི་ནད་ཁྲི་
6 རེ་ཡོད་དགོས།

གསུམ་པ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་
ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། ང་ཚོས་གཤམ་གསལ་ཕྱོགས་བརྒྱད་ཐད་ཀྱི་
བྱ་བ་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཏེ།

༡)གཅིག(སྤྱི་ཁམས་དང་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཐོན་བཅུད་སྤྱད་སྒྲིབ་དང་བཅོས་སྦྱོང་ལ་
ཤུགས་བསྐྱུར་ནས། རྫོང་སྤྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱད་ཡོལ་བསྐྱུར་དགོས། སྤྱི་ཁམས་འཛུགས་སྦྱོང་ལས་
གཞི་ཤུགས་ཆེན་པོས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས། བྱང་ཏོ་རྫོང་འདི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙང་གསུམ་རྒྱ་
འགོའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཚོད་ལྟ་ཁྲུལ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱེ་འགོག་བྱེ་བཅོས་གཙོ་གནད་རྫོང་དུ་
བསྐྱུར་པ་སོགས་གོ་སྐབས་སུ་བབས་ནས། གཙང་གསུམ་རྒྱ་འགོའི་སྤྱད་སྒྲིབ་དང་འཛུགས་སྐྱུར་
དུས་ཐེངས་གཉིས་པའམ། བྱང་གསུམ་གཞོན་འགོག་ནགས་ཚལ། རང་བྱུང་ནགས་ཚལ་
སྤྱད་སྒྲིབ་། མོ་བསྐྱུར་ནགས་གསོ་སོགས་ཀྱི་ཐོན་བཅུད་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལག་བསྟར་
བྱས་ནས། མིས་བཙུགས་ནགས་ཚལ་མུའུ་ཁྲི36.9དང་། རི་འགོག་ནགས་གསོ་མུའུ་

གྲི་193.55། ས་མོད་བཅས་སྐྱོད་མུའུ་གྲི་10 དང་། འདས་ར་སྐྱོད་མུའུ་གྲི་538.18།
 རྒྱལ་ཚལ་གཉེར་སྐྱོད་ལས་གཞི་མུའུ་གྲི་87། བྱེ་འཇགས་མུའུ་གྲི་1.1། འདྲེ་ཆེར་མའི་རྟེན་
 གཞི་གསར་འཛུགས་མུའུ་གྲི་4བཅས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚལ་གྱི་ནད་འབུ་སྡོན་
 འགོག་ཚོད་འཛིན་མུའུ་གྲི་10དང་རྒྱལ་ཚལ་གྱི་གཞོན་ཕྱན་སྐྱེ་དངོས་འགོག་བཅས་མུའུ་
 གྲི་50འགྲུབ་དགོས། མཁར་གྲོང་གི་ཁོར་ཕུག་མུ་མཐུད་དུ་བཅས་སྐྱོད་བྱེད་དགོས། གྲོང་
 གསེབ་གྱི་ཁོར་ཕུག་མཐུད་སྐྱེལ་བཅས་སྐྱོད་རྣམ་གངས་མུ་མཐུད་དུ་སྐྱེལ་ཞིང་། བཅོག་ཆུ་
 གཙང་སེལ་བཅོ་གྲ་དང་གད་སྟེགས་སྐྱས་ས་སོགས་མཁར་ཞང་གི་ཁོར་ཕུག་སྐྱོད་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་བཏང་ནས། རྩེ་བས་འཚོལ་སྐྱོད་དང་
 རྫོང་གིས་གཙང་སེལ་བྱེད་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་རོང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བའི་གད་སྟེགས་གཙང་
 སེལ་ལམ་སྐོལ་འཛུགས་དགོས། མཚོ་སྡོན་པོའི་རྩྭ་དོགས་སུ་སྐྱགས་བཅོག་ཕྱོགས་བསྐྱས་
 བཅས་སྐྱོད་རྣམ་གངས་དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་བྱེད་ཅིང་། ཁོར་ཕུག་སྐྱོད་གྱི་སྒྲིག་བཀོད་
 དང་སྒྲིག་ཆས་ཟུང་མེ་ཆད་པར་འབྲས་ཚང་དུ་བཏང་ནས། གད་སྟེགས་སྐྱས་ས་དང་བཅོག་
 ཆུ་དྲངས་གསེང་བཅོ་གྲ་4 རེ་བསྐྱར་པ་དང་། གད་སྟེགས་བསྐྱར་ཉར་ས་ཚོགས་40། སྤྱི་སྤྱོད་
 ཁང་66། ལམ་རྒྱུད་གྱི་གད་སྟེགས་བསྐྱར་ཉར་ས་ཚོགས་གྱི་སྒྲིག་ཆས་20སོགས་གྱི་འཛུགས་
 སྐྱོན་རྣམ་གངས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས། 2017 ལོ་ནས་བཟུང་། མཚོ་སྡོན་པོའི་རྩྭ་དོགས་
 ས་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བའི་གད་སྟེགས་ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་འཁོར་སྐྱོད་རྣམ་གངས་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་
 བྱེད་དགོས། རྩེ་ཐོན་ཁུངས་གྱི་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་དོན་འཁྱོལ་ནན་མོ་བྱེད་ཅིང་། རྩེ་
 ཁོར་ཕུག་ཕྱོགས་བསྐྱས་བཅས་སྐྱོད་དང་། རྩེ་སྡོད་བཅུད་བསྐྱར་གསོ་དཔེ་སྟོན། རྩེ་ཁུངས་
 ཚད་ཕྱན་བཅས་སྐྱོད་སོགས་གྱི་ལས་གཞི་རྣམ་གངས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས། རྩེ་འགོའི་འབྲུང་
 ཁམས་སྐྱོད་ལ་ཤུགས་བསྐྱར་ནས་འཕྱང་རྩེ་སྐྱས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། 2020
 ལོར་སྐྱབས་དུས་རྫོང་ཡོངས་གྱི་གྲོང་སྡེ་99ཡི་ཞིང་སྡེའི་ཁོར་ཕུག་མཐུད་སྐྱེལ་བཅས་སྒྲིག་རྣམ་
 གངས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། མཁར་གྲོང་གི་འཚོ་བའི་གད་སྟེགས་གཞོན་མེད་གཙང་

སེལ་བྱེད་ཚད་95 % ཡན་ཟེན་པ་དང་། མཁར་གྲོང་གི་ཆུ་སྒྲིག་ས་དྲངས་གསེང་བྱེད་ཚད་90 % ཡན། མཁར་གྲོང་གི་གཅིག་འདུས་འཛོལ་འཁྱེད་ཆུ་ཆུང་ཆུ་སྒྲིག་ཚད་ལོན་ཚད་ 100 % ལ་སྒྲིབ་ས་དགོས། ཁོར་ཡུག་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ལྷ་རྟོག་བྱེད་ཤུགས་ལུ་མཐུད་དུ་རྩེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ཁེ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱི་སྒྲིག་ས་འཕྲི་བྱ་བ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤེལ་བ་དང་། རྒྱང་ཁམས་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་བཅོག་འགོག་བཅོས་དང་འཕྱལ་སྐྱལ་འཁོར་རིགས་ཀྱི་སྤྱགས་བཅོག་བཅོས་སྦྱོང་གཏོང་ཟབ་དུ་སྤེལ་ནས། རྩོམ་སྤྱོད་པའི་སྤོ་ཐབ་རིམ་བཞིན་གསེས་འདོར་དང་སྦྱར་བཏོད་བྱེད་ཅིང་། བཅོག་འབྲུད་ཆེ་བའི་རྒྱངས་འཁོར་མེད་པར་བཟོ་བའི་ལས་འགན་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་འགྲུབ་པ་དང་། བཅོག་དངོས་འབྲུད་གཏོང་ལས་དོན་དེ་ཞིང་ཆེན་དང་ཁུལ་གྱི་དམིགས་འབེན་ནང་དུ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་དགོས།

༡)གཉིས(མགྲོགས་སྦྱར་གྱིས་རྣམ་པ་སྦྱར་བ་དང་རིམ་པ་འཕར་ནས། དེང་རབས་ཐོན་ལས་ཀྱི་མ་ལག་འཛུགས་སྦྱོང་དང་། ཕྱོགས་བསྐྱུས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དངོས་ཤུགས་མཐོ་རུ་འདེགས་དགོས། གཏན་འཇགས་སྒོས་དེང་རབས་སྒྱེ་ཁམས་ཞིང་ཕྱོགས་ལས་གོང་དུ་སྤེལ་བ། ཡུག་ཁུལ་གཉིས་དང་། ཤུགས་བསྐྱུས་པ་བཞི། ལས་གཞི་བཅུ་ཡི་དམིགས་འབེན་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ཤིང་། མ་ཆུང་འགྲམ་རྒྱུད་ཀྱི་དེང་རབས་སྤྱོད་བཅུད་འཁོར་རྒྱག་ཞིང་ཕྱོགས་ལས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དར་ཁུལ་དང་མཚོ་སྤོ་པོ་མཐའ་སྒོར་གྱི་དེང་རབས་སྤྱོད་བཅུད་ཞིང་ཕྱོགས་ལས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཁུལ་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་སྟེ་ཞིང་ཕྱོགས་ལས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་། ཡུག་ཁུལ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱས་མཐོ་རུ་འདེགས་དགོས། ཞང་གཅིག་ལ་ལས་རིགས་གཅིག་དང་། རྩེ་བ་གཅིག་ལ་ཐོན་རྩལ་གཅིག་གི་བྱེད་ཐུན་འདེབས་འཛུགས་ཐོན་ལས་སྦྱོང་སྤྱིང་དང་འདེགས་སྦྱོར་བྱས་ནས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུ་སྦྱུ་འདེབས་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་མཐུ་ཁྲི་45 ཡན་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཞོག་ཞོག་སྤྱོད་ཐུན་འདེབས་འཛུགས་རྒྱ་ཁྱོན་མཐུ་ཁྲི་40ཡན་ཟེན་པར་བྱེད་དགོས། སྒོར་ཐངས་གསར་པའི་ཚོད་བཟེད་བཟོ་སྦྱོར་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤེལ་ཏེ། མ་ཆུང་འགྲམ་རྒྱུད་ཀྱི་རོང་ས་ནས་སྤོ་ཆལ་འདེབས་

འཛུགས་ཀྱི་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཅུ་བརྒྱ་ལ་ 2020 ལོར་སླེབས་དུས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་
 འདེབས་ཁྱོན་མཐུ་སྤྱི་0.5དང་། སྤྱི་ཚུལ་རང་མཐོ་རང་སྤྱོད་བྱེད་ཚད་50 %ཟེན་པར་བྱེད་
 དགོས། བྱང་ལྗམས་གསོ་སྤྱི་ལས་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལེགས་སྒྱུར་བྱས་ནས། རོང་ཁྱུ་དང་
 རོང་འབྲོག་སྤྱི་ལས་ཁྱུ་བཞེས་མ་དང་གསོན་པས། བོད་པས། བྱི་མ་བྱ་སོགས་ཀྱི་གསོ་སྤྱི་ལས་
 བ་)རྟེན་གཞི(30 གསར་དུ་བསྐྱུན་ནས། རོང་ཁྱུ་གྱི་སྤྱི་གཞི་བཞེད་ཞིང་ཕྱགས་ལས་80 %
 ཟེན་པར་བྱེད་དགོས། འབྲུགས་ཆུའི་གསོ་སྤྱི་ལས་རིགས་སྤྱི་ལས། ཚུལ་རྒྱ་འགག་ནི་ཞིང་
 ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་གསོ་ལུ་སྒྲོལ་ལས་རྟེན་གཞི་ཞིག་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། ལྷ་མང་གི་
 སྤྱོད་བཅུད་ཕྱགས་ལས་ཚོད་ལྷ་ཁྱུ་གྱི་འཛུགས་སྐྱོར་ལ་སྤྱི་ལས་འདེད་གཏོང་ཟབ་གཏོང་བ་
 དང་། ལག་གསོས་དང་བྱེད་ཀའི་ཚད་གསོ། ཚོད་ལྗམས་ཅན་གྱི་གསོ་ཚགས་གཞིས་ཆུང་སོགས་
 ཀྱི་སྤྱི་གཞི་བཞེད་ཕྱགས་ལས་སྤྱི་ལས། རྒྱུད་བཟང་གསོ་སྤྱི་ལས་རྟེན་གཞི་སྒྲོལ་ཞིག་འཛུགས་
 དགོས་པ་དང་། མཚོ་སྒྲོལ་ས་ཁྱུ་གྱི་འབྲི་གཡག་དང་། འབྲོག་ལུག་རྒྱ་སྒྲོལ་ལུག་བཅས་ཀྱི་
 རྒྱུད་སྤྱི་ལས་དང་གསོ་ཚགས་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཅུ་གཏོང་དགོས། 2020ལོར་སླེབས་དུས། རྫོང་
 ཡོངས་སྤྱི་ཚོད་ལྗམས་ཅན་གྱི་གསོ་སྤྱི་ལས་གཞིས་ཆུང་100 བསྐྱུན་ནས། སྤྱི་གཞི་བཞེད་ཕྱགས་ལས་
 གསོ་སྤྱི་ལས་བྱེད་པའི་བསྐྱར་ཚད་དེ་60 %ལ་སླེབས་པར་བྱ་དགོས། གཟན་རྩེ་ཐོན་ལས་
 ཕྱགས་ཆར་སྤྱི་ལས། སྤྱི་ལས་ཀྱི་ལེགས་ཤིང་གཞི་ཁྱོན་ཅན་གྱི་གཟན་རྩེ་ཐོན་ལས་རྟེན་གཞི་
 5བསྐྱུན་པ་དང་། གཟན་རྩེ་མཐུ་སྤྱི་15བརྒྱ་ལ་གཟན་རྩེ་མཐོ་སྤྱོད་དང་གསོག་འཛོག་
 བྱེད་ཀྱིས་མཐུད་དུ་ཆེ་ཅུ་གཏོང་དགོས། ཞིང་ཕྱགས་ལས་ཀྱི་གཞི་སྤྱོད་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་
 སྤྱོད་སྤྱི་ལས་ཏེ། བྱང་ལྗམས་འདེབས་འཛུགས་ཆེད་ལས་གྲོང་སྤྱོད་5བསྐྱུན་པ་དང་། སྤྱི་གསོ་
 ཞིང་ལས་དཔེ་སྤྱོད་ས་གནས་4དང་དེང་རབས་ཞིང་ལས་དཔེ་སྤྱོད་སྤྱོད་2སྤྱོད་སྤྱི་ལས་ཕྱགས་
 མཉམ་ལས་དཔལ་འབྱོར་རྩ་འཛུགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཞིང་ཕྱགས་ལས་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཅན་
 དུ་གཏོང་ཚད་60 %ལ་སླེབས་པར་བྱ་དགོས། མོ་ཞིང་གི་སྤྱི་ཚོད་མཐོར་འདེགས་ལས་གཞི་
 སོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས། 2020ལོར་སླེབས་དུས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་

ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚད་100%ཟིན་པ་དང་། གཞི་ཅིའི་རྩ་རར་སྤྱད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བྱེད་ཀྱི་60 %ཡན་ཟིན་པ། 80 %ཡི་འབྲོག་དུད་ལ་བྱེད་ཡོངས་ནས་གཏན་མཐོང་ཁང་པ།
 སྤྱད་པ་ར། སྤྱད་པ་ར། གཟན་རྩའི་རྟེན་གཞི། གཟན་རྩ་དོད་ཁང་། རྩ་སྒྲིག་ལམ་སྟོན་གྱི་
 རྩ་ལག་སྒྲིག་ཆས་བརྒྱད་བརྒྱན་དགོས། རྩ་མདོག་བཟོ་ལས་གསར་བ་ཤུགས་ཆེར་སྒྲུབ་
 དགོས། ཞིང་སྤྱད་ཐོན་རྩལ་སྒྲིག་ཞིབ་ཚགས་དང་། རྩ་དངོས་སྤྱད་བཅོས། འཁེལ་
 འཐག་བཟོ་ལས་སྟོན་གྱི་སྒྲིག་རྩལ་བཟོ་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁེ་ལས་གྱི་རུས་ཤུགས་སྒྲིག་
 འདོན་དང་ཐོན་ལས་རྩལ་པ་ལེགས་སྒྱུར་དང་རིམ་སྒྲིག་བྱས་ནས། ཁེ་ལས་གྱི་ཐོན་སྒྲིག་གཞི་
 བྱེད་རྩ་ཆེར་གཏོང་བར་རོགས་སྐྱོར་དང་ཁྱིམ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས། བྱེད་རུས་མདོན་གསལ་དོད་
 བོ་སྤྱད་པ་དང་བྱེད་ཆོས་སྤྱད་པའི་རྩ་དངོས་ཐོན་ལས་མ་ལག་མགྲོགས་སྐྱོར་གྱིས་བཅུགས་
 བྱས། རྩ་སྒྲིག་རིན་ཐང་མཐོ་བའི་ལུས་ཁམས་བདེ་སྤྱད་དང་རྩ་དངོས་སྤྱད་སྒྲིག་ཐོན་རྩལ་
 བརྒྱན་དགོས། འཁེལ་འཐག་དང་བྱེད་ཆོས་ལས་སྒྲིག་ལས་རིགས་གྱི་ཐོན་སྒྲིག་གཞི་བྱེད་རྩ་
 མཐུད་དུ་རྩེ་ཆེར་བཏང་ནས། རྩེ་སོན་གྱིང་བལ་འཁེལ་འཐག་ཐོན་རྩལ་གསར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་
 དང་། ཁེ་རིགས་གྱི་རྩལ་གོས་དང་ས་གདན། འཚོམ་བྱུང་། རྩ་གྲུར་སྟོན་ལས་སྒྲིག་བྱེད་པའི་
 ལས་རིགས་རྩ་བརྒྱད་དང་རྩེ་ལེགས་སྤྱད་ཀྱི་དགོས། རུས་རྩ་གཙང་མའི་ཐོན་ལས་དང་རུས་
 བྱེད་སྒྲིག་རྩལ་དང་ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྒྲིག་གི་ཐོན་ལས་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་ནས། གསར་དར་
 བཟོ་ལས་ཅན་གྱི་འཁེལ་རྩལ་རྩལ་ཆད་མཐོ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། འོད་ཤུགས་དང་རྩལ་ཤུགས་
 རྩལ་འདོན་འཐུལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིག་འདོན་ཚད་ཀྱི་འོ་མ11049མདོན་འགྱུར་བྱེད་དགོས།
 ཁང་པ་དང་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་གོང་ལ་ཉི་རུས་འོད་ཤུགས་སྒྲིག་གཏོང་སྤྱད་ཆས་སྤྱད་སྐྱོར་བྱས་
 བྱས། འོད་ཤུགས་སྒྲིག་ཁང་གི་སྤྱད་པ་འདོན་ཚད་ཀྱི་འོ་མ50.05ལ་སྤྱད་པ་བར་བྱས་ནས། བྱེད་
 ཉི་འདི་རྩལ་ཡོངས་གྱི་རུས་རྩ་གཙང་མའི་ཐོན་ལས་གྱི་དཔེ་སྒྲིག་རྟེན་གཞིར་བརྒྱན་དགོས།
 ལུས་སྒྲིག་ཆེད་དོན་ལས་རིགས་གྱི་འཁེལ་རྩལ་རྩལ་རྩལ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་
 རང་བྱེད་སྤྱད་པ་ལུས་སྒྲིག་དང་སྤྱད་པ་བཅུད་སྤྱད་པ་གསལ་ལུས་སྒྲིག་གསར་སྒྲུབ་བྱེད་རྩ་གཙོ་

གནད་དུ་བབུང་། རིག་སྒྲིག་བོད་མཁར་དང་པོ་དང་ཚལ་ར་འགག་སྒྲིག་བཅུད་སྒྲིག་གསེང་
 ཡུལ་སྐོར་སོགས་ཀྱི་མངོས་སྒྲིངས་ཁུལ་བསྐྱུན་ནས། སྒྲིག་བཅུད་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཉེ་བར་
 བྱས་པའི་འཆམ་མཐུན་མཉམ་སྦྲེའི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་ཟོང་རྟགས་ཆགས་སུ་འཇུག་
 དགོས། ཡུལ་སྐོར་དང་རིག་གནས། ལྷན་ཚུལ། འོད་ཤུགས། ཁམས་གསོ། ཚོང་དོན།
 སྤེལ་བྱ་སོགས་མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་། བྱད་ལྡན་ཡུལ་སྐོར་ཁྲོམ་ལམ་དང་
 ཡུལ་སྐོར་བ་འདུ་འབྲེམས་ཉེ་གནས་སོགས་ཡུལ་སྐོར་ཞབས་ཁུ་བསྐྱབ་ས་མགྲོགས་སྤྱར་དང་
 སྤྱོད་ཏེ། ལྷན་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་སྐར་རིམ་གསོལ་མགོན་ཁང་དང་Aརིམ་པའི་མངོས་སྒྲིངས་
 ཁུལ་བསྐྱུན་དགོས། ཤེས་རིག་ཡུལ་སྐོར་དུར་ཐག་གི་སྤེལ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་སྐོར་དང་སྤེལ་
 བྱའི་ཉེགས་བུ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་ཕྱགས་ལ་དྲིལ་བསྐྱགས་དང་འོས་སྤྱོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བ་
 བཏང་ནས་གྲང་ཉིའི་ཡུལ་སྐོར་གྱི་མཚན་སྟན་ཟམ་མི་ཆད་པར་མཐོ་བུ་གཏོང་དགོས།
 2020ལོར་སྤེལ་ས་དུས། ཡུལ་སྐོར་གྱི་སྤྱིའི་ཡོང་འབབ་སྐོར་དུང་ཕྱར11.07་ལ་ཟེན་པར་བྱ་
 དགོས། ཉེ་ཚོང་འཁོར་རྒྱག་ཁེ་ལས་དང་རོང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཚོང་ལས་གཉེར་ས་ཤུགས་ཆེར་
 བསྐྱུན་ནས། 2020 ལོར་སྤེལ་ས་དུས། གཞི་ཁྲོན་ཆེ་ལ་རིམ་པ་མཐོ་བ་དང་གཉེར་སྤྱོད་དོན་དམ་
 ཚད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཆེད་ལས་ཉེ་ཚོང་ཁྲོམ་ར་10ཆགས་པ་དང་། ཞིང་ཟོག་ཁྲོམ་ར་རྟོང་བ་
 15བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་ཅིང་། ཡོང་འབབ་སྐོར་དུང་ཕྱར་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་བའི་འཁོར་རྒྱག་
 ཁེ་ལས་5དང་སྐར་མ་རིམ་པའི་མགོན་བྱང10 སྤྱི་མིང་བྱེད་དགོས། སྐྱོ་ཅིས་ཚོང་ཁྲོམ་ཆེན་
 མོས་ཞིང་ཤུགས་ཐོན་རྫས་གསར་བ་ཉེ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བསྐྱར་ཚད་དེ་20 % ཡན་ཟེན་པ་དང་།
 གཞི་རིམ་གྱི་མཁོ་འཚོང་ཁང་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ། གྲོང་སྡེ་རིམ་པའི་ཕྱགས་བསྐྱས་ཞབས་
 ཁུ་ཁང་50 % ཡི་སྤྱི་འཛིན་གྲོང་སྡེར་ཁེབས་བ། སུ་འབྲེལ་ཚོང་ཁང་དང་ཕྱགས་བསྐྱས་
 ཞབས་ཁུ་ཁང་སོགས་ཞིང་སྤྱོད་དངོས་རྫས་གཉེར་སྤྱོད་ཞབས་ཁུའི་ས་ཚོགས་20ཡན་བཅས་
 སྤེལ་ནས། དཔེ་སྟོན་གྱི་ལུས་པ་དང་སྐལ་བྱིད་ཀྱི་ལུས་པ་ལྡན་པའི་རོང་འབྲོག་པའི་ཆེད་གཉེར་
 མཉམ་ལས་ཁང་སྐོར་ཞིག་བསྐྱུན་དགོས། ཞིང་ཤུགས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱལ་ཚོང་དོན་དཔེ་

སྟོན་ཏེན་གཞི་འཛུགས་སྐྱོན་ཅེ་མགྲོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཏ་ཐོ་བསེལ་ཚོང་ཚོད་ལྟ་བུར་
 པར་རྒྱུ་སྒྱུར་དང་སྐྱེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཁར། “ 1 + 11+99 ” བཅས་ཀྱི་རྫོང་དང་ཁང་།
 གྲོང་ཁྱེ་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སློག་རྩལ་ཚོང་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཏ་རྒྱ་བཙུགས་ནས། 2018
 ལོར་སླེབས་དུས། 8919ཡི་དམིགས་ཚད་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་མངོན་འགྱུར་བྱུང་བ་དང་།
 2020 ལོར་སླེབས་དུས། སློག་རྩལ་ཚོང་དོན་ཁྱབ་ཚད་མཐོར་འདེགས་མངོན་གསལ་དང་།
 30% ཡན་གྱི་ཆེད་ལས་ཚོང་རར་ཏ་ཐོག་ཉི་ཚོང་གི་སྟེགས་བུ་བསྐྱུན་ནས། ཏ་ཐོག་ཉི་ཚོང་གི་
 བསྐྱར་ཚད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོ་རུ་འགོ་བ་དང་། ཐོག་འགྲེམས་ཆ་འཕྲིན་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 ཚད་མངོན་གསལ་གྱིས་ཅེ་མཐོར་སོང་ནས། དོ་དམ་ཆ་འཕྲིན་མ་ལག་དང་སླེལ་ཏ་བེད་སྤྱོད་
 བྱེད་པར་ཁྱབ་གདལ་དུ་གཏོང་དགོས།

) གསུམ་(མང་གཞིའི་ཆ་རྒྱུན་ཅེ་ལེགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ནང་འབྱུང་སྐྱལ་ཤུགས་སྐྱལ་
 སླེལ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདེགས་སྒྱུར་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱེད་དགོས། གཞུང་ལམ་
 ལེགས་སྐྱར་བཟོ་སྐྱུན་ལ་སྐྱལ་འདེད་བྱེད་པ། “ཟི་ལིང་ལ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་བར་ཐག་ལས་མེད་
 པའི་དཔལ་འབྱོར་ཁུལ་དང་། ལྷགས་ལམ་དང་གཞུང་ལམ། མཁའ་འགྲུལ་ལམ་གསུམ་མཉམ་
 འགོ་བྱེད་པའི་”བསམ་ཕྱོགས་གཞིར་བཟུང་ནས། ཤུགས་ཆེན་པས་109རྒྱལ་ལམ་གྱི་ལམ་ཐིག་
 བསྐྱར་བསྐྱུན་བྱེད་པ་དང་མ་ཚུའི་འགྲམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་གཞུང་ལམ་འཛུགས་སྐྱོན་བར་སྐྱལ་
 འདེད་བྱས་ནས། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་བཟོད་ལམ་མགྲོགས་སུ་ཅན་དུ་སྐྱར་བ་མངོན་
 འགྱུར་བྱེད་དགོས། ཟི་ལིང་ནས་ཆབ་མདོ་བར་གྱི་ལྷགས་ལམ་གྲུང་ཏོའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་རྣམ་
 གངས་འཛུགས་སྐྱོན་བར་གཞིགས་འདེགས་བྱས་ཏེ། མཚོ་སྒོན་པོའི་གནམ་གྱུ་ཐང་གྱི་འཛུགས་
 སྐྱོན་བར་ལས་མགོ་བརྩམ་དགོས། ཞིང་སྤྱོད་གཞུང་ལམ་བཟོ་བཅས་དང་རང་བྱུང་གྲོང་སྤེར་
 ཤར་གཏོང་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཁྱབ་བྱེད་པ། བདེ་འཇགས་འགན་
 བུང་དང་དམངས་བདེ་ཟམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་གཞི་ལག་བརྟར་བྱས་ནས། 2020 ལོར་སླེབས་
 དུས། ” ཕྱི་བརྒྱུད་ནང་སླེལ་དང་མཁར་ཁང་མཉམ་འབྲེལ། བདེ་འཇགས་ཉེན་མེད། ཁོར་

དུག་སྤང་སྒྲིབ་སྐྱོད་ལྟེ་འགྲུལ་སྒྲིལ་འདྲེན་དྲ་བ་འཇུགས་སྒྲུན་བྱས་ནས་། རྒྱལ་ཁབ་དང་
 ཞིང་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་གྱི་ལམ་ཐག་ཟིན་ཆད་བརྒྱ་ཆའི་ཡན་དང་80། རྫོང་གི་གཞུང་
 ལམ་རིམ་པ་གསུམ་དེ་ཞང་གི་གཞུང་ལམ་རིམ་པ་བཞི་ཅན་དུ་སྒྱུར་བའི་བྱ་བ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་
 དགོས། ཞིང་ཁྲའི་འགྲུལ་སྒྲིལ་དང་ཐོག་འགྲེམས་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་བཙུགས་ནས། གྲུང་ཉིའི་
 རིམ་པ་དང་པོའི་འགྲུལ་སྒྲིལ་བབས་ཚུགས་ཏེན་གཞིར་བཟུང་། འགྲུལ་སྒྲིལ་དུས་གཏོང་ཆངས་
 འཁོར་དང་མཁར་ཞང་བར་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཆངས་འཁོར་གྱི་ལམ་ཐག་གསར་སྒྲུབ་བྱས་ནས། ཆ་རྒྱུན་
 འཛུམས་པའི་སྤྱི་འཛིན་སྤེལ་བར་འགྲུལ་སྒྲིལ་ཆངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་
 དགོས། ཆབ་ཆ་གོང་དུ་དང་མཆོ་སྒྲུབ་པོ་སྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཡུལ་སྐོར་གཞུང་ལམ་འགྲུལ་རྒྱུད་ཉིང་དུ་
 རུས་རྒྱ་གསར་པའི་ཆངས་འཁོར་དང་ཁོར་ཡུག་སྤང་སྒྲིབ་གི་འགྲུལ་སྒྲིལ་ཆངས་འཁོར་དང་།
 གསར་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཆངས་འཁོར་སྒོག་སྒྲུབ་སྐྱོད་ལྟེ་འགྲུལ་སྒྲིལ་ཆངས་འཁོར་དང་། རུས་ཐག་གིས་རུས་
 རྒྱ་གཙང་མ་འགྲུལ་འགྲུལ་མངའ་ཁོངས་སུ་དར་མཆེད་དུ་འགྲོ་བར་བཙོན་པ་བྱེད་དགོས། **ནན་**
ཏན་གྱིས་ཆུ་བེད་འགན་སྤང་བཅོ་སྒྲུབ་ལེགས་པར་སྤེལ་དགོས། བ་ཚོ་དང་ཏ་གན་ཆུ་མཛོད་
 སྐོག་ཆུ་ཁུངས་ཁྲུལ་དང་རྩོད་འབྲེག་ཁྲུལ་གྱི་འཁུང་ཆུའི་ལེགས་སྒྱུར་ལས་གཞི་རྣམ་གྲངས་ལག་
 བསྟར་བྱས་ཏེ། འཁུང་ཆུའི་བདེ་འཇགས་འགན་སྤང་དང་འཁོར་སྤྱོད་དོ་དམ་སྤང་སྤྱོད་མ་ལག་
 བཙུགས་ནས། 2020ལོར་སྤེལ་སྤྱོད་ཏེ། རྩོད་འབྲེག་ཁྲུལ་གྱི་འཁུང་ཆུའི་བདེ་འཇགས་གཅིག་སྤྱོད་
 ཆུ་འདོན་གྲངས་ཆད་བརྒྱ་ཆའི85 ཟིན་པ་དང་། རང་འབབ་ཆུས་ཁྲུལ་ཆད་བརྒྱ་ཆའི75ལོན་
 པར་བཙོན་པ་བྱེད་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་གཏོང་གི་རྣམ་གྲངས་འཇུགས་སྒྲུན་བྱ་
 བར་སྒྲུལ་འདེད་བྱས་ཏེ། ར་གཞི་དང་རྒྱལ་ར་སྐོག་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་ཁྲུལ་གྱི་ཆུ་ཡུར་སྒྱུར་བཞོད་
 བཅོ་སྒྲུབ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་མུའུ་ཁྲི30.97ཀྱི་ཚོ་ཞིང་དང་ནགས་ས། མུའུ་
 ཁྲིལོད་པའི་གཟན་རྩ་འདེབས་3.98སའི་ཆུ་འདྲེན་གནད་དོན་ལེགས་བཅས་བྱས་ནས། ཆུ་
 གཏོང་འགན་སྤང་གྲངས་ཆད་དང་ཁྱ་ཆུ་བེད་སྤྱོད་གཞི་གྲངས་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། འབྲོང་
 ཆུ་དང་ཆབ་ཆའི་ཆུ་སྐོག་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་གལ་ཆའི་ཆུ་ལམ་གྱི་ཆུ་ལོག་གཞོད་འཆོ་སྒྲུབ་འགོག་

དང་བཅས་སློག་བྱ་བ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས། གནོད་འགོག་ཐན་འགོག་གི་རུས་པ་ཇི་མཐོར་
 གཏོང་དགོས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཚུ་བཟང་ལས་རིགས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ཇི་
 མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་རིམ་ཆ་འཕྲིན་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས། 2020ལོར་
 སླེབས་དུས། མཁར་ཞང་གི་ཚུ་འདོན་འགན་སྒྲུང་དང་རྫོང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཚུ་བཟང་། ཚུ་འགོག་
 ཐན་འགོག་གཞོན་སེལ། ཚུའི་སྤྱོད་བཅུད་སྒྲུང་སྦྱོང་དང་ཉམས་གསོ། ཚུ་བཟང་བྱ་བ་སྦྱར་བཅས་
 དང་དོ་དམ་སོགས་དེང་རབས་ཚུ་བཟང་མ་ལག་ཆེན་པོ་ལྷ་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།
 ཤུགས་ཆེན་པོས་སློག་དྲུའི་བསྐྱར་བཀོད་བྱ་བ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། ཆ་ཁག་དྲུའི་བར་-ར་གཞུ-
 གྱི་ཆན་རྩི330 ཅན་གྱི་སློག་དྲ་དང་། གྲུང་དྲུའི་ཆན་རྩི330ཅན་གྱི་སློག་དྲུའི་སློག་སྒྲུར། ཆན་
 རྩི110 དང་དེ་མན་གྱི་སློག་སྐྱེལ་སློག་སྒྲུར་སོགས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྦྱལ་འདེད་བྱས་
 ཏེ། ཆན་རྩི330ཅན་གྱི་སློག་དྲ་གཙོ་བོ་དང་། ཆན་རྩི110ཅན་གྱི་སློག་དྲ་པལ་བའི་མངའ་
 ཁོངས་རང་བཞིན་གྱི་སློག་དྲ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། 2020ལོར་སླེབས་དུས། སློག་དྲུའི་སློག་མཁོ་
 ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆའི99.63ཟེན་པ་དང་། དུད་བྱིས་ཚང་མར་སློག་ཤར་གཏོང་བྱེད་ཚད་བརྒྱ་
 ཆའི100ལ་སླེབས་དགོས། བྱོན་ཡོངས་ནས་འཕྲིན་གཏོང་བྱུང་ཁེབས་བཟོ་སྐྱོན་ལས་བསྟར་བྱེད་
 པ། དྲ་རྒྱ་འཐུས་ཚང་དང་ཐོན་ཁུངས་ཐེབ་སློག་ མཉམ་སྦྱོད་མངོན་འགྱུར་སོགས་གཙོ་བོར་
 བཟུང་ནས། འགྲུལ་སྦྱོད་འཆར་གཞི་བྱུང་སྐྱེལ་བྱས་“དམངས་འཛོམས་སློབ་”“ཐོན་ལས་དྲ་སློབ་”
 ཏེ། གྱི་འཛུགས་སྐྱོན་ཇི་མགྱོགས་སུ་བཏང་ “བྲངས་འཛིན་སློབ་ཁུལ་”དང་“བྲངས་འཛིན་གྲུང་ཏོ”
 བའི་ཁར། སློག་འཕྲིན་དྲ་བ་དང་བརྟན་འཕྲིན་དྲ་བ། དྲ་སློབ་སོགས་དྲ་གསུ་མ་མཉམ་
 འདུས་དང་སྤྱི་གཞུང་སྤྱད་མེད་དྲ་རྒྱ་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་མངོན་འགྱུར་བྱས་ཏེ། ཆ་འཕྲིན་ཅན་གྱི་
 འཛུགས་སྐྱོན་ཚད་ཇི་མཐོར་གཏོང་དགོས།

(བཞི) མཁར་ཞང་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་ཇི་མགྱོགས་དང་། མཁར་ཞང་གཞི་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་ལས་སློབ་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས། སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་བག་ཤུགས་སེལ་
 འགོལ་བྱེད་དགོས། བྲོང་རྒྱལ་ཅན་གསར་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་ཇི་མགྱོགས་སུ་གཏོང་དགོས།

《གུང་རྟ་རྫོང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གསར་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་སྤྱིའི་འཆར་འགོད་》 སྒྲིག་བཅོ་བྱས་ནས།
 ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་འགོད་དང་ས་ཆའི་བོད་སྤྱོད་འཆར་བཀོད། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་
 གསེབ་ཀྱི་བར་སྟོང་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་འཆར་འགོད་སོགས་པན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་སྟབ་པར་
 ལག་སྟངས་བྱས་ནས། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྒལ་གྱི་གཞི་ཁྲོན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་མཐུན་
 སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་མངོན་འགྱུར་བྱེད་དགོས། མི་འབོར་གཅིག་སྟེང་དང་ཐོན་ལས་རྩལ་
 བསྟུས། རྒྱ་ཁྱོན་ལེགས་བསྟུས། བྱེད་ལས་འདུས་སྟབ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིང་བྱ་ལྟར། རྫོང་དོར་ནས་གྲོང་
 ཁྱེར་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པའི་དམིགས་འབེན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས།
 རྒྱགས་ཆེན་པོས་སྒྲོས་ལྡན་གྲོང་ཁྱེར་ལག་བཟར་བྱེད་པའི་འཐབ་རྒྱས་ལྟར། “རིག་རྒྱས་གྲོང་
 ཁྱེར”འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐུལ་འདེད་བྱས་ནས། གུང་རྟ་རྫོང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞི་ཁྲོན་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་
 དང་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་སྤྱོད་ཆད་རེ་མཐོར་བཏང་སྟེ། “ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་སྐབས་བཅུ་
 གསུམ་པའི་”དུས་མཚུག་ཏུ་སྒྲིབས་དུས། གྲོང་རྒལ་གྱི་རྒྱུན་སྡོད་མི་འབོར་བརྒྱ་ཆའི་60ལ་སྒྲིབས་
 པར་བཅོན་པ་བྱེད་དགོས། ལུ་མཐུད་དུ་རྒྱ་སྒོག་ལམ་གསུམ་དང་། འཕྲུན་གཏོང་། རྒྲངས་འཁོར་
 འཛོག་ས་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཐུས་ཆད་དུ་བཏང་བའི་ཁར། སྡོད་ཁང་
 སྤྱོད་བཀོད་དང་ས་འོག་ཕྱོགས་བསྟུས་མངོན་ལམ། རང་བྱུང་སོལ་སྤྱགས་རེ་རིང་། སྤང་ལམ་
 བཀོད་བཀྲལ་ཟམ་པ་སོགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིག་
 ཆས་དང་བྱེད་རྒྱས་ཆ་ཆད་ཡིན་པ། ཞིང་ཆེན་གྱི་ཉེ་གནས་གསར་བསྐྱོན། མཆོ་སྡོན་སྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཐོན་ལས་གཅིག་བསྟུས་ཉེ་གནས་ལ་བྱལ་འབྱེད། རྫོང་དོར་འཁོར་རྒྱག་ཉེ་གནས། དུལ་སྒོར་
 འདུ་འབྲེམས་ཉེ་གནས་སོགས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྟབ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པར་བཅོན་
 དགོས། དུར་ཐག་གིས་སྤྱོད་ལེགས་གྲོང་རྒལ་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ། རིག་སྒོན་དང་ཉ་ནག་མ་
 སོགས་མཆོ་སྡོན་པོའི་མཐའ་སྒོར་གྱི་ཞང་གྲོང་དང་། ཆལ་རུ་འགག་དང་ཐེ་གོ་ཞང་སོགས་མ་
 རྒྱའི་འགྲམ་རྒྱུད་ཀྱི་རོང་སའི་སྐྱེ་ཁམས་སྤང་སྐྱོང་གི་སྒྲིང་བྱ་དང་དུལ་སྒོར་གི་ཐེག་རྒྱས་སོགས་ལ་
 གཅིག་གྱུར་གྱིས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ནས། དུལ་སྒོར་ཆོང་དོན་དང་གྲོང་རྒལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་

རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མང་གཞིའི་སློབ་འགྲོལ་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་ལས་གཞི་དང་སྤྱི་ལམ་ས་
 ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་བཅོ་སྐྱོན་སྐོར་ཞིག་ལག་བཟུར་བྱས་ནས། གྲོང་
 རྒྱལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་དོན་སྤུས་ཤུགས་འདོན་སྤེལ་དང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་
 འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་སྤྱི་ཚུ་ཚད་ཅེ་མཐོར་གཏོང་དགོས་། “མཐོ་སྒང་གི་མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་གྲོང་
 རྒྱུ་ལྷན་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་དམ་འཛིན་ལག་པོ་བྱེད་པ། ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་དང་སྤྱོད་པའི་འཛེམས་པ།
 ཡུལ་སྤོངས་དཔལ་ཡོན། གྲོང་སྤྱོད་དག་གཙང་། དོ་དམ་དམངས་གཙོ་དང་ས་སྤྱོད་པ་དང་གྲོང་སྤྱོད་
 མཛེས་པ། འཛོ་བ་སྤྱོད་པ་བཅས་ཀྱི་ལྷན་བྱེད་ལྷན་པའི་མཐོ་སྒང་གི་མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་
 གྲོང་སྤྱོད་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པར་སྤུས་འདེད་བྱས་ཏེ། གྲོང་སྤྱོད་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པའི་འཆར་འགོད་
 ཅེ་ཞིབ་ཏུ་བཟང་ནས། སྤྱི་སྤྱོད་མང་གཞིའི་སློབ་འགྲོལ་འཛུགས་ཚད་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་
 ཆེན་པོས་ཉེན་ཆེའི་སྤྱོད་ཁང་བསྐྱར་བཀོད་དང་ཞབས་ཞུའི་རུས་པ་ཅེ་མཐོར་བཟང་ནས།
 2020ལོར་སྤྱོད་པའི་དུས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་མཐོ་སྒང་གི་མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་གྲོང་སྤྱོད་40གསར་སྐྱོན་
 བྱེད་དགོས་།

(ལ) དབུལ་སྐྱོར་མཐུགས་གཏོར་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པའི་མཐོ་སྒང་གི་མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་
 ཏུ་བསྐྱུས་ནས། གནད་འཕེལ་དབུལ་ཐར་གྱི་དམིགས་འབེན་ལེགས་འགྲུབ་བྱེད་དགོས་། བྱ་བའི་
 དམིགས་འབེན་གསལ་བོར་བྱེད་པ། ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུ་དང་ཞིང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་གཞི་གིས་བཏོན་
 པའི་ལོ་བཞིའི་གཅིག་བསྐྱུས་མཐུགས་གཏོར་དང་ལོ་གཅིག་གི་སྤྱོད་པའི་མཐོར་འདེགས་ཀྱི་
 བཀོད་སློབ་ལྷན་པའི་ བཟུངས་ཀྱིས་“བྱེད་དགོས་པ་བརྒྱུད་”ཀྱི་དབུལ་ཐར་འགག་སྐྱོལ་གྱི་ཆེད་དོན་
 འགྲུལ་སྤྱོད་འཆར་གཞི་དང་། ལས་རིགས་དབུལ་སྐྱོར་བཅུ་ལྷན་གཞི་ལག་བཟུར་བྱས་ཏེ།
 2019 ལོར་སྤྱོད་པའི་དུས། དབུལ་ཐོངས་སྤྱོད་པའི་40དང་མི་གྲངས་14177ཡི་དབུལ་ཐར་དམིགས་
 འབེན་མཛོན་འགྱུར་བྱེད་དགོས་། ཐོན་ལས་ཀྱི་འདེགས་སྐྱོར་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ “དབུལ་སྐྱོར་བྱ་
 ཡུལ་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཁོང་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱིས་དབུལ་སྐྱོལ་བྱུག་
 འགྱུར་ལ་སྤུས་འདེད་བྱེད་པའི་”བསམ་སྤྱོད་དང་གྲོང་སྤྱོད་ཅེ་ལ་ཐབས་ལྷན་ཅེ་བཅོ་བ་དང་དུང་

ཚང་རེ་ལ་ཐབས་ལམ་རེ་ཡོད་པའི་”སྒང་བྱ་གཞིར་བབུང་ནས། ཐོན་ཁུངས་ལེགས་གཤིས་དང་
 ཐོན་ལས་གོང་འཕེལ་ལ་བརྟེན་ནས། དུལ་བབ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཏུར་ཐག་གིས་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་
 ཐོན་ལས་དབུལ་སྒྱུར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་གཞི་བཟོ་དགོས། མོར་ལྷག་གསོ་སྤེལ་དང་ཀྱུང་ལྷགས་
 དང་བོད་ལྷགས་ཀྱི་སྣན་རྩ་འདེབས་འཛུགས། རང་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ལྷན་ཐོན་རྫས་བཟོ་སྣོན་
 སོགས་བརྒྱད་ནས། རོང་འབྲོག་པའི་མཉམ་ལས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ས་ཁིང་དང་རྩ་ར་རྒྱང་
 ཁོངས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱད་དེ། དབུལ་སྒྱུར་བྱ་ཡུལ་ཐོན་ལས་གོང་སྤེལ་བྱ་བ་ཁོད་དུ་ཞུགས་
 བས། ཁིང་ལས་ཐོན་ལས་ཀྱི་སྤེལ་ཐག་དང་རིན་ཐང་ལྷན་པའི་མུ་སྤེང་གི་གནས་ཐང་འཕར་སྣོན་
 འབྱུང་བར་བཅོན་པ་བྱེད་དགོས། 2019 ལོར་སྤེབས་དུས། དབུལ་སྤངས་སྤེ་བ་རེ་ལ་གཙོ་བོར་
 ཐོན་ལས་སམ་ཡང་ན་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་ཁིང་ལྷགས་དང་། ཚོང་གཉེར་ཐོན་རྫས་གཅིག་རེ་ཡོད་
 པའི་དམིགས་འབེན་མངོན་འགྱུར་བྱས་ནས། དབུལ་སྤངས་ས་ཁུལ་གྱི་རང་ངོས་འཕེལ་རྒྱས་དང་
 དབུལ་སྤངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡོང་སྒོ་འཕར་སྣོན། དབུལ་སྒྱུར་སྤེ་འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་
 འཕར་བར་བཅོན་པ་བྱེད་དགོས། དུལ་སྐྱོར་དབུལ་སྒྱུར་གོང་དུ་སྤེལ་བ། མཚོ་སྣོན་པོ་དང་ཚལ་
 ར་འགག་གི་མཚོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ལྷན་དགེ་སྟོབས་ཀྱི་དུལ་སྐྱོར་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས།
 མུ་མཐུད་དུ་དུལ་སྐྱོར་དབུལ་སྒྱུར་གྱི་བག་ཤུགས་སྤྲོད་འདོན་དང་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་གཏོང་
 བའི་གསོན་ཤུགས་རེ་ལེགས་སུ་བཏང་ནས། དབུལ་སྒྱུར་འབབ་འཕར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་བྱེད་
 དགོས། ཆབ་ཆ་ནས་ཚལ་ར་འགག་གཞུང་ལམ་འགྲམ་རྒྱུད་ཀྱི་དུད་ཁྱིམ་ཁོད་དུ། ཁྱད་ལྷན་
 བཟའ་བཅའ་དང་ཚོང་ལས། དངོས་ཐོག་ཉོ་འཚོང་། མངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐྱོར་སོགས་གཞི་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་གསེང་དུལ་སྐྱོར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐྱོར་སྤེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་ནས། ཐག་ཉེའི་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཞུགས་བྱ་བར་སྐུལ་འདེད་བྱེད་དགོས། མཚོ་སྣོན་པོའི་སྤྱོད་རྒྱུ་དུ་“སྤྱོད་ཁམས་སྤྱང་
 སྐྱོབ་དང་པོ་ཡིན་པའི་”བསམ་ཤུགས་རྒྱུན་འབྱོར་བྱས་ཏེ། ཁིང་སྤེའི་དུལ་སྐྱོར་སྤེ་ལེན་ས་
 ཚོགས་46 གསར་སྐྱུན་བྱེད་པར་བྱང་སྤེལ་སྒོས། ཁེ་ལས་རོགས་སྐྱོར་ནང་འདྲེན་དང་མང་ཚོགས་
 ལས་ཞུགས་བྱ་བར་ཁོད་སྤོན་བྱས་པ་བརྒྱད་ནས། ས་གནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་རིག་

གནས་ཐོན་རྫས་གསར་སྒེལ་བྱས་པའི་མང་གཞིའི་སྤྱི་དང་། “བཟའ་ཕྱོད། དུལ་སྒྲོར། ཉེ་འཛིང་།
 རོལ་རྩེད་”བཅས་གཞི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དུལ་སྒྲོར་ཐོན་ལས་ཀྱི་འཁོར་འབྲེལ་གསར་སྒྱུར་བྱས་
 བས། ཉེ་འབྲམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་འབབ་འཕར་ཕྱག་འགྱུར་ལ་སྒྲུལ་བྱིད་བྱེད་དགོས། གནས་སྤོ་བ་
 ལག་བསྟར་བྱེད་པ། རིགས་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བའི་ཞིང་འབྲེལ་རིགས་སྒྱུར་མ་དངུལ་གཅིག་གྱུར་འཆར་
 འགོད་དང་བསྐྱུ་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དང་། རང་བྱུང་ཆ་རྒྱུན་གང་ལེགས་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་སྒྲོར་
 བསམ་གཞིགས་བཏང་ནས། ཕྱོགས་བསྐྱུས་དང་ཁ་འབྲེལ་སྤྱི་བའི་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་
 ཐབས་བེད་སྤྱད་དེ། ཐོན་ལས་བསྐྱར་འཛུགས་དང་ཕྱོད་ཁུལ་བསྐྱར་སྒྲིག་སྤྱི་ཁམས་སྤར་གསོ།
 མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་སྒྲིགས་ཀྱི་བྱ་བར་དམིགས་ཏེ། བྱུང་ཚོས་ཐུན་པའི་དངུལ་སྒྱུར་གནས་སྤོར་
 གྱི་རྒྱུ་མཐུད་ཐོན་ལས་འཛུགས་སྒྱུར་བྱས་ནས། “སྤོ་བྱུང་པ་དང་ཕྱོད་བྱུང་པ། འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་
 བ། འབྱོར་ཕྱག་རྒྱས་པའི་”དམིགས་འབེན་མངོན་འགྱུར་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཁམས་དངུལ་སྒྱུར་སྒྲུལ་
 སྒེལ་བྱེད་པ། མོ་བསྐྱར་ནགས་འཛུགས་དང་བྱང་གསུམ་གཞོད་འགོག་ནགས་ཚལ། བརྒན་ས་
 བྱང་སྒྱོབ་དང་སྤར་གསོ་སྒྲིགས་གལ་ཆེའི་སྤྱི་ཁམས་བཟོ་སྐྱུར་བྱེད་དུ། དངུལ་ཕོངས་མི་འཕོར་
 བྱུགས་ཆད་དང་ཕན་འབྲས་ཐོབ་མཐུན་རྗེ་མང་དུ་གཏོང་དགོས། བྱུགས་ས་དང་རྩ་རའི་རྒྱ་ཁྱོན་
 ཅུང་ཆེ་བའི་རོང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དུ། དངུལ་ཕོངས་དུད་ཆང་ལ་འོས་འཚམ་སྒོས་སྤྱི་ཁམས་བདག་
 སྒྱུར་བྱེད་པའི་ལས་གནས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། དངུལ་ཕོངས་བྱིམ་རེ་ལ་སྤྱི་ཁམས་དོ་དམ་བྱང་
 སྒྱུར་མི་སྒྲིག་གཅིག་རེ་བཙོན་ལེན་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཁམས་ཁོར་ཕུག་བྱང་སྒྱོབ་དང་བཅས་སྒྱུར་བྱ་
 བར་བྱང་འབྲེལ་བྱས་ནས། ལུ་མཐུད་དུ་རྩ་ཐང་སྤྱི་ཁམས་བྱང་སྒྱུར་གི་ཁ་གསལ་བྱ་དགའི་བྱིད་
 ལུས་འཐུས་ཆང་དང་། སྤྱི་ཁམས་ཉམས་ཞན་ཆེ་བའི་དངུལ་ཕོངས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁམས་བྱེད་རྒྱས་
 ཁུལ་གྱི་སྤོ་སྒྱུར་གཏོང་སྤོད་བྱེད་ཀྱུགས་རྗེ་ཆེར་བཏང་ནས། སྐབས་གསར་བའི་མོ་སྒྱུར་རྩ་
 འདེབས་ནགས་འཛུགས་ཀྱི་ལས་གཞི་རྣམ་གྲངས་དངུལ་ཕོངས་མང་ཚོགས་ལ་ཕྱོགས་པར་བཙོན་
 དགོས།

(དུག) དམངས་འཆོ་བདེ་སྐྱུར་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་གྲངས་ཆད་རྗེ་མཐོར་བཏང་ནས།

གྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་གསོན་ཤུགས་ཤིང་མཐོར་གཏོང་དགོས། སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་སྤོང་ལ་བབུང་
 རས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ། སློབ་ཁྱགས་གོང་གི་སློབ་གསོ་དམ་འཛིན་དང་། ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་སློབ་
 ཁྱགས་གོང་གི་ལེགས་བཅས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། བྱིས་བཅོལ་ཁང་གི་
 སློབ་སྐྱབ་ལུས་པ་ཤིང་མཐོར་གཏོང་དགོས་ཤིང་། 2020 ལོར་སྤྱོད་པས་དུས། སློབ་ཁྱགས་གོང་གི་
 ལོ་གསུམ་གྱི་བྱིས་བཅོལ་ཁང་དུ་ཁྱགས་ཚད་བརྒྱ་ཆའི་95དང་བརྒྱ་ཆའི་90། བརྒྱ་ཆའི་85ཡི་ཡན་
 ཟེན་པར་བྱེད་དགོས། འོས་འགན་སློབ་གསོ་དོ་སྙམས་ངང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གྲུབ་འབྲས་སྤྱི་
 བཏན་དང་། སློབ་བྱོལ་སློབ་ཁྱགས་འགན་སྲུང་དང་སློབ་མར་རོགས་དབུལ་སྤོང་པའི་བྱ་བ་
 ལེགས་པར་སྐྱབ་ནས། སློབ་ལོ་རན་པའི་བྱིས་བ་སློབ་གྲུབ་ཁྱགས་ཚད་དང་། དམའ་རིམ་སློབ་
 འབྲིང་གི་སློབ་ཁྱགས་ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆའི་100ལོན་པའི་སྤྱི་ཚད་གཞིའི་ཉིང་དུ། འོས་འགན་སློབ་
 གསོའི་ཁེབས་ཚད་བརྒྱ་ཆའི་100ལོངས་ནས། ཆ་སྙམས་སློབ་གསོ་ཐོབ་པའི་ལོ་ཚད་ལོ་9 ལོན་
 པར་བྱེད་དགོས། སློབ་གསོའི་བསྐྱར་བཅས་བྱ་བར་ཤུགས་བསྐྱར་ནས། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལོ་15
 ལ་སློབ་ཡོན་མི་དགོས་པའི་སློབ་གསོ་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་དང་། “སྐད་གཉིས” སློབ་ཁྲིད་མ་
 ལག་འཁུས་ཚད་དུ་བཏང་ནས། དགེ་ཆན་དང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཚད་དང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་
 སྐྱུས་ཚད་ལྡར་ལས་ཤིང་མཐོར་གཏོང་དགོས། མཁར་བྱང་གསར་ཁུལ་གྱི་གཏུང་མར་ལོ་དགུའི་ཞག་
 སྤོང་སློབ་གྲུའི་འཇུགས་སྐྱུན་དང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲིང་སློབ་གྲུའི་སྤྱི་བསྐྱར་སོགས་གཤམ་
 ཆའི་སློབ་གསོའི་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། སློབ་གྲུའི་རྒྱུང་གི་འཛིན་གྲུའི་མི་གྲངས་
 མང་བའི་གནད་དོན་ཞི་སྟོན་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། སློབ་གྲུའི་གཞི་རྒྱུ་སློབ་གཉེར་ཆ་རྒྱུ་ཤིང་
 ལེགས་སུ་གཏོང་དགོས། སྤོང་བཅས་རྒྱ་ཚད་ཤིང་མཐོར་གཏོང་དགོས། ལུ་མཐུད་དུ་སྤོང་རྒྱས་
 འཕྲོད་བཞེན་ལམ་སྤོང་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་ཟབ་དུ་སྒྲེལ་ནས། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་གཞི་རྒྱུ་སྤོང་
 བཅས་འགན་སྲུང་ལམ་ལུགས་དང་རིམ་དབྱེའི་སྤོང་བཅས་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་དང་། གཞུང་
 གཉེར་སྤོང་ཁང་གི་བསྐྱར་བཅས་ཚོད་ལྷ་དང་སྤོང་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅས་
 བྱ་བར་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་སྤོང་འདེད་བྱས་ཏེ། སྤོང་བཅས་འཕྲོད་བཞེན་བྱུང་ཁོངས་ཡོངས་

ལ་ལྟ་སྒྲུལ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེར་བཏང་ནས། སྒྲན་བཅོས་འཕྲོད་བཞེན་ཞབས་ཁྱེད་མ་ལག་
 འཇུག་ཚང་དུ་བཏང་བའི་ཁར། གཞི་ཚའི་སྤྱི་གཞུང་འཕྲོད་བཞེན་ཞབས་ཁྱེད་མ་ལག་མཚུངས་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བར་སྒྲུལ་འདེད་བྱེད་དགོས། ནན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་ཚའི་སྒྲན་རྩིས་ལམ་ལུགས་
 ལག་བསྟར་དང་། བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སྒྲན་རྩིས་བྱ་གཞག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཇི་མགྱོགས་སུ་བཏང་
 ནས། ཟས་རིགས་དང་སྒྲན་རྩིས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲུལ་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱེད་དགོས། སྒྲན་
 བཅོས་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་མང་གཞིའི་རྒྱས་པའི་འཇུགས་སྒྲན་ལ་ཤུགས་བསྒྲན་ནས། རྫོང་ནད་
 རིམས་སྒྲོན་འགོག་ཉེ་གནས་དང་འཕྲོད་བཞེན་ལྟ་སྒྲུལ་ཁང་། ཆབ་ཆ་གོང་དལ་གྱི་འཕྲོད་
 བཞེན་ཁང་གི་གནས་སྤོ་འཇུགས་སྒྲན་རྣམ་གྲངས་ལེགས་སྒྲུབ་དང་། གཙོ་བོ་ཆབ་ཆ་གོང་དལ་གྱི་
 རྫོང་ཁུལ་འཕྲོད་བཞེན་ཞབས་ཁྱེད་ཉེ་གནས་དང་ཞབས་ཁྱེད་སྤོ་ཆོགས་ཀྱི་འཇུགས་སྒྲན་ལེགས་སྒྲུབ་
 བྱས་པའི་མང་གཞིའི་རྫོང་དུ། འཆར་གཞི་ལྟར་ཁང་སྤེའི་འཕྲོད་བཞེན་ཁང་གི་འཇུགས་སྒྲན་བྱ་
 བར་སྒྲུལ་འདེད་བྱེད་དགོས། སྒྲན་མཐུད་དང་རིག་གནས་དར་རྒྱས་ཡོང་བར་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་
 དགོས། རིག་གནས་ཆ་འཕྲིན་ཐོན་ཁུངས་མཉམ་སྦྲེད་དང་ཁང་གོང་གི་མང་གཞིའི་རིག་གནས་
 སྤྱིག་བཀོད་འཇུགས་སྒྲན། རོང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སྤྱོད་བརྟན་གཏོང་སྒྲོན། རོང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་དཔེ་
 ཁང་འཇུགས་སྒྲན། རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤང་སྦྱོར་སོགས་གལ་ཆེ་བའི་རིག་གནས་ཐད་ཀྱི་
 དམངས་ཕན་བཅོ་སྒྲན་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ། གཏོང་ཟབ་སྒོས་རིག་གནས་ལུས་རྩལ་ཁང་སོགས་ཀྱི་
 མང་གཞིའི་སྤྱིག་བཀོད་འཇུགས་སྒྲན་ལ་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཐོན་
 ལས་གསར་གཏོད་སྤྱིང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཤུགས་ཆེན་པོས་ཐང་བོད་གནའ་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 རིག་གནས་དང་མདའ་འཕེན་རིག་གནས། མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མགྱུར་རིག་གནས་སོགས་གཙོ་བྱས་
 པའི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཐོན་ལས་དང་། རིག་གནས་ཐོན་ལས་རོགས་
 སྦྱོར་བྱིད་རྩིས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས། བྱུང་ཏོ་རྫོང་གི་མང་ཆོགས་རིག་གནས་ལུས་རྩལ་བྱ་
 འགྲུལ་ཉེ་གནས་སོགས་མང་གཞིར་བཟུང་ནས། རིག་གནས་ནད་འདྲེན་ཁེ་ལས་མི་སྣ་བསྐོང་
 འགྲུགས་གཏན་སྤོད་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་ཐོན་ལས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་གསར་

འཇུགས་བྱེད་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་དང་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་རིག་དངོས་སྤྱང་སྐྱོབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱང་
 སྐྱོབ་དང་གསར་སྤྱོད། ཡིག་ཐོག་སྒྲན་ཞུ་འབུལ་བའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་སྤེལ་ནས། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་
 རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་དང་མངོན་མེན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་གྲངས་གཞིའི་ཆོག་མཛོད་
 འཇུགས་པའམ་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས། མངོན་མེན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་
 རྒྱན་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ཤུགས་ཆེན་པོས་ལས་ཁུགས་གསར་གཏོད་བྱ་བར་ཤུགས་སྒྲན་
 དགོས། རྒྱུ་ལས་བཟང་བས་ལས་ཁུགས་གསར་གཏོད་ཀྱི་མིང་རྒྱས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། སྤྱི་
 དམངས་ཀྱི་ལས་ཁུགས་གསར་གཏོད་བྱ་བར་ཤུགས་སྒྲན་དགོས། 2020 ལོར་སྤྱོད་པའི་དུས་མཁར་
 གོང་སྒྲོལ་དམངས་3300 ཡི་ལས་ཁུགས་གསར་སྒྲན་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་
 ངལ་རྩལ་རྒྱས་ཤུགས་གཞན་སྤྱར་གཞི་ཁྲོན་ཆ་སྟོམས་ལོ་རེར་མི་ཐེངས་སྤྱི་3 ཡས་མས་རྒྱན་
 འབྲེངས་བྱས་པའི་ཁར། ངལ་རྒྱས་ཡོང་འབབ་ཀྱིས་རྫོང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་
 ཡོང་འབབ་ཁྲོད་དུ་ཟིན་པའི་བསྐྱར་ཚད་བརྒྱ་ཆའི་35ཟིན་པར་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཆོགས་འགན་ལེན་
 མ་ལག་རྒྱུ་ལས་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ། དམངས་ཡོངས་འགན་བཅོལ་ནང་ཁུགས་པའི་འཆར་
 གཞི་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཟན་གསོ་དང་སྒྲན་གསོ། ལས་ཤོར། ལས་ཐོག་མས་
 སྐྱོན། སྤྱ་གུ་བཅོལ་བ་དང་སྒྲོལ་ཁང་གི་འགན་བཅོལ་ལྟ་དང་མ་དདུལ་གཅིག་གི་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་
 བསྐྱེད་དེ། སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ལས་ཁུགས་མ་ཡིན་པའི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་
 ཁུགས། ཞིང་བ་དང་བཟོ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་ཆོགས་འགན་སྤྱང་ཁྱབ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་འབེན་
 མངོན་འགྱུར་བྱེད་དགོས། དམའ་མཐའི་འཆོ་རྟེན་འགན་སྤྱང་དང་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་
 ཡོད་པའི་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པ་མང་གཞིར་བཟུང་ནས། སྒྲན་བཅོལ་རོགས་སྐྱོར་དང་གནས་
 རྒྱལ་རོགས་སྐྱོབ་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ལག་ཚང་སྤྱོད་བྱས་ནས། སྤྱི་ཆོགས་སྐྱོབས་ཤུགས་
 ཀྱིས་རོགས་འདེགས་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོབ་མ་ལག་གསར་འཇུགས་བྱེད་དགོས།

(བདུན) ཤུགས་བསྐྱེད་བཅོལ་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྒྲན་དང་། བདེ་འཇགས་དུ་རྒྱ་མ་ལག་
 གསར་དུ་བཅུགས་ནས། སྤྱི་ཆོགས་འཆམ་མཐུན་བཏོན་འཇགས་ཡོང་བར་འགན་ལེན་བྱེད་

དགོས། རྩེ་ཚྲིག་པ་ཅེས་སྐྱོད་བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོད་བྱེད་པ། ལུ་མཐུད་དུ་བྱ་བ་ཁོངས་ཆེན་པོ་
 བཅུ་ཡི་“དུས་ཚྲིག་པ་གཅིག་ལ་ཞིབ་བཤེར་གཅིག”གི་ཆེད་དོན་བཅས་སྒྲིག་སྒྲེལ་ནས། བློ་མཁས་སྐྱོད་
 གྲེ་དཔོན་གཞོན་པའི་བྱ་བ་གོང་དུ་སྒྲེལ་དགོས། སྤྱིད་གཞུང་གི་སྤྱིད་འཛིན་བྱ་བ་སྤྱིད་ཁུལ་དུ་
 འདྲེན་པའི་ཚྲིག་འཐུས་ལམ་ལུགས་དང་། སྤྱིད་ཁུལ་གྱིས་སྤྱིད་གཞུང་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ཏེ་
 ལས་སྐྱབ་བྱེད་པའི་མཐུན་བྲིད་རང་བཞིན་གྱི་དཀར་ཆག་བཙོས་ནས། སྤྱིད་གཞུང་གིས་ཞབས་ཁུ་
 ཉེ་སྐྱབ་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་ཁུལ་མངགས་བཅོལ་བྱས་ནས་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ནང་རྒྱུན་འཛུགས་དགོས། རྩེ་
 ཚྲིག་པ་གྱི་འགལ་སྒྲ་“འདུམ་སྒྲིག་བཟང་པོ” བྱེད་པའི་ལམ་སྒོལ་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས།
 དམིགས་བསལ་མང་ཚྲིག་པ་གྱི་དོ་དམ་དང་ཞབས་ཁུའི་བྱ་བ་གཏོང་ཟབ་དུ་སྒྲེལ་དགོས། བདེ་
 འཇགས་གུང་ཏོའི་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱལ་འདེད་བྱེད་དགོས། བློ་མཁས་ལྷར་བློ་མཁས་འགལ་ཉེས་
 གསོག་སྒྲ་ཚྲིག་པ་ལ་རྒྱུད་རྟེན་ཆ་ནན་གཏོང་བ་དང་། མི་དང་དངོས་པོ། ལག་རྩལ་གྱིས་འགོག་
 བྱང་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་ནས། བདེ་འཇགས་སྤོན་འགོག་ཆོད་འཛིན་གྱི་མ་ལག་གསར་
 འཛུགས་བྱེད་དགོས། རྫོང་དང་ཁང་། (གྲོང་རྒལ) གྲེ་བའི་(སྤྱིད་ཁུལ) ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྐྱོད་
 དང་ཡིག་སྐྱར་རོ་གཏུག་གི་ཉེ་གནས་གྱི་རིམ་གསུམ་ལས་ཉེགས་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་
 ནས། བྱོན་ཡོངས་ནས “ཡོངས་བསྐྱགས་ཡིག་བསྐྱར་རོ་བཅར” བྱ་བ་གཏུག་གཏོང་བ་དང་།
 འགལ་བ་དང་ཚོད་གཞི་འགངས་ཆེན་མངག་བཀོད་དང་སྐྱལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་མང་གཞིའི་སྤྱིད་དུ།
 སྒོ་བྱང་བཀལ་ནས་ཐོ་བསུབ་ལམ་ལུགས་བཙོས་ནས་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོད་པ་བཙོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་
 རྒྱ་ཚྲིག་པ་དུས་ཐོག་དུ་ཞིབ་བཤེར་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་དགོས། མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་གྱི་བྱ་
 བར་ཤུགས་སྤོན་པ། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་སྤོན་ཐོན་ཁུལ་གསར་སྐྱོན་བྱེད་པའི་དམིགས་
 ཚད་ལ་གཞིར་བཅོལ་ནས། བྱོན་ཡོངས་ནས་«མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱ་བའི་སྒོལ་
 ཡིག»ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་དམངས་གྱི་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་རང་དབང་འགན་ལེན་བྱས་
 ཐོག་ བློ་མཁས་ལྷར་ཆོས་ལུགས་བྱ་བ་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པ་དང་། བྲ་བཅུན་གྱི་དུས་རྒྱུན་སྒོལ་གསོ་ལ་
 ཤུགས་བསྐྱོན་ནས། རྒྱ་ཆེའི་བྲ་བཅུན་གྱི་རྒྱལ་གཅིས་ཆོས་གཅིས་གྱི་སྒོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ལུ་མཐུད་

དུ་དར་ཐེལ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སེད་ུས་རང་རྟོགས་ཀྱིས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱས་
 ཏེ། བེམས་བཙེ་ཐོམ་སྤང་དང་བེམས་མཐུན་སྟོས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོན་ཐེལ་བར་སྟེ་བེད་བྱེད་
 དགོས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་གྱི་དགོན་སྡེའི་“ལས་གཞི་ཆེན་པོ་དུག” དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་
 ཏེ། ལུ་མཐུད་དུ་དགོན་སྡེའི་མང་གཞིའི་སློག་བཀོད་དང་། ཆོས་ལུགས་ལས་སྐྱབ་མི་སྟེའི་སྤྱི་
 ཆོགས་སྤྱི་གཞུང་འབས་ཁུམ་སྤྱི་ཆོགས་འགན་ལེན་སློག་བཀོད་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་ཤུགས་སྟོན་
 བྱེད་དགོས། བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱལ་དོ་དམ་བྱ་བར་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས། ཏང་
 སློན་གཉིས་ཀའི་འགན་འཁུལ་མཉམ་འཁུར་དང་། ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁུལ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་སྤང་བྱ་ལྟར། བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་ཁུངས་སོ་
 སའི་ལྷ་སྐྱལ་དོ་དམ་གྱི་འགན་འཁུལ་བཟུར་བྱས་ཏེ། དུས་བཀག་ལྟར་གཤམ་ཆའི་ལས་རིགས་
 ཁུབ་ཁོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པའི་ཁར། དུས་ཐོག་དུ་བདེ་འཇགས་
 ཀྱི་མངོན་མེད་རྒྱུན་ལྷན་གཤམ་བཤེར་བྱས་ནས། བདེ་འཇགས་དོན་རྒྱུན་རྗེ་ཉུང་དང་བདེ་
 འཇགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྱུན་དགོས།

(བརྒྱུད) གསར་གཏོད་འཕེལ་རྒྱས་རྗེ་མཁྱོགས་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་འབྱེད་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་
 ར་ས། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲུལ་ཤུགས་རྗེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་བསྐྱུར་
 བཅོས་ཀྱི་ལས་འགན་ལག་བཟུར་བྱེད་དགོས། ལུ་མཐུད་དུ་སྟོན་ཅིས་དོ་དམ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་
 ཟབ་དུ་སྟེལ་ནས། སློན་གཞུང་གི་སྟོན་ཅིས་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས། དུས་ཡུན་རིང་
 བའི་ནོར་སློན་གྱི་འཆར་འགོད་ལམ་ལུགས་ཁུབ་སྟེལ་དུ་བཏང་སྟེ། ནོར་སློན་སློན་ུས་ཀྱི་རྒྱུང་
 ལྷའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་མཐུད་རང་བཞིན་རྗེ་མཐོར་གཏོང་དགོས་ལ། སྟོན་ཅིས་ལག་བཟུར་ལ་
 ཤུགས་བསྐྱུན་ནས། གཟབ་ནན་གྱིས་བྱས་འབྲས་དོ་དམ་དང་། ནོར་སློན་མ་དུལ་བེད་སྟོན་
 བྱེད་པའི་ཕན་འབྲས་རྗེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ཏུར་ཐག་གིས་སྟོན་ཅིས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་ཡོངས་
 བསྐྱགས་ལ་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ནོར་སློན་གྱི་མ་དུལ་བེད་འགོ་བཤེད་སྟོན་གསལ་
 ཚད་རྗེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། དུས་ཚོད་ལྟར་བསྟོམས་སྟེན་ཅིས་ཁོངས་ལ་གཙང་བཤེར་བྱེད་པའི་

ལམ་སྒོལ་འབྲུགས་པ་དང་འབྲུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས། འོ་ར་སྤྱོད་གསོག་ཚད་ཅིས་བཤེར་ཟེ་ལེགས་
 ལུ་གཏོང་དགོས། བརྟན་འཇགས་སྒོས་ཁྲལ་དོན་ལམ་ལུགས་སྒྱུར་བཅས་བྱེད་པ་དང་། ཁྲལ་བསྐྱེད་
 རོ་དམ་ལམ་སྒོལ་འབྲུགས་ཚང་དུ་བཏང་ནས། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་རང་བཞིན་
 གྱི་དབྱ་ཁྲལ་གཅོག་པ་དང་། ཡོངས་ཁྲལ་གྱི་འགོ་གོན་ཟེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་སྤྱོད་རྒྱས་ལག་
 བསྟར་བྱེད་དགོས། རོང་འབྲོག་ཁྲལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱོད་སྒོལ་བསྒྱུར་བཅས་དང་། ཁྲིམས་ལྟར་
 རོང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་འགན་གཙང་ལེན་བྱས་པའི་ས་ཁོང་དང་རྩ་རའི་བདག་བབྱང་དང་
 བེད་སྤྱོད། ཡོང་སྒོ། འཁོར་རྒྱལ་འགན་གཙང་ལེན་བྱས་ནས་གཉེར་སྤྱོད་བྱེད་དབང་སོགས་ལ་
 འགན་བྱང་བྱས་ཏེ། ས་ཁོང་དང་ནགས་ཚལ། ཁང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་གཏན་འཁེལ་ཐོ་
 འགོད་དང་ལག་ཏུ་གསོད་པའི་བྱ་བ་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས། མངའ་ཁོངས་སོ་སོར་ཤེས་ལྡན་
 མི་སྣ་ནང་འདྲན་དང་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། ཆེད་ལས་ལག་རྩལ་ལྡན་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣས་ལས་
 གཉེར་གསར་གཏོད་ལ་སྒྲུལ་མ་བྱེད་དགོས། དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཁོང་ཕྱགས་ལས་དང་། རྣམ་པ་
 གསར་པའི་བཟོ་ལས། དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཁུའི་ལས་རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོངས་ལ་
 དམིགས་ཏེ། ཆོན་རྩལ་གསར་གཏོད་ཞབས་ཁུ་དང་ཆོན་རིག་བྱ་བ་དལ་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་སྤྱོད་
 བརྒྱར་སོགས་ཀྱི་བྱ་བར་ཤུགས་བསྐྱན་ནས། རྣམ་པ་ལྡན་པའི་ཁེ་ལས་ཀྱིས་རིགས་སྣ་གསར་བ་
 དང་། ལག་རྩལ་གསར་བ། ས་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་པའི་ཐོན་རྩལ་གསར་སྤེལ་དང་བཀོལ་
 སྤྱོད་བྱེད་པར་སྒྲུལ་འདེད་བྱས་ནས། ཆོན་རྩལ་གསར་གཏོད་རྣམ་པ་ཟེ་མཐོར་གཏོང་དགོས།
 ཤུགས་ཆེན་པོས་བྱི་བྱུགས་སྤེལ་རེས་ལ་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་
 ཁོངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་དང་རྟུལ་བཤེའི་འབྲིམ་འགྲུལ་ནི་“ དར་གོས་ལམ་བུའི་དཔལ་འབྱོར་
 ཁྲལ་”དང་འབྲེལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལས་གཞི་གཙོ་བོར་བབྱང་ནས། རང་འགྲུལ་གྱིས་འབྲེལ་མཐུད་
 བྱེད་པ་དང་དུར་ཐག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁོང་ཆེན། ཁྲལ་རིམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གལ་ཆེན་བཙོན་
 ལེན་བྱེད་དགོས། ཆོང་དང་མ་རྩ་འདྲན་འགྲུག་བྱེད་པར་ཤུགས་བསྐྱན་ནས། དུར་ཐག་གིས་
 ཐོན་ལས་འབྲེལ་མཐུད་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་། “མཚོ་སྤོན་གྱི་ངོ་འཕྲད་གོས་མོལ་

ཚོགས་འདུ་མོགས་ཀྱི་ཚང་དོན་བྱེད་སྒྲིལ་ཆུ་ཚད་ཇེ་མཐོར་བཏང་བའི་ཁར། ཐོན་ལས་ཀྱི་གྲུབ་
ཚུལ་ལེགས་སྒྲིག་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་གཞི་སྐོར་ཞིག་ནང་འདྲན་
བྱེད་དགོས། དུར་ཐག་གིས་མཐའ་འཁོར་ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་ལས་དང་ལག་རྩལ། མ་དངུལ་
ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་སྦྱར་བྱེད་པར་ཤུགས་བསྐྱན་ནས། ཁེ་ལས་
ཆེན་པོ་དང་ལས་ཁུངས་ཆེན་པོ་ནང་འདྲན་བྱས་ཏེ་གྲུང་ཏོར་ཡོང་ནས་མ་དངུལ་གཏོང་བར་
བཅོན་པ་བྱེད་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རོགས་སྦྱོར་སྤྱི་ཚུལ་ལག་བསྟར་དངོས་འབེབས་དང་། རང་
འགུལ་སྒྲོས་རོགས་སྦྱོར་གོང་བྱིར་དང་། གྲུང་དབྱང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་སྒྲིལ་མཐུད་
བྱེད་པ། མི་སྣ་འབྲེལ་མཐུད་དང་བཅེ་དུང་འབྲེལ་མཐུད། རྒྱལ་གྲངས་དང་མ་དངུལ་འབྲེལ་
མཐུད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བར་ཤུགས་བསྐྱན་ནས། ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ཁ་གཏད་རོགས་སྦྱོར་བྱ་བ་ལེགས་
སྒྲུབ་བྱེད་དགོས།

བཞི་བ། སྤྱི་གཞུང་རང་སྤྱོད་གི་འཇུགས་སྒྲུན་ལ་ཤུགས་བསྐྱན་ནས། “ལ་ལྷའི་འཆར་
གཞི་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་”དམིགས་ཚད་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས།

(གཅིག) དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་གཞི་རྒྱུན་འབྲུངས་དང་། བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་འཛིན་ལ་སྐུལ་
འདེད་བྱས་ཏེ་བྱིས་སྐྱེས་སྦྱོར་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་སྒྲུན་པར་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་
འཛིན་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་དགོས་མཁོ་ལྟར། བཅའ་བྱིས་སྐྱེས་སྦྱོར་འདྲི་མི་སྣ་སྤྱི་གཞུང་གི་ཐབས་རྒྱུས་
གལ་ཆེན་དང་བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་འཛིན་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་སྤོང་དུ་ཞུགས་པ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། མང་
ཚོགས་ཐེ་ཞུགས་དང་མཁས་པས་ཁུངས་སྒྲིལ། ཉེན་ཁར་དབྱེད་འཛིག་ བྱིས་སྐྱེས་མཐུན་དབྱེད་
བཤེར། ཐུན་མོང་གིས་གོས་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་རང་བཞིན་དང་
ཚན་རིག་རང་བཞིན་ཇེ་བཟང་ཇེ་ལྷག་དུ་གཏོང་དགོས། ཐུ་མཐུད་དུ་བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་འཛིན་ལ་སྐུལ་བྱེད་
པར་ཤུགས་བསྐྱན་ནས། ལྷ་སྐུལ་བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་འཛིན་གོ་རིམ་འཕུས་ཚང་
དང་། བྱིས་སྐྱེས་ཐུན་འགན་འཁུལ་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད། གཟབ་ནན་གྱིས་བྱིས་སྐྱེས་
བཏོད་དབང་ཚད་དང་གོ་རིམ་ལྟར་དབང་ཆ་བཏོལ་སྤྱོད་བྱས་ནས། བྱིས་སྐྱེས་སྤྱི་འཛིན་དང་གཞག་

དང་དཔལ་ཡོན་ཁྲིམས་བསྟར་གྱི་ཚུ་ཚད་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ཕྱགས་ཡོངས་ནས་ཚད་ཅུན་
 རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆར་ལྟ་སྟུལ་དོ་དམ་བྱེད་པར་དམ་འཛིན་བྱས་ནས། བཟ་ཏན་གྱིས་མིང་
 འཛིན་བསྟར་གྲོས་དང་མིང་འཛིན་བྱ་གཏུག་གྱོད་གཞི་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། གྱོད་གཞི་ཐག་
 གཅོད་པའི་སྒྲུས་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། རང་འགྲུལ་གྱིས་ཁྲིམས་འཛིན་ལྟ་
 སྟུལ་དང་ལེན་བྱས་ཐོག་ མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་བཅས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟ་སྟུལ་དང་། མིང་གྲོས་གྱི་
 དམངས་གཙོའི་ལྟ་སྟུལ་དང་ལེན་བྱས་ནས། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིའི་གྲོས་འཆར་
 དང་མིང་གྲོས་ལྷན་ཡོན་གྱི་གྲོས་གཞི་དུས་ཐོག་ཏུ་ལས་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ། མིང་གཞུང་གི་ཁྲིམས་སྒྲིང་ཚུ་
 ཚད་ལྡར་ལས་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས།

(གཞིས) འགན་ཁུས་ལེགས་སྒྱུར་དང་དམངས་ཕན་ཞབས་བྱ་སྟེགས་བྱ་བསྐྱབ་ནས། དུར་ཐག་
 གིས་ཕན་ཁུས་རང་བཞིན་གྱི་མིང་གཞུང་སྐྱབ་པ། མིང་གཞུང་གི་ལག་བསྟར་ཁུས་པ་ཇེ་མཐོར་
 གཏོང་བ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བབྱུང་ནས། ལུ་མཐུད་དུ་མིང་གཞུང་གི་འགན་ཁུས་སྒྱུར་བར་སྟུལ་
 འདེད་དང་། སྒྲིག་གཞི་འཛུགས་སྐྱབས་འཕུས་ཚད་དུ་བཏང་ནས། མིང་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་སོ་
 སའི་འགན་འཁུའི་དོན་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་དགོས། བཟ་ཏན་གྱིས་“དབང་ཆའི་ཕྱིས་”
 ཐོ་དང་“འགན་འཁུའི་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱེད་པའི་ཕྱིས་ཐོ”ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། འགན་འཁུའི་
 གསལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ལས་བགོས་ལྷགས་མཐུན་ཡིན་པ། འཁོར་སྐྱོད་ཁུས་ཅན་ཡིན་པའི་མིང་
 འཛིན་ཞབས་བྱ་མ་ལག་འཛུགས་དགོས། མིང་འཛིན་ཞབས་བྱ་སྟེ་གནས་དང་དམངས་ཕན་
 ཞབས་བྱ་སྟེ་གནས་ཚད་ཅུན་ཅན་དུ་སྒྱུར་བའི་བྱ་བ་ཇེ་མཐོར་གཏོང་བ་དང་། མིང་དོན་
 ཞབས་བྱའི་ལས་རིམ་ལེགས་སྒྱུར་བྱས་ནས། སྐབས་བདེ་དང་སྟོམས་སྒྲིག་འབྲེལ་མཐུད་བཅས་ཀྱི་
 མིང་འཛིན་གྱི་ཞིབ་མཆན་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། རྣམ་གངས་མཉམ་འབྲེལ་དང་ཞིབ་
 བཤེར་བྱས་པའི་ཁར། ཞིབ་བཤེར་ཚོགས་མཆན་ལས་རིམ་ཇེ་ཉུང་དུ་བཏང་ནས། མིང་འཛིན་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཚད་ཕན་འབྲས་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ལུ་མཐུད་དུ་མིང་གཞུང་གི་ཆ་འཕྲིན་སྒྱི་
 བསྐྱགས་ལམ་ལྷགས་འཕུས་ཚད་དུ་བཏང་སྟེ། ཞང་གོང་དང་ཕྱི་བ། སྤྱོད་ཁུལ་གྱི་“དོན་གསུམ་”

སྤྱི་བསྐྱགས་བྱ་བ་ལེགས་པར་སྐྱབ་ནས། སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་དབང་ཆ་འགན་
སྤང་དང་། ཐེ་ཞུགས་བྱེད་དབང་། རྩ་སྐུལ་བྱེད་དབང་སོགས་འགན་སྤང་བྱེད་དགོས།

(གསུམ) བྱ་བའི་སྤྱོད་སྤངས་ལེགས་སྐྱར་དང་འགན་འཁུལ་འཁུར་ཤུགས་ཇེ་མཐོར་བཏང་
ནས། དུར་ཐག་གིས་ཞབས་ཞུ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་དགའ་སྐྱབ་དགོས། སྤྱོད་སྤངས་འཇུགས་སྤྱོད་
ནི་ཡུན་རིང་རང་བཞིན་གྱི་ལས་འགན་ཞིག་དུ་བཅིས་ནས། ལུ་མཐུད་དུ་ལས་བྱེད་པའི་“སྤྱོད་
ཚུལ་བཞི”བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་པར་ཤུགས་བསྐྱར་ནས། དཀའ་སྐྱབ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱི་སྟོབས་དར་
སྐྱོང་དང་། ཏན་ཏན་ཏིག་ཏིག་གིས་སྤྱི་དགའ་གི་བྱ་བ་སོ་སོར་སྐུལ་འདེད་བྱས་ཏེ། སྤྱི་དགའ་
གི་ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ལས་བྱེད་པའི་སྟོབ་གསོ་དང་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་
བསྐྱར་ནས། ལས་བྱེད་པའི་འགན་འཁུལ་འཁུར་ཤེས་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད། གཙོ་བོ་
ལས་བྱེད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དམའ་བ་དང་ལས་སྒྲོར་ཆ་རྒྱས་མེད་པ། རྣམ་འགྱུར་རྒྱབ་པོ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།
“ལྷུང་སྐྱབ”སྤྱོད་ཚུལ་དར་སྐྱོང་དང་། ཤུགས་ཆེན་པོས་སྐུལ་འདེད་དང་ལྷང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་སྒྲོས།
སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་ཚད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཉེར་ནས། “ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་སྐབས་བཅུ་
གསུམ་པའི”ལས་སྐྱབ་འོས་འགན་རྣམས་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།

(བཞི) སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇེ་མཐོར་དང་འགན་འཁུལ་གཙོ་བོ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ།
དུར་ཐག་གིས་སྤྱོད་གཙང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་དགའ་སྐྱབ་པ། བན་ཏན་གྱིས་ཏང་སློལ་སྤྱི་
གཙང་འཇུགས་སྤྱོད་གི་འགན་འཁུལ་གཙོ་བོ་ལག་བསྟར་དང་། “ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁུལ་
གཉིས”ཡོད་པ་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་བར་བྱས་ནས། 《སྤྱོད་གཙང་རང་འདོམས་ཚད་གཞི》 དང་
《ཁྱད་གོ་ཁྱད་ཁྲན་ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཚད་གཙང་སློལ་ཡིག》 སོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས། བྱ་
བ་གང་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱང་ལས་ཤུགས་ལས་མི་འཁྱོལ་བར་བྱེད་དགོས། སྤྱི་དགའ་སྟོབ་གསོ་དང་
རུལ་སྤངས་ལ་དོ་སྐྱོལ་བྱེད་པའི་སྟོབ་གསོ། དྲན་སྐུལ་གཏོང་བའི་སྟོབ་གསོ་སོགས་ལེགས་པར་
བཟུང་ནས། སྤྱོད་གཙང་རང་གཞུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཇེ་མཐོར་བཏང་སྟེ་གཞུང་དང་སྤྱོད་གཙང་དར་

ཐེལ་བྱེད་དགོས། མིང་གཙང་ཉེན་ཟོན་འགོག་སྤང་ལ་ཤུགས་སྡོན་དང་། ལྷ་འདོམས་བྱེད་ཤུགས་
ཇི་ཆེར་བཏང་ནས། ཏུས་ཐོག་ཏུ་དབུལ་སྒྱུར་འགག་སྒྲིལ་དང་། མོར་མིང་འགོ་སྒྲོ། ལས་གྲ་
འཇུགས་སྒྱུན་ཐད་ཀྱི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁེ་པན་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲིག་འགལ་བྲིམས་འགལ་གྱི་གྲོད་དོན་
ལས་སྒྱབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འབྱུང་ཚན་ནས་རུལ་སྤངས་སྡོན་འགོག་དང་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཏེ། སྒྲོད་
གཙང་གཞུང་དང་གི་ལས་སྒྱབ་ཁོར་ཡུག་ཅིག་སྒྱུན་པར་འབད་པ་བྱེད་དགོས།

འཐུས་མི་རྣམ་པ། “ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི”ལས་མགོ་ཚུགས་ཟིན་པ་
དང་། གྲུང་ཉེའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་ཏུས་མཆོམས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་ཡོད་པས། ང་ཆོའི་ཕྱག་
ཏུ་འཁུར་བའི་འགན་འཁེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། ལས་འགན་ཁྲར་བས་གཟི་བརྒྱུད་ཐུན་པས། ང་ཆོས་
ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུ་དང་ཞིང་ཆེན་མིང་གཞུང་། ལུལ་ཨུ་དང་ལུལ་མིང་གཞུང་། རྫོང་ཨུ་བཙས་ཀྱི་
ཡང་དག་པའི་མགོ་བེད་དང་། རྫོང་དམངས་ཆེན་དང་རྫོང་མིང་གོས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུལ་དང་རྒྱབ་སྒྱུར་
འོག་ཏུ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་དང་མང་ཆོགས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ། དཀའ་
ངལ་མཐུགས་གཏོར་དང་ལས་བཅོམ་དངོས་གཉེར་སྒྲོས། བྱོན་ཡོངས་ནས་“ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་
སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི”ཏུར་ཐག་

དམིགས་འབེན་མདོན་འགྱུར་བྱེད་པར་འབད་པ་སྟོད་མེད་བྱེད་དགོས།

གུང་རྟོ་རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ ཁང་གི་བྱ་བའི་སྟན་ལུ།

——2016ལོའི་ཟླ10ཆེས་22ཉིན་གྱི་གུང་རྟོ་རྫོང་སྐབས་བཙུ་བའི་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
ཐོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་སྟེང་དུ།

གུང་རྟོ་རྫོང་དམངས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གུ་ལུ་རིན་གཞོན་པ། ཉུན་ལེ་ཞོན།

འཐུས་མི་ནཱ་པ།

ངས་གུང་རྟོ་རྫོང་སྐབས་བཙུ་བའི་བའི་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཟུ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མངགས་བཙུ་ལྷན། ཚོགས་འདུའི་སྟེང་ལོ་ལྷའི་རིང་གི་བྱ་བའི་སྟན་ལུ་
འབུལ་རྒྱ་ཡོན་པས། ལྷན་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོས་ཞིབ་གནང་རྒྱ་མཁྱེན།

སྟན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ལྷའི་བྱ་བར་ཕྱིར་ལྟ་བུ་པ།

གུང་རྟོ་རྫོང་གི་སྐབས་བཙུ་བའི་བའི་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཟུ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཡུན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ལྷའི་རིང་དུ། རང་རྫོང་གི་དཔལ་འབྱོར་
མཁྱོགས་ཐུར་ངང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྩོང་བྱིར་དང་རྩོང་གསེབ་ཀྱི་ནཱ་པ་འབྱུར་
སྟོན་ཆེན་པོ་བྱུང་ལ། མང་ཚོགས་ཀྱི་པན་ཁེ་དངོས་ལོངས་སུ་སྦྱད་པ་ཆེས་མང་བའི་ལོ་ལྷ་རེད།
ད་དུང་རང་རྫོང་གི་དམངས་གཙོའི་བྲིམས་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོན་སུ་མཐུད་དུ་སྦྱལ་འདེད་བྱས་
ཤིང་། མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོན་དང་དམངས་ཆེན་གྱི་བྱ་
བར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གྱུབ་འབྲས་གསར་བ་སྤངས་པའི་ལོ་ལྷ་རེད། ལོ་ལྷའི་ཡུན་དུ་རྫོང་
དམངས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ཁང་གིས་རྫོང་ལུང་སྟོན་བརྟན་འབྱུར་མེད་ཀྱི་མགོ་བྲིད་དང་གོང་རིམ་

དམངས་ཆེན་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་འོག ནན་ཏན་སྒོས་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་པ་དང་སྐབས་
 བཙེ་བརྒྱད་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་སོ་སོའི་དགོངས་དོན། སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཅི་ཞི་ཅིན་ཅིན་
 གྱི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་སྒྲོར་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་ཁུལ། རྫོང་རིམ་པའི་ཧུ་ཡོན་ཚང་འཛོམས་
 གྲོས་ཚོགས་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་བཅས་ལ་སྒྲོལ་སྤྱོད་དང་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་བྱས་ལ། ཏང་
 གི་འགོ་བཟུང་དང་མི་དམངས་རང་བྱིས་རང་བདག་བྱེད་པ། བློ་སྦྱར་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་བ་
 བཅས་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བ་རྒྱན་འབྲུངས་བྱས་ཏེ། རང་རྟོགས་སྒོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་
 དང་“ནན་གསུམ་དྲུང་གསུམ་”ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་དང་། བློ་སྦྱར་ལྟར་འགན་དབང་
 སྤྱོད་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། འགན་ལུན་ནང་གི་ལས་འགན་ཁག་ལེགས་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། རྫོང་
 ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་འགན་ལ་སྤྱང་དང་སྐལ་འདེད་བྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ། ས་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དབང་ཆའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད།

དང་པོ། ཅ་དོན་རྒྱན་འབྲུངས་དང་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་བོས་རྫོང་ཧུ་ཡོན་ཐབས་རྒྱས་དོན་
 འབྲེལ་སྐབ་པར་འགན་ལེན་བྱས།

ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། རྒྱན་ལས་ཧུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཏང་གི་འགོ་
 བཟུང་བྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་དོན་འདི་རྒྱན་འབྲུངས་བྱས་ལ། རང་འགྲུལ་ངང་རྫོང་ཧུ་ཡོན་
 ཐབས་རྒྱས་བཀོད་སྒྲིག་གི་རྩིས་ཆོད་པ་དང་། བློ་སྦྱར་ལྟར་ལྟ་སྐལ་ཁག་གི་འགན་དབང་སྤྱོད་བ་
 བརྒྱད་དེ། ལམ་ཕྱོགས་དང་བྱེད་ཕྱོགས། སྲིད་རྒྱས། རྫོང་ཧུ་ཡོན་གལ་ཆེ་བའི་ཐབས་རྒྱས་དང་
 བཀོད་སྒྲིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་བཅའ་བློ་སྦྱར་བློ་སྦྱོར་སྤེལ་ལག་ལེན་དོན་འབྲེལ་ཡོང་བ་
 བཅས་ལ་འགན་ལེན་བྱས་པས། ཏང་གི་འགོ་བཟུང་དང་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་བློ་སྦྱར་
 བཀོད་བྱ་བའི་གོ་རིམ་གཉིས་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་། གཅིག་ནི་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ཡང་དག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུ། གྲོས་ཚོགས་གལ་ཆེན་དང་བྱ་བ་གལ་ཆེན།
 དོན་དག་གལ་ཆེན་ནམས་དུས་ཐོག་དུ་རྫོང་ཧུ་ཡོན་སྒོ་འདྲི་བ་དང་། ལྷན་སེང་ཁུ་བའི་ལམ་
 ལུགས་རྒྱན་འབྲུངས་བྱས་ཏེ། རྫོང་ཧུ་ཡོན་བསམ་འཆར་ལ་ཉན་པ་དང་བློ་སྦྱར་ལྟར་གོ་རིམ་ལྡན་

པའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་བྱ་བ་ཁག་ལེགས་པོ་སྐྱབ་རྒྱ་འགན་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་
 རྒྱ་རྒྱུ་དང་ཚད་མཐོན་པོས་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བ་བྱས། བྱ་བ་བཀོད་སྒྲིག་གི་ཐད་ནས་སྤྱི་
 ཡོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱར་ཐོན་དང་། རང་རྟོགས་ངང་རྒྱའི་བསམ་དོན་ལག་ལེན་མཐར་
 ཟུན་བྱས། མི་དམངས་འཕུས་ཚུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་དང་དོན་དག་གལ་ཆེན་གྱི་ཆོད་དོན། མི་དོན་
 བསྐྱོར་ཐེན། འཕུས་མིའི་བྱ་བ་སོགས་ཁག་སོ་སོའི་བྱེད་སྒོ་གལ་ཆེན་དག་གཅིག་གྱུར་གྱིས་
 བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་སེམས་མཐུན་པ་དང་། བྱ་བའི་ཐད་ཤུགས་མཉམ་པ།
 འཆར་འགོད་ཐད་ལག་མཉམ་པ་བྱུང་། གཉིས་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱུའི་ཐབས་
 རྒྱས་ལག་བསྟར་བྱས། གཙོ་གནད་ལ་དམིགས་པ་དང་འགན་ཁུས་གཙང་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། དམིགས་
 ཚད་ལས་འགན་ཁག་བདེ་ལྷག་ངང་ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་། བཅའ་བྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
 ཐད་ནས། ཏང་གི་ལམ་ཕྱོགས་དང་བྱེད་ཕྱོགས། སྲིད་རྒྱས་བཅས་ལག་བསྟར་དོན་འབྲེལ་ཡོང་
 བར་འགན་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཏང་ཁྱུས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པར་ཁག་
 ཐེག་དང་། ཁག་སོ་སོའི་འགོ་བྲིད་ཀྱི་རྐྱང་འཛིན་ཁུས་པ་གང་ལེགས་སྒོས་མཐུན་སྦྱར་དང་
 འདོན་སྤེལ་བྱས། གསུམ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྲིམས་ལྟར་མི་དོན་བསྐྱོར་ཐེན་བྱས། ཏང་
 གིས་ལས་བྱེད་པར་དོ་དམ་བྱེད་པའི་རྩ་དོན་དང་མི་དམངས་འཕུས་ཚུགས་ཀྱིས་བྲིམས་ལྟར་
 བསྐྱོར་ཐེན་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་སྦྱོད་པ་གཉིས་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བ་རྒྱན་འབྲེངས་བྱས་ཏེ། གོ་
 རིམ་གཟབ་ནན་ངང་བྲིམས་ལྟར་རྒྱུའི་མི་དོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་བསམ་དོན་མངོན་
 འབྱར་བྱུང་བ་རེད། ལ་ལཱའི་རིང་དུ། རྒྱུའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚུགས་ཆེན་གྱིས་བྲིམས་ལྟར་
 རྒྱུའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚུགས་རྒྱན་ལས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཤེན་གཞོན་པ་མི1 ལྟ་ཡོན་
 མི7དང་། རྒྱུའི་མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་མི1དང་རྒྱུའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་
 ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱད་འགོ་འཛིན་མི1བཅས་གསལ་འདེམས་བྱས་ཤིང་། རྒྱན་ལས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གིས་བྲིམས་ལྟར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་མི་ཐེངས་199བསྐྱོར་ཐེན་བྱས། ལྷུ་ཡོངས་
 ཀྱི་སྤྱི་བྲིད་དེ་བསྐྱོར་གཞག་གསར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་མི་ལྔས་རྩ་

བྲིམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཛོག་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་
 བྱེད་མི་སྤྱི་ཚུ་བྲིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་སྤྱི་ཞབས་པའི་འདུ་ཤེས་ཇི་དྲག་ཏུ་བཏང་། བཞིན་
 རྒྱུ་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཙུག་གནད་བྱ་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་
 རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས། རིག་གནས། སྤྱི་ཁམས་དང་བརྟན་མིང་སྤྱང་སྐྱོང་
 བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གཙུག་གནད་བྱ་བ་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ། ཏང་གི་མིང་རྩམ་དྲིལ་བསྐྱགས་
 དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བརྟན་མིང་ལ་སྤྱང་སྐྱོང་། ས་མཐོའི་མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་གོང་གསལ་
 འཇུགས་སྤྱན། གོང་བྱིར་དང་གོང་གསལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་འཕྱོད་བསྟེན་བཅས་སྤྱི་གྲུ་སྐོར་ཁོར་
 ཡུག་བཅས་སྐྱོང་དང་ས་བསྐྱབ་བཞིག་སྟོ། གོང་གསལ་གསར་བ་འཇུགས་སྤྱན་དང་གནད་དུ་
 འཁེལ་བའི་དབུལ་སྐྱོར། རྫོང་རིམ་པའི་འགོ་བྱིད་ཀྱི་“མཉམ་སྦྲེལ་བརྒྱ”དང་ཁུལ་སྟོན་གྱི་ག་
 སྤྱི་གཉིས་སྟོ། ཏང་མིང་དམག་ཁེལ་ས་བཞི་མཉམ་སྤྱན་དང་མཚོ་བསྐོར་སྤྱགས་ཏའི་འགན་
 བསྐྱར། ཏ་རྒྱལ་དང་མདའ་འཕེན་འགན་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་གཙུག་གནད་བྱ་བ་ནང་དུ་རྩུར་ཐག་
 དང་ཞུགས་པས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བ་གཙུག་པོ་བདེ་སྒྲག་དང་སྦྲེལ་བར་སྤྱུལ་འདེད་ཆེན་པོ་ཐེབས།
 གཉིས་པ། གཙུག་གནད་ལ་དམིགས་པ་དང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབས་ཏེ་ནན་ཏན་
 བྲིམས་བྲིམས་གསལ་འགན་ནུས་ལག་བསྟར་བྱས།

ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དྲིལ་བོར་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ། བྲིམས་ལྟར་
 ལྷ་སྤྱུལ་འགན་དབང་སྤྱད་པ་དང་། རྩུར་ཐག་སྐོས་རང་རྫོང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 བྱ་གཞག་ཁག་མཐུན་སྐྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྤྱུལ་འདེད་བཏང་། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ཆེད་
 དམིགས་བྱ་བ་སྤྱན་ཞུར་ཉན་པ་དང་གོས་ཞིབ་དོན་ཚན་92དང་། གོས་ཚད་དང་གཏན་
 འབེབས་ཁག་59བྱས་ཤིང་། ཆེད་དོན་ལྷ་ཞིབ་དང་བརྟག་དབྱད་ཞིབ་འཇུག་ཐེངས་22དང་ཐེ་
 ཁག་7ཀྱི་བྱ་བར་དབྱད་འཛོག་གནང་། ཁྱོན་བསྐྱམས་དོན་ཚན་303 བསམ་འཆར་དང་གོས་
 འགོ་བཏོན། གཅིག་ནི་གཙུག་གནད་འབྱུང་ཐོན་དང་ཆེད་དོན་གོས་ཞིབ་ཀྱི་སྤྱན་ཞུལ་ལྷན་
 འཆར་གཞི་དང་མོར་མིང་གྱི་སྟོན་ཅིས་དང་ངས་ཅིས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དེ་དཔལ་འབྱོར་བྱ་

བ་ལ་ལྷ་སྐུལ་བྱེད་པའི་གཙོ་གནད་དུ་འཛིན་པ་རྒྱན་འབྲུངས་བྱས་ཏེ། རྫོང་སྤྱི་དགའ་ལྷོ་མ་
 དངུལ་བསྐྱུ་བྱས་སྐོར་དང་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་རྣམ་གྲངས་ལ་མ་དངུལ་བཞག་ཆད། དེ་
 དག་དོ་དམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་གྱི་སྟན་ལྟ། དེ་བཞིན་ཁག་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པ། གསུམ་པའི་དོ་མཉམ་རང་བཞིན་གྱི་མ་དངུལ་སྤྱོད་སྐྱུར་གཏོང་སྤྱོད་དང་ཁ་གསལ་མ་
 དངུལ་གྱི་འཆར་འགོད་སྟན་ལྟ་ལ་ཉན་པ་དང་གོས་ཞིབ་བྱས། ད་དུང་གུང་ཏོ་རྫོང་གི་ས་
 ཞིང་གསལ་འཛིག་རྣམ་གྲངས་མ་དངུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཡི་སྟན་ལྟ་དང་། 《སྐར་
 ལས་ལྷག་པར་རྒྱུ་ཐོན་ལུངས་ལེགས་པོ་མཐོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཆོན་རིག་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་ཆད་ཇེ་མཐོར་གཏོང་བའི་སྐོར་གྱི་བརྟག་ཞིབ་སྟན་ལྟ།》བཅས་ལ་ཉན་པ་དང་གོས་ཞིབ་
 བྱས་པར་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་གོས་ཆད་ཆད་དོན་སྤྱི་ཁ27ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྩལ་པ་ལྡན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད། གཉིས་ནི་
 བྱོན་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་བྲིམས་ལྷན་དོན་དག་གལ་ཆེན་ཐག་གཅོད་བྱས། རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་གིས་དོན་དངོས་བྱུང་འབྲེལ་བྱེད་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་《གུང་ཏོ་རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་
 ཚོགས་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གལ་ཆེའི་དོན་གནད་སྐོར་གྱི་གཏན་འབེབས་》ཐག་
 གཅོད་བྱས་ཤིང་། དུས་ཐོག་ཏུ་《བྲིམས་ལྷགས་སློབ་གསའི་ལོ་ལྔ་ཆོན་དུག་པའི་འཆར་འགོད་
 གོས་ཆད་ཀྱི་ལག་བསྟར་ལ་ཤུགས་སྤོར་རྒྱག་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་སྟན་ལྟ།》དང་《གུང་ཏོ་རྫོང་གི་འོས་
 འགན་སློབ་གསའི་དུས་རིམ་གྱི་སློབ་གྲུའི་སྤྱི་གཞི་ལེགས་སྤྱི་གི་འཆར་འགོད་སྟན་ལྟ།》《གུང་
 ཏོ་རྫོང་མི་དམངས་སྤྱི་དགའ་ལྷོ་མ་སྤྱི་གཞི་ལེགས་སྤྱི་གི་འཆར་འགོད་སྟན་ལྟ།》《མཚོ་སྤྱོད་ལྷ་ལྷ་
 ཏོ་རྫོང་གི་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་གོང་གསལ་དང་གོང་རྒྱལ་འཆར་འགོད་མ་ལག་གི་སྟན་ལྟ།》《འཕྲོད་
 བསྟེན་དང་མི་འཁོར་འཆར་ལྡན་བྱ་བཅའི་སྤེལ་གཞི་ལེགས་རྩལ་སྤྱི་གཞི་ལེགས་སྤྱི་གི་དང་
 གཅིག་སྤྱི་སྐོར་གྱི་གོས་གཞི་》 “ལོ་ལྔ་ཆོན་བཅུ་གསུམ་པའི་”འཆར་འགོད་དང་མི་དམངས་
 འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྐབས་སུ་མཚམས་འཛིག་བྱེད་པའི་
 སྟན་ལྟ་བཅས་ལ་ཉན་པ་དང་གོས་ཞིབ་བྱས། བྱོན་བསྐྱེམས་གོས་ཆད་ཆད་དོན་ཁག32ཐག་

གཅོད་བྱས། གསུམ་ནི་དམངས་འཆར་དོ་ཁུར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཉ་སྟལ་བྱེད་ཤུགས་
 རི་དྲག་ཏུ་བཏང་། ཚལ་རྩ་འགག་ཚུ་མཛོད་ས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་མི་ས་གནས་གཞན་པར་བཀོད་
 སྤྱིག་བྱས་ཚུལ་དང་། རྩན་མོང་གི་ནགས་དབང་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅས། རྩ་བང་སྤྱི་ཁམས་
 སྤང་སྤྱོད་གི་ཁ་གསལ་བྱ་དགའི་སྤྱི་དུས་དོན་འབྱེད་བྱས་ཚུལ། སྤྱི་ཁམས་ལུགས་ལས་འཛུགས་
 སྤྱན་དང་སྤྱན་རྩལ་འཕྲོད་བཞེན་ལམ་སྤོལ་བསྐྱར་བཅས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཚུལ། ཚལ་རྩ་འགག་
 ཚུ་མཛོད་ས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་མི་ས་གནས་སྤྱི་བྱས་རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱི་དུས་དོན་འབྱེད་བྱས་ཚུལ།
 ཞིང་སྤྱི་གསར་བ་དང་འབྲོག་སྤྱི་གསར་བ་འཛུགས་སྤྱན་གྱི་གནས་ཚུལ། རྩམ་གངས་གཙོ་གས་
 ཀྱི་འཛུགས་སྤྱན་གནས་ཚུལ། རྩ་བེད་བྱ་བ་དང་ཆབ་ཆའི་གོང་རྩལ་འཛུགས་སྤྱན། ཚལ་རྩ་
 འགག་གོང་རྩལ་རྩལ་གས་འཛུགས་སྤྱན་གྱི་གནས་ཚུལ། མི་འབོར་དང་འཆར་ལུན་བྱ་བཅིང་
 བྱ་བ། འཕྲོད་བཞེན་དང་ཟས་རིགས་སྤྱན་རྩལ་གྱི་ཉ་སྟལ་དོ་དམ་སྤྱི་གས་ཆེད་དོན་སྤྱན་ཁྱུ་དོན་
 ཚན་92ལ་ཉན་པ་དང་གོས་ཞིབ་བྱས་ཤིང་། གོས་འགོ་དང་བསམ་འཆར་དོན་
 ཚན་175བཏོན། རྩལ་སྤྱི་གཞུང་དང་རྩ་བེད་དང་། རྩལ་ཁོངས་ས་ཁམས་ཐོན་ཁུངས། ཞིང་
 འབྲོག་དང་མི་ཤུགས་ཐོན་ཁུངས། སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྤང་དང་དབུལ་སྤྱོད་། ཡུལ་མི་ས་གནས་
 གཞན་པར་བཀོད་སྤྱིག་དང་ཁང་ཁོངས་དོ་དམ་སྤྱི་གས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁག་7ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་
 དབུད་མོལ་གནང་། གོས་འགོ་དང་བསམ་འཆར་དོན་ཚན་39བཏོན། རྩལ་ཁོངས་ཀྱི་དབུལ་
 སྤྱོད་གསར་སྤོལ་དང་སྤོལ་སྤོལ་གསོ། གོང་ཁྱེར་དང་གོང་གསལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་འཕྲོད་བཞེན་
 དང་མཚོ་སྤྱོད་ས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་ཁོར་ཡུག་བཅས་སྤྱོད་། ཆབ་ཆ་གོང་རྩལ་གྱི་གོང་ཁྱེར་དོ་
 དམ་གྱི་སྤྱིག་བཀོད། ཚལ་རྩ་འགག་གོང་རྩལ་རྩལ་གས་འཛུགས་སྤྱན་བྱ་བ་སྤོལ་ཚུལ་བཅས་ལ་
 ཉ་ཞིབ་དང་བཏྲག་དབུད་ཞིབ་འཛུགས་བྱས་ཏེ། གོས་ཞིབ་བསམ་འཆར་དོན་ཚན་89བཏོན་
 བས། རང་རྩལ་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་རྩན་མཐུད་སྤྱོད་བྱལ་དང་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་
 འགོ་བར་སྟལ་འདེད་བཏང་། ཏུར་ཐག་ཆེན་པོས་ཞིང་ཆེན་དང་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་འཕུས་
 ཚོགས་རྩན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་གཞིགས་འདེགས་བྱས་ཏེ། རང་རྩལ་དུ་སྤོལ་བའི་ཡུལ་ཚོ་

དང་གྲོང་རྒྱུ་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་དང་འཕུས་ཚབ་བྱ་བ། རྫོང་དང་ཡུལ་
 ཚོ་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་གྱི་བྱ་བ་དང་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་གནས་ཚུལ། དགོན་པའི་
 རྫོང་དང་དབུལ་སྐྱོར་བྱ་བ། བཟོ་ལས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕེལ་རྒྱས། དབུལ་ཅའི་ཐད་ནས་ཁེ་
 ལས་ཁུངས་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཚུལ་དང་སློབ་གསོའི་བྱ་བ། གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡོང་
 བྱས་བྱ་བ་གཉེར་བའི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་གྱི་སྐྱོན་བརྟེན་སྐྱོན་བཅས་འགན་སྲུང་དང་བྱ་བ་
 མའི་སློབ་ཁྲགས་གྱི་གནས་ཚུལ། 《ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ (ཞིང་ཆེན་ཡོངས་
 གྱི་“གཞི་གཉིས་”ལྷན་བརྟན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆེད་དོན་སྐྱོན་ཁྲའི) གྲོས་ཞིབ་བསམ་འཆར་
 དང་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཁུངས་གི་དགོ་ཤོན་དཔུང་སྡེ་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ཆེད་དོན་འདྲི་ཅད་གྱི་དོན་
 དག་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོས་རྩིས་འདེད་ལྟ་སྐྱུལ་བྱེད་པ》 ཞེས་པའི་བྱ་བ་
 དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཚུལ་སོགས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་དང་བརྟག་ཞིབ་གནང་། ད་དུང་ཁུལ་མི་དམངས་
 འཕུས་ཚོགས་ཟུ་ཡོན་སྐྱོན་ཁང་ལ་གཞིགས་འདེགས་བྱས་ཏེ། རང་རྫོང་དུ་ཁུལ་ཡོངས་གྱི་ཞིང་
 འབྲོག་བྱ་བའི་དབུད་སྤེང་དང་“ལོ་ལྔ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པའི་”འཆར་འགོད་དུས་རིམ་བར་མའི་
 ཆེད་དཔག་སྐྱོར་གྱི་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་སློ་སྤེལ་བ་ཡིན།

གསུམ་པ། ལྟ་སྐྱུལ་བྱེད་ཤུགས་རི་དྲག་དང་དྲང་བདེན་ལ་བཅི་སྲུང་བྱས་ཏེ་དམངས་གཙོ་
 བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་།

རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་སྐྱོན་ཁང་གིས་བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་། བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་
 པ་དེ་ལྟ་སྐྱུལ་གྱི་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་སྟེ། བྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲང་སྟོང་སྲུང་དྲང་བདེན་ཡོང་བར་སྐྱུལ་
 འདེད་བྱས། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་ཞིབ་བཤེར་ཐངས་9དང་ཆེད་དོན་འདྲི་ཅད་
 ཐངས་2བྱས་པ་དང་། བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འགོ་དོན་ཆན་35བཏོན། གཅིག་ནི་བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་
 ཞིབ་བཤེར་ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་ཏེ་བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱུལ་སྤེལ་གཏོང་བར་འབད་བཅོན་
 བྱས། ཉུང་ཞིང་ལེགས་པ་དང་ཕན་རུས་དངོས་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པའི་ཅ་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་
 བྱས་ཏེ། 《ཕྱིས་བཤེར་སྐྱོར་གྱི་བཅའ་བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་》 དང་ 《འོས་འགན་སློབ་གསོའི་བྱིས་སྐྱོང་འཛུགས་》

བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་བོད་སྐད་ཡིག་བྱ་བའི་སློལ་ཡིག། 《ཀྲུང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་སྐོར་གྱི་བཅའ་བྲིམས།》 《མཚོ་སྔོན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལུགས་བྱ་བའི་
 སློལ་ཡིག།》 《ཀྲུང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་བྱེད་དང་གོང་གསེབ་ཀྱི་འཆར་
 འགོད་བཅའ་བྲིམས།》 《རིག་དངོས་སྤྱང་སྐྱོང་གི་བཅའ་བྲིམས།》 སྐད་སྐད་བཅའ་བྲིམས་དང་
 བྲིམས་སློལ་ཉ་ཡི་བྲིམས་འཛིན་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་གནད་དུ་བབྱུང་ཞིང་། བསམ་འཆར་
 དང་གྲོས་འགོ་དོན་ཚན་35བཏོན་ནས། གོང་གི་བཅའ་བྲིམས་དང་བྲིམས་སློལ་དེ་དག་རང་
 རྫོང་གིས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བྱང་། དུར་ཐག་གིས་ཁིང་ཆེན་མི་
 དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་གཞིགས་འདེགས་བྱས་ཏེ། 《ཀྲུང་དུ་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་བཅའ་བྲིམས།》 ལག་བརྟར་བྱེད་
 ཐབས་དང་། 《མཚོ་སྔོན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཀྲུང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྐད་
 ཡིག་བཅའ་བྲིམས།》 ལག་བརྟར་བྱེད་ཐབས།》 《མཚོ་སྔོན་ཁིང་ཆེན་གྱི་བསྐྱོན་ས་སྤྱང་སྐྱོབ་སློལ་
 ཡིག།》 《མཚོ་སྔོན་བོད་མངོས་རྫོངས་ཁུལ་གྱི་དོ་དམ་སློལ་ཡིག་（འཆར་ཟིན་གྱི་བཟོ་བཅས་མ་
 ཡིག）》 《མཚོ་སྔོན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཁིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་དབུལ་སྐྱོར་གསར་སྐྱེལ་སློལ་ཡིག（འཆར་
 ཟིན）》 གི་བྲིམས་འཛུགས་བཟྱག་ཞིབ་བྱ་བ་གཏན་འབེབས་བྱེད་པ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ལ། ཁུལ་
 མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་གཞིགས་འདེགས་བྱས་ཏེ། རང་རྫོང་གི
 《ཀྲུང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་འབོར་དང་འཆར་ལུན་བྱ་བའི་བཅའ་བྲིམས།》
 དང་《ཟས་རིགས་འཕྲོད་བསྟེན་བཅའ་བྲིམས།》 《གནམ་དབུད་བཅའ་བྲིམས།》 《མཚོ་སྔོན་ཁིང་
 ཆེན་གྱི་མི་འབོར་དང་འཆར་ལུན་བྱ་བའི་སྐོར་གྱི་སློལ་ཡིག།》 《སྤྱན་རླུང་དོ་དམ་བྱེད་ཐབས།》
 《ངལ་སྤོལ་གན་རྒྱུའི་བཅའ་བྲིམས།》 《ཁིང་ལས་སྐོར་གྱི་བཅའ་བྲིམས།》 《ཡོམ་འགོག་གེགས་
 སེལ་གྱི་བཅའ་བྲིམས།》 《མཚོ་སྔོན་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་ཚོས་
 ལུགས་བྱ་བའི་སློལ་ཡིག།》 སྐད་སྐད་བཅའ་བྲིམས་བྲིམས་སློལ་སྐོར་ལ་བྲིམས་འཛིན་ཞིབ་བཤེར་
 བྱེད་པ་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱས། གཉིས་ནི་བྲིམས་འཛིན་གྱི་ཉུ་སྐུལ་ལ་ཤུགས་སྤོན་བྱས་ཏེ།

བྱིས་པ་འཛིན་དྲང་གཞག་ཡོང་བར་སྐྱལ་འདེད་གང་ལེགས་བྱས། བྱིས་པ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
 བྱིས་པ་ལྟར་འགན་ནུས་བསྐྱབ་པ་དང་བྱིས་པ་འཛིན་དྲང་གཞག་ཡོང་བར་དམིགས་ཏེ། རྫོང་
 བྱིས་པ་ཁང་གི་འདྲི་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྱེད་དོན་ཁག་བཞི་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་བ་
 དང་ཉེས་དོན་འདྲི་གཙོད། དམངས་དོན་འདྲི་གཙོད། བྱིས་པ་འཛིན་དྲང་བདེན། རྫོང་སྐྱོད་
 བྱིས་པ་ར། མི་དམངས་འདྲི་གཙོད་ལས་རོགས་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་དང་། བྱིས་པ་འཛིན་
 སྐྱོག་གྲོལ་བསྐྱར་བཅས་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་སྟན་འཛིན་སྐྱོར་ལ་ཉན་པ་
 དང་གྲོས་ཞིབ་བྱས་ཤིང་། རྫོང་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཏུག་བཤེར་
 བྱེད་སྒོ་དང་བཅས་བྱིས་པ་ཀྱི་ལྟ་སྐྱལ། ལས་ཐོག་ཉེས་གསོག་ཞིབ་གཙོད་དང་སྟོན་འགོག
 བྱིས་པ་འཛིན་ཚད་གཞི་དང་དེའི་བྱིས་པ་འཛིན་སྐྱོག་གཞི་བསྐྱར་བཅས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ཀྱི་ཆེད་དོན་བྱ་བའི་སྟན་འཛིན་སྐྱོར་ལ་ཉན་པ་དང་གྲོས་ཞིབ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་ལེགས་སྐྱར་བྱ་དགོས་
 པའི་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འགོ་བཏོན་ལ། “གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས་” བྱིས་པ་ལྟར་སྤྱོད་
 འཛིན་བྱེད་པར་ལྟ་སྐྱལ་དང་བྱིས་པ་འཛིན་དྲང་གཞག་ཡོང་བར་སྐྱལ་འདེད་བྱས་ཏེ། ལྟར་ལས་
 ལྟག་པའི་བྱིས་པ་འཛིན་བྱ་སྤྱོད་ཚད་ལྟར་དང་། ཚད་མཐོན་པོས་བྱིས་པ་ལྟར་སྤྱོད་འཛིན་པའི་
 ལྟས་པ་དང་བྱིས་པ་འཛིན་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ལུགས་ཇེ་མཐོར་བཏང་། གསུམ་ནི་ཆེད་དོན་འདྲི་
 ཚད་ལ་ལུགས་སྟོན་བྱས་ཏེ་དོན་དངོས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱལ་ཕན་ནུས་ཇེ་ཆེར་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱས། མང་
 ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཆུང་ལུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁམས་ཁ་གསལ་བྱ་
 དགའི་སྤྱོད་ལུས་དོན་འཁྱོལ་དམ་པོ་ཡོང་བར་དམིགས་ཏེ། «གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ས་ཁོང་བཅས་བྱིས་པ་»སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆེད་དོན་འདྲི་ཚད་སྤེལ་བ་ལག་
 བསྟར་དང་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བར་བྱས་ཤིང་། འབྲུང་ཐོན་གྱི་གནད་དོན་མངོན་གསལ་ཅན་
 རྫོང་མི་དམངས་སྤྱོད་གཞུང་ལ་བརྒྱུད་སྤྱོད་བྱས་ནས་དག་ཐེར་བྱེད་དུ་བཅུག་པར་མ་ཟད།
 ཇེས་འདེད་ལྟ་སྐྱལ་བྱེད་པར་ལུགས་སྟོན་བྱས་པ་དང་། ལུས་བཅད་ལྟར་དག་ཐེར་དོན་འཁྱོལ་
 བྱས་ཚུལ་ལ་ཉན་ཏེ་འདྲི་ཚད་ཀྱི་བྱུང་འབྱས་ཟམ་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕན་འབྲས་དངོས་ལ་

འགྲུག་བར་བྱས། བཞིན་ཡིག་སྐར་ངོ་གཏུག་གི་བྱ་བར་ཤུགས་སྒྲོན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་མེད་
སྤང་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས། ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་སྐར་ངོ་བཅར་དང་
ལེན་དང་སྤེལ་བྱེད་པ་དེ་དམངས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་སེལ་བ་དང་། དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྤང་
བའི་རྒྱས་ལྡན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། ལྷན་ཏན་སྒོས་ཡིག་སྐར་ངོ་
གཏུག་གི་གྲོད་དོན་ལ་ལྷ་སྐལ་བྱེད་ཤུགས་རེ་ཆེར་བཏང་ཞིང་། ཏུར་བཅོམ་གྱིས་གཞུང་གཅིག་
ཁང་གཉིས་དང་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་ཁག་མཐུན་སྦྱོར་དང་སྐལ་འདེད་བྱས་ལ། མང་ཚོགས་
ཀྱིས་བཏོན་པའི་གནས་ལུགས་ཅན་གྱི་གནད་དོན་དུས་ཐོག་དུ་ཐག་གཅོད་བྱས། ལོ་ལྔའི་རིང་
དུ། མང་ཚོགས་ཀྱི་བསྐར་ཡིག་122དང་ལེན་དང་ངོ་གཏུག་ལ་ཡོང་མཁན་མི་ཐངས་269ཕྱི་
ལེན་བྱས། ཡིག་སྐར་ངོ་གཏུག་གི་བྱ་བ་བརྒྱད་དེ་འགལ་བ་ནི་འཇགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་
མཐུན་གྱི་བརྟན་མེད་ལ་སྤང་སྦྱོང་བྱས།

བཞི་པ། མཐུན་སྦྱོར་བསྐར་པ་དང་འབས་ཁྱ་རེ་ལེགས་སུ་བཏང་སྟེ་འཐུས་མིའི་གཙོ་རྒྱས་
འདོན་སྤེལ་བྱས།

ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ལྷན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འཐུས་མིའི་
བྱ་བ་ལེགས་པོ་བསྐྱབ་པ་དེ་མང་གཞིའི་བྱ་བ་ཞིག་དུ་ཅིས་ནས། མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་བདག་གཞིའི་རྒྱས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པར་སྐལ་འདེད་བཏང་། གཅིག་ནི་འགན་རྒྱས་
སྐྱབ་སའི་སྟེགས་བྱ་བསྐྱར་ཏེ་འཐུས་མིའི་འགན་འཁུར་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་རེ་མཐོར་བཏང་། གོས་
ཚོགས་གོལ་བའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཀྱན་དུ། འཐུས་མི་དང་འདེམས་དམངས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་
པའི་ལྷན་ལྡན་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལྔར་ལས་ལྷ་རེ་ཆེར་བཏང་སྟེ། རང་རྫོང་གི་ཞིང་ཆེན་དང་
ཁུལ། རྫོང་དང་གྲོང་རྡལ། དུལ་ཚོ་བཅས་ཀྱི་རིམ་བཞི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་དེ་འཐུས་མི་
ཚོགས་ཚུངས་86བཀོས་ནས་བྱེད་སྒྲུབ་སྤེལ། གྲོང་རྡལ་དང་དུལ་ཚོ་11གི་སྤྱི་འཛིན་གྲོང་ཚོ་99ལ་
བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ལེན་སྐོམ་110སྟེག་བཀོད་བྱས་ནས། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སོ་སོའི་བྱ་བའི་
ཐད་ལ་བཏོན་པའི་དགོ་མཆན་ཅན་གྱི་བསམ་འཆར་ལྟ་བུ་དང་བསྐྱེད་བྱས་བྱས། བྱོན་ཡོངས་

ནས་“ཁང་གཉིས་”འཕྲགས་སྐྱུན་ལ་སྐྱལ་འདེད་བྱས་ཏེ། རྫོང་དང་ཡུལ་ཚོ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མི་
 དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ལེན་ཁང་དང་འབྲེལ་གཏུག་ཁང་བསྐྱུན་ཚད་100%ལ་སླེབས་
 པས། འཕུས་མི་དང་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་གཏན་ཅན་དུ་གྱུར། གྲོས་
 ཚོགས་གོལ་ཇེས་ཀྱི་རིང་ལ། འཕུས་མིའི་རྣམས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་མི་འདང་བ་དང་འགན་འཁུ
 གྲུབ་རྣམས་ཞན་པའི་སྟོང་ཆ་འདི་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ། ཡུལ་ཚོ་དང་གོང་དུ་གྱི་མི་དམངས་འཕུས་
 ཚོགས་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་“པར་ངོས་གཅིག་དང་རིམ་གསུམ་”དང་། “བྱང་བྱ་གཅིག་དང་
 རྟེགས་བྱ་གཅིག་” “ཐོ་འགོད་ལྔ་དང་དེབ་རྒྱུད་གཉིས་” བཅས་ཀྱི་བྱ་བའི་རྣམས་པ་གསར་བ་
 རྒྱབ་གདལ་དུ་བཏང་། བཏང་ཚད་95%ཡན་ལ་སླེབས། འཕུས་མི་རྣམས་ལ་སྐྱབས་བདེ་བའི་
 སློབ་སྦྱང་བྱེད་ས་དང་བྱེད་སྡོལ་སྤེལ་ཡུལ། ཞབས་ཁུའི་སྐར་ཁུང་དང་འགན་འཁུ་སྐྱབ་སའི་
 རྟེགས་བྱ་སོགས་བསྐྱུན་པས། ཞིང་ཆེན་དང་ཁུལ། རྫོང་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགོ་བཟུང་གི་ཁས་
 ལེན་གང་ལེགས་ཐོབ། གཉིས་ནི་སྤྱི་ཚད་མཐོར་འདེགས་སུ་བཏང་སྟེ་འཕུས་མིའི་འགན་འཁུ་
 ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་གསོན་ཤུགས་ལ་སྐྱལ་སྤེལ་བཏང་། འཕུས་མིའི་བསམ་གྲོས་སྐྱབ་གཉེར་
 སྤྱི་ཚད་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་འཕུས་མིའི་འགན་འཁུ་ལག་བསྟར་གྱི་སློབ་མས་འཕེལ་ས་
 དང་། དམངས་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་འཕྲགས་སྐྱུན་ལ་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བའི་གཞི་འཛིན་ས་གལ་
 ཆེན་ཞིག་ལ་བརྩིས་ཤིང་། འཕུས་མིས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་དང་སྐྱབ་ལན་བཏབ་པར་“རིམ་
 བཞིའི་ཞིབ་བཤེར་”དང་། སྐྱབ་སྐྱལ་ལམ་ལུགས་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་སྐྱལ་འདེད་བྱས་ཏེ། གྲོས་
 འགོ་སྐྱབ་གཉེར་གྱི་སྤྱི་ཚད་ལྡར་ལས་ཇེ་མཐོར་བཏང་། གྲོས་འཆར་གལ་ཆེན་སྐྱབ་གཉེར་
 བྱེད་པར་དམིགས་ཏེ། འཕུས་མིས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་གྱི་ཁྲོད་ནས་དམངས་འཆར་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པ་དང་ཕྱོགས་བསྐྱུས་རང་བཞིན་ཆེ་བ། རྒྱབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཁག་26དམིགས་སུ་
 བཀར་ནས་སྐྱལ་སྐྱབ་བྱས། སྡེ་གཅིག་གིས་ཁྱོད་ཡོངས་འཐེན་པ་བརྒྱུད་དེ་གྲོས་འཆར་སྐྱབ་
 གཉེར་གྱི་སྤྱི་ཚད་ཇེ་མཐོར་བཏང་སྟེ་འབྲུར་ཐོན་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ནན་ཏན་གྱིས་
 ཐག་གཅོད་བྱས། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། འཕུས་མིས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་319ཡོད་པ་ཆང་མ་

བསྐྱབས་ཤིང་ལན་བཏབ། དེའི་ནང་དུ་ཐག་གཅོད་དང་གཞི་རྒྱུ་ཆ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་
པ་124ཡོད། དེས་སྤྱི་འཐོར་གྱི་38.9% ཟེ། ད་ལྟ་ཐག་གཅོད་བྱེད་བཞིན་པ་97ཡོད་ལ།
དེས་སྤྱི་འཐོར་གྱི་30.4%ཟེ། ཆ་རྒྱུན་གྱིས་ཚོད་འཛིན་ཐེབས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་རིམ་བཞིན་ཐག་
གཅོད་བྱ་དགོས་པ་65ཡོད། དེས་སྤྱི་འཐོར་གྱི་20.4%ཟེ། སྤོང་ཁུས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་ཆ་རྒྱུན་གྱི་
ཚོད་འཛིན་ཐེབས་པའི་དབང་གིས་33དབྱེད་གཞིར་བསྐྱར་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་འཐོར་

གྱི་10.3%ཡིན། གསུམ་ནི་ལས་སྒྲིའི་སྤྱོད་བཅར་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་སྟེ་འཐུས་མིའི་འགན་
འཁུར་བའི་རྣམས་པ་ཇེ་མཐོར་བཏང་། གསོ་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱེད་པ་དེ་འཐུས་མིའི་འགན་
འཁུར་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཆུ་ཚད་ཇེ་མཐོ་དང་། བྱ་བའི་རྣམས་པ་ཇེ་མཐོར་གཏོང་བའི་ཐབས་
ལམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། ཆིང་ཏའོ་དང་ཅིང་ཀང་ཏུན།
པེ་ཏད་ཏོ། ཅང་སུའུ་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་གསོ་སྤྱོད་འཛིན་གྲྭ་ཐེངས་7ལ་
བསྐྱབས་པ་དང་། འཐུས་མི་ཞུགས་ཚད་མི་ཐེངས་180ཟེ། རྫོང་གི་སྐབས་བརྒྱ་བཞི་བའི་མི་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ལ། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་
སྤྱད་དེ་གཅིག་སྤྱད་གསོ་སྤྱོད་བྱས། ཁུལ་ལྷན་ཏང་གི་སྒོ་བ་གྲུའི་དགེ་ཤུན་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་
ཡོད་ཆེད་ལས་མི་སྣ་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ། རྫོང་རིམ་བའི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིར་
ཐེངས་7ལ་ཆེད་དོན་འཆད་ཁྲིད་སྟེ། ཞིང་ཆེན་དང་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱིས་

གཉེར་བའི་ 《ཉན་འཛིག་དང་གོས་ཞིབ་ཀྱི་ཆེད་དོན་བྱ་བའི་སྒྲན་ཞུ》 དང་། དེ་བཞིན་
ཡོངས་ཁབ་སྒྲོན་ཅིས་དང་ངེས་ཅིས་ལ་ཞིབ་བཤེར་ལྟ་སྐུལ་བྱ་བའི་ཆེད་དོན་བྱར་ཁྲིད་
ཐེངས་9ཡི་ནང་དུ་ཞུགས། རིགས་མི་འདྲ་བའི་གསོ་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པས། འཐུས་མིའི་བྱང་ཚད་
མཐོ་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་འགན་འཁུར་སྤྱོད་རྣམས་ཆུ་མི་ཆད་པར་མཐོ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། བཞི་ནི་ཐེ་ཞུགས་ཀྱི་
ལམ་སྟོན་འཐུས་ཚོད་དུ་བཏང་སྟེ་འཐུས་མིས་སྤོང་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་
ཆེར་བཏང་། ཟམ་མི་ཆད་པར་འཐུས་མིས་སྤོང་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་
བཏང་སྟེ། བྲིམས་ལྟར་འཐུས་མི་ཐེ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་གནས་ཚུལ་ཤེས་དབང་ལ་འགན་

སྤང་བྱས། བོད་ཆེན་དང་ཁུལ། རྫོང་བཅས་ཀྱི་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཁག་
བཤོས་བྱས་ཏེ་བྲིམས་འཛིན་ཞིབ་བཤེར་དང་ཆེད་དོན་བརྟག་ཞིབ། བྱ་བར་དབྱད་མོལ་དང་
ཆེད་དོན་འདྲི་ཅད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་དབྱད་མོལ་དང་དེའི་དབྱད་འཛིན་སྐྱོད་
ཀྱི་བྱེད་སྒྲིལ་མི་ཐེངས་390ནང་དུ་ཐེ་ཞུགས་བྱེད་པ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས། ཡུལ་ཚོ་དང་གོང་དལ་
ཁག་གི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཀྲུ་ཞི་དང་ཀྲུ་ཞི་གཞོན་པ། དམངས་འཕུས་ཚོགས་
ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་རྣམས་ཁག་བཤོས་ནས་བསྐྱོམས་པས་བྱུང་ཞུགས་མི་ཐེངས་247བཀོད་སྒྲིག་
བྱས་ཏེ། བན་རྒྱས་ཐུན་པའི་སྒྲིལ་མི་འཕུས་མིའི་བྲིད་དོན་སྤང་བ་དང་ཉ་སྟུལ་ལ་གསོན་ཤུགས་
རྒྱས་སུ་བརྟུག་རྒྱུ་ལཱ་ལྔ་འོག་སྒྲིལ་ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་7ཀྱི་སྡོན་ལ། གྲོས་ཞིབ་སྟན་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ནས་རྒྱུ་
ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་རྣམས་ལ་བཀྲམ་པ་རྒྱུ་འབྱོར་བྱས་ཏེ། གྲོས་ཞིབ་ཀྱི་དུས་
ཆེད་འདུང་མོ་མཁོ་འདོན་དང་གྲོས་ཞིབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་མཐོ་ཅུ་གཏོང་བར་མང་གཞི་བཏིང་།

ཨ་བ། ཀྲུ་སྤྱོད་ལེགས་བཅས་དང་རྒྱས་སྤྱོད་མཐོར་འདེགས་བཏང་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་དུ་རང་
ཉིད་འཛུགས་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཤུགས་བསྐྱར།

ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། བན་ཏན་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལས་ལྷན་ཁང་གིས་ཀྲུ་དབྱང་དང་བོད་
ཆེན། ཁུལ་དང་རྫོང་ལྷན་ཁང་གིས་གསར་བ་དང་སྤང་བྱ་གསར་བ་ལག་བསྟར་དོན་འབྱོར་
བྱས་ཏེ། གཏོང་ཟབ་སྒྲིལ་ཏང་གི་མང་ཚོགས་ལམ་སྟོན་གྱི་སྒྲོ་བ་གསོ་དང་ལག་ལེན་གྱི་བྱེད་སྒྲིལ་
“བན་པོ་གསུམ་དང་ཏན་ཏིག་གསུམ་”ཀྱི་ཆེད་དོན་སྒྲོ་བ་གསོ། “སྒྲོ་བ་པ་གཉིས་དང་བྱེད་པ་
གཅིག་”གི་སྒྲོ་བ་སྤྱོད་དང་སྒྲོ་བ་གསོའི་བྱེད་སྒྲིལ་རྣམས་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་བོད་ལ་ ལས་ཁུངས་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་དང་བསམ་སྒྲིལ། རྫོང་འཛུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ། ལམ་ལུགས་དང་མཐོག་མཐུག་ཆས་བཅས་
འཛུགས་སྟན་བྱེད་པར་ཤུགས་སྒྲོན་ཅིང་འགྲུ་བཏང་སྟེ། འགན་འཁུར་སྒྲིལ་རྒྱས་དང་བྱ་བའི་རྒྱ་
ཆེད་ཐུར་ལས་སྟན་པར་ཅི་མཐོར་སོང་།

(གཅིག) བསམ་འཆར་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་
ཀྱི་འཛུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱས། རྫོང་ལྷན་ཁང་མཐོན་པོས་ཀྲུ་ཀྲུ་ཀྲུ་དབྱང་དང་བོད་

ལྟའི་《རྫོང་དང་ཡུལ་ཚོ་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཁྱུར་ཆོག་གི་བྱ་བ་དང་འཇུག་སྐྱོན་ལ་
 ལྟགས་སྟོན་རྒྱག་རྒྱུ་ལྟེ་སྐོར་གྱི་བསམ་འཆར་》ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་ནས། དུས་ཐོག་ཏུ་ཆེད་དོན་
 ཆོག་མཁན་འདུ་འཆོག་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། 《རྫོང་དང་ཡུལ་ཚོ་རིམ་པའི་མི་
 དམངས་འཁྱུར་ཆོག་གི་བྱ་བ་དང་འཇུག་སྐྱོན་ལ་ལྟགས་སྟོན་རྒྱག་རྒྱུ་ལྟེ་སྐོར་གྱི་ལག་བཟྱར་
 རྩམ་གཞི》འབྲེལ་སྒྲིག་བྱས། “གཞི་གསུམ་”འཇུག་སྐྱོན་དང་བྱང་སྒྲིལ་སྐོས་རྫོང་མི་དམངས་
 འཁྱུར་ཆོག་སྟུ། བྱིས་ལུགས་དང་མི་རིགས། འོ་ར་སྤེད་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་ཆེད་དོན་ལྟ་
 ཡོན་ལྟན་ཁང་2དང་། སློབ་གསོ་དང་ཆོན་རིག་རིག་གནས། འཕྲོད་བསྟེན། ཞིང་འབྲོག་དང་
 གོང་ཁྱིམ་འཇུག་སྐྱོན། ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྤྱོད་། འཁྱུར་མིའི་འབྲེལ་གཏུག་དང་ཡིག་སྐུར་རོ་
 གཏུག་བཅས་ལ་བྱ་བའི་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་3གསར་འཇུག་བྱས་ལ། རྫོང་མི་དམངས་འཁྱུར་
 ཆོག་སྐྱོན་ལས་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་གི་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་ལག་གི་ཀླུ་རེན་དང་རྒྱན་ལས་ལྟ་
 ཡོན་ལྟན་ཁང་གི་ཆེད་ལས་ཁོངས་མི། ཡུལ་ཚོ་དང་གོང་རྩལ་གྱི་མི་དམངས་འཁྱུར་ཆོག་གི་
 ཆེད་འཁྱུར་ཀླུ་ཞི་བཅས་འཁྱུར་ཆོང་དུ་བཏང་སྟེ། སྤར་ལས་ལྟག་པར་རྫོང་དང་ཡུལ་ཚོ་རིམ་
 དམངས་འཁྱུར་མི་ཆོག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྐྱོང་ལ་ལྟགས་སྟོན་བྱས།

(གཉིས།) རིགས་པའི་གཞུང་ལྷན་གྱི་དྲག་ཆས་སློབ་པར་ལྟགས་སྟོན་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་
 གྱི་བྱང་ཆོད་མཐོ་ཅུ་བཏང་། རྒྱན་ལས་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་གིས་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་བའི་བྱེད་བྱ་དང་
 བསམ་སློབ་དྲག་ཆས་སློབ་པ་ཨང་དང་པོར་འཛོག་པ་རྒྱན་འབྱོར་བྱས་ཏེ། མང་ཆོག་གི་
 ལམ་ཕྱོགས་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་བྱེད་སྐོར་དང་“ནན་པོ་གསུམ་དང་ཏན་ཏིག་གསུམ་”གྱི་ཆེད་དོན་
 སློབ་གསོའི་བྱེད་སྐོར་སྐོར་མཉམ་སྒྲིལ་བྱས་ནས། སྤར་ལས་ལྟག་པར་ཏང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་
 ལྷན་གྱི་བྱུང་འབྲས་གསར་ཤོས་དང་མི་དམངས་འཁྱུར་ཆོག་གི་ལམ་ཕྱོགས་གྱི་རིགས་པའི་
 གཞུང་ལྷན། བཅའ་བྱིས་དང་བྱིས་སློབ་སྐོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་
 ལྟགས་སྟོན་བརྒྱབ། ཏང་གི་ཆོག་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཆོང་
 འཛོམས་གྲོས་ཆོག་རིམ་བྱུང་། སྤྱི་བྱུང་དྲུག་ཅི་ཞི་ཅིན་པེན་གྱི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་སྐོར་

བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱང་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཏན་འགུགས་ལྡར་ལས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ཞིང་། འགན་སྐྱབ་རུས་པ་ཇི་མཐོར་བཏང་
ཡོད། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། གཅིག་སྟེང་སློབ་སྦྱང་ཐེངས་350བྱས་པ་དང་། མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་ཀྱིས་
སྦྱང་ཚར་ཁག་40ཡན་བྱིས། གོང་རིམ་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བཟུང་དང་། ལུས་དང་
རྫོང་ལྷུང་ཏང་གི་སློབ་གྲུང་དགེ་རྒན་གཏན་འདེན་བྱས་ཏེ། བྱིས་ས་ལྟར་རྫོང་སྦྱང་བ་དང་ལྷ་
སྐུ་སྐོར་གྱི་བཅའ་བྱིས་ལ། འཆམ་མཐུན་སྤྱི་ཚོགས་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་
དམིགས་ནས་བྱིས་ས་ལྟགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་འཆད་བཟིང་ཐེངས་8བྱས།

(གསུམ།) བྱ་བའི་སྦྱང་ཚུལ་ཇི་ལྟགས་སུ་བཏང་སྟེ་བྱ་བའི་ཕན་རུས་ཇི་ཆེར་བཏང་། ལྷན་
ལས་ལྷན་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ནན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་དབྱང་གི་“གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་
བརྒྱད་”དང་། ཞིང་ཆེན་ཏང་ལྷུང་བྱེད་ཐབས་དོན་ཚན་21 དང་ལུས་ལྷུང་བྱེད་ཐབས་དོན་
ཚན་24 རྫོང་ལྷུང་བྱེད་ཐབས་30བཅས་ལག་བསྟར་དོན་འབྱོལ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་མང་
ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོགས་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་བྱེད་སྒྲིའི་གྲུབ་འབྲས་སྤྱི་བརྟན་དང་རྒྱ་སྦེད་དུ་བཏང་
ལ། “གཞི་གསུམ་”འཛུགས་སྐྱོན་དང་“ནན་པོ་གསུམ་”དང་ཏན་ཏིག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དོན་སློབ་
གསོ། “སློབ་པ་གཉིས་”དང་བྱེད་པ་གཅིག་གི་སློབ་གསོ་བཅས་ནན་ཏན་གྱིས་སྤེལ་ནས་གནད་
དོན་འཚོལ་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས། ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཞོར་བཅས་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་ཤེས་མ་ཐག་
དག་ཐེར་བྱེད་པ། འཕྲལ་སྐྱབ་འཕྲལ་བཅས་ལ་རྒྱན་འབྱོངས་བྱས་ཏེ། བརྟག་དབྱང་ཞིབ་འཇུག་
དང་ལུ་བསྐྱུ་ཚོགས་འདུའི་ཡིག་ཆ། བཙོན་བཞིས་གོན་ཚུང་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐད་སྒྲིག་སྒྲུལ་
འཛུགས་པ་བཅས་ལ་ཤུགས་སྤོན་བྱས། བྱ་བའི་ལས་བཀོས་སྐོར་ལ་ལྡར་ལས་ཞིབ་ཚགས་སུ་
བཏང་ནས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ལས་གནས་བཀོད་སྒྲིག་དང་། ལས་གནས་འགན་འབྲིའི་
ལམ་ལྟགས་དང་ལས་གནས་དབྱེད་ཞིབ་ཞིབ་སྒྲུལ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ། ལས་གནས་གཏན་
འཁེལ་དང་མི་གཏན་ཁེལ། འགན་འབྲི་གཏན་ཁེལ་དངོས་འབེབས་བྱས།

(བཞི།) སློབ་གསོ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་དོན་གཙང་སྦྱང་བྱེད་པར་

སྐྱལ་འདེད་བཏང་། རྒྱལ་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་“ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁུགས་ཀྱིས་”ཡོད་པ་དང་ཏང་སློལ་སྤྱོད་གཙང་འཇུགས་སྦྱོང་གི་འགན་འཁུགས་གཙོ་བོ་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་བྱས་ཤིང་། མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཏང་སློལ་སྤྱོད་གཙང་འཇུགས་སྦྱོང་དང་རྩལ་སྤྲུངས་ལ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བྱ་བར་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ལ། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཙུ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ནན་ཏན་སྒྲོས་《ཏང་གི་སྤྱི་ཡོན་ཡིག》དང་《ཀྲུང་གོ་ཀྲུང་ཁུན་ཏང་གི་སྦྱོང་གཙང་རང་འདོམས་ཀྱི་ཆོད་གཞི》《ཀྲུང་གོ་ཀྲུང་ཁུན་ཏང་གི་སྤྱི་ཡོན་ཡིག་ཁྲིམས་ཆད་གཙང་སློལ་ཡིག》དང་། ཏང་སློལ་སྤྱོད་གཙང་འཇུགས་སྦྱོང་གི་གཏན་འབེབས་ཁག་བཅས་ལ་སྒྲོབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་པ་དང་། ཏུར་ཐག་གིས་སྤྱོད་གཙང་ཉེན་ཅོན་འགོག་སྤྲུང་མ་ལག་དང་འགོ་བཟུང་ཆོན་ཁག་འགོ་བཟུང་ལས་བྱེད་པའི་འབད་བཅོན་དང་སྦྱོང་གཙང་གི་ཆོད་གཞི་དབྱེད་འཛིག་མ་ལག་འཇུགས་སྦྱོང་ལ་སྐྱལ་འདེད་བྱས། ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོན་ལས་ལྷན་ཁག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕུས་ཆོད་དུ་བཏང་སྟེ། ལས་བྱེད་པའི་ཉེན་རྒྱུ་གྱི་དོ་དམ་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཞོར་དོན་དོ་དམ། གཞུང་དོན་ཐད་སྦྱོང་པའི་སྤྲུངས་འཁོར་དོ་དམ་སོགས་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ཤིང་། “གཞུང་གོན་གསུམ་”ཀྱི་འགོ་བློན་ལ་ཆོད་འཛིན་ནན་པོ་དང་ཏང་དོན་སྤྱོད་དོན་སྤྱོད་བསྐྱགས་གཏིང་ཐེ་ཟབ་དུ་བཏང་སྟེ། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཏང་སློལ་སྤྱོད་གཙང་འཇུགས་སྦྱོང་ལ་སྒྲུར་ལས་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ།

(ལྔ) དེལ་སྤྱོད་གི་བྱ་བར་མཐོང་ཆོན་བྱས་ཏེ་གཞུགས་བརྟན་ལེགས་པོ་བསྐྱུན། རྒྱལ་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་དེལ་བསྐྱགས་བྱ་བ་དེ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་བབ་ཐོག་བཞག་ལ། ཆོད་མཐོན་པོས་མཐོང་ཆོན་བྱས། རྒྱུན་སྦྱར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱར་འབྲེལ་གཏུག་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་སྟེ་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་ཆོགས་ཆོན་གྱི་ལས་ལྷན་དེལ་བསྐྱགས་བྱེད་ཤུགས་ཐེ་ཆེར་བཏང་། ཙུ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་དེལ་བསྐྱགས་དང་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་རྒྱལ་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འགན་འཁུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་བྱ་བའི་གནས་ཚུལ་དེལ་བསྐྱགས་བྱས་ཏེ། མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་དང་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་རྒྱལ་ལས་

ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མིས་བྲིམས་ལྟར་འགན་དབང་སྤྱད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་
བའི་གནས་ཚུལ་དག་གང་ལེགས་སྒོས་བསྒྲགས་བྱས། ལོ་ལྔའི་རིང་ལ། 《ཀྲུང་གོའི་མི་
དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་དབང་དུ་ཚྭ་ཕྱིན་ཡིག་1དང་། 《མཚོ་སྔོན་མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་
སྤྱི་དབང་དུ་ཚྭ་ཕྱིན་ཡིག་11བཀོད་ལ། ཀྲུང་གོ་སྤྱི་མཐུན་གསར་འགྱུར་དྲ་བས་མི་དམངས་འཕུས་
ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགྲུལ་རྣམས་ལ་དུས་དང་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་ལྷ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་རྗེས་འདིར་གནས་ཚུལ་བྱུང་
བསྒྲགས་བྱས། དུས་ཐག་གིས་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསར་འགོད་བཅར་འདྲི་
ཚལ་སྒྲུབ་པ་དང་ 《ཀྲུང་གོའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་བྱུང་ཚྭ་སྤྱི་གཞུག་པར་གཞོགས་
འདེགས་བྱས་ཏེ། རང་རྫོང་གི་མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འཕུས་མིའི་བསམ་འཆར་
དང་གོས་འགོ་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཚུལ། མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕུས་མིས་འགན་འཁུ་
བསྐྱབས་ཚུལ། 《གཙང་ཆུའི་མགོ་ཁྲིམས་དུས་རབས་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་སྤྱད་སྤྱོད་ལ་བསྐྱོད་པ་》 ཞེས་
པ་སོགས་ཀྱི་བཅར་འདྲི་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་སྒྲན་ཞུ་འབུལ་བའི་བྱེད་སྒོ་ཡོངས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་།

འཕུས་མི་རྣམས་ལ། འདས་ཟིན་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་བྱིར་དྲན་ཞིག་བྱས་ན། སྐབས་བཅུ་
བཞི་བའི་རྫོང་མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཏང་དང་མི་
དམངས་ལ་ཚད་མཐོན་པོས་འགན་འཁུར་པོད་པའི་སྤྱི་དབང་སྤྱོད་བཅངས་ཤིང་། བྲིམས་ལྟར་
འགན་འཁུར་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་བྱ་བ་སོ་སོར་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཅུང་མངོན་གསལ་
སྤངས་ཡོད། བྱ་བའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་དག་ལོན་ཐུབ་པ་ནི་རྫོང་ལྷན་ཁང་མེད་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་འགོ་
བྲིད་གནང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕུས་མི་དང་རྒྱུན་ལས་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་བཅོན་བྱས་པའི་འབྲས་བྱའང་
ཡིན། ད་དུང་“གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས་”དང་ཡུལ་ཚོ་དང་གོང་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་
མི་སྣ་དང་དེ་བཞིན་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ཚོས་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེངས་ཀྱི་འབྲས་བྱའང་
ཡིན། གོ་སྐབས་འདིར་བརྟེན་ནས་ངས་རྫོང་གི་སྐབས་བཅུ་བཞི་བའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚལ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ། ཐུགས་སྤྱད་དང་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་

གནང་བའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བའི་འགོ་བཟུང་དང་། མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭ་གས་
ཆེན་གྱི་འཕུས་མི། ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་སྣ་དང་། མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཐོང་
མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་རྒན་པ་དང་། གློ་མཐུན་རྒན་པ་བཅས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་
ལྷ་བར་མ་ཟད། གླ་ན་མེད་པའི་གྲས་འདུད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

འཕུས་མི་རྣམ་པ། སྐབས་བཅུ་བཞི་བའི་རྫོང་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལོ་ལྷའི་ཡུན་གྱི་བྱ་བའི་ལག་ལེན་དངོས་བརྒྱད་དེ་ཆོར་སྤང་ཟབ་མོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི།

འགན་འཁུན་ལྷོ་ལ་བརྟན་པོ་ངེས་པ་ནི་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བའི་འགག་རྩ་ཡིན།
དམངས་གཙོ་བློ་སྤྱད་ཀྱི་འཕྲུགས་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཟུང་མི་ཆད་པར་རྩེ་མགྲོགས་སུ་བྱིན་པ་
དང་བསྟན་ནས། ལྷག་པར་དུ་“ཁྱོད་ཡོངས་བཞི”ཡི་འཐབ་རྩལ་གཏོང་ཟབ་དུ་སྤེལ་བ་ངེས་
རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བར་ནང་དོན་གསར་བ་བསྟན། ན་ནིང་
ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་དང་ཞིང་ཆེན་ཏང་ལྷན་ཤྱགས་ཆེན་པོས་ཐེངས་དང་པོར་རྫོང་དང་ཡུལ་
ཆོ་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བར་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཀོད་སྤྱོད་གནང་བ་ངེས་མི་
དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤར་ལས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་ཤྱགས་ཆེན་པོས་སྤྱུལ་འདེད་ཐེབས།
ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤྱག་དུ་འཁུར་བའི་ལས་འགན་མཆོག་གྱུར་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གང་
ལེགས་བྱས་ན། གཞི་ནས་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་བ་གཏོང་ཟད་དུ་བཏང་མེད་ལ། ལོ་རྒྱུས་
དང་མ་འོངས་པའི་བྱ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ཆུད་ཚོས་སུ་གཏོང་མི་སྲིད།

ཏང་གི་འགོ་བཟུང་ནི་མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བའི་རྩ་བའི་འགན་ལེན་ཡིན། ཀྱང་
གོའི་གྲུང་ཁྲན་ཏང་ནི་ཀྱང་གོའི་བྱུང་ཚོས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚྭ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ཆེན་བྱ་
གཞག་གི་འགོ་བཟུང་སྤྱོད་ཤིང་དང་། མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭ་གས་ཆེན་ལམ་ལྷགས་ནི་ཏང་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ལ་འགོ་བཟུང་བྱེད་པའི་སྲིད་དབང་རྩ་འཕྲུགས་བྱེད་
སྤངས་ཤིག་ཡིན། ལོ་ངོ་མང་པོའི་རིང་ལ། མི་དམངས་འཕུས་ཚྭ་གས་རྒྱ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཏང་གི་ལམ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་དང་སྲིད་རྩལ་ལག་བསྟར་ནན་

ཏན་བྱས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་སྒོ་གལ་ཆེན་དག་དུས་ལྟར་རྫོང་ཁྱུ་ལ་སྟན་མེད་ལྷན་ལ།
རྫོང་ཁྱུ་ལ་གལ་ཆེད་ཐབས་རྩལ་བཞེད་དགོངས་དེ་བྲིམས་བཀོད་གོ་རིམ་བརྒྱུད་དེ་ས་གནས་
རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདོད་སློ་མཆོན་པ་འགན་ལེན་བྱས། འོན་ཏེ་དངོས་ལས་ཤེས་བྱ་བ་ཞིག་ནི་
ཏང་གི་འགོ་བློན་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུ་འབྱོར་བྱས་ན། ད་གཟོད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མི་
དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་སྒྲིག་འགན་ལེན་བྱ་བུ།

མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་ནི་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་པོར་
སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་སྒྲིབ་བྱ་ཡིན། འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ནི་མི་དམངས་ལས་བདུན་ཐོན་བྱུང་བ་
དང་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་དང་དེའི་རྒྱུ་
ལས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་ལས་ཁུངས་ཡིན་ལ། དམངས་ཀྱི་འདོད་སློབ་
འཕུས་ཆབ་ལས་ཁུངས་ཡིན། བྲིམས་ལྟར་འགན་ནུས་སྐྱབ་པ་བརྒྱུད་དེ་རིམ་གྲས་ཁག་དང་བྱ་བ་
ཁོངས་ཁག་དུ་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐེ་ཞུགས་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་བ་བཏང་
ཞིང་། བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་སྐུལ་སློང་དང་བྲིམས་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་བྱ་བ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་སྤྱོད་རྩ་འཛུགས་བྱས། རྩ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་
བའི་མི་དམངས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་མངོན་འགྱུར་ཡག་པོ་དང་སྤྱང་སྤྱོད་གང་ལེགས། འཕེལ་
རྒྱས་ལེགས་པོ་ཡོང་བ་བཅས་བྱེད་པ་རེད། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་མཁན་
ཡོངས་ལ་མཆོན་ན། དམིགས་ཡུལ་མི་བརྗེད་པ་དང་ནུས་ཡང་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་
ཞུ་བ་དེ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སེམས་ལ་ངེས་པ་དང་། སེམས་ལ་ངེས་དགོས་པའི་ངོ་བོའི་སྒྲིབ་བྱ་
ཞིག་རེད།

གཙོ་གནད་འབྱར་ཐོན་ཅན་ནི་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་པོ་སྐྱབ་པའི་
ཉམས་སྦྱང་གལ་ཆེན་ཡིན། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱིས་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་
ལྟར་བྱ་བ་སྐྱབ་དགོས་ལ། བྱོན་ཡོངས་ནས་“གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས་”ལྷན་སྐྱེས་བཞིན་སྤྱོད་
འཛིན་དང་བྲིམས་འཛིན་དང་གཞག་ཡོང་བར་དོ་སྤྱང་དང་ཉ་སྐུལ་བྱ་དགོས། དུས་མཚུངས་

ལུ་ངེས་པར་དུ་གཙོ་གནད་འབྱར་ཐོན་དང་གནད་ཆེར་འཛིན་དགོས། ཡང་དག་པའི་སློན་ནས་
 དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་ཀྱི་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་འགལ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་
 པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སློན་ནས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཚད་དགོས་གཏུགས་སུ་གྱུར་པའི་
 རེ་འདོད་གསལ་བོར་མཚོན་ཐུབ་དགོས། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་ལ། རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་
 ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་བརྟག་ཞིབ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་སྤྱི་
 ཁམས་དང་དམངས་འཛོལ་གཉིས་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་སྟེ། མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་འདོན་སྤེལ་དུར་ཐག་བྱས་ནས་གནད་དོན་དག་རིམ་བཞིན་རྩིས་པ་
 ལྡན་པའི་སློན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་པར་སྐུལ་འདེད་བྱས། ཐུབ་འབྲས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་
 དང་མཉམ་དུ། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་རིག་པ་གསལ་བའི་སློན་ནས་རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
 བྱ་བའི་གནད་དོན་དང་མི་འདངས་འགའ་ཤས་ད་དུང་གནས་ཡོད་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་
 རེ་འདོན་དང་འཐུས་མིའི་སྤངས་བྱ་གཉིས་ལ་ད་དུང་ཉེ་བཀ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་
 བྱེད་ཐུབ་དགོས། བྱེད་ཐབས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ཉུ་སྐུལ་གྱི་ཕན་འབྲས་ལྡར་ལས་ཤུགས་ཆེར་
 གཏོང་དགོས་པ་དང་འཐུས་མིའི་རྩིས་པ་འདོན་སྤེལ་ལ་ལྡར་ལས་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་དགོས། ད་
 དུང་གོས་འགོ་སྐྱབ་གཉེར་གྱི་སྤྱི་ཚད་ལྡར་ལས་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། གནད་དོན་འདི་དག་
 ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས་རེ་ཟབ་དུ་བཏང་སྟེ་ཐག་གཅོད་ནན་མོ་བྱ་དགོས།

ཕྱན་ཆད་ཀྱི་ལོ་ལྔའི་བྱ་བའི་འཆར་གཞི།

འཐུས་མི་རྣམ་པ། རང་རྫོང་གི་ཏང་འཐུས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཙུ་ལྔ་བས་རྫོང་ཡོངས་
 ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་མཛེས་སྤྱད་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཀོད་
 འབྲི་བྱས་པ་རེད། བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་རྫོང་གི་སྐབས་བཙུ་ལྔ་བའི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་
 རྒྱུན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཕྱག་དུ་བབས་པ་ནི་གཞི་བཞུགས་ལྡན་ཞིང་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བའི་

ལས་འགན་ཞིག་རེད། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྲོད་དུ། སྐབས་གསར་བའི་རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་
 མི་ཚོགས་ཆེན་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་པོ་ལྷན་ཁང་གིས་ཏིང་ལོ་ཕིང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་
 ལུགས་དང་“མཚོན་བྱེད་གསུམ་”ཀྱི་དགོངས་པ་གཤམ་ཆེན། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་
 ལྟ་བུ་སྤྲོད་སྟོན་དུ་བཟུང་སྟེ། གཏིང་ཟབ་སྒྲིམ་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་
 སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཆང་འཛུལ་གྲོས་ཚོགས་རིམ་བྱུང་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིན་གྱི་
 གསུང་བཤད་གཤམ་ཆེན་སྒྲིམ་གྱི་དགོངས་དོན། རྫོང་གི་ཏང་འཐུས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅོ་ལྔ་
 བའི་དགོངས་དོན་བཅས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱ་དགོས་ལ། འན་ཏན་སྒྲིམ་“ཁྱོད་ཡོངས་
 བཞི”དང་“ཏན་ཏན་ཏིག་ཏིག་བཞི”གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་གཤམ་ཆེན་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བར་འན་
 ཏན་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་འགོ་བློན་བྱེད་པ་དང་མི་དམངས་རང་བྱིས་རང་བདག་ཡིན་པ། བྲིམས་
 ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་སྦྱོང་བ་བཅས་གཅིག་མཐུན་གང་ལེགས་ཡོང་བ་རྒྱུ་འབྱུངས་དང་། ཅུ་བྲིམས་
 དང་བཅའ་བྲིམས་ཀྱིས་གནང་བའི་འགན་དབང་བྲིམས་ལྟར་བྱུང་དེ། སྤར་ལས་ལྷག་པར་རྫོང་
 ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲུལ་མ་གཏོང་བ་དང་འབྱོར་འབྲིང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བསྐྱུན་པར་བྱས་རྗེས་གསར་བ་འཛོག་དགོས།

དང་པོ། ཏང་གི་འགོ་བློན་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྱུངས་བྱས་ཏེ་རྫོང་ཡུའི་ཐབས་བྱས་དང་བཀོད་
 སྤྱོད་གཤམ་ཆེན་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པར་ལག་ལེན་གསར་བ་སྦྱོང་རྒྱ་ཡིན།

ལས་ལུགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་འབྱུངས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཏན་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱས་
 ཏེ། ཏང་ཡུའི་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་པར་སྲུང་སྦྱོང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
 པ་དང་། ཕྱོགས་སོ་སོའི་འགོ་བློན་གྱི་སྟོན་ཤིང་གོ་གནས་མཐུན་སྦྱོར་བྱས་ཤིང་། མི་དམངས་
 འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་སྒོ་ལ་བརྟན་པོར་བཟུང་བ་
 དང་། ཏང་གི་འགོ་བློན་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྱུངས། མི་དམངས་ལ་རང་བྱིས་རང་
 བདག་ཡོད་པ། བྲིམས་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་སྦྱོང་བ་བཅས་གཅིག་མཐུན་བྱེད་པའི་རང་རྟོགས་རང་
 བཞིན་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱས་ཏེ། མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལས་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་

ཆགས་རང་བཞིན་རྒྱན་འབྲེངས་དང་འཐུས་ཚང་། ཇི་བཟུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། མི་དམངས་
 འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱ་བའི་ཞབས་ཞུ་དང་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དེའི་
 བོད་གཙོ་བྱུགས་རང་བཞིན་ལ་འགན་སྲུང་ཇི་དྲག་དུ་གཏོང་དགོས། ལྷག་པར་དུ་“ལོ་ལྔ་ཚན་
 བཅུ་གསུམ་པའི་”འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་དང་། དབུལ་སྒྱུར་གནད་འཕེལ་སྤེལ། སྤྱི་ཁམས་ཁོར་
 ཡུག་སྲུང་སྒྱུར་སྤོངས་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ། ལྷ་སྐུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་དོན་དག་གལ་ཆེན་ཐག་
 གཅོད་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཁག་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཀོད་སྤྱིག་དང་གཅིག་གྱུར་གྱིས་འཆར་གཞི་
 འགོད་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྣམས་པ་སྤྱོད་ལས་ལེགས་
 པའི་སློན་ལས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་ཏང་ཚུལ་ཡི་སློག་ཤིང་གི་རྣམས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ། རང་འབྲུལ་གྱིས་རྫོང་
 ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དེའི་བོར་བསྟར་པ་བཅི་སྲུང་དང་། ཏུར་བཅོན་ངང་རྫོང་ཞུས་གཏན་འཁེལ་
 བྱས་པའི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ལ་འགན་འཁུར་ཏེ། འཐབ་ཕྱོགས་དང་ཕོར་བསྐྱོད་ནས་
 བཟུག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་དང་ལྷ་སྐུལ་མཚུབ་བྲིད། འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་མཐུན་སྦྱར་དང་
 ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཐེ་ལྷགས་ཁོད་ལྷ་སྐུལ་དང་ལྷ་སྐུལ་ཁོད་རྒྱབ་སྦྱར་ཡོད་པ་རྒྱན་
 འབྲེངས་བྱས་ཏེ། ཏན་ཏིག་གིས་བྱ་བ་ཁག་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ་ཡིན།

གཉིས་པ། བློ་སྦྱོར་ལྷན་བྱེད་པ་རྒྱུན་འབྲེངས་བྱས་ཏེ་དོན་གནད་གལ་ཆེན་ཐག་
 གཅོད་བྱེད་དབང་གི་ཐད་ནས་གྲུབ་འབྲས་གསར་བ་ཐོབ་དུ་འཇུག་རྒྱ་ཡིན།

མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དོན་དག་གལ་ཆེན་ཐག་གཅོད་
 བྱེད་པའི་འགན་རྣམས་ལ་བྱུགས་སྤོངས་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་རྒྱས་དམངས་འཚོ་དང་“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་
 གསུམ་པའི་”འཆར་འགོད་ལག་བསྟར། ཐོན་ལས་བཀོད་སྤྱིག་འཆར་འགོད་དང་རང་བྱུང་ཐོན་
 ཁུངས་གསར་སྤེལ། དེ་བཞིན་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་
 ཆེན་ལ་བསྟར་བཅི་སྲུང་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཏན་གྱིས་དོན་གནད་གལ་ཆེན་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 དབང་དོན་འབྲེལ་བྱས་ནས། སྤྱིང་གཞུང་གི་ཐབས་རྒྱས་གལ་ཆེན་མ་བཏོན་པའི་སློན་དུ་མི་

དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལ་སྟན་ཐུ་འབྱུང་བའི་ལམ་ལུགས་འཐུས་སྒོ་ཚང་བར་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱུ་ལས་ལྷན་པར་དོན་དག་གལ་ཆེན་གྲོས་མོལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་བྱུང་ཁོངས་རྩེ་གསལ་དུ་
 གཏོང་དགོས། དེའི་ནང་དུ་དམངས་གཙོ་སློབ་འཛུགས་སྤེལ་གྱི་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་
 དང་། ས་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་སྤྱིའི་འཆར་འགོད་དང་བསྐྱར་བཅས། སྲོང་ཁྱེར་དང་
 སྲོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྱོན། སྤྱི་ཁམས་སྤྱང་སྒྲོབ། དམངས་འཚོའི་བཟོ་སྐྱོན་གལ་ཆེན། འཛུགས་
 སྐྱོན་ནམ་གངས་གལ་ཆེན་བཅས་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱེད་པའང་འདུས་ཡོད། བཟོ་སྐྱོན་སྒྲོས་ཚན་
 རིག་དང་དམངས་གཙོ་སློབ་མཐུན་བཅས་ཡིན་པའི་ཐབས་རྒྱས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་
 འགན་སྤྱང་བྱེད་པ་དང་། སློབ་ལྷན་ལས་བྱེད་པ་བསྐོ་འཐེན་གྱི་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་
 འབྱོངས་བྱས་ཏེ། ཏུར་ཐག་གིས་ལས་བྱེད་པར་ལས་གནས་བསྐོ་བཞག་མ་བྱས་པའི་སྡོན་དུ་
 ཁོས་བསམ་ཚུལ་སྤྱིང་བ་དང་། ཅ་སློབ་ལ་དམ་བཅའ་འཛིན་པ། བསྐོ་བཞག་ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་
 པའི་ལམ་ལུགས་སོགས་བྱུང་གཤལ་དུ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན། མི་དོན་བསྐོ་འཐེན་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་
 མཚན་མེད་པར་ཚོགས་འདུར་མི་ཞུགས་པའི་གདམ་བྱའི་འོས་མི་དེ་ཅ་འཛུགས་སྤེལ་ལག་སྤྱང་
 བས་འགན་འཁུལ་ཅད་གཅོད་བྱེད་དུ་བཅུག་ཤི། མི་དོན་བསྐོ་འཐེན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུ་ལས་ཚད་ལྡན་
 དུ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན། ལས་བྱེད་པ་ལས་གནས་བསྐོ་བཞག་བྱས་རྗེས་ལྷ་སྐུལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅ་
 བཏང་ཤི། ཏན་ཏིག་གིས་བྱ་བར་དབྱེད་མོལ་གནང་བ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ལས་འགན་སྐྱབ་
 ཚུལ་ལ་དབྱེད་མོལ་གནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། བསྐོ་བཞག་བྱས་པའི་མིས་ལས་སྐྱབ་ལས་གཏོང་
 དང་རང་རྟོགས་ངང་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཐུ་བ། དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་
 ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཐུ་བར་སྐུལ་འདེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་དགོས།

གསུམ་པ། ལྷ་སྐུལ་བྱེད་སྐབས་རྩེ་ལོགས་སུ་བཏང་ཤི་ལྷ་སྐུལ་བྱ་བར་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་
 ལེན་པར་བྱེད་ཐབས་གསར་བ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན།

སྡོན་ཅིས་དང་ངེས་ཅིས་ལ་ཞིབ་བཤེར་ལྷ་སྐུལ་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་དང་ལོགས་བཅས་བྱས་ཏེ།
 སློབ་ལྷན་སྡོན་ཅིས་དང་ངེས་ཅིས་ལ་ཞིབ་བཤེར་ལྷ་སྐུལ་བྱེད་པའི་ལམ་སྤེལ་འཐུས་ཚང་དུ་

གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་གཞུང་ལ་སྐྱལ་འདེད་བྱས་ནས། སྤྱི་བཏང་གི་སྤྱི་པའི་ནོར་སྤྱི་དང་
 སྤྱི་གཞུང་རང་བཞིན་གྱི་ཐེབས་ཆ། རྒྱལ་ཁབ་ལ་དབང་བའི་མ་ཙུག་གཉེར་སྦྱོར་། སྤྱི་ཚོགས་
 འགན་བཅོལ་ཐེབས་ཆ་སོགས་སྤྱི་གཞུང་གི་འགོ་བོན་ཡོད་ཚད་ཚོན་ཅིས་དོ་དམ་ཁོངས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཡོངས་ཁེབས་ཚོན་ཅིས་གྱི་མ་ལག་འཇུག་སྒོ་རྗེ་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་། གཟབ་ནན་
 གྱིས་ཚོན་ཅིས་ལག་བསྟར་དང་ཚོན་ཅིས་གྱི་གཙུན་ཚོམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་གཏོང་དགོས། རྒྱུ་
 ལས་ལྷག་པར་བྱ་བའི་སྟན་ལུ་ལམ་སྲོལ་ལ་ཉན་འཛིག་གོས་ཞིབ་བྱེད་པ་འཇུག་ཚང་དུ་བཏང་
 གྱེ། “གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས་” རྒྱུ་ཁྲིམས་བཀོད་དུས་ཚོད་དང་ཁྲིམས་བཀོད་བྱེད་པ། ཁྲིམས་
 བཀོད་སྒྲིག་རིམ་བཅས་མི་དམངས་འཇུག་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷག་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་ཡར་ལྷུ་བྱེད་
 པའི་ཆེད་དོན་བྱ་བར་ལྷ་སྐྱལ་བྱ་དགོས། ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་ཐོ་འགོད་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལམ་ལུགས་
 འཇུག་ཚང་དུ་བཏང་གྱེ། ཚད་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཐོ་འགོད་ཞིབ་བཤེར་གྱི་བྱ་བའི་གོ་
 རིམ་འཇུག་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས། ཆེད་དོན་འདི་ཅུང་བྱ་བ་གཏོང་ཟབ་དུ་བཏང་གྱེ་སྒྲིག་
 འཇུགས་བྱེད་སྒྲངས་དང་བྱ་བའི་ལམ་སྲོལ་རྒྱུ་ལས་འཇུག་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་། དམིཌ་
 སའི་རང་བཞིན་དང་དངོས་པན་རང་བཞིན་རྗེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ཁྲིམས་ལྷན་གནད་
 འཕེགས་དབུལ་སྦྱོར་བྱ་བར་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་བཏང་གྱེ། རང་རྫོང་གི་གནད་འཕེགས་
 དབུལ་སྦྱོར་གཏོང་ཟབ་བྱེད་པར་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་རུས་པ་གལ་ཆེན་འདོན་དགོས།
 བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་གྱེ། ནན་ཏན་གྱིས་རང་རྫོང་དུ་འབྲེལ་ཡོད་
 བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་དུ་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཁྲིམས་འཛིན་
 ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིམས་འཛིན་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་འབྲུར་ཐོན་གྱི་གནད་
 དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་སྐྱལ་འདེད་བཏང་གྱེ། ཁྲིམས་ལུགས་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལེགས་པོ་བསྐྱར་
 པའི་ཆེད་རྗེ་མཁྱོགས་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་དགོས། ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ལྷ་སྐྱལ་རྗེ་ལེགས་སུ་
 བཏང་ནས། དུས་ལ་གཏན་ཁེལ་མེད་པར་“གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས་” གྱི་ཁྲིམས་འཛིན་གནས་
 ཚུལ་གྱི་སྟན་ལུ་ཉན་ནས་གོས་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིམས་ལྷན་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་ཁྲིམས་

འཛིན་དང་གཞག་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དང་སྦྲུམས་དང་བདེན་
ཤུངས་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

བཞི་བ། འགན་སྲུང་ཞབས་ཁུ་བྱེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་སྟེ་འཕུས་མིའི་བྱ་བ་རྩེ་ལེགས་སུ་
གཏོང་བའི་ཐད་ལ་ཐོན་བཞུགས་གསར་བ་འབྱུང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན།

མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མིས་འཕུས་མིར་འབྲེལ་
གཏུག་བྱེད་པ་དང་། འཕུས་མིས་འདེམས་དམངས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་
འཕུས་ཚང་དུ་བཏང་སྟེ། “མི་དམངས་འཕུས་མིའི་བྱིས་ཚང་”དང་“ཁང་བ་གཉིས་དང་ལས་
སྟོན་གཅིག་”གི་རྒྱུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ། རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་
འཕུས་མིར་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པ་དང་། འཕུས་མིས་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་
རྒྱུས་ལྡན་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་དགོས། ཚད་ལྡན་དང་གཅིག་གྱུར་གྱི་མི་དམངས་
འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་རང་འགན་སྐྱབས་སའི་སྟོན་བྱ་བཅུགས་ནས། རིམ་བཞིན་ཞིང་ཆེན་
དང་ཁུལ་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་རང་འགན་སྐྱབས་སའི་སྟོན་བྱ་མ་ལག་
དང་སྤེལ་མཐུད་བྱེད་པ་མངོན་འགྱུར་དང་། “གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས་”ཀྱི་གཙུག་ཆའི་དྲ་
ཚོགས་དང་སྤེལ་མཐུད་བྱ་དགོས། འཕུས་སྒོ་ཚང་བའི་རྫོང་དང་ཡུལ་ཚོ་རིམ་པའི་མི་དམངས་
འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིའི་འབྲེལ་གཏུག་ལམ་སྲོལ་འཇུགས་པ་དང་། “ཀྲུང་ལོ་ཀྱི་སྤྱི་ལོན་
ཉིན་མའི་”བྱེད་སྒོ་སྤེལ་སྟེ། བཞུགས་མོལ་དང་ངོ་གཏུག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འཕུས་མི་
དང་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་ཐུག་བྱ་དགོས་ལ། གཞི་རིམ་དུ་བཏག་ཞིབ་བྱེད་པར་བསྐྱོད་དེ་ངེས་
པར་དུ་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཆགས་སུ་
འཇུག་དགོས། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིས་འདེམས་དམངས་ལ་འགན་འཁུ་
བསྐྱབས་ཚུལ་སྟན་སེང་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་པ་དང་། འདེམས་དམངས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་དང་
ལོན་བྱ་དགོས། འཕུས་མིའི་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འགོ་སྐྱབས་གཉེར་གྱི་བྱ་བ་རྩེ་ལེགས་སུ་
གཏོང་བར་ཤུགས་སྤོན་དང་། “རིམ་བཞིན་ཞིབ་བཤེར་”ལྟར་གྲོས་འགོ་དང་བསྐྱབས་ལན་

འདེབས་པའི་ལམ་ལུགས་དང་གནད་ཆའི་གོས་འགོ་སྐབ་པའི་ལམ་སྒོལ་ལ་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་རྒྱན་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། རན་ཏན་གྱིས་གོས་འགོ་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཚད་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས།
འཐུས་མིའི་གསོ་སྦྱང་བྱ་བར་ཤུགས་བསྐྱར་ཏེ། ལོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱང་འཆར་འགོད་དང་ལོ་འཁོར་
གསོ་སྦྱང་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས། ཐོག་མའི་ལས་ཁུགས་སྦྱང་བརྟུན་དང་འགན་
འཁུལ་ལག་བསྟར་གྱི་གསོ་སྦྱང་། ཆེད་དོན་གསོ་སྦྱང་བཅས་བྱ་དགོས་ལ། ལྷན་པས་ཡུན་ནང་དུ་
འཐུས་མི་རེ་ཆེས་ཉུང་མཐར་ཡང་རེས་སྐོར་སྦྱང་བརྟུན་ཐེངས་1 ཁུགས་སུ་བཅུག་ཏེ། འཐུས་
མིས་འགན་འཁུལ་སྐབ་པའི་རྣམ་པ་སྤར་ལས་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས།

ཨ་བ། གཟབ་ནན་གྱི་སྒྲིང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་འཇུགས་སྦྱང་ལ་ཤུགས་རྒྱག་
པའི་ཐད་གྲུབ་འབྲས་གསར་བ་ལེན་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱན་འཁྱོངས་སྟོད་མེད་སྒོས་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རང་ཉིད་འཇུགས་སྦྱང་ལ་
དམ་འཛིན་དང་། བསམ་སྒོ་དང་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཇུགས་སྒྲུབ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གྱི་
དྲག་ཆས་སྒྲུབ་པར་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ཏེ། ཏང་གི་འདུ་ཤེས་དང་ཆབ་སྲིད་གྱི་འདུ་ཤེས། སྤྱི་
ཡོངས་གྱི་འདུ་ཤེས། མང་ཚོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བློ་མཁས་སྦྱང་གི་འདུ་ཤེས་བཅས་བརྟན་པོ་
འཇུགས་དགོས། ཆབ་སྲིད་གྱི་སློབ་བློ་མཁས་དང་སློབ་ལམ་ནན་སྲུང་བྱས་ཏེ། བློ་མཁས་སྦྱང་ལག་
ལེན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲུལ་མ་གཏོང་བའི་རྣམ་པ་ཇེ་མཐོར་གཏོང་དགོས། ཁྱོད་ཡོངས་ནས་
ཀྱང་དབྱང་དང་ཞིང་ཆེན། ཁུལ་དང་རྫོང་ཁྱའི་གཏན་འབེབས་ཁག་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་
ཡོང་བ་བྱས་ཏེ། “སྒོལ་བ་གཉིས་དང་བྱེད་པ་གཅིག”གི་སྒོལ་སྦྱང་སྒོལ་གསོ་དང་“གཞི་
གསུམ་”འཇུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ། སྤར་ལས་ལྷག་པར་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་གི་འགོ་བཙུག་ཚན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་གྱི་ལས་བྱེད་དབྱང་ཕྱེ་འཇུག་སྒྲུབ་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་
རྒྱག་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་ལས་ཁུངས་དོ་དམ་ལམ་
ལུགས་འཐུས་སྒོ་ཚང་བར་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་གྱི་བྱ་བ་
ཚན་རིག་ཅན་དང་ཚད་ལྡན་ཅན། ལམ་ལུགས་ཅན་བཅས་སུ་འགྱུར་བར་སྒྲུལ་སྦྲེལ་གཏོང་བར་

རྒྱལ་པོ་བུ་ལྟེ། རྒྱལ་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕན་ལུ་མཐོང་འདེགས་བྱ་དགོས། རན་ཏན་
 གྱིས་“ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁུར་གཉིས་”འཁུར་བ་དང་ཏང་སློལ་སྤྱོད་གཙང་འཇུགས་
 སྤྱོད་གི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ལག་བརྟུང་བྱས་ཏེ། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཏང་
 སློལ་སྤྱོད་གཙང་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་སྦྱལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་བྱ་དགོས། མི་དམངས་འཕུས་ཚོར་ཀྱི་
 རྒྱལ་ལུ་ཕན་གྱི་གཞུང་ལས་བྱ་བ་རང་འགྲུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འཇུག་སྒྲུབ་ལ་རྒྱལ་པོ་བུ་ལྟེ།
 དང་རབས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་ལག་རྩལ་དེ་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་
 བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་མཐོང་ཆེན་དང་། རྫོང་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱིས་“ལོ་ལྔ་
 ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་པའི་”དུས་སྐབས་སུ་སྒྲོག་རྩལ་གྱི་བརྒྱུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་མ་ལག་
 འཇུགས་སྒྲུབ་དང་བཀོད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

འཕུས་མི་རྣམ་པ། “ལོ་ལྔ་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་པར་”དུར་ཐག་འབད་འཐབ་བྱེད་པ་
 དང་“འབྱོར་འབྲིང་གི་རྒྱལ་པོ་བུ་ལྟེ་”མངོན་འགྱུར་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་ང་ཚོའི་སླ་ན་མེད་པའི་
 འགན་འཁུར་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་གཟི་བརྗེད་ལུ་ཕན་པའི་ལས་འགན་ཡང་ཡིན། ཕྱི་ཆད་ཀྱི་ལོ་ལྔའི་
 རན་དུ། ང་ཚོས་རྫོང་ལྷའི་ཁྱམ་མེད་སྟོབས་ལུ་ཕན་གྱི་འགོ་བཟུང་དང་། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གོང་འོག་
 ཆང་མའི་སྒོ་གྲོས་དང་སྟོབས་རྒྱལ་པོ་བུ་ལྟེ་གཅིག་དུ་སྤྱོད་ཏེ། ལྷུང་ལས་སྟོབས་ཉམས་ཆེ་བའི་
 སྒོ་སྟོབས་དང་ལྷུང་ལས་དངོས་དོན་གཉིས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ། ལྷུང་ལས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་གོམ་
 ཉམས་ཡོད་དགོས་ལ། བསམ་སྤྱོད་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པ་དང་བཙོན་སེམས་སྤྱོད་འདོན་བྱེད་པ།
 ལས་སྒྲུབ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས། དུར་ཐག་སྒྲོས་ལྷུང་ལས་ལྷུང་མདོག་དང་དཔལ་ཡོན།
 ཞི་མཐུན་དང་འབྱོར་འབྲིང་ལུ་ཕན་པའི་གུང་རྟ་གསར་བ་ཞིག་འཇུགས་སྒྲུབ་བྱེད་པར་འབད་
 བཙོན་སྤྱོད་མེད་བྱ་དགོས།

གྲང་རྟོ་རྫོང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་བྱ་བའི་སྟན་ལྗོན།

——2016ལོའི་ཟླ་10པའི་ཆེས་22ཉིན་གྱི་གྲང་རྟོ་རྫོང་མི་དམངས་འཁྲུན་མི་ཚོགས་ཆེན་

སྐབས་བཙུ་ལཱ་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་སྟེང་།

གྲང་རྟོ་རྫོང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་འགོ་གཙོ་གཞིན་པ། གྲང་རྟོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཁང་།

འཁྲུན་མི་རྣམས་པ།

ད་ལྟ། ངས་གྲང་རྟོ་རྫོང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཆབ་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་ལ་སྟན་ལྗོན་
འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་པས། བྱེད་ཆོས་གྲོས་ཞིབ་བྱ་དགོས་པར་མ་ཟད། སྲིད་གྲོས་ལྟ་ཡོན་དང་ཟུར་ལྷགས་སྟོ་
མ་ཟུན་རྣམས་པས་དགོངས་འཆར་གནང་རོགས་ལྟ།

ལོ་ལྟེན་རིང་གི་ལས་དོན་ལ་བྱིར་མིག་བསྟོན་པ།

རྫོང་གི་མི་དམངས་འཁྲུན་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཙུ་བཞི་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་
འཚོགས་པ་ནས་བཟུང་། དེད་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རྫོང་ལྷན་ཁྲིམས་ཁང་གི་མགོ་བཙུན་དང་། རྫོང་དམངས་ཆེན་
དང་རྒྱུན་ལྷན་གྲོས་ཚོགས་ཁང་གིས་ལྟ་སྟུགས་། བོད་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཞིབ་པའི་མཛུབ་སྟོན་། རྫོང་སྲིད་
གཞུང་དང་རྫོང་སྲིད་གྲོས་། དེ་མིན་སྲིད་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་གི་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་གྱི་འོག་ཏུ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྲིད་ལ་དམིགས་ནས། "འབད་བཙུན་གྱིས་ཁྲིམས་འཛིན་གྱིད་
གཞི་རེ་རེའི་ཁྲོད་ནས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་བྱང་སྟོན་པས་བྱང་བདེན་གྱི་ཆོར་བ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་
པ་"དམིགས་ལྟར་བྱ་བཟུང་སྟེ། རྫོང་གི་མི་དམངས་འཁྲུན་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཙུ་བཞི་པའི་གྲོས་
ཚོགས་རིམ་བྱུང་ལས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྟན་ལྗོན་གྱི་གྲོས་ཚོད་ལག་བསྟར་དོན་འཁྲོལ་དང་།
ལྷག་བསམ་རྣམས་དག་གིས་ཅུ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ཐུགས་ཀྱིས་གནང་བའི་འགན་འཁུར་ལག་བསྟར་བྱས་པ་

ཡིན་ཞིང་། ཚད་མཐོན་པོས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་མངའ་དགོས་མཁོ་ལ་སེམས་ཁུར་བྱས་
ཏེ། གང་ལེགས་སྒོས་ཁྱིམ་མངའ་དོན་བསྐྱར་བཅོས་ལ་སྒྲུབ་འདེད་དང་། ༡ན་ཉིག་གིས་དཔྱད་སྡེ་འཇུགས་
སྒྲན་ལ་ཤྱགས་སྒོན་བྱས་པས། རེད་ཁྱིམ་ཁང་གི་ལས་དོན་ཁག་ལ་འཕེལ་རྒྱས་གསར་བ་བྱུང་ཡོད། ལོ་
ལྗེ་རིང་ལ། སྤྱི་བསྐྱེམས་པས་རིགས་སོ་སོའི་གྲོད་དོན་བདག་སྲོད་བྱས་པ་5076དང་གྲོད་གཞི་
བསྐྱབས་པ་4577ཡོད་ཅིང་། གྲོད་དོན་ཐག་བཅད་པའི་ཚད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་90.2ཟིན། ལོ་སྔོན་མ་ལྟ་
དང་བསྐྱར་ན་གྲོད་དོན་བདག་སྲོད་དང་ཐག་ཚད་བྱས་པའི་ཚད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་34.9དང་བརྒྱ་ཆའི་
30.7ཡིས་འཕར་ལ། ལས་གནས་དང་པོར་གྲོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་དཔོན་གྱིས་མི་རེའི་ཆ་སྒྲེམས་ལ་གྲོད་
དོན་ཐག་བཅད་པ་60མཆིས་པས། རང་རྫོང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བར་བྱས་ཤིང་མི་དམངས་བཞག་ཡོད།

དང་པོ། ཁྱིམ་མངའ་དོན་གྲོད་སྒྲུབ་ནི་ཅ་བར་འཛིན་པ་རྒྱན་འཁྱོངས་སྒོས། སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་བྱང་གཞག་འབྲམ་མཉམ་ལ་སྤྱད་སྦྱོང་བྱས།

དམ་སྟོད་རན་པས་ཉེས་ཅན་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ། ཉེས་དོན་གྲོད་གཞི་བདག་སྲོད་བྱས་པ་
485དང་ཞིབ་གཅོད་མཐུག་བསྐྱིལ་པ་483ཡོད་ཅིང་། ལོ་སྔོན་མ་ལྟ་དང་བསྐྱར་ན་གྲོད་དོན་བདག་
སྲོད་དང་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ཚད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་34དང་བརྒྱ་ཆའི་33.8ཡིས་འཕར་ལ། ཁྱིམ་མུར་
གྲོད་ཡ་མི་789ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཆད་པ་བཅད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོད་འཆེ་ཆབས་
ཆེན་བཟོ་བའི་བྲག་ཤྱགས་ཉེས་ཅན་དང་རྒྱན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་ཅན། དུག་རྩས་ཉེས་གསོག་
བཅས་ལ་ཐག་གཅོད་ནན་མོ་བྱས། "འཕྲོག་གཉིས་རྒྱ་གཅིག"དང་དུག་རྩས་འཆོང་བ་སོགས་ཉེས་དོན་
གྲོད་གཞི་235ཞིབ་གཅོད་མཐུག་བསྐྱིལ་ནས། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཆོར་སྤང་མཐོ་
དུ་བཏོགས་ཡོད། རུལ་སྤངས་ལ་ཆོལ་བའི་བྲག་གཞོན་གྱི་ནམ་པ་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། སྒོག་ཟ་དང་
སྒོག་དཔུལ་སྒོད་ལེན། འགན་འཛོལ་སོགས་ལས་གནས་ཉེས་བསགས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་15ཞིབ་གཅོད་
མཐུག་བསྐྱིལ་ལ། ཉེས་ཅན་མི་31ལ་ཉེས་ཆད་བཅད། ཉེས་འཇལ་ཆད་ལྡན་ཅན་སྤྱད་དེ་ཞིབ་གཅོད་
མཐུག་བསྐྱིལ་བའི་གྲོད་གཞི་140ཡོད་པ་དང་། ཁྱིམ་བཅད་དང་ལེན་དང་ཁྱུ་གཉུག་མཚམས་བཞག་པ་

བརྒྱ་ཆའི་96ཟེན་པ་རེད། ཉེས་སྲོད་ཁྲིམས་པགོད་དང་དོགས་གཞི་ཁྲིམས་ཁྲུགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཙུ་
 དོན་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱས་ཏེ། ཁྲིམས་ལྟར་ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཁྱུ་གཉེན་གྱི་འཕྲིན་ཆོག་པ་
 ཐག་བཅད་པའི་གྲོད་དོན་6མཆིས། ལུས་ལྡན་གྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་དག་འབྱུང་ལམ་ལུགས་དོན་འཁྲོལ་སྒྲོས།
 རྫོང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་རོགས་སྐྱོར་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་ཁྲིམས་རོགས་པ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་
 གྲོད་ཡའི་མི་73ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་དག་འབྱུང་བྱས་ཤིང་། དམ་ལྷོད་རན་པའི་ཉེས་དོན་སྤྱད་ལུས་ལག་
 བསྟར་བྱས་ཏེ། ཉེས་པ་ཅུང་ཡང་བའི་གྲོད་ཡ་264ལ་དུས་ཆད་ཕྱིར་འབྱུངས་བྱས་པ་དང་། རྟ་མ་སོན་
 པའི་ཉེས་ཅན་གྲོད་གཞི་ཞིབ་གཅོད་མཁུག་སྐྱེལ་བ་28དང་མི་45མཆིས་ལ། ཉེས་ཆད་མེད་པར་
 བཅོས་པའི་མི་1མཆིས། ཉེས་དོན་གྱི་ཞོར་ལ་དམངས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོད་དོན་གྱི་ཞིབ་གཅོད་
 མཁུག་སྐྱེལ་བ་169ཡོད་པ་དང་། འདུམ་འགྲིག་གི་ཆད་བརྒྱ་ཆའི་95ཟེན། གཞོད་འཆེ་ཤོག་མཁན་ལ་
 སྤྱིན་ཆབ་སྐྱོར་ཁྲི་2069.8ཐོབ།

དམངས་དོན་དང་ཆོང་དོན་ཙུ་གཞི་འོས་འཆམ་གྱིས་འདུམ་འགྲིག་དང་ཐག་
 གཅོད་བྱས། དམངས་དོན་དང་ཆོང་དོན་གྱི་གྲོད་གཞི་བདག་སྲོད་བྱས་པའི་དོན་3498ཡོད་པ་དང་།
 ཞིབ་གཅོད་མཁུག་བསྐྱེལ་བའི་དོན་3081མཆིས། ལོ་སྡོན་མ་ལུ་དང་བསྟར་ན་གྲོད་དོན་བདག་སྲོད་
 དང་ཐག་ཆོད་བྱས་པའི་ཆད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་37.4དང་བརྒྱ་ཆའི་30ཡིས་འཕར། དམངས་འཆོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་གྲོད་དོན་གྱི་ཞིབ་གཅོད་ལ་ཆད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ། གཞུང་ལམ་གྱི་འགྲིམ་འབྲུལ་
 དོན་རྒྱུན་དང་སྒྲན་བཅོས། གཉེན་སྒྲིག་ལས་ཐོག་མས་སྐྱོན། ངལ་ཙུལ་གྱི་ཐོབ་ཆ་སོགས་དམངས་འཆོ་
 དང་འབྲེལ་བའི་གྲོད་དོན་1362ཞིབ་གཅོད་མཁུག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་དང་། ཁང་ས་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཙུ་གཞི་
 ཡིས་ཆོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱུ་གཉེན་འབྱུང་སྤྱད་པ་འོས་འཆམ་གྱིས་ཐག་བཅད་དེ། ཁང་པ་ཉི་འཆོང་
 གི་གན་རྒྱའི་ཙུ་གླེང་གྲོད་གཞི་73ཞིབ་གཅོད་མཁུག་བསྐྱེལ་བྱས། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་དཔུལ་བུན་གཏོང་
 ལེན་གྱི་བྱ་བྱེད་ནི་ཁྲིམས་ལྟར་ཆད་ལྡན་དུ་བཏང་ཞིང་། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་དཔུལ་བུན་གཏོང་ལེན་ཙུ་
 གཞིའི་གྲོད་དོན་ཞིབ་གཅོད་མཁུག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་407ཡོད། འགལ་བ་སྒྲོམ་སྒྲིག་དང་མཐུན་སྒྲོར་
 བྱེད་པར་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ། འདུམ་འགྲིག་བྱེད་ཆོག་པའི་གྲོད་གཞི་ནི། རྒྱགས་ཆེན་པོས་གཞུག་

བཤེར་མ་བྱས་སྡོན་དུ་འདུམ་འགྲིག་དང་གཏུག་བཤེར་འདུམ་འགྲིག་བྱས་ཤིང་། ལོ་ལྔའི་ནང་རིགས་སོ་
སོའི་གྲོད་དོན་བར་འདུམ་བྱས་པ་1490ཡོད་པ་དང་། འདུམ་འགྲིག་བྱས་ཏེ་གཏུག་བཤེར་ཕྱིར་འཐེན་
བྱས་པའི་ཆད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་68ལ་སྟེ་བས། འདུམ་འགྲིག་བྱེད་མི་འོས་པ་དང་འདུམ་འགྲིག་མི་ཡོང་བའི་
གྲོད་གཞིར་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁྲིམས་ལྟར་ཐག་བཅད།

ཁྲིམས་ལྟར་སྤྱི་དུང་འཛིན་བྱེད་པར་ལྟ་སྒྲུལ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། སྤྱི་དུང་འཛིན་གྲོད་གཞི་
བདག་སྡོད་བྱས་པ་58ཡོད་པ་དང་། ཞིབ་གཙུག་མཐུག་བསྐྱེལ་བ་55མཆིས། ལོ་སྡོན་མ་ལྔ་དང་བསྐྱར་
ན་གྲོད་དོན་བདག་སྡོད་དང་ཐག་ཆོད་བྱས་པའི་ཆད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་69དང་བརྒྱ་ཆའི་67.3ཡིས་འཕར།
དེའི་ནང་སྤྱི་དུང་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ལྟར་སྤྱི་དུང་འཛིན་བྱེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ། གྲོད་པའི་ཁྱ་
གཏུག་དང་གཏུག་བཤེར་གྱི་རེ་འདུན་ཕྱིར་བསྟོགས་པ་6དང་། ཁྲིམས་ལྟར་སྤྱི་དུང་འཛིན་ཁ་གཏད་མི་སྣའི་
ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་ལ་སྐྱར་སྐྱོར་བྱས་ནས། གྲོད་པའི་ཁྱ་གཏུག་རེ་འདུན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པའི་གྲོད་
དོན་15མཆིས། སྤྱི་དུང་འཛིན་གྱི་ཚོད་གཞིར་དོན་དངོས་རང་བཞིན་གྱིས་བར་འདུམ་བྱེད་པ་སྒྲུལ་སྟེལ་
གང་ལེགས་བྱས་ཏེ། སྟོམ་སྒྲིག་དང་ཐག་གཙུག་བྱས་པའི་གྲོད་གཞི་8མཆིས།

ལག་བསྟར་བྱེད་དཀའ་བ་སེལ་གང་སྐྱབ་བྱ་དགོས། ལག་བསྟར་གྲོད་དོན་བདག་སྡོད་
བྱས་པ་58ཡོད་པ་དང་། ལག་བསྟར་བྱས་ཆར་བ་55མཆིས། ལོ་སྡོན་མ་ལྔ་དང་བསྐྱར་ན་གྲོད་དོན་
བདག་སྡོད་དང་ཐག་གཙུག་བྱས་པའི་ཆད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་24.8དང་བརྒྱ་ཆའི་48.4ཡིས་འཕར་ལ།
དམིགས་སར་འབྱོར་བའི་དདུལ་གངས་སྒོར་ཁྲི་4327.25མཆིས། གྲོད་གསོག་ལག་བསྟར་མ་བྱས་
པ་མེད་པའི་ཁྲིམས་ཁང་བྱེད་སྟོན་གསར་འཛུགས་དང་། ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ལྷགས་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ།
ཉེས་ཆད་ཁུན་ཐག་གཙུག་པ་ལག་བསྟར་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་བསགས་བྱ་བྱེད་ལ་གཅིག་བསྐྱུས་ཀྱིས་དུང་
རྟེན་གཏོང་བའི་ཆད་དམིགས་བྱེད་སྟོན་སྟེལ་ཞིང་། ཁྲིམས་འཛིན་གྱིས་བཀག་སྒྲིལ་བྱས་པའི་མི་25ཡོད་
པ་དང་། ཡིད་ཉོན་བཤེད་པའི་མི་17ཕྱིར་བསྐྱུགས་བྱས། ལག་བསྟར་བཀོད་འདོམས་གྱི་ལྟེ་གནས་བསྐྱར་
ཏེ། འཛིན་པ་ལག་ལེན་བསྟར་ཡུལ་གྱི་མིའི་བཅོལ་དདུལ་དང་ཁང་ཁོངས། རྒྱུ་ལེན་ལེན་ལེན་
སོགས་ལ་འདྲི་ཅད་བྱེད་པའི་ལག་བསྟར་ལམ་སྟོལ་གྱི་རྒྱས་པ་འདོན་སྟེལ་གང་ལེགས་བྱས་ལ།

བསྐྱེམས་ཅིས་ཞིག་བྱས་ན་བཅོམ་དཔུལ་སྒྲོར་གྱི་300ལྟག་དང་ཁང་ཁོངས་4། རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་6ལ་
ཞེས་བཞེད་ཆོད་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ལག་བསྟར་མཉམ་འགྲུལ་ཟབ་སྒྲེལ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་བདེ་དང་རྒྱལ་
ཁོངས། བཅོམ་ཆོད་། ཁང་པ་དོད་མ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དང་མཉམ་དུ་གྱོད་གཞི་14ལག་བསྟར་བྱས་
ཆར།

གཉིས་པ། ཁྱིམ་པ་འཛིན་སྐྱུར་བཅོས་ནི་སྤྱལ་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་རྒྱན་འབྲེངས་བྱས་
ཏེ། འདི་གཅོད་ལས་དོན་གྱི་ལས་སྒོལ་འབྲུས་ཆར་དུ་བཏང་།

མི་སྣ་རིགས་དབྱེད་དོད་མ་བྱེད་པ་ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་། 《ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱིམ་པ་
ཁང་གི་ཁྱིམ་པ་འཛིན་སྤྱི་གསོལ་བཅོས་སྐྱུར་བྱེད་པའི་ཆོད་ལྟའི་ལས་དོན་གྱི་རྒྱུས་གཞིའི་》ནང་གཏན་
འཁེལ་བྱས་པའི་ཁྱིམ་པ་དཔོན་དང་ཁྱིམ་པ་དཔོན་གྱི་ལས་རོགས་པ། ཁྱིམ་པ་འཛིན་སྤྱི་དཔོན་མི་སྣ་
བཅས་ཀྱི་མི་གྲངས་བསྟར་ཆད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་39དང་བརྒྱ་ཆའི་46། བརྒྱ་ཆའི་15ཡིན་པའི་སྐབས་བྱ་
གཞིར་བཟུང་བས། ད་ལྟོ་ཁྱིམ་པ་དཔོན་18དང་། ཁྱིམ་པ་དཔོན་གྱི་ལས་རོགས་པ་37། ཁྱིམ་པ་འཛིན་
སྤྱི་དཔོན་མི་སྣ་9བཅས་ཡོད།

ཁྱིམ་པ་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུའི་ལས་ལུགས་བཅོས་སྐྱུར་བྱེད་འགོ་ཚུགས། "འདི་
ཞེས་པས་ཁྱིམ་པ་གཅོད་དང་ཁྱིམ་པ་གཅོད་པས་འགན་འཁུར་བའི་"སྤྱི་འཐུས་ཁང་གི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ།
ཁྱོད་ཡོངས་ནས་མཉམ་གྲོས་ཁྱིམ་པ་ར་དང་འདི་གཅོད་པ་གཙོ་བོའི་ཁྱིམ་པ་དཔོན་གྱིས་གྱོད་གཞི་སྤྱུ་
པའི་འགན་འཁུའི་ལས་ལུགས་དོན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་པ་ལྟར་འདི་གཅོད་ལྷན་ལོན་ལྟར་ཁང་
གིས་གྱོད་དོན་གྲོས་བསྟར་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ལུགས་མཐུན་གྱིས་གཏན་འཁེལ་དང་། ཁྱིམ་པ་ཁང་དང་
ཁྱིམ་པ་རའི་འགོ་འཛིན་གྱིས་གྱོད་དོན་བསྟར་པའི་ལས་ལུགས་ཁྱབ་སྒྲེལ་དུ་བཏང་བས། ཁྱིམ་པ་ཁང་དང་
ཁྱིམ་པ་རའི་འགོ་འཛིན་གྱིས་གྱོད་དོན་བསྟར་པ་རྒྱན་ལྟར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་ཞིང་།
ཁྱིམ་པ་ཁང་དང་ཁྱིམ་པ་རའི་འགོ་འཛིན་གྱིས་ཞེས་གཅོད་ (ལག་བསྟར་) བྱས་པའི་གྱོད་དོན་
210མཆིས།

གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་ལས་ལུགས་ཀྱི་བཅོས་སྐྱུར་ལེགས་བྱུང་། ཁྱོད་ཡོངས་ནས་

ཁྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་ལམ་ལུགས་བཅས་སྐྱུར་གྱི་ཁྲི་བུ་མཐའ་དག་དོན་འཁྱོལ་དང་། ཁྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་
གྱི་བརྒྱད་རིམ་དང་ཆད་གཞི་ཆད་ལྡན། ཁྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་གྱི་ལས་ཆད་གོང་མཐོང་བཏང་སྟེ། ཁྱོད་དོན་
ཡོད་ན་རིམ་པར་ཐོ་འགོད་བྱེད་པ་དང་ཁྱེ་གཏུག་ཡོད་ན་རིམ་པར་གནས་ལུགས་དགོས་པ་བྱ་བ་ཏན་ཏེག་
གིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། ཁྱོད་
བསྐྱེམས་ཁྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་1640ཡོད་ལ། ཏུས་ཐོག་ཏུ་ཁྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་ཆད་བརྒྱ་
ཆའི་90.5ཟེན། གཏུག་བཤེར་ཁྱིད་སྟོན་དང་ཁྱོད་འགོད་ཞིབ་དབྱད། གཏུག་བཤེར་གྱི་སྟོན་དུ་འདུས་
འགྲིག་བྱེད་པའི་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞབས་ཁྱའི་ཏུས་པ་འཇུག་ཆང་དུ་བཏང་ཞིང་། མང་ཆོགས་ལ་སྟབས་
བདེ་བཅོ་བའི་བྱེད་ཐབས་ཁག་དོན་འཁྱོལ་བྱས་པས། མང་ཆོགས་ཀྱི་གཏུག་བཤེར་བདེ་བ་དང་དོ་བདག་
པའི་ཁྱེ་གཏུག་གི་དབང་ཆར་འགན་སྲུང་ལེགས་པོར་བྱས་ཡོད།

བསྐྱུར་བཅས་ཀྱི་ཆོད་ལྟའི་ལས་དོན་སྐྱུལ་སྟེལ་བྱས། ཉེས་དོན་ཁྱོད་གཞི་ལྷུར་གཅོད་
བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ལ་བཅས་བསྐྱུར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་
ཀྱི་ཁྱིམས་ཁང་གི་ཉེས་དོན་ཁྱོད་གཞི་ལྷུར་གཅོད་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་བཅས་བསྐྱུར་གྱི་ཆོད་ལྟའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ཁྱོད་དོན་ལྷུར་གཅོད་ཀྱི་ཆད་མངགས་འདི་གཅོད་བྱེད་པའི་ཅ་འཇུགས་འཇུག་ཆང་དུ་
བཏང་ལ། ཁྱིམས་གཅོད་ཡིག་རིགས་དོན་འདུ་སྟོང་བསྐྱུས་དང་གནས་ལུགས་བརྗོད་པའི་བཅས་བསྐྱུར་
ཆ་ཆང་དུ་བཏང་སྟེ། "ཁྱེ་གཏུག་ལྷུར་ལ་ཞིབ་གཅོད་ལྷུར་བའི་"ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་
ནས་བཅུགས་པ་དང་། བསྐྱེམས་པས་ཉེས་དོན་ལྷུར་གཅོད་བྱས་པའི་ཁྱོད་གཞི་2དང་མི་6ལ་འདི་གཅོད་
མཇུག་བསྒྲིལ་བྱས་ཤིང་། ཆ་སྟོམས་ཀྱིས་འདི་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཏུས་ཆོད་ནི་བྱང་དུ་བཏང་ནས་ཉིན་4.5ལ་
བཏང་། ཁྱིམ་དོན་བཏག་དབྱད་པ་དང་བྱད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ། བྱིས་པའི་
སེམས་ཁམས་ཆད་ལས་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཐོག་མར་ནང་འདེན་སྟོས། ཁྱིམས་འཛིན་དང་
སྟོན་འཛིན། སྤྱི་ཆོགས་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ལུགས་བྱང་སྟེལ་བྱེད་པའི་རེད་ཆང་གི་ཁྱིམ་དོན་འདི་གཅོད་ཀྱི་
བྱེད་སྒྲུངས་གསར་བ་བཅས་བསྐྱུར་བྱེད་པའི་ཆོད་ལྟའི་ལས་དོན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བྱས་ཏེ། ཁྱིམ་དོན་ཁྱོད་
གཞིའི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་འདི་གཅོད་ལས་དོན་གྱི་ལས་སྟོལ་དེ་འཆོལ་ཞིབ་གང་ལེགས་ཀྱིས་བཅུགས་

ཤིང་། མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གི་གཅིག་གྱུར་བཞོད་སྒྲིག་ལྟར། ལག་བསྟར་ལམ་སློབ་སྦྱར་བཅས་ཀྱི་ཆོད་
 ལྟའི་ལས་དོན་སླེབ་ནས། ལག་བསྟར་གྱི་དབང་ཆའི་བཞོད་སྒྲིག་སྒྲར་བས་ཐེ་ལེགས་སུ་བཏང་ཞིང་།
 འདི་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་ལག་བསྟར་གྱི་དབང་ཆ་ལུགས་མཐུན་གྱིས་དབྱེ་བ་འཆོལ་ཞིབ་གང་ལེགས་
 གུས་ཏེ། འདི་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་ལག་བསྟར་གྱི་དབང་ཆ་ནི་ཕན་ཚུན་ཆོད་འཛིན་དང་ལྷ་སྦྱུལ་བྱེད་
 པར་གྱུ་བ།

ཞུ་གཏུག་རྩི་བཅར་བཅས་བསྦྱར་བྱེད་པ་སྦྱུལ་འདེད་གུས། གཏུག་མཁེར་དང་རྩི་བཅར་
 དབྱེ་འབྱེད་དང་ཁྲིམས་ལྟར་མཐུག་བསྒྲིལ་བ་ལག་བསྟར་གུས་ཏེ། འཐུག་སློ་མི་ལེགས་པ་དང་གོ་རིམ་
 ལྟོང་འཁོར། འབྲུད་སློ་མི་བཟང་པའི་གནད་དོན་འབད་པས་ཐག་བཅད་ཅིང་། གྱོད་དོན་བསྦྱར་ཞིབ་གུས་
 པ་3དང་། ཁྲིམས་ལྟར་བསྦྱར་གཅོད་བྱ་རྒྱ་ཤོས་ཐག་བཅད་པ་3མཆིས། ཁྲིམས་རྟགས་པ་སོགས་
 རྩོགས་གསུམ་པ་ཞུགས་ཏེ་ཡིག་བསྦྱར་རྩི་བཅར་གྱི་གྱོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་དང་ལས་ཆབ་བྱེད་པའི་
 ལམ་ལུགས་འཆོལ་ཞིབ་གུས་ཏེ་བཙུགས་པས། ཡིག་སྦྱར་རྩི་གཏུག་གི་དོ་བདག་པ་ཁྲིམས་ལྟར་རང་
 གཟུན་གྱིས་རྩི་བཅར་བྱེད་པའི་ལམ་བུའི་ཐོག་བསྐྱོད་ལ། ཞུ་གཏུག་འཇགས་པ་མདོན་འགྱུར་ཡོང་བར་
 འབད་དེ། ཁྲིམས་ཁང་གི་འགོ་གཅོས་བཅར་འདི་སླེ་ལེན་དང་ཡིག་བསྦྱར་རྩི་བཅར་གྱི་གྱོད་གསོག་གྱོད་
 བཞེས་འགན་འཁུའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་གུས་ཏེ། ཡིག་སྦྱར་རྩི་གཏུག་བྱེད་པའི་མི་ཐེངས་
 1033ལྟེ་ལེན་ཐག་གཅོད་གུས་པ་དང་། ཁྲིམས་ལྟར་ཞུ་གཏུག་ཟིང་སློང་གི་གྱོད་དོན་2ཐག་གཅོད་གུས།

ཁྲིམས་འཛིན་ཡོངས་བསྐྱབས་བྱེད་པའི་བྱུང་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ། བྱོན་ཡོངས་ནས་
 འདི་གཅོད་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་དང་ཁྲིམས་གཅོད་གཞུང་ཡིག་ ལག་བསྟར་ཆ་འཕྲིན་བཅས་ཡོངས་བསྐྱབས་
 ཀྱི་སྟེགས་བྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་འཇུགས་སྦྱུན་དང་། འདི་གཅོད་བྱེད་པའི་ཅ་དོན་དོན་འབྱོར། "ཁྲིམས་ར་
 རེར་རེས་པར་དུ་ཟེན་ཐོ་འགོད་པ་ལག་བསྟར་གུས་ཏེ། ཁྲིམས་གཅོད་ཡི་གེ་5ཐོག་ནས་ཡོངས་བསྐྱབས་
 གུས་པའི་ཆད་བརྒྱ་ཆའི་86ལ་སླེབས་ཤིང་། གྱོད་གཞིའི་སྦྱས་ཆད་དང་ཕན་འབྲས་མདོན་གསལ་དོད་
 ཐོས་མཐོ་རུ་སོང་བ་དང་། འདི་གཅོད་གཉིས་པའི་གྱོད་དོན་གྱི་ཁྲིམས་ཆད་བསྦྱར་བ་དང་བཀའ་འབེབས་
 པའི་ཆད་ནི་ལོ་སྟོན་མ་ལྟ་དང་བསྦྱར་ན་བརྒྱ་ཆའི་8.9དང་བརྒྱ་ཆའི་5.4ཡིས་དམའ་རུ་གྱུར། ཁྲིམས་

ཁང་གི་སྒོ་འབྲེད་ཉིན་མོའི་རུས་རིང་གི་ལམ་སྒོལ་འབྲས་ཆང་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱི་དམངས་ལ་ཁྲིམས་ཁང་གི་
སྒོ་ཆེན་ཕྱེ་སྟེ། གསར་འགྱུར་ཡོངས་བསྐྱགས་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་1ལ་འཆོགས་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་
ཁུལ་གྱི་གསར་འགྱུར་སྤྱན་སྦྱོར་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་ཁྲིམས་སྦྱོར་གི་ལེ་ཆོན་2བཅོས་ཤིང་། དུས་ཐོག་ཏུ་
དཔེ་མཆོན་གྱི་གྲོད་དཔེ་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་ནས་ཁྲིམས་སྦྱོར་དེའི་བསྐྱགས་སྤེལ་བ་དང་། མི་དམངས་
འབྲི་གཙོད་ལས་རོགས་པ་"ལྷ་བ་འཕར་གྱི་འཆར་གཞི""ལེགས་པོར་འབྲུབ་ལ། མི་དམངས་ཀྱི་འབྲི་
གཙོད་ལས་རོགས་པ་32ལ་མང་དུ་བཏང་བ་དང་། ཁྱོན་བསྡེམས་གྲོད་གཞིའི་ཞིབ་གཙོད་ནང་ཁྱགས་
པའི་གྲོད་དོན་972ཡོད་པ་དང་། གྲོད་དོན་འབྲི་གཙོད་ལས་རོགས་པའི་ཆད་ནི་བརྒྱ་ཆའི་92ལ་སྐྱེབས་
ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཞབས་ཁུ་བྱེད་པའི་ལས་འགན་རྒྱ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།
ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུར་ཁྱུང་པོད་པ་ལེགས་པོར་བསྐྱབས།

རང་རྟོགས་ཀྱིས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ལྟེ་གནས་ལ་ཞབས་ཁུ་བྱེད་པ། བཅོ་སྤྱོད་
གཙོ་བོ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འཕེལ་རིམ་ཁོད་ཀྱི་བཞིག་སྟོ། སྤྱིག་འགལ་གྱི་ཁང་པ་བཞིག་
སྟོ་སོགས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་གཞི་འོས་འཆམ་གྱིས་ཐག་བཅད་པ་དང་། སྤྱི་འཛིན་ཆད་
གཙོད་6ལག་བསྟར་བྱས་ཆོག་པའི་ཐག་བཅད་དེ། སྤྱི་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་ལྟར་སྤྱི་འཛིན་བྱེད་པར་
རྒྱབ་སྦྱོར་དང་། བསྟོམ་བཅས་ཀྱིས་མེད་ཁྲིམས་མ་ཐུན་ཁེ་དབང་ལ་སྤྱང་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། "མཉམ་
འབྲེལ་ལུ་དང་མདུན་སྦྱོང་ལུ་"སོགས་ཀྱི་ཆད་དོན་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས། དུལ་བྱུང་གི་ལས་བྱེད་ཉིན་རྟོག་པ་
5བདམས་ནས་རོགས་སྦྱོར་སྤེལ་བ་དང་དཔུལ་པོངས་སྤེལ་བའི་སྤེལ་དཔོན་གཞོན་པ་དང་རྩ་ཁྱུ་ཅི་དང་པོར་
མངགས་ཏེ། ཞིང་སྤེལ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་གནད་དོན་ལ་རོགས་བྱས་ཏེ་ཐག་བཅད།

ཁྲིམས་སྦྱོར་གི་གྲུང་ཉོའི་འཇུགས་སྤྱན་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གང་ལེགས་བྱས་པ། "ལྷ་ས་
ཁྲིམས་ལྟར་ན་དེས་བཅའ་ཁྲིམས་ཁྲབ་གདལ་གཏོང་བའི་"བཅའ་ཁྲིམས་ཁྲབ་གདལ་གྱི་འགན་འཁུར་
ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་དང་། སྒྲོར་སྦྱོང་འབྲི་གཙོད་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་བརྒྱད།
ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཁྲིད་ཆེན་མོ་བཅས་གཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། སྒྲོར་སྦྱོང་གྲོད་སྤྱབ་བྱས་པའི་གྲོད་དོན་

1364ཡོད་པ་དང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་ཀྱི་རྩིས་བསྐྱགས་ཐངས་95སྟེལ་ཞིང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་ཀྱི་འཆད་
ཁྱིད་ཐངས་60འཆོགས་པ་དང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་རྩིས་བསྐྱགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལེ་ཆན་6འགྲེམས་
བཀོད་བྱས་ལ། མིང་གཞུང་ལས་ཁུངས་ལ་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྲོས་འཆར་སྟེལ་སྟོང་བྱས་པ་3བཅས་བསྐྱབས་
པ་རེད།

སྐད་གཉིས་གཏུག་བཤེར་གྱི་བཀོལ་སྟོང་བྱེད་པའི་རྒྱས་ལུགས་ཆེ་རུ་བཏང་། ལས་
ཀར་གཙོ་བོ་དང་གཙོ་གནད་སྟེ་ཆན་ལ་སྐད་རིགས་གཉིས་ཤེས་པའི་ཁྱིམ་ས་དཔོན་བཀོད་སྟོན་དང་། སྐད་
གཉིས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་དོ་བདག་ལ་"གཅིག་འབྲུས་ཀྱི་ནུས་པའི་"སྐད་གཉིས་གཏུག་བཤེར་གྱི་
ཞབས་ཁུ་འདོན་སྟོང་བྱས་ཏེ། གཏུག་བཤེར་བྱེད་པའི་དོ་བདག་པར་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་
སྟུང་དེ་གཏུག་བཤེར་བྱེད་པའི་ཁེ་དབང་ལ་འགན་སྲུང་བྱས་ཤིང་། ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་གཞོགས་འདེགས་
མི་སྣ་བསྐྱུ་དུས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱས་ནས། ཆེད་དུ་སྐད་གཉིས་ཀྱི་གཏུག་བཤེར་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་བསྐྱུས་ལ། 2016ལོར་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གཞོགས་འདེགས་མི་སྣ་3བསྐྱུས་བ་ཆང་མ་ནི་
བཅའ་ཁྱིམ་ས་སྐད་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ཡིན། ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱི་མི་ཐངས་30ལ་ཆེད་དུ་"སྐད་
གཉིས་"གསོ་སྟོང་བྱས་པས། "སྐད་གཉིས་" ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་སྟོང་གཞིའི་དབྱེ་ཞིབ་དཔང་སྟོང་དང་
ཁྱིམ་ས་ལུགས་ཀྱི་བཀོལ་སྟོང་། ཁྱིམ་ས་གཙོ་དཔོན་ཡིག་རིགས་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོ་རུ་བྱིན་པ་
དང་། རིག་གནས་ཐོག་ཁང་གིས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲེལ་གསར་འཛུགས་དང་སྐད་གཉིས་བཀོལ་སྟོང་བྱེད་
པའི་རྒྱས་ལུགས་ཆེ་རུ་སྐྱར་བས། མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་གཉིང་ཟབ་དུ་སྟེལ་བ་ཡིན།

དམངས་སྐད་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་རྒྱས་ལུགས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བྱས། རྫོང་ལྷུང་རྫོང་མིང་
གཞུང་གིས་ཆད་མཐོའི་དོ་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་རིགས་སྟོར་མ་དདུལ་ནི་ནོར་མིང་
སྟོན་ཅིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་པ་དང་། ལོ་ལྷའི་རིང་ལ། ཉིས་དོན་གྱི་ལྷ་སྟོར་ཕྱི་མར་གཞོད་པ་དང་དབུལ་
ཐོངས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལྷ་མཁན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་རིགས་སྟོར་མ་དདུལ་སྟོར་ནི་85.25བཏང་བ་དང་།
དབུལ་ཐོངས་ཆོགས་པར་རིགས་སྟོར་མ་དདུལ་སྟོར་21.14ཞལ་འདེབས་གནང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་
ཐད་ནས་དངོས་སུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་དོ་བདག་པ་51ལ་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཐོན་དདུལ་སྟོར་ནི་

34.2འཕྲི་འགྲུངས་དང་མེད་པར་བཅོས།

བཞི་བ། རང་ངོས་འཇུགས་སྐྱུན་ནི་འགན་སྲུང་གི་སྤྲོད་དུ་ཡིན་པ་རྒྱན་འཁྱོངས་སྟོས། རྟོགས་ཡོངས་ནས་འདི་གཙོ་བོ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བར་སྐྱེལ་སྟེལ་བྱས།

བསམ་སྒྲོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤུགས་སྟོན་བྱས། རོན་དག་གལ་ཆེན་ནི་རྫོང་ལུ་དང་གོང་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཉར་ཅུའུ་ལ་སྐྱུན་མེད་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་རྒྱན་འཁྱོངས་དང་། རྫོང་ལུ་ཐབས་རྒྱས་བཀོད་སྒྲིག་དོན་འཁྱོལ་ནན་ཉན་སྟོས། ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་སྐྱོགས་ལ་ཁག་ཐེག་བྱས་ཤིང་། ཤུགས་བསམ་དད་མོས་ཀྱི་སྟོབ་གསོ་ཤུགས་ཆེར་བཏང་སྟེ། ཡང་དག་པའི་འཛིན་ཏེན་ལྟ་བུ་དང་མི་ཆེད་ལྟ་བུ། རིན་ཐང་ལྟ་བུ་བརྟན་པོར་བཅོས་ནས། འགོ་ཁྲིད་ཆོན་ཁག་དང་ཉར་གི་སྒྲི་བྱེད་ཀྱི་བྱའི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤུགས་སྟོན་དང་། ཉར་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་འཆོ་བར་དོ་གཟུལ་བྱས་ཏེ། ཉར་ཡོན་དཔུང་སྡེའི་སྟོན་ཐོན་རང་བཞིན་དང་བྲངས་གཙང་རང་བཞིན་རྒྱན་འཁྱོངས་དང་། ཆེད་དོན་སྟོབ་གསོའི་ལག་ལེན་ཀྱི་བྱེད་སྟོ་ཁག་སྟེལ་ཏེ། ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པའི་ཁྲིམས་སྒྲིང་གི་དད་མོས་བརྟན་པོར་བཅོས་ཡོད།

ཉར་སྟོལ་སྲིད་གཙང་གི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤུགས་སྟོན་བྱས། ཉར་སྟོལ་སྲིད་གཙང་འཇུགས་སྐྱུན་ཀྱི་འགན་འཁུལ་གཙོ་བོ་དང་ལྟ་སྐྱེལ་གྱི་འགན་འཁུལ་དོན་འཁྱོལ་སྟོས། འགན་འཁུལ་གསལ་བཤད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་སྐྱུན་དང་། འགན་འཁུལ་བདའ་འདེད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་གཞོན་ཤུགས་སྟོན་པ་དང་འགན་འཁུལ་འཁྱུར་དུ་བཅུག་ལ། མང་ཆོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་གསོའི་ལག་ལེན་ཀྱི་བྱེད་སྟོའི་བྱུ་འབྲས་སྤྲོད་སྐྱབ་ཁོད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་གང་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་བཅོས་སྒྲིང་གི་བྱེད་སྟོ་སྟེལ་ཞིང་། "སྟོན་ཚུལ་བཞི་"དང་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཆེ་སའི་གནད་དོན་འབྱར་ཐོན་ཅན་ཡོ་བསྐང་བྱས། རྒྱས་རིང་གི་ལམ་སྟོལ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོས་འཇུགས་སྐྱུན་དང་། འདི་གཙོ་བོ་ལག་བརྟན་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆད་ལྷན་རང་འཁོར་སྟོན་བྱེད་པར་ཁག་ཐེག་བྱས་ཏེ། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཐེར་འདོན་བྲམ་ཆོགས་བྱེ་བས་ལུ་གཏུགས་ཐེར་འདོན་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བདེ་བར་བཅོས་ཤིང་། འདི་གཙོ་བོ་ལས་དོན་ཀྱི་ལྟ་ཞིབ་ལ་ཤུགས་

བསྐྱོན་ཏེ། ཆེད་གཉེར་ནམ་གངས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ནས་རུལ་འགོག་ལས་དོན་གྱི་ལས་སྒོལ་བཏུན་པོར་
བཅོས་ཡོད།

ལས་སྒོའི་རྒྱས་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤྲགས་སྒོན་བྱས། འགྲལ་ནམ་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་
སྒོལ་འཇུགས་སྐྱུན་དང་རིམ་བཀར་རིགས་དབྱེའི་གསོ་སྦྱོང་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། རིགས་སོ་སོའི་གསོ་
སྦྱོང་110སྟེལ་ལ། ཁྲིམས་དཔོན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འདྲི་གཙོད་ལས་རོགས་པ་མི་བཅངས་400ལྟག་ལ་
གསོ་སྦྱོང་བྱས། ལས་ཐོག་སྦྱོང་བརྟེན་སྟེལ་ནས་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་བྱང་ཆད་མཐོ་རུ་
བཏང་སྟེ། རྗེས་གྲབས་ཁྲིམས་དཔོན་གྱི་སྟོབས་ཤྲགས་གསོག་འཛོག་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་
འཛིན་རྒྱལ་གཞི་ལ་རྒྱལ་ས་འཕྲོད་པའི་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པ་5ཡོད་པ་དང་། སྤུལ་བྱུང་གི་བཅའ་
ཁྲིམས་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་བསྟར་བ་དང་བདམས་གསེས་སྒོར་འཐེན་བྱས་པ་མི་8ཡོད།

མང་གཞིའི་སློབ་ཆས་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤྲགས་སྒོན་བྱས། རྫོང་མུ་དང་རྫོང་སྤིང་
གཞུང་། གོང་རིམ་གྱི་ལས་སྒོ་སྟེ་ཁག་གི་ཤྲགས་ཆེན་པོས་རོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྦྱོར་གྱི་འོག་མ་དངུལ་
སྒོར་ཁྲི་1480བཏང་ནས་འདྲི་གཙོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཐོག་ཁང་གསར་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་ལེགས་གྲུབ་བྱང་བས། གཞུང་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་རེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཞིང་། ཁྲིམས་
ཁང་གི་དངོས་པོའི་སློབ་ཆས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་དོན་དེ་སྤྲོད་ཡང་སྐྱུས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སྟེབས་
རྒྱུར་མང་གཞི་བཏུན་པོ་བཏིང་ཡོད། རྫོང་གི་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་སྐྱབས་བཅུ་བཞི་པའི་བསམ་
འཆར་གྲོས་མོལ་དོན་འབྱོར་ནན་ཏན་དང་། མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གི་རྒྱབ་སྦྱོར་ལ་བཙོན་ལེན་གང་
ལེགས་བྱས་ཏེ། མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་10བཏང་ནས་ཆལ་རྩ་འགག་གི་ཁྲིམས་ར་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་དང་།
མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་50བཏང་ནས་མཆོ་སྒོར་ས་ཁུལ་གྱི་ཅང་ཤེས་ཁྲིམས་ར་གསར་དུ་བཙུགས། ཁྲིམས་ར་
རྒྱས་ལྡན་གྱིས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་པས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞུ་གཏུག་བྱེད་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་
བྱས་ཤིང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞུ་གཏུག་དུབ་པའི་ཡང་དུ་བཏང་བས། མང་ཆོགས་ཀྱི་གདེང་འཛོག་བཟང་པོ་
ཐོབ་ཡོད།

ཁྲིམས་ཁང་གི་རིག་གནས་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤྲགས་བསྐྱུན། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་

པའི་དཔལ་ཡོན་སྟོན་ཐོན་ལས་ཁུངས་"འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་བྱུང་འབྲས་སྤྱི་བཏུན་དང་། ཁྲིམས་ཁང་གི་རིག་གནས་གྱི་ནང་སྟོང་སྟེག་འདོན་བྱས་ཤིང་། རིག་གནས་ཐོག་ཁང་གི་ཁྲིད་སྟོན་འདོན་སྟོན་བྱས་ཏེ། ལོ་རེར་དཔེ་སྟོན་གི་ཆེ་སྤེལ་བས། སྟོབ་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་སྟོབས་རྒྱས་ཞིང་བྱས་པ་ལེགས་པའི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ལྷ་སྐྱལ་དང་ལེན་བྱེད་པའི་བྱས་ལྷགས་ཆེ་བྱ་བཏང་ཡོད། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལྷ་སྐྱལ་དང་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། དམངས་ཆེན་དང་དེའི་རྒྱན་ལས་ཟུ་ལྟན། སྤྱི་གྲོས་གྱི་དམངས་གཙོ། སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ལས་རིགས་སོ་སོ་བཅས་གྱིས་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་པ་རང་རྟོགས་གྱིས་དང་ལེན་བྱས་ཤིང་། དམངས་ཆེན་འཐུས་མི་དང་སྤྱི་གྲོས་ཟུ་ཡོན་བྱང་གི་མཐུན་སྦྱོར་འབྲེལ་མཐུད་ལ་ལྷགས་བསྐྱོན་ནས། འཐུས་མི་དང་ཟུ་ཡོན་གྱིས་བཏོན་པའི་གྲོས་གཞི་བསམ་འཆར་6བསྐྱབས་ཆར་བ་དང་། རང་རྟོགས་གྱིས་དམངས་ཆེན་འཐུས་མི་གདན་འདྲན་ཞུས་ཏེ་ཁྲིམས་ཁང་ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་འདྲི་གཙུག་བྱས་ཉན། ལག་བསྟར་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པ་མི་ཐེངས་7ཡོད་པ་དང་། ཁྲིམས་ལྟར་ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཁུངས་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལྷ་སྐྱལ་དང་ལེན་བྱས་ནས། ཞིབ་དཔྱད་འགོ་འཛིན་འདྲི་ཞིབ་ཟུ་ལྟན་གྱི་བྱང་ཞུགས་པར་གདན་ཞུ་ཞུས་པ་ཐེངས་5མཆིས་པ་རེད།

འཐུས་མི་རྣམ་པ། འདས་སོང་གི་ལོ་ལྗེས་རིང་ལ། ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལས་དོན་ཁག་ལ་བྱུང་འབྲས་གསར་བ་ཐོབ་ཅིང་། "ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་གྲོད་གསོག་མེད་པའི་སྟོན་ཐོན་སྐྱོན་མོང་"དང་"ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྟོན་ཐོན་སྐྱོན་མོང་" "སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་འགོ་ཁྲིད་ཆེན་ཁག་" "རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྤུལ་བྱུང་ཏང་ཡོན།" "ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་དཔོན་"དང་། "ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་གྲོད་གསོག་ཞིབ་གཙུག་ལ་མཁས་པ་"སོགས་སྟོན་ཐོན་དཔེ་མཆོན་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་། མི་4ལ་ཞིང་ཆེན་རིམ་པ་ཡན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་དང་། མི་35ལ་རྫོང་རིམ་པ་ཡན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་ཐོབ། བྱུང་འབྲས་འདི་དག་ཐོབ་པ་ནི་རྫོང་ཁུས་ཁུལ་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་། རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་དང་དེའི་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྟན་ཁང་གི་བྱས་ལྷན་གྱི་ལྷ་སྐྱལ། རྫོང་སྤྱི་གཞུང་གིས་ལྷགས་ཆེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་

རྩོད་མིན་གྱི་དམངས་གཙོའི་ལྷ་སྐུལ། གྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གིས་སྐྱབས་ཁུར་གནང་བའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། འཕུས་མི་དང་ཟུ་ཡོན་ཚོས་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་གིས་བཏོན་བའི་བསམ་འཆར་
དང་གྲོས་མོལ་གིས་སྐུལ་འདེད་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་འདྲ་བའོ། འདིར་ངས་ཁྱིམ་ས་ཁང་གི་ཆབ་ཞུས་ནས་
སྙིང་ཐག་པས་སྐྱབས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲན་མེད་བའི་གྲུས་འདུད་ཞུ།

འདས་སོང་གི་ལོ་ལྔའི་ལས་དོན་ལ་ཕྱིར་བཞུགས་ཀྱིས་ ང་ཚོས་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་ཤིག་
བྱས་ན། མིག་སྒར་ཁྱིམ་ས་ཁང་གི་ལས་དོན་གྱི་ཐད་ནས་ད་དུང་དཀའ་ངལ་དང་མི་འདང་ས་མི་ཉུང་བ་
ཞིག་མཆིས། བཞུར་ཁྱིམ་ས་སྐྱོང་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་སྒྲོང་བྱ་གསར་བ་དང་ཁྱིམ་ས་འཛིན་སྲིག་གཞི་
བཙུགས་སྐྱོར་གྱི་ལས་འགན་གསར་བ། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམ་གསར་བ་དང་མི་དམངས་
མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྐྱུག་གསར་བའི་ཐད་དང་། ང་ཚོའི་བསམ་སྒྲོལ་འདུག་དང་བྱ་བའི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ས།
ཁྱིམ་ས་འཛིན་རྒྱས་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ནས་ད་དུང་ཉེ་བཟུལ་ཡོད་ཅིང་། བཞུགས་སྐྱོང་གཞི་ཞིབ་གཙོད་
བྱེད་བའི་རྒྱས་བ་དང་“མཉམ་སྦྲེལ་བྱ་དང་འབྲེལ་གཙོད་”མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆད་དམའ་བ་དང་། བྱོད་མང་
མི་ཉུང་གི་འགལ་བ་སྒྲར་བས་མཛོན་གསལ་དོད་པ། བྱོད་དོན་རྒྱན་མ་བྱུང་ངང་འཕར་སྒྲོན་བྱུང་བ་སོགས་
ཀྱི་གནད་དོན་གང་མང་ཡོད། གནད་དོན་འདི་དག་ང་ཚོས་བྱ་ཐབས་གང་ལེགས་སྐྱོད་དེ་འབད་པས་ཐག་
གཙོད་བྱ་ངེས།

སྐད་ཕྱིན་གྱི་ལོ་ལྔའི་རིང་གི་ལས་དོན།

འཕུས་མི་རྣམ་པ། སྐད་ཕྱིན་གྱི་ལོ་ལྔའི་“ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་”འཆར་
འགོད་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་བའི་ལོ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་ས་ཁང་གི་ལས་དོན་གྱི་སྤྱིའི་བསམ་
གཞིགས་ནི། ཉང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཙུགས་སྐྱོང་སྐབས་བཙུགས་སྐྱོང་བའི་ཀྲང་ཟུའི་ཆང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། རྒྱལ་པའི་དགོངས་དོན་མཛུབ་སྟོན་དུ་འཛིན་བ་དང་། གྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཅི་ཞིས་ཅིན་
ཕིང་གི་རབ་དང་རིམ་པའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་དོན་འབྱོར་གཏིང་ཟབ་
སྟོས། དམངས་སྐད་ཁྱིམ་ས་འཛིན་དང་ཁྱིམ་ས་འཛིན་བྱང་གཞག་ནི་གཙོ་གནད་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་
བྱས་ནས། ཁྱིམ་ས་སྐྱོང་འགན་རྒྱས་ནན་ཉར་གྱིས་སྒྲུབ་བ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམ་གསར་བ་དང་

འཚམ་པར་བཟོ་བ། རང་རྟོགས་ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་བ་ལག་བསྟར། འདི་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་སྡེ་
ཆད་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཁྱིམ་ས་འཛིན་སྐྱར་བཅོས་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྤྱུལ་འདེད་དང་། ལས་
སྒྲོར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབྱེད་སྤྱོད་འཛུགས་སྐྱོད་བཅས་བྱས་ཏེ། བྱང་ཏོ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲེལ་སྤྱི་
ཚོགས་སྐྱོད་ཐུབ་པར་ཁྱིམ་ས་འཛིན་འགན་སྲུང་གི་སྟོབས་ཤུགས་མི་དམན་པ་འདོན་སྟོན་བྱ་དགོས། དེ་
བསལ། རང་ཚོས་གཤམ་གསལ་གྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལེགས་པོར་བསྐྱབ་དགོས།

དང་པོ། སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཁུ་བ་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་འགན་
ཁུ་སྐྱར་བས་འདོན་སྤྱོད་ལག་ལེགས་བྱ་དགོས། ཉང་གིས་ཁྱིམ་ས་ཁང་གི་ལས་དོན་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་
པ་རྒྱན་འཁྱོངས་དང་། རྫོང་ཁྱུའི་ཁྱུ་ཡོན་ཆང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དོན་འཁྱོལ་ནན་
ཏན་སྟོས། ཁྱིམ་ས་འཛིན་བྱང་གཞག་དང་ཁྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་སྡེ་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་།
སྒྲེར་གྱི་ཁྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་ཁྱིམ་ས་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་གཅིག་གྱུར་
ཡོང་བ་བརྒྱུད་དེ། རྫོང་ཁྱུའི་ཐབས་རྒྱས་བཀོད་སྤྱིག་ལ་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་ཞབས་ཁུ་འདོན་སྟོན་བྱ་དགོས།
དམངས་ཁྲོད་ནས་དཔུལ་བུན་གཏོང་ལེན་དང་ཁང་ས་བདག་དབང་གི་ཉེ་ཆོང་། ཞིང་སྤྱིའི་ས་ཞིང་ལམ་
ལུགས་བཅོས་སྐྱར་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱོད་དོན་ཞིབ་འདི་ཞིབ་གཅོད་བྱས་ཏེ། ཁྱིམ་ས་ལྟར་སྤྱིག་
འགལ་ཡིད་ཉོན་བལ་བའི་བྱ་སྟོན་ལ་བཀག་སྡོམ་དང་། བྱང་གཞག་ཁུ་སྐྱར་ཆེད་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་ཁོར་ལུག་
བསྐྱོད་དགོས་ཤིང་། ཁྱིམ་ས་ལྟར་སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་དང་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་སྟོག་དང་རྒྱ་
ནོར་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་པ་བཟོ་བའི་ནག་ཉེས་ལ་རྒྱུར་རྟེན་ནན་མོ་བྱས་ནས། བདེ་འཇགས་ཀྱི་
བྱང་ཏོའི་འཛུགས་སྐྱོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་བྱ་དགོས། ཁྱིམ་ས་ལྟར་རུལ་སྲུངས་ནག་ཉེས་ལ་རྒྱུར་རྟེན་ནན་མོ་བྱེད་
པ་དང་། རུལ་སྲུངས་ལ་ཆད་གཅོད་དང་སྟོན་འགོག་བྱེད་པའི་མ་ལག་འཛུགས་སྐྱོད་མཉམ་དུ་སྤྱུལ་འདེད་
བྱས་ཏེ། རུལ་སྲུངས་ལ་ངོ་ཆོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚིད་གཏིང་ཟབ་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་འཛིན་
གཏུག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་བཅའ་ཁྱིམ་ས་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་དང་། ཁྱིམ་ས་ལྟར་སྤྱི་འཛིན་ཚིད་གཞི་འདུམ་
འགྲིག་བྱས་ནས། ཁྱིམ་ས་སྤྱོད་སྤྱི་དགའ་ལོ་འཛུགས་སྐྱོད་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་བྱ་དགོས། ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་
ཁྱོད་གཞིགས་ཁྱིམ་ས་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྟོན་དང་། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་“བདུན་ལྷའི་”བཅའ་

ཁྱིམས་ཁྱབ་གདལ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། ཁྱིམས་སྐྱོང་གི་གྲང་ཉིའི་འཇུགས་སྐྱོན་སྐྱུལ་འདེད་བྱ་དགོས།

གཉིས་པ། དམངས་སྤྱད་ཁྱིམས་འཛིན་རྒྱུ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཁྱིམས་འཛིན་གྱི་དགོས་མཁོ་
ལེགས་པོར་སྐྱོང་དགོས། གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞབས་ཁུའི་ཉེ་གནས་ལ་ལྷགས་བསྟར་ཏེ། གཏུག་བཤེར་གྱི་
ཞབས་ཁུའི་ཐད་སྤེལ་ཁ་པར་12368ཕྱེ་བ་དང་། གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞབས་ཁུའི་ཚད་གཞི་ཚད་ལྡན་དུ་
གཏོང་བ་དང་། གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་དང་འཕྲི་གཅོད་། ལག་བསྟར་། ཡིག་སྐྱར་རོ་གཏུག་སོགས་ཀྱི་རིམ་
པའི་དམངས་བདེ་དམངས་པན་གྱི་བྱེད་ཐབས་ཕྱན་ཕུམ་ཚོགས་པར་གཏོང་དགོས། བཟའ་བཙའ་སྤྲན་
རྩས་གྱི་བདེ་འཇགས་དང་ཁྱིམས་འགལ་དདུལ་སྤྱད། ངལ་ཅོལ་ཐོབ་ཆ་མི་སྤྱོད་བ་དང་། བུད་མེད་དང་
བྱིས་པའི་ཁེ་དབང་ལ་གཞོད་འཆེ་གཏོང་བའི་ནག་ཉེས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅན་མོ་བྱས་ཏེ། སློབ་གསོ་དང་སྤྲན་
བཅོས། ལས་ཁུགས་སོགས་དམངས་འཚོའི་གྱོད་དོན་དང་། དེ་མིན་ཀླན་ཀློན་དང་བུད་མེད་དང་བྱིས་པ།
དབང་པོ་སྤྱོན་ཅན་སོགས་ཉམ་ཆུང་རིགས་ཀྱི་གྱོད་དོན་འོས་འཚམ་གྱིས་ཞིབ་གཅོད་བྱས་ནས། མི་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམས་མ་ཕུན་ཁེ་དབང་ལ་ཁྱིམས་ལྟར་འགན་སྲུང་བྱ་དགོས་ཤིང་། དབུལ་སྐྱོར་
གསར་སྤེལ་གྱི་ཅོད་སྲུང་སྒྲ་ཚོགས་འོས་ཤིང་འཚམ་པས་འདུམ་འགྲིག་ཡོང་བར་བྱས་ཏེ། གནད་ཁེལ་
དབུལ་ཐར་ཡོང་བར་སྐྱུལ་འདེད་དང་། མཉམ་སྐྱོད་འཕེལ་རྒྱས་མཛོན་འགྲུར་ཡོང་བར་བྱ་དགོས། ལག་
བསྟར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ལྷགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ། ལག་བསྟར་བཀོད་འདོམས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་ཞིབ་བཤེར་
ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འདོན་སྤེལ་དང་། ཡིད་ཉོན་ཤོར་བའི་ལག་བསྟར་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཡིད་ཉོན་ལ་ལྟ་
སྐྱུལ་དང་ཐིམ་གཞོན། ཚད་གཅོད་ཀྱི་ལམ་སློལ་འཕུས་ཚང་། དོན་དངོས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པའི་ཚད་དང་
ལག་བསྟར་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བའི་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ནས། ཚད་གང་ཆེའི་སྒོ་ནས་དོ་བདག་པའི་ཁུ་
གཏུག་རྒྱལ་བའི་ཁེ་དབང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་དང་། ཁྱིམས་འཛིན་གྱི་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོད་དང་
གཏུག་བཤེར་གྱོན་དདུལ་འབྱུངས་ཐིམ་ཐེད་པར་གཏོང་བའི་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་
ལེགས་བྱས་ཏེ། དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱིམས་གཏུག་བྱ་ཐུབ་པ་དང་། མི་དམངས་
ཁྱིམས་ཁང་མང་ཚོགས་དང་ཉེ་བར་བཙའ་བའི་དགེ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་ཐོག་ཏུ་གནས་དེའི་
འགལ་བ་སེལ་དགོས།

གསུམ་པ། གནད་དོན་གྱི་སྟོགས་སྟོན་ལ་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཏན་ཏིག་གིས་ཁྲིམས་འཛིན་
 བཅོས་སྐྱར་བྱེད་པར་སྐྱེལ་འདེད་བྱ་དགོས། གུང་དབྱང་དང་ཞིང་ཆེན་མཉེན་ཁྲིམས་འཛིན་བཅོས་བསྐྱར་
 གྱི་ལས་འགན་ནན་ཏན་གྱིས་ལེགས་འབྲུབ་ཡོང་བར་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུལ་ལས་
 ལུགས་བཅོས་སྐྱར་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། "འདི་ཞིབ་པས་ཁྲིམས་གཙོད་བྱེད་པ་དང་ཁྲིམས་གཙོད་པས་
 འགན་འཁུར་རྒྱུ་"དངོས་སུ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཉེས་དོན་གྱི་དགེ་སྐྱར་གཙོད་བྱེད་
 པའི་གོ་རིམ་དང་འཁོར་རྒྱུ་གཏུག་བཤེར་གྱི་གོ་རིམ་འོས་འཚམ་གྱིས་སྟོན་པ་དམ་འཛིན་ལེགས་པོར་
 བྱས་ཏེ། གྱོད་དོན་རྩྭ་ལ་འཛིན་མིན་གྱི་རིགས་བཀར་བ་དང་ཤན་འབྲེད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་བཅོས་སྐྱར་གྱི་སྐྱར་ཆད་རེ་མཁྱོགས་སུ་གཏོང་དགོས། ཁྲིམ་དོན་འདི་གཙོད་གྱི་
 བྱེད་ཐབས་བཅོས་སྐྱར་གྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་སྐྱེལ་སྟེལ་སྟོན་ཁྲིམ་ཆང་འཚམ་མ་ཐུན་ཡོང་བ་སྐྱེལ་འདེད་
 དང་། ལག་བསྟར་ལམ་སྟོལ་གྱི་བཅོས་སྐྱར་ལ་སྐྱེལ་སྟེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་ལག་ལེན་བསྟར་དཀའ་བ་
 ཐག་གཙོད། ཁྲིམ་དོན་འདི་གཙོད་དང་ལག་བསྟར་ལམ་སྟོལ་བཅོས་བསྐྱར་ཁོང་གྱི་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་
 ཉམས་སྟོང་དང་བྱེད་ཐབས་བཟང་པོ་སྟོགས་བསྟོམས་བྱས་ཏེ། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་སུ་ཁྲིམས་ཁང་བྲབ་
 གདལ་དུ་གཏོང་བར་མང་གཞི་འདིང་དགོས། གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་ལས་ལུགས་བཅོས་སྐྱར་གྱི་བྱུབ་འབྲས་
 སྤྲ་བཏན་དང་། ཐོ་འགོད་དང་འདི་གཙོད། ལག་བསྟར་བཅས་སྟེ་མ་ཐུང་པའི་ལས་ཀ་ལེགས་པོར་བསྐྱབ་
 རྟེ། གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་བྱེད་དཀའ་བ་དེ་ཞུ་གཏུག་བྱེད་དཀའ་བ་དང་འདི་ཞིབ་བྱེད་དཀའ་བ། ལག་ལེན་
 བསྟར་དཀའ་བ་བཅས་ལ་འགྱུར་བ་སྟོན་འགོག་བྱ་དགོས། ལུགས་ཆེན་པོས་"ལས་སྟེགས་ཆེན་པོ་
 གསུམ་"གྱི་བཀོལ་སྟོན་ལ་སྐྱེལ་འདེད་བྱས་ཏེ། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཁྲིམས་གཙོད་ཡི་གེ་ནི་འཕྲོ་ཐོག་ནས་
 ཡོངས་བསྐྱགས་བྱེད་པ་མངོན་འགྱུར་དང་། སྟོ་འབྲེད་དང་འགྲུལ་ཞུ། རྣངས་གསལ། དམངས་བདེ་
 བཅས་ཀུན་གསལ་གྱི་ཁྲིམས་འཛིན་ལམ་སྟོལ་འཇུགས་སྐྱན་བྱ་དགོས།

བཞི་པ། ཁྲིམས་ཁང་ནན་སྟོང་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ཡིད་ཆེས་གོང་མཐོར་
 གཏོང་དགོས། དངོས་གཞི་ཅན་དང་ཆེད་ལས་ཅན། ལས་རིགས་ཅན་གྱི་འཇུགས་སྐྱན་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སྐྱེལ་
 སྟེལ་དང་། ཁྲིམས་དཔོན་ནང་དུ་ཞུགས་ཆོག་པ་ནན་ཏན་སྟོན། ཁྲིམས་དཔོན་གྱིས་ལས་གནས་ཐོག་གསོ་

སྐྱོད་བྱེད་པར་བྱུགས་བསྟན་ཏེ། ལས་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཚད་དང་ཆེད་ལས་ཀྱི་ཚུ་ཚད་མཐོ་དུ་གཏོང་དགོས།
 ཆེད་དོན་སློབ་གསོའི་བྱ་འགུལ་རྒྱ་མཐུད་དང་སྤེལ་བ་དང་། 《ཆེད་གཞི་》དང་《སློབ་ཡིག་》ལག་བསྟར་
 བྱ་ཏན་སྟོས། སྤྱི་གཞི་མཉམས་དང་སྤྱི་གཞི་སློབ་ཨང་དང་པོར་འཛོགས་པ་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་། འགོ་ཁྲིད་ཆོན་
 ཁག་གི་འཇུགས་སྟུན་ལ་ཏན་ཏིག་གིས་བྱུགས་སྟོན་བྱས་ཏེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གས་བཏན་ཞིང་སྐྱོད་
 ཚུལ་ལེགས་པ། སྤྱི་གཞི་མཉམས་ནན་སྟུང་། མཉམས་འཛིན་བྱང་བདེན་གྱི་མཉམས་དཔོན་དབྱུང་སྤེལ་ནན་གྱིས་
 འཇུགས་སྟུན་བྱ་དགོས་ཤིང་། "དཀའ་བ་བྱུག་དང་གྱོད་གཞི་གསུམ་"ཀྱི་བཅོས་སྐྱོང་གཏོང་ཐབ་བཏང་
 རྟེ། མཉམས་འཛིན་བྱ་སྐྱོད་ནན་གྱིས་ཆོན་ལྷན་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱུན་འཁྱོངས་སྟོན་མེད་ཀྱི་མཉམས་འཛིན་
 སྐྱོད་ཚུལ་ཐེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དགོས། ཏང་སློབ་སྤྱི་གཙང་འཇུགས་སྟུན་གྱི་འགན་འཁུན་གཉིས་དོན་
 འཁྱོལ་ནན་ཏན་དང་། སྐྱོད་གཙང་གི་མཉམས་འཛིན་སློབ་གསོར་བྱུགས་སྟོན། ཡོངས་ལ་ལྷ་སྐྱུལ་བྱེད་པའི་
 ལྷ་སྐྱུལ་ལམ་སློབ་འཇུགས་པར་འཆོལ་ཞིབ་སྟོས། སྤྱི་གཙང་གི་ཉེན་ཁར་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྟོན་འགོག་
 ཆོད་འཛིན་དང་། བྱུགས་ཆེན་པོས་མཉམས་འགལ་རྩས་གཏོགས་ཟིན་གྱིས་དང་ཆད་གཅོད་བསྐྱབ་
 འདོམས་ལམ་ལུགས། གྱོད་འཛོལ་འགན་འཁུན་བདེ་འདེད་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས། མཉམས་
 འཛིན་གྱི་རུལ་སྤངས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཉམས་གཅོད་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྤྱོད་གསུམ་པས་གདེང་
 འཛོག་བྱེད་པའི་ལམ་སློབ་བཙུགས་ནས། མཉམས་དཔོན་གྱི་བྱས་འབྲས་ལ་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྟོ་
 བས་གདེང་འཛོག་བྱེད་པའི་མ་ལག་འཐུས་ཆད་དུ་གཏོང་དགོས། མཉམས་དཔོན་གྱི་ལས་རིགས་འགན་
 སྤྱང་ཏུར་ཐག་དོན་འཁྱོལ་སྟོས། མཉམས་དཔོན་གྱི་ལ་རྒྱ་དང་མཉམས་འཛིན་གྱི་དབང་ལྷགས་ལ་སྤྱང་སྐྱོང་
 བྱ་དགོས་པ་དང་། དམངས་ཆེན་དང་སྤྱི་གྲོས། སྤྱི་ཆོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་ལྷ་སྐྱུལ་རང་ཉོགས་ཀྱིས་
 དང་ལེན་བྱས་ཏེ། མཉམས་འཛིན་བཅོས་སྐྱུར་གྱི་ཆེད་དོན་སྟུན་ཞུ་ལེགས་པོར་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ལྷ་
 སྐྱུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བདེན་ཡོང་བ་བྱ་དགོས།

འཐུས་མི་རྣམ་པ། "ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བཙུགས་པའི་"འཆར་འགོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཆེའི་དཔེ་
 རིས་བཀོད་ཟིན་ཡང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་ས་གསལ་པ་དང་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགན་གསལ་
 པ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རེ་སྐྱུག་གསལ་པ་བཅས་ལ་གདོང་གཏད་ན། མི་དམངས་མཉམས་ཁང་གི་འགན་འཁུན་ལྟེ་

ལ་ལས་འགན་གཟི་བཞིན་ཆེ། ཡིན་ཡང་། ང་ཚོ་ལ་རྫོང་ཁྱུས་ཁྱུས་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་།
རྫོང་དམངས་ཆེན་དང་དེའི་རྒྱན་ལས་ཁྱུ་ཡོན་ལྡན་ཁང་གི་ལྷ་སྐུལ་རུས་ལྡན་གྱི་འོག་ཏུ། ཐེངས་འདིའི་
ཚོགས་ཆེན་གྱི་གོས་ཚོད་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱས་པའི་ཁར། འགན་འཁུན་དམ་འཛིན་དང་སྟོད་མེད་
མདུན་བསྐྱོད་བྱས་ནས། གསར་གཏོད་གྱི་སྙིང་སྟོབས་དང་ཉན་ཉིག་གི་ལས་འབྲས་སྤར་བས་རྗེ་ལེགས་
སུ་བཏང་ན། གྲུང་ཉིའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་བརྟན་བརྩིང་། མི་དམངས་
བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པར་བྱལ་རྗེས་སྒྲ་མེད་འཛོག་པའི་ཚོད་སེམས་ཡོད།

-----2016 10 22

2011

2011

					2011	9		
						481	808	
				416	694			
					63	106		2
8								
			100%					
573	927					507	794	
				34	56			
	16	42				2	2	
					2	2		
7	12					5	19	
		100%				100%		

300 172

48 92

2 1 15

14

5 6

100 %

17

74000 30000

“ ” “

” “12.4”

450 42000 680

86000

24

24

2190

560

30

9 11

1 1

48 87 15

38	297.8	162.6
----	-------	-------

10 20 8 10

15 19

<

» «

» «

» «

》

120

“

”

《

》

《

》

13

11

23

《

》 15

《

》 23 《

》 16

《

》

10

26

66

73

7

590

2

1

28

9

4

1

2

4

8

58

1400

2

6

22

20

6

8

《

》 11

22

6

1

556

39

102

《

》

9

“

”

“

” “

” “

”

“

”

“

”

330

			2013	10
		289	469	309
488				
		67		600
	2			

“

”

“

”

”

50

2

2015

8

2016

“ ” “ ”

“

”

“

”

“

”

“

”

